TOREK, 21. OKTOBER 2008

PREDSEDSTVO: GOSPA DIANA WALLIS

podpredsednica

1. Otvoritev seje

(Seja se je začela ob 9.00)

- 2. Predložitev dokumentov: glej zapisnik
- 3. Posredovanje besedil sporazumov s strani Sveta: glej zapisnik
- 4. Nadaljnje obravnavanje resolucij Parlamenta: glej zapisnik
- 5. Razprave o primerih kršitev človekovih pravic, demokracije in načela pravne države (razglasitev vloženih predlogov resolucij): glej zapisnik
- 6. Izzivi kolektivnih pogodb v EU (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je poročilo Jana Anderssona v imenu Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve o izzivih kolektivnih pogodb v EU (2008/2085(INI)) (A6-0370/2008).

Jan Andersson, poročevalec. – (SV) Gospa predsednica, upam, da bo Komisija kmalu prišla. Ni jih še.

Najprej bi rad govoril o poročilu na splošno. V Evropskem parlamentu smo že ob številnih priložnostih razpravljali, kakšno politiko naj vodimo v globalizirani družbi. Ne bi smeli tekmovati za slabo plačana delovna mesta, morali bi imeti dobre delovne pogoje, osredotočiti bi se morali na človeški kapital, ljudi in vlaganja ter druge stvari, da bi bili uspešni. Velikokrat smo tudi razpravljali o ravnovesju med odprtimi mejami in močno socialno EU ter ugotovili, da je to ravnovesje pomembno.

Poleg tega smo pogosto razpravljali o vprašanju in pomenu enakega obravnavanja ljudi, ne glede na spol, narodnost ali državljanstvo ter ugotovili, da se morata uveljaviti enako obravnavanje in nediskiminacija.

Poročilo govori o potrebi po odprtih mejah. Odbor se zavzema za odprte meje brez omejitev ali prehodnih obdobij, vendar bi morali hkrati imeti socialno EU, v kateri drug z drugim ne bi tekmovali z vsiljevanjem nižjih plač, slabših delovnih pogojev in tako naprej.

Poročilo govori tudi o načelu enakega obravnavanja oz. enakega obravnavanja in nediskriminacije delavcev, ne glede na državljanstvo. Ljudje iz Latvije, Poljske, Nemčije, Švedske ali Danske ne bi smeli biti obravnavani različno na istem trgu dela. To je tudi podlaga za predloge v poročilu. Najpomembnejši predlogi se nanašajo na direktivo o napotitvi delavcev, saj tri sodbe zadevajo napotene delavce. Izredno pomembno je, da direktive o napotitvi delavcev ne spremenimo v minimalno direktivo.

Res je, da direktiva vsebuje deset minimalnih pogojev, ki jih je treba izpolniti. Ti pogoji morajo biti vključeni, toda osnovno načelo je enako obravnavanje. Zato moramo biti jasni. Obravnavanje mora biti enako, ne glede na državljanstvo. Na katerem koli trgu dela, na primer na trgu dela v nemški deželi Spodnji Saški, bi morali pogoji, ki tam veljalo, veljati za vse delavce, ne glede na to, od kod prihajajo. To je pomembno načelo, ki mora postati še bolj jasno potem, ko so bile izdane sodbe.

Druga pomembna stvar je, da imamo različne modele trga dela. Vsi ti modeli morajo biti enakovredni, ko gre za izvajanje. Treba je spremeniti tudi nekatere druge stvari v direktivi. Poleg tega moramo popolnoma jasno povedati, da je pravica do stavke osnovna ustavna pravica, ki ne more biti podrejena svobodi gibanja. To velja glede na novo pogodbo, toda tudi na drugačen način v primarni zakonodaji.

Tretjič, pravni red ES ne sme biti v nasprotju s konvencijo Mednarodne organizacije dela. Zadeva Rüffert se nanaša na konvencijo MOD o javnih naročilih. V tej zadevi se uporabijo delovni pogoji, ki veljajo v kraju,

kjer se delo izvaja. To je razlog za vložene predloge. Poslušal bom razpravo, hkrati pa bi rad izkoristil priložnost, da se zahvalim vsem vpletenim, na primer poročevalcu v senci, za konstruktivno sodelovanje.

(Aplavz)

Vladimír Špidla, *član Komisije.* – (CS) Gospa predsednica, gospe in gospodje, naj začnem z opravičilom za manjšo zamudo. Žal nisem mogel pravočasno predvideti, kako prometne bodo ceste.

Gospe in gospodje, sodbe, ki jih je nedavno izdalo Sodišče v zadevah Viking, Laval in Rüffert, so sprožile široko razpravo na ravni EU o zaščiti pravic delavcev v zvezi s povečano ravnjo globalizacije in mobilnosti delovne sile. Da bi evropski trg dela deloval pravilno, moramo oblikovati dobra pravila. Direktiva o napotitvi delavcev je ključni instrument pri doseganju tega cilja. Rad bi vas opozoril na to, da je cilj te direktive poiskati ravnovesje med ustrezno ravnjo zaščite delavcev, ki so začasno napoteni v drugo državo članico, na eni strani in svobodo opravljanja storitev v okviru notranjega trga na drugi strani.

Komisija je odločna v tem, da bo zagotovila, da osnovne svoboščine v skladu s Pogodbo ne bodo v navzkrižju z zaščito temeljnih pravic. Komisija je izrazila željo, da bi začeli odprto razpravo z vsemi vpletenimi stranmi, da bi lahko skupaj analizirali posledice sodb Sodišča. Taka razprava je izredno pomembna, saj bi razjasnila pravni položaj in končno omogočila državam članicam, da uvedejo primerne pravne ureditve. 9. oktobra 2008 je Komisija organizirala forum na to temo, ki so se ga udeležile vse zainteresirane strani. Ta forum bi moral postati izhodišče za razpravo, ki jo tako zelo potrebujemo.

Komisija se strinja, da je povečana mobilnost delavcev v Evropi s seboj prinesla nove izzive, ker se navezuje na delovanje trgov dela in ureditev zaposlitvenih pogojev. Komisija verjame, da so socialni partnerji najbolj poklicani, da se soočijo z izzivom in predlagajo možne izboljšave. Zato je Komisija povabila evropske socialne partnerje, naj proučijo posledice povečane mobilnosti v Evropi in sodbe Sodišča Evropskih skupnosti. Navdušen sem, da so evropski socialni partnerji sprejeli izziv. Komisija bo njihovo delo po potrebi podprla.

Komisija bi rada sporočila, da države članice, ki jih je sodba Sodišča najbolj prizadela, že ta trenutek pripravljajo pravne ureditve, ki bodo zagotovile uskladitev s Sodiščem. Komisija se ne more strinjati s tem, da naj predlog direktive o napotitvi delavcev zajema tudi omembo prostega gibanja. Taka razširitev bi nujno vodila k nesporazumom glede izvedljivosti direktive, saj bi prekrila razliko med dvema različnima kategorijama delavcev, in sicer med napotenimi delavci in delavci migranti. Rad bi poudaril, da je seveda razlika med napotenimi delavci migranti.

Komisija se strinja s Parlamentom glede potrebe po izboljšanju operativnosti in izvajanja direktive o napotenih delavcih. V tem okviru naj vas spomnim, da je aprila 2008 Komisija sprejela priporočilo za večje administrativno sodelovanje, h kateremu so pozivale države članice, da bi odpravili obstoječe pomanjkljivosti. Komisija podpira tudi večje sodelovanje prek načrta, da v prihodnosti ustanovi odbor strokovnjakov iz držav članic. Komisija verjame, da bo v okviru predlagane Lizbonske pogodbe prišlo do zelo pomembne krepitve socialnih pravic prek sprememb, kot so nove socialne določbe, glede na katere morajo vse druge politike Evropske unije upoštevati socialna vprašanja, in tudi glede na izvajanje pravno zavezujoče navedbe Listine o temeljnih pravicah.

Małgorzata Handzlik, pripravljavka mnenja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov. – (PL) Gospa predsednica, poročilo, o katerem danes razpravljamo, je sedanjo direktivo o napotitvi delavcev spremenilo v izziv za kolektivne pogodbe. Razumem lahko, da nekatere države članice morda niso navdušene nad odločitvami Sodišča Evropskih skupnosti. Vseeno pa te odločitve zagotavljajo ravnotežje med vsemi cilji direktive, in sicer med svobodo opravljanja storitev, spoštovanjem pravic delavcev in ohranjanjem načel poštene konkurence. Rada bi poudarila, da je vzdrževanje tega ravnotežja za nas sine qua non.

Glavni problem glede ustreznega izvajanja te direktive je njena nepravilna razlaga s strani držav članic. Zato se moramo osredotočiti na razlago in ne toliko na določbe same direktive. Najprej in predvsem je torej potrebna poglobljena analiza na ravni držav članic. Ta bo omogočila opredelitev težav, ki izhajajo iz sodb, in morebitnih izzivov za nas. Zato verjamem, da bi se morali na tej stopnji vzdržati pozivom k spremembi direktive. Pomembno se je zavedati, da je napotitev delavcev neločljivo povezana s svobodo opravljanja storitev. Ta je eno temeljnih načel skupnega evropskega trga. V nobenem primeru je ne bi smeli razumeti kot omejevanje kolektivnih pogodb.

Tadeusz Zwiefka, pripravljavec mnenja Odbora za pravne zadeve. – (PL) Nesprejemljivo se mi zdi kritizirati odločitve Sodišča Evropskih skupnosti, ne glede na svoje prepričanje. Sodišče Evropskih skupnosti je neodvisna in nepristranska institucija, bistvenega pomena za delovanje Evropske unije. Ni se nam treba strinjati z

zakonodajo in lahko jo seveda spremenimo, težko pa sprejmem kritiziranje Sodišča. To vedno odloča na podlagi veljavne zakonodaje.

Rad bi poudaril dve pomembni zadevi v zvezi z vprašanji, o katerih danes razpravljamo. Prvič, odločitve Sodišča nimajo vpliva na prosto sklepanje kolektivnih pogodb. Drugič, v skladu z razlago Sodišča države članice ne smejo uvesti minimalnih standardov na drugih področjih, razen na tistih, ki so navedena v Direktivi 96/71/ES o napotitvi delavcev. Sodišče jasno priznava pravico do kolektivnega delovanja kot temeljno pravico, ki je del splošnih načel zakonodaje Skupnosti. Hkrati, skupaj z drugimi svoboščinami na notranjem trgu, je načelo svobodnega opravljanja storitev enako pomembna osnova za evropsko povezovanje.

Kar pa zadeva posledice tega poročila, poročevalec poziva k reviziji direktive o napotitvi delavcev, pri čemer trdi, da je razlaga Sodišča v nasprotju z nameni zakonodajalca. S tem se nikakor ne strinjam.

Jacek Protasiewicz, v imenu skupine PPE-DE. – (PL) Gospa predsednica, na ozemlju Evropske unije vsako leto dela okoli milijon ljudi, napotenih v državo, ki ni tista, v kateri ima njihovo delodajalsko podjetje sedež.

V zadnjih letih je prišlo samo do nekaj primerov težav z razlago določb direktive in zakonodaje EU, ki velja za to področje. Sodišče Evropskih skupnosti je teh nekaj primerov proučilo. Na splošno rečeno je ugotovilo, da problem ne izhaja iz vsebine direktive, temveč iz nepravilnega izvajanja direktive s strani posameznih držav članic. To pomeni, da je zakonodaja EU, ki ureja napotitev delavcev zdrava in dobro osnovana. Edini morebitni problem se nanaša na njeno izvajanje v posameznih državah članicah.

To seveda ne pomeni, da je zakonodaja tako dobra, kot je le lahko. Prvič, treba je opozoriti na to, da sedanja direktiva ščiti temeljne pravice delavcev s tem, ko določa minimalno jamstvo glede nagrajevanja ter zdravja in varnosti pri delu. Drugič, direktiva ne onemogoča sklepanja bolj ugodnih ureditev, kot so minimalni pogoji za delo, prek kolektivnih pogodb. To bi rad poudaril. Obenem direktiva dosega odlično ravnotežje med svobodo opravljanja storitev in zaščito pravic delavcev, napotenih v drugo državo za opravljanje storitev. Zato smo se v poročilu gospoda Anderssona strinjali z zahtevo Komisiji, naj še enkrat prouči direktivo. Še naprej popolnoma nasprotujemo mnenju, da je to slaba direktiva in da je nujno treba uvesti radikalne spremembe v evropsko zakonodajo na tem področju.

Stephen Hughes, *v imenu skupine PSE*. – Gospa predsednica, čestitam gospodu Anderssonu za odlično poročilo. Rad bi začel z delnim navedkom odstavka 12 v poročilu. Pravi: "meni, da je namen zakonodajalca iz direktive o napotitvi delavcev in direktive o storitvah nezdružljiv z razlagami Sodišča". S tem se strinjam. Bil sem zakonodajalec pri obeh direktivah in nikoli nisem pričakoval, da bodo – če ju obravnavamo skupaj s Pogodbo – Sodišče pripeljale do sklepa, da imajo gospodarske svoboščine prednost pred temeljnimi pravicami delavcev.

Ko se zgodi nekaj takega, mora zakonodajalec ukrepati za ponovno vzpostavitev pravne gotovosti. Smo sozakonodajalci in v tej resoluciji je zelo jasno navedeno, kaj je po našem mnenju treba storiti. Toda komisar, svoje dolžnosti kot zakonodajalci ne moremo opraviti, dokler ne uveljavite svoje pravice do pobude. Sopredsedujem tukajšnji medskupini za sindikate in jo sosklicujem. To zajema vse glavne politične skupine in v stiku sem s številnimi sindikalisti – ne samo v Bruslju in Strasbourgu, temveč tudi v regijah – in lahko vam povem, da je med njimi razširjena in se še širi zaskrbljenost zaradi neravnotežja, do katerega je prišlo zaradi teh sodb. Komisar, to je zelo resno v času, ko se bližajo evropske volitve naslednje leto. Če se sindikalisti tam zunaj odločijo, da je Evropa del problema in ne del rešitve, to lahko zelo škodi vsem delom tega Parlamenta in samemu demokratičnemu procesu.

Vesel sem vašega mnenja, da je treba direktivo o napotitvi delavcev izboljšati, saj je ena od zadev, ki jih želimo, revizija te direktive, da bi razjasnili vsaj, kako se lahko kolektivne pogodbe uporabijo za vzpostavitev minimalnih pogojev, in da bi povedali, kako se lahko uporabi kolektivno delovanje za zaščito teh pravic.

Zato komisar prosim poslušajte to neposredno izvoljeno institucijo. Nas so sama ušesa. Uveljavite svojo pravico do pobude in pokažite, da vidite potrebo po ukrepanju.

Luigi Cocilovo, v imenu skupine ALDE. -(IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, tudi jaz bi se rad zahvalil gospodu Anderssonu za to pobudo in prispevek vseh skupin in poročevalcev h končnemu besedilu, ki ga je sprejel odbor. Verjamem, da je stališče, ki ga zavzame Evropski parlament, res pomembno. Naj bom jasen, Parlament ne dvomi o sodbah ali kritizira sodb Sodišča samih po sebi; te so vedno legitimne, vendar poskuša odgovoriti na vprašanja razlage direktive o napotitvi delavcev, ki jih te sodbe deloma sprožajo.

Narobe je domnevati, da ta odgovor skriva dvom o nekaterih temeljnih svoboščinah, kot je svobodno opravljanje čezmejnih storitev; to svobodo nameravamo v celoti zaščititi, prav tako kot nameravamo zaščititi

načelo zdrave in pregledne konkurence. Nesprejemljiva pa je taka konkurenca, ki temelji na prednosti zaradi dampinga, konkurenca, omamljena z iluzijo, da je sprejemljivo kršenje nekaterih temeljnih načel, kot sta svoboda ustanavljanja in nediskriminacija. Ne glede na to, kako sprevračamo razlago tega načela, to temelji na eni sami resnici: delavcev ne bi smeli različno obravnavati glede na državo, v kateri opravljajo storitve, glede na to, ali so napoteni ali mobilni, ter glede na njihovo državljanstvo. Ista pravila, vključno s pravico do stavke, bi morala veljati za podjetja v državi poslovanja in za tista, ki uporabljajo napotitev.

Menimo, da bi bil kakršen koli drugačen model Evrope zavrnjen in obravnavan z nezaupanjem. Prosti pretok velja tudi za načela in kakršna koli skrenitev s te poti bi najprej in predvsem škodila Evropi, ne glede na razlago neke direktive.

Elisabeth Schroedter, *v imenu skupine Verts/ALE.* – (*DE*) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, enako obravnavanje je temeljno načelo Evropske unije. Države članice morajo biti sposobne zagotoviti, da se na terenu to enako obravnavanje dejansko izvaja. Sodišče Evropskih skupnosti (SES) nas je postavilo v zelo težak položaj. Ne morem skriti dejstva, ki je seveda dobro znano, da je Komisija vsaj v eni zadevi prispevala k temu. Pravice do stavke in pravice do sklepanja kolektivnih pogodb preprosto ni mogoče spodbijati. Tu se moramo odzvati. Odločitev Sodišča je sprožila tako negativno podobo o Evropi, da se številni ljudje zdaj odvračajo od nje: ne moremo kar stati zraven in pustiti, da se to dogaja.

Kdor želi spodbujati večjo mobilnost v Evropi, mora zagotoviti enako obravnavanje na terenu. Sodišče Evropskih skupnosti nam je pri tem res storilo slabo uslugo in škodilo socialni Evropi.

Kot zakonodajalci moramo ukrepati i se soočiti s to godljo, saj je Sodišče Evropskih skupnosti razkrilo tudi slabost direktive o napotitvi delavcev: pokazalo je, da nastane problem, ko delavci opravljajo storitve. Delavce je treba spet obravnavati kot delavce, in zato potrebujemo revizijo direktive.

Zagotoviti je treba načelo "enakega plačila za enako delo na istem mestu". Prišlo je do tega, da glede na razlago Sodišča Evropskih skupnosti direktiva o napotitvi delavcev tega ne zagotavlja več. To revizijo potrebujemo, da bi povrnili verodostojnost Evrope, saj brez tega projekta ne moremo voditi volilne kampanje. Sicer bo prišlo do težav s svobodo, ki jo daje notranji trg, in načelom enakega obravnavanja na terenu.

Kot je dejal gospod Cocilovo, je nesprejemljivo, da bi konkurenca namesto na kakovosti temeljila na socialnem dampingu. Ukrepati moramo. Še enkrat bi pozvala ta Parlament, naj sprejme Anderssonovo poročilo v obstoječi obliki. To je nujno, saj poročilo ponuja tudi zelo konkretno strategijo ukrepanja glede revizije direktive o namestitvi delavcev. Načelo enakega obravnavanje je načelo socialne Evrope. Vzpostavitev te socialne Evrope je razlog, zakaj smo bili izvoljeni v ta Parlament, in zato moramo sprejeti to poročilo.

Ewa Tomaszewska, v imenu skupine UEN. – (PL) Gospa predsednica, z obžalovanjem ugotavljam, da je gospodarskim pravicam vse prepogosto dana prednost pred temeljnimi pravicami in svoboščinami. To še zlasti velja za odločitve Sodišča Evropskih skupnosti v zadevah Laval in Viking ter drugih zadevah.

Pomembno je vzpostaviti pravilni vrstni red pomembnosti teh pravic in upoštevati to, da so človeška bitja pomembnejša od denarja. Pravice v zvezi gospodarskimi svoboščinami ne smejo ovirati pravic posameznikov do združevanja in kolektivnega zagovarjanja njihovih pravic. Predvsem imajo delavci pravico do ustanavljanja združenj in kolektivnega pogajanja o delovnih pogojih. Sistemi kolektivnega pogajanja in kolektivnih pogodb o delovnih pogojih, ki so rezultat pogajanj, si zaslužijo priznanje in podporo. Navsezadnje konsenz odgovornih socialnih partnerjev zagotavlja socialno ubranost in daje sklenjenim pogodbam možnost uspeha. Konvencije MOD so primer tega pristopa.

Glavni izziv, s katerim se trenutno soočamo na področju kolektivnih pogodb, zajema upoštevanje dejstva, da je treba delavcem migrantom, napotenim delavcem in delavcem, zaposlenim v domači državi, vsem zagotavljati enake pravice. Čestitke poročevalcu.

Mary Lou McDonald, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*GA*) Gospa predsednica, delavci in sindikati že leta zaupajo Evropski uniji, da bo izboljšala in zaščitila njihove delovne pogoje.

– Delavci po Evropi imajo pravico do spodobnega dela, do enakosti za vse delavce. Pravico imajo, da se organizirajo, agitirajo in se borijo za izboljšanje svojega položaja pri delu. Upravičeno pričakujejo, da bi morala zakonodaja te pravice priznavati in zahtevati.

Vrsta odločitev Sodišča Evropskih skupnosti, na katere naj bi se nanašalo Anderssonovo poročilo, je predrzen napad na te osnovne pravice. Te sodne odločitve so dale zeleno luč za masovno izkoriščanje delavcev. Sodne odločitve so odraz pravnega *statusa quo*, odraz dejstva, da v primeru trčenja pravic delavcev s pravili o

konkurenci zmagajo pravila o konkurenci. Sodne odločitve so dale pravno legitimnost nečemu, čemur pravimo "tekma do dna".

Zelo sem razočarana nad tem poročilom. Namenoma se izogiba pozivanju k spremembam Pogodb EU, za katere vsi vemo, da so potrebne za zaščito delavcev. Ta poziv k spremembi Pogodbe je bil namenoma in cinično odstranjen iz prvega osnutka tega poročila, kljub silovitim pozivom sindikalnega gibanja po Evropi, naj se v Pogodbe vnese določba o socialnem napredku.

Ranljivost pravic delavcev je bil eden od glavnih razlogov za irsko glasovanje proti Lizbonski pogodbi, čeprav voditelji EU raje kar prezrejo to neprijetno dejstvo. Če naj bo nova pogodba sprejemljiva za ljudi po Evropi, mora zagotavljati primerno zaščito delavcev.

Parlamentarci imamo zdaj priložnost, da vztrajamo pri tem, da Pogodbe vključujejo zavezujočo določbo ali protokol o socialnem napredku. Če zadevne spremembe danes ne bodo sprejete, bo Evropski parlament stopil še en korak stran od ljudi, ki naj bi jih zastopal, in v tem primeru ne dvomim, da bodo irski delavci skupaj z mano razočarani na Evropskim parlamentom.

Hanne Dahl, v imenu skupine IND/DEM. – (DA) Gospa predsednica, dogajanje, ki smo mu priča na trgu dela v luči zelo daljnosežnih sodb v zadevah Rüffert, Laval in Waxholm, je v popolnem nasprotju z željo vpeljati model prožne varnosti kot gospodarski model za Evropo, saj se zdi, da je šlo v popolno pozabo to, da prav ta model prožne varnosti temelji na stoletni tradiciji pravice, da se na trgu dela sklepajo trdne in neodvisne pogodbe. Ne moreš vpeljati modela prožnosti na evropski trg dela in hkrati izvajati zakonodaje ali sprejemati sodb, ki sindikatom otežujejo, da bi uporabljali in ohranjali sistem, ki temelji na kolektivnih pogodbah. Če se vpelje prožna varnost in hkrati sprejme, da imajo pravila EU o notranjem trgu prednost pred pogajanjem o plači in varnostjo delovnega okolja, bo končni rezultat izničenje stoletnega delavskega boja. Anderssonovo poročilo je obliž na rano, ki jo je Sodišče Evropskih skupnosti prizadejalo rezultatom stoletnega delavskega boja, in še zdaleč ne gre dovolj daleč.

Roberto Fiore (NI). – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, to poročilo je očitno na pravi poti, ko postavlja delavce pred gospodarstvo in socialne pravice pred pravice do svobodne podjetniške pobude. V bistvu brani splošni koncept socialnih načel, ki so del evropske tradicije.

Vseeno je treba reči, da se to poročilo ne dotika današnjega temeljnega vprašanja, in sicer izredno visokega števila napotenih ali tujih delavcev, ki preplavljajo nacionalne trge. Zato moramo biti pozorni na "damping", do katerega dejansko že prihaja v državah, kot je Italija, kjer je trg dela preplavljen z ogromnim številom ljudi, na primer Romuni. To je gotovo "damping" in ima pozitiven vpliv na velika podjetja, toda negativen vpliv na lokalne delavce.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - (*SV*) Gospa predsednica, rad bi poudaril, kaj to poročilo vsebuje in česa ne. Rad bi se zahvalil poročevalcu. Upošteval je različne poglede znotraj odbora in to pomeni, gospod Špidla, da v poročilu ni zahteve po ukinitvi ali predelavi direktive o napotitvi delavcev. Za začetek je poročilo vsebovalo veliko obsojanja in kritiziranja Sodišča, vendar je bilo to izločeno. O tem govorimo zdaj.

Da to podčrtam, bi rad citiral v angleščini:

- Citiral bom angleško besedilo odstavka 27: "Welcomes the Commission's indication that it is now ready to re-examine the impact of the internal market on labour rights and collective bargaining"; in: "Suggests that this re-examination should not exclude a partial review of the PWD' meaning 'not exclude'."
- (SV) Gospa predsednica, to pomeni, da ni potrebe po spremembi. Vseeno je dobrodošlo, da Komisija pregleda, kako to deluje v praksi v različnih državah članicah. Če ta pregled pokaže, da obstajajo razlogi za spremembe, teh ne bi smeli izključiti.

To sem hotel povedati, ker ima direktiva o napotitvi delavcev zelo pomembno vlogo. Milijon ljudi ima priložnost delati v drugi državi. Gre tudi za enako obravnavanje, enake pravice do dela povsod po Evropski uniji, tudi če ima nekdo kolektivno pogodbo iz svoje matične države. Za to gre pri vsem skupaj. Dokler se ljudje držijo pravil direktive o napotitvi delavcev, imajo pravico do dela kjerkoli v EU. To je bila tudi ugotovitev Sodišča v zadevi Laval, na primer.

Komisar, gospa predsednica, kritika, naperjena proti Sodišču, v predlogu odbora ni več zajeta in ni zahteve po ukinitvi direktive o napotitvi delavcev. Pomembno je, da se v nadaljevanju razprave tega zavedamo.

Magda Kósáné Kovács (PSE). - (*HU*) Hvala, gospa predsednica. Problem v današnji razpravi ilustrira latinski pregovor: "Noben veter ni ugoden za mornarja, ki ne ve, v katero pristanišče pluje." Žal tudi v današnji razpravi ne vidimo pristanišča, v katerem bi se lahko vsi zadovoljno zasidrali. Ureditev prostega pretoka napotenih delavcev je bila izpuščena iz kompromisne direktive o storitvah iz leta 2006, toda problem ostaja, kakor je pokazal odziv na odločitve Sodišča, in nas je zdaj lopnil po glavi. Podobno Maastrichtske pogodbe, osnutka Ustavne pogodbe in negotove Lizbonske pogodbe ni mogoče ločiti od vprašanj v zvezi s svobodo opravljanja storitev oziroma od ponavljajoče se razprave o tem, kaj od naslednjega zasluži večjo zaščito: štiri temeljne svoboščine ali socialne pravice, tudi na škodo druga druge.

Res je, da pravila EU dajejo ponudnikom storitev v novih državah članicah začasno konkurenčno prednost. Po drugi strani je prosti pretok blaga in kapitala ustvaril ugodne tržne pogoje za razvitejše države članice. Trdim, da so te razlike začasne, saj se bodo kakovost in razmere na trgih blaga in denarja ter trgih dela in storitev nujno približali drug drugemu. Zato naša prva naloga ni preoblikovanje zakonodaje in nasprotovanje sodnim odločitvam, temveč dosledno in učinkovito izvajanje obstoječih predpisov. Dandanes vojne ne potekajo v prvi vrsti z orožjem, temveč lahko finančne krize, kot je sedanja, pustošijo ravno toliko kot vojne. Upam, da si bodo Parlament in vsi drugi organi odločanja v EU, ob misli na našo željo po trajnem miru in sodelovanju po drugi svetovni vojni, prizadevali za uravnoteženo rešitev za zagotovitev, da bomo pripadali dolgotrajni, uspešni, medsebojno podpirajoči se in povezani skupnosti. Ozkogledi protekcionizem pa je treba pustiti ob strani. Hvala, gospa predsednica.

Olle Schmidt (ALDE). - (*SV*) Gospa predsednica, hvala, gospod Andersson, za pomembno poročilo. Veliko se vrti okoli sodbe v zadevi Laval, v kateri je šel švedski sindikat predaleč. Poročilo vsebuje veliko stvari, ki mi niso všeč. Ima poseben ton, ko govori o Sodišču Evropskih skupnosti, in na več mestih je nakazano, kaj je gospod Andersson želel na začetku, in sicer ukiniti direktivo o napotitvi delavcev. Vendar to v revidiranem poročilu ni navedeno, kot upravičeno opozarja gospod Hökmark. Zdaj gre za to, da ne izključimo delne revizije direktive, kar je bolj v skladu z mnenjem Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov, za katerega sem bil zadolžen.

Upam, da bomo izglasovali tudi, da direktive o napotitvi delavcev ni treba ukiniti. Prosim, poglejte predloga 14 in 15 Skupine zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo.

Gospod Andersson, prepričanje, da se bo švedski model najbolje ohranil, če gre skozi Bruselj, je napačno. Ravno obratno. Če gremo prek Bruslja, lahko ogrozimo švedski model, ki temelji na odgovornih straneh, in dobili bomo zakonodajo in minimalne plače na Švedskem. To logično ne more biti v interesu švedskih sindikatov.

Roberts Zīle (UEN).-(*LV*) Hvala, gospa predsednica in gospod Špidla. Za navideznimi poskusi, da bi zaščitili delovne standarde in zagotovili enake delovne pogoje, pogosto v resnici stoji protekcionizem in očitno omejevanje svobodne in poštene konkurence. Plača posameznika bi morala biti odvisna od njegove uspešnosti in produktivnosti pri delu, in ne od tega, kaj se dogovorijo socialni partnerji. Posledica tega je, da trenutno izgubljajo vsi udeleženci na notranjem trgu Evropske unije, ker konkurenčnost EU na svetovnih trgih upada. Ni nam treba spreminjati direktive o napotitvi delavcev, da bi jo lahko uskladili s sistemi socialnega varstva nekaterih držav članic. Temeljna dolžnost Evropske unije je zagotoviti, da imajo podjetja iz starih in novih držav članic enake pravice delovanja na notranjem trgu storitev. Če nam niso všeč odločitve Sodišča Evropskih skupnosti, spremenimo zakonodajo. Nisem prepričan, da s takimi stvarmi Evropska unija postane razumljivejša za njene državljane.

Gabriele Zimmer (GUE/NGL). – (*DE*) Gospa predsednica, najprej bi rada protestirala proti duhu tega, kar smo slišali pred nekaj minutami, namreč, da je naš trg dela preplavljen s tujimi delavci.

Drugič, rada bi videla jasnejše, bolj nedvoumno poročilo Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve. Zaupanje v socialno kohezijo Evropske unije lahko dosežemo samo, če so temeljne socialne pravice opredeljene kot primarna evropska zakonodaja. Svetu, Komisiji, državam članicam in Sodišču Evropskih skupnosti bi morali poslati močnejši signal in se ne zadovoljiti zgolj s pozivanjem k ravnotežju med temeljnimi pravicami in prostim pretokom na notranjem trgu. To ne bo prineslo sprememb. Tako kot svoboščine, so temeljne socialne pravice človekove pravice in se jih ne sme prikrojevati zaradi prostega pretoka na notranjem trgu.

Tu je pomembno, da moramo braniti in izboljšati evropski socialni model in da je skrajni čas za uvedbo določbe o socialnem napredku kot zavezujoči protokol v okviru obstoječih Pogodb EU. Čas je za spremembo direktive o napotitvi delavcev, da bi preprečili omejevanje zahtev glede plač in minimalnih standardov na minimalne zahteve.

Hélène Goudin (IND/DEM). - (*SV*) Gospa predsednica, ena od najpomembnejših ugotovitev gospoda Anderssona je, da je treba trg dela zaščititi s spremembo evropske direktive o napotitvi delavcev. Kar zadeva Švedsko, bi bila zanjo namesto tega najboljša rešitev, da bi bilo v Pogodbi EU jasno navedeno, da se o zadevah v zvezi s trgom dela odloča na nacionalni ravni. Če smo se iz odločitve v zadevi Laval česa naučili, je to to, da našemu trgu dela ne bi smela vladati vsiljiva zakonodaja EU.

Junijska lista zagovarja izvzetje Švedske iz delovne zakonodaje EU. Zanimivo bi bilo slišati, kaj na ta predlog pravi gospod Andersson. Je zakonodaja EU vedno pot naprej? Odločitev v primeru Laval je rezultat tega, da so socialni demokrati in desnosredisnki politiki EU privolili v spremembe Pogodbe EU in s tem dali EU in Sodišču Evropskih skupnosti še večjo moč nad politiko trga dela. Seveda bomo glasovali proti Anderssonovemu poklonu Lizbonski pogodbi.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Gospa predsednica, skupina PPE-DE ni podprla poročila Jana Anderssona v prvotni obliki. Zaradi dobrega dela našega poročevalca v senci, ki je skupaj z drugimi poročevalci v senci precej preoblikoval poročilo, pa smo bili s tem dovolj zadovoljni, da smo ga v odboru podprli. Naša skupina bo tudi danes predlagala njegovo podprtje v sedanji obliki. Ob tem naj povem, da bi radi videli podporo tudi za nekatere spremembe. Upajmo, da bo razmislil o njih.

Opozoril bom samo na eno zelo pomembno stvar. Stephen Hughes je omenil dejstvo – o katerem sem prepričan, da je resnično –, da je med sindikati razširjena zaskrbljenost v zvezi z možnimi omejitvami pravice do stavke. Tega ne bi spodbijal, toda upam, da me on ne bi spodbijal, če rečem, da je med delavci razširjena zaskrbljenost zaradi možnih omejitev pravice do dela. Nisem slišal dovolj – ne v tej razpravi, ne v odboru – o tej pomembni pravici. Seveda je pravica do stavke temeljna pravica: to ni sporno. Toda tudi pravica do dela – svoboda dela – je zelo pomembna pravica in to je nekaj, kar bi na tej strani Parlamenta radi videli podčrtano.

Proinsias De Rossa (PSE). – Gospa predsednica, notranji trg ni samemu sebi namen. To je instrument za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer za vsakogar, in zato je treba nujno odpraviti slabosti v direktivi o napotitvi delavcev, ki bi lahko omogočile "tekmo do dna".

Skupini socialdemokratov je uspelo oblikovati veliko večino članov v Odboru za zaposlovanje in socialne zadeve, ki podpirajo take reforme. Edini skupini, ki se ne pridružujeta temu soglasju, sta skrajna desnica in skrajna levica, ki se gresta raje strankarsko politiko, kot da bi iskali politično rešitev teh problemov.

V tem Parlamentu moramo jasno zahtevati od Komisije in vlad držav članic, da spodobne plače in delovnih pogojev ni mogoče žrtvovati na oltarju enotnega trga. Evropa je lahko uspešno konkurenčna samo na podlagi visoko kakovostnih storitev in blaga, ne na podlagi nižanja življenjskega standarda.

Pozdravljam današnje namige Komisije, da je zdaj pripravljena ponovno preučiti direktivo o napotitvi delavcev, da je to direktivo treba prenoviti, toda vprašanje je kdaj, komisar? Kdaj boste Parlamentu predstavili pobudo, ki bo jasno očrtala, kakšne spremembe predlagate glede direktive o napotitvi delavcev?

Obstaja očitna potreba po zaščiti in okrepitvi enakega obravnavanja in enakega plačila za enako delo na istem delovnem mestu, kakor je že določeno v členu 39(12) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Svoboda opravljanja storitev ali svoboda ustanavljanja, državljanstvo delodajalca, zaposlenih ali napotenih delavcev ne morejo biti opravičilo za neenakosti glede delovnih pogojev, plačila ali uveljavljanja temeljnih pravic, kot je pravica delavcev do kolektivnega delovanja.

Anne E. Jensen (ALDE). - (DA) Gospa predsednica, rada bi rekla, da nehajte napadati Sodišče Evropskih skupnosti in direktivo o napotitvi delavcev. Države članice bi se morale same bolj potruditi. Po sodbi v zadevi Laval zdaj na danskem v zakonodajo uvajamo spremembo, dogovorjeno z vsemi socialnimi partnerji. Devet vrstic zakonodajnega besedila zagotavlja, da lahko sindikati delujejo protestno za zaščito delovnih pogojev, ki so na zadevnem področju standardni. Tudi Švedi naj bi preučevali, kako v praksi izvajati direktivo o napotitvi delavcev. Direktive ne smemo spreminjati. Vzpostaviti moramo boljše informiranje, tako da se bodo zaposleni zavedali svojih pravic in delodajalci svojih obveznosti. Kar potrebujemo, je boljše izvajanje direktive v praksi.

Jan Tadeusz Masiel (UEN). – (*PL*) Gospa predsednica, čez nekaj mesecev se bomo zopet obrnili na državljane Evropske unije in jih prosili, naj izberejo svoje predstavnike v Evropskem parlamentu. Državljani zopet ne bodo razumeli, zakaj jih k temu pozivamo in čemu služi ta Parlament. Tako bo volilna udeležba zopet nizka.

Današnja razprava o direktivi o napotitvi delavcev in sodbi Sodišča Evropskih skupnosti kaže, da je eden od namenov Evropskega parlamenta, da državljane varuje pred nekaterimi politikami, ki jih zagovarjajo njihove

lastne vlade. Te politike so lahko kratkovidne in pristranske. V tem primeru so tudi neupravičeno liberalne. Trenutno Evropski parlament in Sodišče Evropskih skupnosti dajeta prednost branjenju pravic delavcev pred branjenjem svobodne podjetniške pobude. Nemogoče je nasprotovati načelu enakega obravnavanja za delavce po vsej Uniji. Vsi moramo v trgovinah plačevati po isti ceni in zahtevamo enako plačilo za enako delo po vsej Uniji.

Thomas Mann (PPE-DE). – (*DE*) Gospa predsednica, eden od dosežkov Evropskega parlamenta, ki je zbudil največ pozornosti, je sprememba "Bolkesteinove direktive", pri čemer je bilo načelo matične države nadomeščeno z načelom svobodnega opravljanja storitev. Zaposleni potrebujejo pravične delovne pogoje, podjetja, zlasti mala in srednja, pa potrebujejo zaščito pred diskontno konkurenco, ki ogroža njihovo preživetje. Poskrbimo za zagotovitev rezultata na dolgi rok.

Kot je ravnokar pokazala ta razprava, nedavne sodne odločitve v zadevah Viking, Laval in Rüffert mečejo na to senco dvoma. Sodišče Evropskih skupnosti res šteje svobodno opravljanje storitev za pomembnejše od zaščite delavcev? Meni, da je pravica do stavke podrejena pravici do prostega pretoka? Medtem ko je sprejemljivo dvomiti o posameznih sodbah, je ravno tako nesprejemljivo dvomiti o neodvisnosti ali legitimnosti institucije.

Za pojasnitev ni treba spreminjati direktive o napotitvi delavcev, temveč jo dosledno izvajati v državah članicah. To je potrebno ravnotežje med varovanjem prostega pretoka in zaščito delavcev. Načela "enakega plačila za enako delo na istem mestu" se ne sme oslabiti.

Delovni pogoji, ki presegajo minimalno raven, ne ovirajo konkurence in kolektivnega pogajanja se nikakor ne sme okrniti. Jasno moramo zavrniti kakršen koli socialni damping in poskuse, da bi ustanovili "podjetja v obliki poštnega nabiralnika", namenjena izogibanju minimalnim standardom glede plačila in delovnih pogojev. Socialna načela ne smejo biti podrejena gospodarskim svoboščinam.

Samo če je v Evropski uniji igra poštena, lahko od družb in malih in srednjih podjetij dobimo nujno potrebno potrditev koncepta socialnega tržnega gospodarstva.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, ena od cenjenih značilnosti tega Parlamenta je njegov uspeh pri doseganju trdnih stališč. Ne strinjam se s spodkopavanjem direktive o napotitvi delavcev. Nasprotno, treba jo je v celoti spoštovati. Sodbe Sodišča Evropskih skupnosti dajejo jasno usmeritev. Poročilo o kolektivnih pogodbah zadaja udarec tem sodbam in tudi kompromisu, doseženem v razpravi o direktivi o storitvah v Evropskem parlamentu. Tega ne morem podpreti. Damping se izvaja prek nezakonitih zaposlitvenih praks in z obhajanjem direktive. Zato bi vas, gospe in gospodje, prosila, da podprete naše predloge sprememb, ki se nanašajo na sedanjo zakonodajo. Podjetniki imajo pravico opravljati čezmejne storitve pod pogoji iz sedanje direktive in strinjam se, da je treba zagotoviti, da se ljudje oziroma zaposleni na splošno zavedajo tega.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (*HU*) Strašnega poljskega vodoinstalaterja je zamenjal grozeči latvijski gradbeni delavec. Ponovna neprimerna razprava zelo škoduje vsej EU. Nekateri bijejo plat zvona zaradi socialnega dampinga, neomejenega vdora delavcev novih držav članic. To dejansko ni res. Bodimo realni. Ne grozimo volivcem s takim govorjenjem. Dvanajst novih držav članic skorajda nima primerjalnih prednosti. Ena od teh prednosti, relativno cenejša delovna sila, bo trajala samo nekaj let. Na srečo tudi v naših državah plače rastejo. Pozivam vas, da kadar govorite o enakem obravnavanju – to je še en vidik te zadeve –, naj bo to enako obravnavanje tako za nove kot za stare članice. Če omejimo potencial, ki je neločljivo povezan s konkurenco na notranjem trgu, če omejimo svobodno podjetniško pobudo, bo to škodilo vsej EU. Socialni vidik pa je tudi zame izredno pomemben. Hvala.

Marian Harkin (ALDE). – Gospa predsednica, v nedavni razpravi o Lizbonski pogodbi na Irskem so bila vprašanja, ki sta jih sprožili zadevi Laval in Viking, v središču številnih razprav in so prispevala k veliki negotovosti in zaskrbljenosti. To dopoldne sem poslušala številne kolege tu, ki so ponavljali te občutke, in zato sem zadovoljna z današnjimi prizadevanji Parlamenta.

Pomirjajo me tudi besede komisarja, ko pravi, da se Komisija strinja s Parlamentom, da je treba direktivo o napotitvi delavcev izboljšati in ustrezno prenesti.

Stališče parlamenta je precej jasno. V odstavku 33 ponovno potrjuje, da temeljne socialne pravice v hierarhiji temeljnih svoboščin niso podrejene gospodarskim pravicam, in kasneje v poročilu poudarja, da svobodno opravljanje storitev ni v nasprotju s temeljno pravico do stavke in ji nikakor ni nadrejeno. Te izjave so kristalno

jasne in kažejo na stališče Parlamenta, zdaj pa čakamo na Komisijo, da prevzame štafetno palico in teče z njo.

Začela sem z Lizbono in z njo bom končala: ratifikacija Listine o temeljnih pravicah in vključitev socialne določbe v Lizbonsko pogodbo bi izboljšali položaj delavcev po EU.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). -(GA) Gospa predsednica, sindikati izgubljajo pravico, da bi za svoje člane s pogajanji pridobili boljše plačilo in pogoje. Vlade ne morejo sprejemati zakonodaje za izboljšanje življenja delavcev.

Strinjam se s svojimi kolegi tukaj, da je zavezujoča določba o socialnem napredku, vključena v pogodbe EU, najmanjša zahteva, potrebna za zagotovitev, da se to ne zgodi.

Vseeno pa poročilo gospoda Anderssona ne seže v jedro zadeve. Lahko bi ga okrepili z nekaterimi spremembami. Sodišče Evropskih skupnosti odloča v skladu s pogodbami. Dokler pogodbe omogočajo omejevanje pravic delavcev ter nižanje plačila in slabšanje pogojev, Sodišče ne more odločiti drugače.

Luca Romagnoli (NI). – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, pozdravljam Anderssonovo poročilo, ker se osredotoča na načela, po katerih je treba z notranjim trgom upravljati glede na ravnotežje med svobodo opravljanja storitev in neodtujljivimi pravicami delavcev.

Če se bodo v praksi ta vprašanja reševala na nacionalni ravni, pa moramo tu posredovati, da bi se spopadli z negativnimi socialnimi in političnimi posledicami prostega pretoka delovne sile. Zato moramo pregledati direktivo o napotitvi delavcev, povzeti socialne določbe Montijeve direktive in direktive o storitvah ter odobriti direktivo o začasnih delavcih, za katere bi morala veljati ista pravila kot za stalno zaposlene delavce.

In na koncu se strinjam, da je nujno treba sprejeti ustrezne ukrepe za boj proti "podjetjem v obliki poštnih nabiralnikov", ustvarjenim za opravljanje storitev izven njihove države ustanovitve, da bi se izognili veljavnim predpisom glede plačila in delovnih pogojev v državi, v kateri poslujejo. Naj sklenem, da na splošno odobravam poročilo, razen nekaterih izjem.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Gospa predsednica, kot so dejali že drugi, so sodbe v zadevi Laval in drugih zadevah sprožile nekaj polemike med razpravo o Lizbonski pogodbi na Irskem in so bile v tem smislu uporabljene in zlorabljene.

To poročilo se ukvarja predvsem z načeli notranjega trga, vendar zahteva enako obravnavanje ter enako plačilo za enako delo, in to mora biti danes tu naše vodilno načelo. Socialni damping je zelo zaskrbljujoč, toda ali lahko samo namignem, da bomo imeli v Evropi nenavadne in edinstvene razmere, ko se lahko za države, kot je Irska, v katero prihaja veliko tujih delavcev, položaj obrne? Vsem nam je v interesu, da imajo naši delavci, kjer koli v Evropski uniji so, dobre in enake pravice.

Naj tudi namignem, da ima Evropa še veliko hujši problem, s katerim se sooča: premik celotnih podjetij iz Evropske unije, ki očitno selijo delo in finančni vidik poslovanja v tujino, rezultate pa preprosto uvozimo. To je vprašanje, ki se ga moramo lotiti.

Costas Botopoulos (PSE). - (*EL*) Gospa predsednica, menim, da je Anderssonovo poročilo hrabra poteza Evropskega parlamenta, saj je v igri ravnotežje med pravnimi načeli in političnimi vidiki, ki neposredno vpliva na življenja ne samo delavcev, temveč vseh državljanov.

Ni naključje, da so se ob zadevah, o katerih razpravljamo, izkristalizirali pomisleki tako pravnih krogov – verjemite mi, sam sem pravnik in to vem, – kot vseh državljanov Evropske unije, katerim se zdi, da jih Evropska unija ne razume. Kot smo slišali, je bil to eden od glavnih razlogov, zakaj so Irci zavrnili Lizbonsko pogodbo.

Pa vendar bi najverjetneje bila v tem primeru – nenavadno, toda resnično – rešitev prav Lizbonska pogodba, saj bi razlago zadevnih določb postavila v drugačno luč. Socialna določba in posebne določbe v Listini o temeljnih pravicah bi Sodišče najverjetneje prisilile k drugačnem stališču.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). - (*DA*) Gospa predsednica, moja danska kolegica iz Skupine zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo je malo prej rekla, da je na Danskem problem, s katerim smo se soočili po sodbi v zadevi Waxholm, rešen. To moram zanikati. Ljudje lahko mislijo, da so problem rešili, toda kakršna koli rešitev dejansko izvira iz odločitve Sodišča Evropskih skupnosti. Točno to je problem, seveda: dejstvo, da o tem, ali imajo ljudje pravico do stavke v raznih državah članicah, zdaj odloča Sodišče Evropskih skupnosti. Zato bi morali preoblikovati pogodbo: specifično bi morali določiti, da tako stanje ne more biti

prav. V poročilu gospoda Anderssona to žal ni navedeno. Vsebuje nekatere konstruktivne odlomke, vendar o tej konkretni zadevi ni navedenega ničesar. Manjka tudi jasna zahteva po spremembi direktive o napotitvi delavcev in zato vas pozivam, da glasujete za spremembe, ki pojasnjujejo te zadeve, da bomo dobili jasno politiko Evropskega parlamenta.

Elmar Brok (PPE-DE). – (*DE*) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, dovolite mi še nekaj besed na to temo.

Prosti pretok je eden od velikih dosežkov Evropske unije. Jasno pa moramo povedati tudi – in nekatere države z nižjimi standardi bodo to kmalu razumele, ker se bodo njihovi standardi zvišali –, da prosti pretok ne sme voditi k temu, da takšna konkurenca postane normativ, pri katerem se odpravljajo doseženi socialni standardi. Evropa ne sme omogočati odpravljanja socialnih pravic in pravic delavcev, za katere smo se dolgo borili. Zaradi tega moramo jasno povedati, da to nikoli ni bila naša politika in da je to politika, ki je ne bi smeli nikoli izvajati.

Če se delo opravlja v eni državi, bi morali za enako delo dobiti enako plačilo. Ne sme biti razredne družbe, v kateri tuji delavci delajo za manj denarja. To je nepravično za obe strani; in zato moramo to jasno povedati.

Yannick Vaugrenard (PSE). – (FR) Gospa predsednica, rad bi začel s pohvalo delu našega kolega gospoda Anderssona. Toda kaj natančno bi Evropska unija rada? Enotni trg, prepuščen nebrzdani konkurenci, ki tlači kolektivne pravice v celoti, ali urejen enotni trg, ki državljanom omogoča opravljanje dostojnega dela po vsej Evropi?

Sporočila Sodišča Evropskih skupnosti, pogosto sporočila Komisije in občasno sporočila predsedstva Sveta niso ne jasna ne vedno dosledna. Družba je vredna zgolj dogovora, h kateremu se zaveže, in preživi zgolj s takim dogovorom. Deregulacija, pristop "vsakega človeka zase", vodi k še večji deregulaciji in na koncu k eksploziji sistema.

To ni tisto, kar hočemo. Res bi radi imeli notranji trg, toda tak trg, ki služi izboljšanju življenjskih in delovnih razmer naših sodržavljanov. Lizbonska pogodba določa številna načela, vključno s pravico do sklepanja kolektivnih pogodb. Zagotovimo, da bodo to načelo spoštovale Evropska unija in vse države članice.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Gospa predsednica, ni dovolj kritizirati nesprejemljivih stališč iz sodb Sodišča Evropskih skupnosti, ki so resen napad na najbolj temeljne pravice delavcev. Iti moramo veliko dlje in celovito spremeniti evropske pogodbe, da bi preprečili ponovitev takih razmer.

Zavrnitve na referendumih o tako imenovani Evropski ustavi in osnutku Lizbonske pogodbe so jasen dokaz o nezadovoljstvu ljudi s tako Evropsko unijo, ki razvrednoti delavce in ne spoštuje njihovega dostojanstva. Obžalujem, da to poročilo ne prihaja do enakih ugotovitev v bran pravic delavcev, čeprav kritizira stališča iz sodb Sodišča Evropskih skupnosti. Vendar to ni dovolj.

Vladimír Špidla, *član Komisije*. – (*CS*) Gospe in gospodje, rad bi se zahvalil poročevalcu in vsem vam za razpravo, ki se je zdaj začela, saj je to razprava o izredno občutljivi in globoki temi. Mislim, da je bila v razpravi izražena cela paleta mnenj, ki lahko sprožijo živahno razpravo, in cela paleta nasprotnih mnenj. Če ne drugega, to poudarja pomen in izziv te razprave. Rad bi poudaril nekatere temeljne misli. Najprej, sodbe sodišča v Luxembourgu niso oslabile ali napadle temeljnih pravic. To preprosto ni res. Rad bi tudi rekel, da je bilo sodišče v Luxembourgu, poleg ostalega, prvo, ki je prek svoje sodne prakse razglasilo, da je pravica do stavke temeljna pravica. To prej ni bilo nikoli navedeno v sodni praksi ali v našem pravnem sistemu.

Rad bi se odzval tudi na predstavo, pogosto izraženo v tej razpravi, da vprašanje napotenih delavcev razdvaja stare države članice od novih. Poročam lahko, da je država, ki napoti največ delavcev, Zvezna republika Nemčija. Druga država po vrsti, ki napoti največ delavcev je Poljska, tretja Belgija in četrta Portugalska. Tudi predstava, da napotitve pomenijo selitev z vzhoda na zahod, iz novih v stare države, ni pravilna. Enako nepravilna je predstava, da napotitev delavcev posredno pomeni socialni damping. Rad bi dejal, da je osnovna politika Komisije aktivno zavračanje dampinga in nasprotovanje kakršni koli obliki dampinga, vključno s socialnim. Politika Komisije je tudi, da ščiti socialne standarde, ki smo jih dosegli, in da jih nikakor ne spodkopava v kakršnih koli okoliščinah.

Rad bi dejal tudi, da v razpravi, ki je bila sprožena na delavnici, večina držav članic, na katere se nanašajo sodbe v zadevah Laval in Rüffert, ni zavzela stališča, da bi morali direktivo spremeniti. Jasna večina je videla rešitev v okviru uporabe nacionalne zakonodaje in številne države so ta postopek pripeljale že daleč. Rad bi omenil Dansko in Luksemburg in rad bi dejal tudi, da bo po informacijah iz Švedske tam v roku približno

petnajstih dni sprejeta zelo pomembna odločitev, o kateri so socialni partnerji in vlada razpravljali na dolgo in široko.

Rad bi dejal tudi, čeprav je to podrobnost, da tako imenovane družbe z naslovi poštnih predalov niso manifestacija napotitve delavcev ali prostega pretoka. Nekaj sto primerov takih družb lahko najdete v okviru notranjih trgov posameznih držav in po mojem mnenju je to odprto vprašanje. Še ena zelo pomembna stvar, ki bi jo rad poudaril, je ta, da so sodbe, ki jih je do zdaj sprejelo sodišče v Luxembourgu, odgovor na prejšnje vprašanje. Nacionalna sodišča so tista, ki morajo dokončno odločiti, saj je to pristojnost nacionalnih sodišč.

Gospe in gospodje, zdi se mi absolutno potrebno poudariti, da je to zelo temeljno vprašanje. Komisija ga spremlja s stališč, o katerih smo govorili, in je pripravljena sprejeti vse potrebne ukrepe za razrešitev teh razmer in za oblikovanje ustreznega soglasja, ker – naj še enkrat poudarim – niti v tej razpravi ni jasno, kje je razmejitev. Še vedno je treba opraviti veliko dela, toda dovolite mi, da poudarim, da je pomen socialnih partnerjev na tem področju bistven.

Jan Andersson, poročevalec. – (SV) Gospa predsednica, rad bi dal nekaj kratkih pripomb:

Razlika je med nalogami Sodišča in nami kot zakonodajalci. Sodišče je povedalo svoje. Kot zakonodajalci moramo zdaj ukrepati, če smo ugotovili, da si Sodišče zakonodaje ne razlaga tako, kot bi želeli. V poročilu pravimo, da bi morali skupaj s Komisijo ukrepati. Ne bi smeli izključiti sprememb direktive o napotitvi delavcev, kar tudi poudarjamo. Med prostim pretokom in dobrimi socialnimi razmerami ni navzkrižja. Ravno nasprotno.

Nekaj besed o spremembah, ki jih predlagala Skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov. Žal vsebujejo številna protislovja, ko želijo najti kompromise. Po eni strani kritizirajo enostranska mnenja Sveta in po drugi pozdravljajo mnenja. V njihovih spremembah so številna protislovja. Nasprotujem izjemam za nekatere posebne države, saj so to evropski problemi, ki bi jih morali rešiti skupaj. Različni trgi delovne sile bi morali delovati drug ob drugem.

Strinjamo se z novo Pogodbo, saj so se problemi s sodbami pojavili v okviru stare Pogodbe. Ne nasprotujem ukrepom na nacionalni ravni. Taki ukrepi so na primer potrebni na Švedskem in v Nemčiji, toda potrebujemo tudi ukrepe na Evropski ravni.

Nazadnje bi rad dejal, da je za ukrepanje zdaj na vrsti Komisija. Če Komisija ne bo poslušala Parlamenta in zlasti tega, kar pravijo ljudje na Irskem, v Nemčiji, na Švedskem in v drugih državah članicah, bo evropski projekt zelo trpel. To je eno najpomembnejših vprašanj za državljane Evrope. Prosti pretok – da, toda ob dobrih socialnih razmerah in brez socialnega dampinga. Prizadevati si moramo, da bi to dosegli, zato je treba poslušati Parlament.

(Aplavz)

PREDSEDSTVO: GOSPOD PÖTTERING

predsednik

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v sredo, 21. oktobra 2008.

Pisne izjave (člen 142)

Ole Christensen (PSE), *v pisni obliki.* – (*DA*) Mobilnost na evropskem trgu delovne sile je treba povečati. Zato se je treba bolj osredotočiti na enako obravnavanje in nediskriminacijo.

Edino prav je, da kdor koli, ki se preseli iz ene države v drugo zaradi dela, dela pod pogoji, ki veljajo v novi državi.

Države bi morale paziti, kako izvajajo direktivo o napotitvi delavcev, da postanejo zadeve jasnejše.

Vseeno so potrebne tudi evropske rešitve.

- Pravica do stavke ne sme biti podrejena pravilom, ki veljajo na notranjem trgu.
- Direktivo o napotitvi delavcev je treba prilagoditi njenemu prvotnemu namenu. Državam je treba omogočiti, da za napotene delavce ustvarijo boljše razmere, kot so minimalne zahteve. Na ta način bomo povečali

mobilnost in enako obravnavanje zaposlenih ter kolektivno dogovarjanje, vključno s pravico do kolektivnega protestnega delovanja.

Richard Corbett (PSE), *v pisni obliki.* – Anderssonovo poročilo je koristen prispevek k tej protislovni in pravno zelo zapleteni razpravi. Zlasti sta dobrodošla njegovo priporočilo, naj države EU pravilno izvajajo direktivo o napotitvi delavcev, in zahteva, naj Komisija oblikuje zakonodajne predloge za zapolnitev pravnih vrzeli, ki so jih razkrile sodbe, ter prepreči kakršno koli sporno razlago zakonodaje. Zagotoviti moramo, da direktiva o napotitvi delavcev ne bo omogočala socialnega dampinga in da kolektivnih pogodb ne bodo spodkopavali delavci iz drugih držav EU in s tem slabšali plače in delovne pogoje v državi gostiteljici.

Ne smemo kriviti Sodišča, ki zgolj pojasnjuje, kar pravi zakonodaja – navsezadnje je Sodišče izdalo tudi številne sodbe, ki so s socialnega stališča ugodne, – raje se osredotočimo na ureditev zadevne pravnega stanja. Komisija je letos aprila sama dejala, da temeljna pravica do stavke in pridružitve sindikatu ne prevlada nad pravico do opravljanja storitev.

Bistveno je, da to poročilo ne pomeni konca razprave. Po potrebi moramo uporabiti našo pravico, da novi Komisiji izrečemo veto, če v svoj prvi delovni program ne bo vključila potrebnih zakonodajnih predlogov.

Gabriela Crețu (PSE), *v* pisni obliki. – (RO) Rada bi nekaj pojasnila. Delavci iz vzhodnega dela Evropske unije niso vpleteni v socialni damping in si ga ne želijo. Niso oni tisti, ki bi se radi poceni prodali. Žal je cena za prenovo in razvoj delovne sile primerljiva med vzhodom in zahodom. Nekateri stroški so v Romuniji celo višji kot na drugih področjih, toda tudi tu je treba plačati račune.

Za nastanek teh negotovih razmer na trgu delovne sile in poslabšanje delovnih pogojev v Evropski uniji niso odgovorni delavci, temveč tisti, ki izvajajo največji možni pritisk, da bi odpravili obstoječa jamstva iz delovnega prava, z enim samim ciljem: povečati dobiček s kakršnim koli sredstvom, tudi z žrtvovanjem vseh vrednot in načel, ki jih štejemo za skupne dobrine, ki so si jih priborile evropske družbe.

V tem primeru je naša dolžnost, da zaščitimo upravičenost delavcev iz Vzhodne Evrope do uveljavljanja temeljne pravice: enako plačilo za enako delo. Socialisti in sindikati se morajo predvsem izogibati temu, da bi ustvarili lažno, umetno delitev v skupini tistih, ki lahko te pravice dosežejo samo, če ostanejo solidarni. Nimajo druge moči kot solidarnost.

Marianne Mikko (PSE), v pisni obliki. – (ET) Prosti pretok delovne sile je ena od štirih svoboščin na notranjem trgu. Če želimo hitrejšo integracijo Evrope, je bistveno, da pomirimo strahove delavcev iz Zahodne Evrope pred delavci iz Vzhodne Evrope, ne da bi pri tem zaprli trga delovne sile. Žal želja nekaterih sindikalnih organizacij iz Zahodne Evrope, da bi ponovno zaprli trge za nove države članice, ne bo pomagala pri združevanju Evrope. To je gospodarsko neprimerna pot, pri kateri dobijo delavci napačno informacijo, ki ustvarja nezaupanje in ni v duhu mednarodne solidarnosti.

Pretok delovne sile je ena od rešitev za premostitev pomanjkanja delovne sile v nekaterih sektorjih. Obstajajo področja, kjer je veliko povpraševanje po voznikih avtobusov, in območja, kjer primanjkuje usposobljenih zdravnikov. Tega pretoka ne smemo ustaviti.

Ker je enako obravnavanje eno od temeljnih načel Evropske unije, bi moral prosti pretok delovne sile potekati pod enakimi pogoji. Razširjeno načelo, da so tuji delavci plačani slabše od državljanov države gostiteljice, ni v skladu s tem načelom. Strinjam se z načelom, poudarjenim v poročilu – enako obravnavanje in enako plačilo za enako delo.

Pri napotitvah delavcev znotraj Evropske unije je treba zagotoviti vsaj minimalno plačo.

Mehanizmi za zaščito delavcev so zgodovinsko različni v različnih delih Evrope. Vendar je čas, da tudi na tem področju spremenimo prakse. Če delavci zdaj branijo zgolj njihovo nacionalno različnost, so se prostovoljno predali. Ljudem iz novih držav članic je zelo težko razložiti, da je sprememba nemogoča, glede na to, da je bila Estonija na primer sposobna celotni pravni red Skupnosti izvesti v manj kot šestih letih. Zaščita delavcev je dovolj plemenit cilj in moramo se potruditi, da bi dosegli soglasje.

Siiri Oviir (ALDE), *v pisni obliki.* – (*ET*) Samoiniciativno poročilo, o katerem razpravljamo, ni uravnoteženo in se nagiba k protekcionizmu. Nihče ne dvomi o pravici do stavke, toda ta ne sme iti tako daleč, da bi ogrozila konkurenčnost ponudnikov storitev.

Danes smo razpravljali o konkretnih sodbah Sodišča Evropskih skupnosti, zlasti o zadevah Laval, Rüffert in Viking Line. Rada bi opozorila na dejstvo, da se nobena od zgoraj navedenih sodb ne nanaša na vsebino

kakršne koli kolektivne pogodbe, ki bi bila lahko podpisana v državah članicah, ali na pravico do sklepanja takih pogodb. Pravica do kolektivnega ukrepanja spada na regulativno področje Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in mora biti zato utemeljena s pomembnim javnim interesom in sorazmerna.

7. Zasedanje Evropskega Sveta (15. in 16. oktober 2008) (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo Evropskega sveta in izjava Komisije o zasedanju Evropskega sveta (15. in 16. oktober 2008).

Gospod predsednik Sveta, gospod Sarkozy, gospod predsednik Evropske komisije, gospod Barroso, v zadnjih tednih smo doživeli nekaj izredno težkih trenutkov, v katerih je Evropska unija pod vašim predsedovanjem pokazala svojo sposobnost ukrepanja. Če ne bi države Evrope našle skupne rešitve, če ne bi bilo sporazuma med evropskimi partnerji in če ne bi bilo evra, bi se danes zelo verjetno znašli v katastrofalnih razmerah.

Predlogi Evroskupine izpred desetih dni, odločitve Evropskega sveta s prejšnje srede in zaveze, prevzete ta konec tedna na vrhovnem srečanju v Camp Davidu, je vrsta uspehov, ki odražajo resnično usklajenost delovanja in prizadevanj za izvajanje reform, potrebnih za učinkovit odziv na probleme svetovnega gospodarstva. Vendar vlade niso bile edine, ki so se odzvale na krizo. Evropski svet pod vašim vodstvom je v sodelovanju z Evropsko komisijo in Evropskim parlamentom zagotovil, da je Evropska unija igrala odločilno vlogo glede dobrobiti vseh naših državljanov, katerim smo vsi odgovorni.

Evropska unija je svojo pravo moč pogosto pokazala v času krize, zahvaljujoč vam, gospod Sarkozy, in zahvaljujoč predsedniku Komisije, gospodu Barrosu. Evropsko ukrepanje je skupno ukrepanje. Zato bi vama rad, preden odprem današnjo razpravo, čestital, gospod predsednik Sveta in gospod predsednik Komisije.

Nicolas Sarkozy, *predsednik Sveta*. – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, v čast mi je, da sem zopet tu pred Evropskim parlamentom, da bi poročal o delu predsedstva Sveta v času, ki je za Evropo tako pomemben. Če lahko, bom poskušal govoriti zelo prosto, kot je edino pravilno in primerno za Parlament, ki je srce demokratične Evrope, za katero si vsi prizadevamo.

Kaj poskušamo doseči? Najprej je bila želja predsedstva, da bi bile evropske institucije združene v boju proti vsem krizam, ki jih moramo prebroditi. Moja želja je bila, da bi bil Evropski parlament ves čas udeležen pri pomembnih dogodkih, ki jih doživljamo, in rad bi se zahvalil vodjem vaših skupin vseh političnih prepričanj, ki so bili udeleženi v tem dialogu in sodelovali s predsedstvom Sveta.

Moja želja je bila tudi, da bi z roko v roki sodelovali s Komisijo in zlasti z njenim predsednikom, saj se ne glede na različna mnenja in razlike med vsemi, ki sedijo v tem Parlamentu, vsak dobro zaveda, da razhajanja med evropskimi institucijami slabijo Evropo in da je dolžnost tistih, ki prevzemajo odgovornost, da sodelujejo z roko v roki. Evropo bomo potisnili naprej, če Evropski parlament, Komisija in Svet najdejo pot do soglasja o pomembnih vprašanjih in tako zagotovijo, da se sliši glas Evrope.

(Aplavz)

Prvenstveno smo hoteli, da bi bila Evropa združena – in to je nekaj, kar ni lahko doseči. Želeli smo, da bi sama razmišljala, saj svet potrebuje razmišljajočo Evropo in njeno proaktivnost. Če ima Evropa kaj povedati, želimo, da to ne samo pove, temveč tudi naredi.

Najprej smo imeli vojno, s popolnoma nesorazmernim odzivom Rusov v času gruzinskega konflikta. Besede imajo pomen. Uporabljam besedo "nesorazmeren", ker je bilo rusko posredovanje v Gruziji nesorazmerno.

(Aplavz)

Vseeno pa uporabljam besedo "odziv", ker če je bil ta odziv nesorazmeren, je to zato, ker je prišlo pred tem do povsem neustreznega dejanja. Evropa mora biti pravična in si ne sme obotavljati, da bi stopila iz ideoloških okvirjev, da bi prinesla sporočilo miru.

8. avgusta se je kriza začela. 12. avgusta sva bila z Bernardom Kouchnerjem v Moskvi, da bi dosegla prekinitev ognja. Ne pravim, da je bilo to idealno; pravim samo, da je Evropi v štirih dneh uspelo doseči prekinitev ognja. Na začetku septembra je Evropa dosegla zavezo k vrnitvi na položaje, ki so jih imeli pred začetkom krize 8. avgusta. V dveh mesecih je Evropa zagotovila konec vojne in umik okupatorskih sil.

O zadevi je bilo veliko mnenj. Nekateri so dejali – in za to so imeli razloge –, da je dialog brez smisla in da bi moral biti odgovor na vojaško agresijo vojaški. Kakšna norost. Evropa je doživela padec berlinskega zidu

in konec hladne vojne. Evropa ne sme biti udeležena v novi hladni vojni, ki bi jo trpeli zgolj zaradi pomanjkanja hladne krvi.

(Aplavz)

To je bil problem, ki smo ga rešili z našimi ameriškimi zavezniki, ki so menili, da ni pravi čas za obisk v Moskvi. Kljub vsemu smo z našimi ameriškimi zavezniki sodelovali z roko v roki. Njihovo stališče je bilo drugačno od našega. Poskušali smo delati z njimi in ne proti njim in, odkrito povedano, glede na današnje stanje v svetu, nikakor ne verjamem, da ta potrebuje krizo med Evropo in Rusijo. To bi bilo neodgovorno. Zato lahko branimo naše ideje glede spoštovanja suverenosti, spoštovanja integritete Gruzije, človekovih pravic in razlik med nami in tistimi, ki vodijo Rusijo, toda bilo bi neodgovorno, da bi ustvarili pogoje za spor, ki ga nikakor ne potrebujemo.

V Ženevi so se začeli razgovori o prihodnjem statusu teh gruzinskih držav, Osetije in Abhazije. Pravijo mi, da so se začeli v težkih okoliščinah, toda kdo bi si lahko predstavlja, da bi bilo kako drugače? Pomembno pa je, da so se začeli. Reči moram tudi, da je predsednik Medvedev izpolnil obljube, ki jo je dal pred predsedstvi Komisije in Sveta, ko smo na začetku septembra obiskali Moskvo.

Evropa je prinesla mir. Evropa je zagotovila umik okupatorske vojske in Evropa si prizadeva za mednarodna pogajanja. Mislim, da Evropa že dolgo ni igrala take vloge v takem konfliktu.

Seveda vidim vse dvoumnosti, vse pomanjkljivosti, vse kompromise, ki so bili potrebni, toda s čisto vestjo verjamem, da smo dosegli vse, kar bi lahko dosegli, in predvsem, gospod predsednik, da če Evropa ne bi zagotovila, da se posluša glas dialoga in glas razuma, tega ne bi storil nihče drug. Ko sva se z Bernardom Koucherjem 12. avgusta odpravila v Moskvo in Tbilisi, so se poleg tega vsi mednarodni mediji dobro zavedali, da so Rusi 40 kilometrov od Tbilisija in da je njihov cilj strmoglavljenje režima gospoda Sakašvilija. To so bila dejstva. Bili smo zelo blizu katastrofe, toda zahvaljujoč Evropi – odločni Evropi – do take katastrofe ni prišlo, čeprav bo treba, gospod Pöttering, seveda opraviti veliko dela za zmanjšanje napetosti na tem delu sveta.

Moja druga točka zadeva krizo, sistematsko, neverjetno finančno krizo, ki se je začela – podajmo pravo sliko – 15. septembra in ne 7. avgusta 2007. 7. avgusta 2007 se je začela kriza, ki je bila resna in zaskrbljujoča, toda, naj si drznem reči, normalna. 15. avgusta 2008 smo stopili v drugo krizo. Kaj se je namreč zgodilo 15. avgusta 2008? Bankrotirala je ustanova Lehman Brothers – in svet je, ves zaprepaden, 15. avgusta 2008 odkril, da lahko banka bankrotira.

Nismo poklicani in nisem poklican, da bi sodili o tem, kaj je ameriška vlada storila ali ni storila. Vse, kar pravim in trdim, je to, da je 15. septembra 2008 resna kriza postala sistemska kriza s sesutjem ameriškega finančnega sistema, ki mu je sledilo sesutje evropskega finančnega sistema in nato postopoma drugih borz in finančnih sistemov.

Do kakšnih poskusov je prišlo takrat? Sprejet je bil prvi Paulsonov načrt, ki pa ni deloval. Pri tem nočem biti kritičen; zgolj opisujem dejansko stanje. Takrat smo skupaj s predsednikom Komisije poskušali sestaviti skupni evropski odgovor, najprej v okviru evrskega območja. Gospod predsednik, govorili ste o tem; naj bodo ljudje za ali proti, dejstvo ostaja, da imamo v evrskem območju isto banko in isto valuto in zato isto dolžnost do združitve.

Skupnega stališča ni bilo lahko doseči. Začeli smo s predlogom srečanja štirih evropskih držav, ki so članice G8. Nikogar ne užalimo, če rečemo, da je na primer vpliv Združenega kraljestva na svetovni finančni sistem večji kot vpliv drugih držav v sedemindvajseterici. In rekel sem si, da če bi po nekem čudežu uspeli skleniti sporazum med Združenim kraljestvom, Nemčijo, Italijo in Francijo, to ne bi bilo v škodo drugih države Evrope, temveč v njihovo korist.

Seveda so bila mnenja različna, in kdo bi nam lahko zameril? V prvih dneh krize najprej nismo vedeli, kako se najbolje odzvati na krizo, kakršne v gospodarski zgodovini še ni bilo, vsaj ne v 20. stoletju. Zato sem si rekel: ko se štirje zberejo, bi morali združiti še države Evroskupine, in še Slovaško, ki se nam bo kmalu pridružila. V naslednjem tednu nam je skupaj uspelo najti rešitev, ki naj bi bankam omogočila nadaljevati z delom: posojanjem. Vendar smo se znašli v položaju, ko banke niso več posojale druga drugi, ker niso več imele denarja, da bi ga posojale, in sistem se je rušil. Banke v Združenem kraljestvu so bile nacionalizirane, v Belgiji so banke bankrotirale, rušil se je islandski sistem – izven Evrope, toda tako blizu nje –, zelo slabe novice v Švici in malo po malo je prišlo do okuževanja: Nemčija, Francija, vse je pometlo. V Evroskupini nam je uspelo doseči sporazum na široki ravni – 1 800 milijard evrov –, da bi našim finančnim institucijam omogočili nadaljevanje dela ter pomirili varčevalce in podjetnike v Evropi.

Nato smo šli v Evropski svet, ki je sprejel enako strategijo, in potem smo lahko umirili trge v Evropi. Čakalo nas je lepo presenečenje: prišel je drugi Paulsonov načrt in vsi smo lahko videli, da v veliki meri črpa iz evropskega načrta. Zaradi tega se ne bomo okitili s slavo; to je zgolj odraz dejstva, da je kriza globalna in tako je tudi odziv lahko samo globalen. Združene države in Evropa se morata uskladiti.

Toda vse to je obvladovanje krize, gospod predsednik, nič več in nič manj. Kaj bi se zgodilo, če tega ne bi storili?

Še vedno moramo najti prave odgovore. Kako je bilo vse to mogoče? Kako lahko preprečimo ponovitev vsega tega? Še več, ima Evropa kakšne zamisli ali predlog politike? V tem kontekstu sem v imenu Evrope na zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov na začetku septembra predlagal mednarodno vrhovno srečanje, da bi položili temelje za nov brettonwoodski sistem, glede na to, kaj se je zgodilo po Drugi svetovni vojni, da bi vzpostavili nov svetovni finančni sistem. Ta zamisel dobro napreduje. Kaj mora biti cilj Evrope v okviru tega vrhovnega srečanja? Evropa mora predložiti zamisel o radikalni reformi globalnega kapitalizma.

Prišlo je do izdaje vrednot kapitalizma in ne do postavljanja tržne ekonomije pod vprašaj. Pravila so bila pomanjkljiva in bili smo priča nagrajevanju špekulantov na škodo podjetnikov. Predlagati moramo zamisel o novi ureditvi. Evropa mora predlagati in bo predlagala zamisli. Prvič, gospod predsednik, nobena banka, ki posluje z vladnim denarjem, ne bi smela imeti opravka z davčnimi oazami.

(Aplavz)

Nobena finančna institucija ne bi smela poslovati, ne da bi zanjo veljali finančni predpisi; za trgovce bi morali biti sistemi nagrajevanja izračunani in organizirani, tako da jih ne bi spodbujali k nepotrebnemu tveganju, kot smo mu bili priča; računovodski predpisi v bankah ne bi smeli zaostrovati resnosti krize, temveč nam omogočiti, da jo umirimo; in v zvezi z monetarnim sistemom je treba ponovno pretehtati med fiksnimi menjalnimi tečaji in nobenimi menjalnimi tečaji med valutami. Poskusili smo vse na svetu. Ali lahko preostali svet še naprej prenaša breme primanjkljajev največje svetovne sile, ne da bi kaj rekel? Odgovor je nikakor ne.

(Aplavz)

Poleg tega ne pomaga s prstom kazati na kogar koli; samo poiskati moramo načine za zagotovitev, da se to ne ponovi. Še veliko bi lahko povedal, toda Evropo bi rad predvsem opozoril na globalno upravljanje v 21. stoletju. Ne bi smeli biti presenečeni, da ne deluje. Smo v 21. stoletju, imamo pa institucije 20. stoletja. Predsednik ZDA in Evropa sta tako predlagala več vrhovnih srečanj, ki se začnejo sredi novembra in ki bodo osredotočena na novo obliko urejanja, novo obliko globalnega upravljanja. Upam, da bo Evropa sposobna razpravljati o tem.

Imel bom priložnost, da predlagam sestanke s partnerji, voditelji držav ali vlad, da se pripravimo na ta vrhovna srečanja. To vprašanje radikalne reforme našega kapitalističnega sistema in našega mednarodnega sistema je vprašanje, ki je enako pomembno za Evropski parlament, ki mora o njem razpravljati in predlagati svoje zamisli. Toda Evropa mora govoriti z enim glasom, če hoče, da jo slišijo.

Kdo se bo tega vrhovnega srečanja udeležil? Obstaja veliko šol. Mislim, da je najpreprosteje izbrati G8, kar je nujno – z Rusi, seveda –, katerim bi dodali G5, kar je tudi nujno in kar bi Kitajski in Indiji omogočilo, da sodelujeta v tej bistveni razpravi. To bo cilj najine poti na Kitajsko s predsednikom Barrosom, da azijske sile prepričamo, da se udeležijo te radikalne reforme.

Gospod predsednik, v času našega predsedovanja je bila še tretja zadeva, za katero se je izkazalo, da je zelo težavna: vprašanje prihodnosti energetskega in podnebnega paketa. Povsem se zavedam, da so Parlament in nekatere njegove skupine nesložni glede tega, kako postopati. Dovolite mi, da izrazim svoje trdno prepričanje in politiko, ki jo nameravam predlagati. Energetski in podnebni paket, kakor je ambiciozen, temelji na prepričanju, da svet drvi v katastrofo, če bo še naprej proizvajal pod istimi pogoji. To je vse.

(Aplavz)

Ne vidim niti enega argumenta za to, da gre svetu z okoljskega vidika kaj bolje, ker je nastopila finančna kriza. Ko smo se odločili, da se podamo v energetski in podnebni paket, smo to storili z zavestjo o naši odgovornosti našim otrokom in prihodnosti našega planeta. To je strukturna politika, to je zgodovinska politika in tragično bi bilo opustiti to politiko z izgovorom, da je prišlo do finančne krize.

(Aplavz)

To bi bilo tragično in neodgovorno. Zakaj bi bilo to neodgovorno? Neodgovorno bi bilo, ker bi Evropa oddala sporočilo, da se ni odločila za prizadevanja, ki jih je obljubila na tej fronti, in če si Evropa ne bo prizadevala v tej smeri, nimamo možnosti, da bi preostali svet prepričali, da je treba ohraniti svetovno ravnovesje. Zato to ni zgolj vprašanje tega, da Evropa ne prevzame odgovornosti zase, temveč vprašanje tega, da ne prevzame odgovornosti za ves svet, ko gre za okolje. Saj če Evropa ne da zgleda, je ne bodo poslušali, spoštovali ali zaznali – in če tega ne stori Evropa, tega namesto nje ne bo storil nihče. Tako bomo torej zgrešili zmenek z zgodovino.

(Aplavz)

Kaj pomeni to "zgrešili zmenek"? Po mojem pomeni dvoje: prvič, da moramo ponovno razmisliti o ciljih "trikrat dvajset"; in drugič, da moramo ponovno razmisliti o časovnem razporedu, se pravi o koncu leta. Vendar nikakor nimam namena na kakršen koli način spodkopavati soodločanja in lahko bi dodal, da za to nimam ne moči ne želje. Poleg tega mi lahko tako misel pripiše samo zlobna duša, čeprav je to, da se mi pripisuje misli, zame pravi kompliment, Dany. Kakor koli že, v tej zadevi smo se na Evropskem svetu borili skupaj s predsednikom Barrosom, da bi uskladili cilje in časovni razpored. Ni bilo lahko. Na voljo imamo samo nekaj tednov, da prepričamo veliko število naših partnerjev, katerih zaskrbljenost razumem; saj kompromisnih pogojev ni mogoče ustvariti, ne da bi poskušali razumeti, kaj pravijo tisti, ki se s tabo ne strinjajo.

Nekatera gospodarstva so 95-odstotno odvisna od premoga. Od njih ni mogoče zahtevati stvari, ki bi jih spravile na kolena, ko pa imajo že zdaj ogromne probleme. Zato bomo morali najti načine, kako biti prilagodljivi ob spoštovanju dveh omejitev, ki jih predlagam Svetu: skladnost s cilji in skladnost s časovnim razporedom.

Gospod predsednik, morda bom imel na drugih forumih priložnost, da zadevo bolj obširno pojasnim, toda nočem preskušati vašega potrpljenja. Vseeno bi vam rad rekel: za to smo si prizadevali in upam, da bodo lahko to vsi podprli.

Rad bi povedal še nekaj besed o četrti zadevi, paktu o priseljevanju. Ta pakt je lep primer evropske demokracije in kljub prvotnim razhajanjem, smo se vsi lahko strinjali o selektivni politiki priseljevanja, dogovorjeni z državami izseljevanja, tako da smo od Schengna dobili koristi za tri četrtine evropskih držav. Če smo med seboj umaknili zahteve po vizumih, je vseeno edino prav, da imajo države, katerih državljani za pot iz ene države v drugo ne potrebujejo vizumov, enako stališče, ko gre za podporo evropski politiki priseljevanja.

Še dve točki ostajata, preden zaključim. Prva je ta, da je finančna kriza s sabo pripeljala gospodarsko krizo. Ta gospodarska kriza je tu. Nima je smisla napovedovati, saj smo že v njej. Ob tem, da se povsem zavedam nesoglasij med nekaterimi državami, bi osebno rad dejal, da si ne morem predstavljati nekoga, ki mi razlaga, da smo za spopad s finančno krizo potrebovali združeni evropski odziv, da pa za spopad z gospodarsko krizo tega združenega evropskega odziva ne potrebujemo.

Rad bi povedal nekaj o pomenu besede "združeni". "Združeni" ne pomeni isti odziv. Za finančno krizo smo predlagali orodje, načrt poti in usklajevanje. Verjamem, da je za gospodarsko politiko potrebno isto. To ne pomeni, da bomo storili vsi enako, toda pomeni vsaj, da smo obvezani govoriti o stvareh, obveščati drug drugega in se glede nekaterih zadev drug z drugim posvetovati. Obstaja več pobud. Naj omenim eno stvar: borze so na zgodovinsko nizki ravni. Ne bi rad, da se ljudje v Evropi čez nekaj mesecev zbudijo in ugotovijo, da evropska podjetja zdaj pripadajo neevropskemu kapitalu, ki bi jih pokupil po najnižjih borznih cenah – blizu ničle – in bi nad njimi prevzel lastništvo. Ljudje v Evropi bi se nato obrnili in vprašali: "Kaj ste storili?"

Prosil bi, da vsak od nas razmisli o priložnosti, ki bi jo lahko imeli, če bi tudi mi v vsaki naši državi ustvarili državne sklade in če bi lahko morda od časa do časa te državne sklade uskladili kot odgovor industrije na krizo. Naj dodam, da z velikim zanimanjem spremljam ameriški načrt za avtomobilsko industrijo: 25 milijard USD obrestnih mer po neprekosljivih cenah, da bi rešili tri ameriške proizvajalce avtomobilov pred bankrotom.

Za minuto ostanimo pri tem vprašanju v Evropi. Zdaj – upravičeno – zahtevamo od naših proizvajalcev, naj izdelujejo čiste avtomobile, naj povsem spremenijo svoje proizvodne sisteme. Na tej osnovi bo, zahvaljujoč okoljskemu dodatku, 50 % avtomobilov, prodanih v moji državi, odslej čistih avtomobilov. Lahko evropsko avtomobilsko industrijo pustimo v položaju hudo izkrivljene konkurence v odnosu do njenih ameriških konkurentov, ne da bi se vprašali, kakšne evropske panožne politike obstajajo za zaščito evropske industrije?

To ne pomeni dvoma o enotnem trgu. To ne pomeni dvoma o načelu konkurenčnosti. To ne pomeni dvoma o načelu državne pomoči. Pomeni pa, da mora Evropa dati združen odgovor in odgovor, ki ni naiven, ko se sooča s konkurenco iz drugih pomembnih svetovnih regij. Dolžni smo zagotoviti, da lahko v Evropi še

naprej gradimo letala, ladje, vlake in avtomobile, saj Evropa potrebuje močno industrijo. Pri tej politiki se bo predsedstvo dvignilo in se borilo.

Moja zadnja točka zadeva institucije. Ne vem, ali je to izdih olajšanja, ker zaključujem svoj govor, ali gre za to, da so bile druge teme manj pomembne. Institucije niso edina tema v Evropi in bilo bi zelo narobe, da bi se preveč posvečali temu vprašanju in izključili vse drugo. Vendar institucije so problem. Rad bi izrazil svoje trdno prepričanje, da kriza zahteva reformo evropskih institucij. Ob krizi se predpostavlja, da se lahko Evropa odzove tako silno in hitro kot katera koli druga svetovna sila, kot so Združene države, soočena s tragedijo v obliki finančne krize.

Sem eden tistih, ki verjamejo, da bi bila zelo huda napaka, če ne bi prenovili naših institucij. Zelo huda. Nenazadnje zato ker se za spremljanje zapletenih vprašanj, kot so Gruzija in Rusija, finančna kriza in gospodarska kriza, ne zdi preveč smiselno, da imamo predsedstvo, ki se zamenja vsakih šest mesecev. Ne glede na glasovanje na zadnjih volitvah, vam moram odkrito povedati, da če imamo radi Evropo in če želimo, da govori z enim glasom, se mi ne zdi zelo smiselno, da bi verjel, da se mora predsedstvo Sveta zamenjati vsakih šest mesecev. Zato bova morala s predsednikom Barrossom oblikovati načrt za december, da bomo videli, kako naj se odzovemo na irsko vprašanje. Preden zapustim predsedstvo Sveta, vsekakor nameravam predlagati ta načrt in na podlagi soglasja nakazati poti in načine, kako prebroditi nastale razmere.

Rad bi rekel samo še nekaj, in sicer, da evrsko območje ne more iti naprej brez jasno opredeljenega ekonomskega vladanja. Ne moremo več tako naprej. Rad bi izrazil spoštovanje delu ECB. Rad bi izrazil svoje trdno prepričanje, da mora biti ECB neodvisna, toda če naj ECB izkoristi svoj polni potencial, mora imeti priložnost, da se pogaja z ekonomsko vlado. To je bil duh pogodbe. Duh pogodbe je dialog, demokracija in neodvisnost na obeh straneh, in poleg tega po mojem mnenju pravo ekonomsko vladanje Evroskupini pomeni Evroskupino, ki se sestaja na ravni voditeljev držav ali vlad. Ko sem sklical ta sestanek, sem osuplo ugotovil, da je bil to prvi tak sestanek, odkar je bil ustvarjen evro.

Odkrito povedano, ustvarimo valuto, priskrbimo si centralno banko in imamo enotno monetarno politiko, nimamo pa ekonomske vlade, ki bi bila vredna tega imena. Komisar Almunia, trud za izvolitev predsednika ministrov za finance je bil koristen in bil sem udeležen pri tem, saj sem bil takrat sam minister za finance. Poleg tega bi rad izrazil spoštovanje tudi delu Jean-Clauda Junckerja in vašemu delu. Vseeno bi rad dejal naslednje: kadar kriza doseže take razsežnosti, kot smo jim priča, zgolj sestanek ministrov za finance ne ustreza resnosti krize. Ko smo morali zbrati zneske, ki smo jih zbrali, ni bilo treba mobilizirati ministrov za finance, temveč voditelje držav ali vlad, ker so imeli samo oni demokratično legitimnost, da sprejmejo tako resne odločitve.

Gospe in gospodje, lahko bi povedal še veliko več. Za zaključek bi rad samo še dejal, da svet potrebuje Evropo z močnim glasom. Ta odgovornost je na vaših ramenih; na ramenih Komisije in na ramenih Sveta. Rad bi vam vsem dejal, da je bilo za predsedstvo zelo koristno poleg razhajanj čutiti tudi solidarnost Evropskega parlamenta, ki že od začetka analizira resnost krize in ki je bil pripravljen – in za to vam gre vsa pohvala – preseči naše različne težnje, da bi ustvarili razmere za združeno Evropo. To sem vam želel povedati, ker sem v to zelo globoko prepričan.

(Aplavz)

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. – (FR) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, gospe in gospodje, na zasedanju Evropskega sveta prejšnji teden smo doživeli vrhunec dela nezaslišane intenzivnosti, usmerjenega v reševanje gospodarske krize v Evropi. S tem smo izključili tveganje *ad hoc*, neusklajenih ukrepov, da bi dosegli skupno stališče s ciljem obnoviti stabilnost evropskega finančnega sistema. Rad bi izkazal spoštovanje predsedniku Sarkozyju, katerega dinamičnost in neprecenljiva odločnost je omogočila, da je ukrepanje sedemindvajseterice v zvezi s skupnimi cilji in načeli dobilo potreben zagon.

Ponosen sem tudi na prispevek Komisije, ki ves čas, kot je dejal predsednik Sarkozy, z roko v roki sodeluje s francoskim predsedstvom in ki poleg tega ves čas poudarja, da lahko na potrebni ravni učinkuje samo vseevropski odziv.

Ta zagon, ki smo ga doživeli na Evropskem svetu in ki nam je poleg tega omogočil sprejeti zelo pomemben pakt o priseljevanju, nas mora voditi tudi pri upravljanju evropskega projekta v pričakovanju zasedanja Evropskega sveta v decembru.

Zlasti moramo razviti načrt za Lizbonsko pogodbo, da bi se primerno pripravili na volitve leta 2009.

Kar zadeva energetski in podnebni paket, bo potrebnega zelo veliko truda za podpis sporazuma do konca leta. Komisija bo tesno sodelovala s predsedstvom, da bi našli rešitve, ki bodo v interesu vseh držav članic. Računamo na stalno podporo parlamenta, da bi dosegli sporazum.

Vendar bi se rad danes osredotočil na tisto, kar bi nas moralo trenutno najbolj zanimati: evropsko gospodarstvo. Delovati moramo na treh področjih: prvič, sprejetje takojšnjih ukrepov na evropski ravni, da bi prebrodili finančno krizo; drugič, prenova mednarodnega finančnega sistema; in tretjič, krepitev tako imenovanega "realnega gospodarstva", da bi čim bolj zmanjšali posledice finančne krize in ustvarili pogoje za ponovno rast in zaposlovanje.

Resnično verjamem, da je Evropa prek svojih odločitev sposobna biti občutno prisotna v mednarodnem odzivu na krizo. Vrhovno srečanje v Camp Davidu prejšnji teden je dobro pokazalo, česa je Evropa sposobna, kadar je združena. Bodimo jasni, to prej ni bilo očitno. Pred mesecem ali dvema ni bilo mogoče, da bi imeli ob sebi predsednika ZDA. Zdaj pa nam je uspelo imeti ob sebi naše ameriške partnerje in verjamem, da smo ustvarili pogoje za temeljito prenovo svetovnega finančnega sistema.

Resnično živimo v času brez primere, takem, ki zahteva podobno brezprimerno stopnjo usklajenosti. Za ta mednarodni odziv potrebujemo pristno evropski odziv. Evropa mora oblikovati mednarodni odziv na mednarodne probleme. Pravilo globalizacije je prav spoštovanje načela odprtosti in medsebojne odvisnosti. Namesto, da bi Evropa trpela zaradi globalizacije, jo mota oblikovati s svojimi vrednotami in tudi zaščititi svoje interese. Vesel in ponosen opažam, da je Evropa v tej krizi dokazala, da je kos tem izzivom.

Gospod predsednik, naj navedem še nekaj podrobnosti v zvezi z našim odgovorom na krizo.

Naša prva prednostna naloga je bila, da odigramo svojo vlogo kot Komisija pri reševanju finančnih ustanov v težavah. Pri tem smo lahko računali na odlično sodelovanje držav članic in ECB.

Naš naslednji korak je bila predstavitev paketa natančnih, usmerjenih ukrepov za odpravo konkretnih pomanjkljivosti glede kapitalskih zahtev, jamstev za vloge ali računovodskih predpisov. Hitrost je bila bistvena in odzvali smo se s pospešenim delom. V istem smislu sem bil hvaležen za hitrost, s katero je bil ta Parlament sposoben skleniti svoje razmišljanje o spremembah računovodskih predpisov. Vem, da povsem razumete, da si drugi predlogi na mizi zaslužijo enako nujno obravnavo.

Pogledati moramo tudi, kakšni drugi predlogi bodo potrebni za posodobitev sedanje ureditve in zapolnitev vrzeli v njej.

Predlog bonitetnih agencij bomo prejeli naslednji teden. Predložili bomo pobudo o prejemkih vodilnih delavcev na podlagi revizije našega priporočila iz leta 2004. Preučili bomo ureditev izvedenih finančnih instrumentov. Konstruktivno bomo sodelovali z Evropskim parlamentom pri nadaljnji obravnavi vaših zadnjih resolucij in preučili vplive na delovni program Komisije za leto 2009. Nobeno področje finančnih trgov ne bo izpuščeno iz tega pregledovanja.

Eden od pomembnih prispevkov k prihodnjemu ukrepanju bodo ugotovitve skupine na visoki ravni pod vodstvom Jacquesa de Larosièra, ki sem jo ustanovil, da bi preučila čezmejni finančni nadzor v Evropi. Danes vam z veseljem predstavljam sestavo te skupine. Sestavljali jo bodo Leszek Balcerowicz, Otmar Issing, Rainer Masera, Callum McCarthy, Lars Nyberg, José Pérez Fernández in Ono Ruding. To skupino prosim, naj prve ugotovitve predstavi še pred spomladanskim zasedanjem Evropskega sveta, in to popoldne se bom z vašo konferenco predsednikov pogovarjal, kako zagotoviti, da se Parlament vključi v delo.

Toda kot sem že dejal, bomo morali spodbujati tudi prenovo svetovnega finančnega sistema. Zadnji meseci so pokazali, da brettonwoodske ustanove ne zdržijo koraka z integracijo svetovnih finančnih trgov.

Sodelovanje med Evropsko unijo in Združenimi državami bo bistveno: kot veste, Evropska unija in Združene države predstavljajo skoraj 80 % veleprodajnega finančnega trga. To sodelovanje je pomembno ne samo zato, da nas spravi iz te krize, temveč da se izognemo naslednji. V tem pogledu so bili razgovori, ki sva jih s predsednikom Sarkozyjem prejšnji teden opravila s predsednikom Bushem, velik korak naprej.

Toda to ni dovolj. Pridobiti moramo še druge pomembne akterje. Konec tedna grem na Kitajsko, kjer bom skupaj s predsednikom Sarkozyjem sprožil to vprašanje s kitajskim predsednikom in predsednikom vlade ter drugimi azijskimi partnericami na vrhovnem zasedanju ASEAN. Potrebujemo kritično maso sodelujočih akterjev.

Cilj bi moral biti oblikovanje sistema globalnega finančnega upravljanja, prilagojenega izzivom 21. stoletja glede učinkovitosti, preglednosti in zastopanosti.

Evropa kaže pot. Na to smo lahko kolektivno ponosni in rad bi sodeloval s tem Parlamentom, da bi lahko dali učinkovit evropski prispevek k tej mednarodni razpravi.

Toda obstaja tudi tako imenovano realno gospodarstvo in vsi vemo, da se dan za dnem nabirajo dokazi, da se soočamo s hudim gospodarskim zastojem. Vpliv se čuti pri delovnih mestih, dohodku gospodinjstev in seznamu naročil velikih in malih podjetij.

Nekaj mora biti jasno: iz te krize ni nacionalne poti – naša gospodarstva so preveč prepletena med sabo. Skupaj bom plavali ali se potopili. Ne smemo podleči klicem siren po zaščiti; ne smemo obrniti hrbta globalizaciji ali ogroziti enotni trg. Ta bo ostal gonilo rasti v Evropski uniji.

Ne smemo tudi nadaljevati, kakor da se ni nič zgodilo. Evropsko gospodarstvo potrebuje spodbudo, da si bo opomoglo, nadaljevalo z rastjo, zaposlovalo. Najprej znotraj Evrope. Podvojiti bomo morali prizadevanja za reševanje dolgoročnih vprašanj in za povečanje sposobnosti za spopad z izzivi, ki nas čakajo, pri čemer bomo morali Evropo spremeniti v ekonomijo znanja in več vlagati v raziskave in razvoj ter inovacije. Revidirani Pakt za stabilnost in rast pušča dovolj prostora, da se lahko proračunske politike držav članic odzovejo na sedanje izredne razmere in spodbujajo rast in zaposlovanje.

Toda pogledati moramo tudi izven naših meja. V zadnjih letih je bila trgovina ključnega pomena za evropsko rast. Zdaj je čas, da smo proaktivni glede dostopa do trga, da dokažemo, da trgovinske ovire ne bodo pomagale nikomur. Upam, da smo se vsi naučili lekcije, da je ob protekcionizmu okrevanje le še težje.

Evropska industrija potrebuje podporo. Mala in srednje velika podjetja morajo imeti možnost, da se na svojih trgih svobodno združujejo. Zato smo na primer nedavno predlagali, da bi bila najmanjša podjetja izvzeta iz pretiranega bremena v obliki računovodskih predpisov in statističnega poročanja.

Tudi veliki proizvajalci potrebujejo pomoč. Prepričati se hočem, da evropske programe, kot so naši programi za konkurenčnost in inovacije ter okvirni raziskovalni program, izkoriščamo kar najbolj učinkovito. Okrepiti moramo sinergije med našo lizbonsko strategijo za rast in delovna mesta ter našim podnebnim in energetskim načrtom.

Hkrati bo spodbujanje vlaganja v nizkoogljične tehnologije in ukrepe za energetsko učinkovitost prispevalo k naši konkurenčnosti, energetski varnosti in načrtu v zvezi s podnebnimi spremembami. Evropska investicijska banka bo pri tem projektu dragocena partnerica.

Tudi evropski državljani potrebujejo podporo, zlasti ranljivejši. Odločilnega pomena je, da v času naraščajoče brezposelnosti ohranimo vlaganje v usposabljanje, razvijamo nove sposobnosti in ljudi pripravimo, da izkoristijo priložnosti, ki bodo zopet prišle. Napredek pri našem Socialnem programu za dostopnost, priložnosti in solidarnost je pomembnejši kot kdaj koli prej. Preučili bomo vlogo, ki jo ima lahko Sklad za prilagoditev globalizaciji.

Na vseh teh področjih moramo ravnati modro. Vsak naš korak moramo kar najbolje izkoristiti. Pametno ukrepanje pomeni ubiti dve muhi na mah. Treba je na primer pomagati gradbeni industriji, toda ob spodbujanju gradnje energetsko učinkovitih stanovanjskih objektov. Prav je, da se uporablja državna pomoč, toda v skladu s smernicami, ki državno pomoč usmerjajo k okoljski podpori ter raziskavam in razvoju. Pomoč ključnim panogam, kot je avtomobilska industrija – zakaj pa ne? –, toda pri tem jih je treba pripraviti na jutrišnje trge čistih avtomobilov. Pametna podpora: to je tisto, kar potrebuje naša industrija, in ne protekcionizem. To bi rad zelo jasno podčrtal.

Naša lizbonska strategija, predstavljena decembra, bo priložnost za spojitev teh različnih koncev. Za gospodarstvo Evropske unije ni čudežnega napoja. Izkoristiti moramo vsakršno priložnost, raziskati vse možne načine, na katere lahko politika Evropske unije državam članicam pomaga, da izkoristijo vse priložnosti, da Evropo postavijo na pot rasti. To je naša naloga v prihajajočih tednih. To pripravljamo in to je naloga, ki bi se je rad lotil skupaj z Evropskim parlamentom.

Resnično živimo v zgodovinskem času, takem, ko kriza postavi pod vprašaj vse, kar je bilo prej gotovo, in ko so umi bolj odprti za spremembe. To so zelo posebni trenutki in ne zgodijo se vsak dan. Razumeti moramo, da je to res eden od takih trenutkov, ko obstaja večja dovzetnost in ko lahko dejansko nekaj spremenimo, to so trenutki, ko vemo, da bodo imele današnje odločitve odločilni vpliv na jutrišnjo realnost. Zdaj potrebujemo spremembo. Spremembo, da se ne vrnemo k rešitvam iz preteklosti, temveč poiščemo rešitve prihodnosti, rešitve za 21. stoletje v globaliziranem svetu.

Danes lahko Evropa predlaga načela in pravila, ki bodo oblikovala nov svetovni red. Priložnost imamo, da damo predloge na podlagi evropskih vrednost, na podlagi odprtih družb in odprtih gospodarstev. Kot sem dejal ta teden v Camp Davidu, odprte družbe potrebujejo pravno državo in demokracijo. Tudi odprta gospodarstva potrebujejo pravila – pravila preglednosti, smiselne ureditve in smiselnega nadzora.

Evropa v času krize pokaže svoje prave barve. V Gruziji je bila Evropa sposobna ustaviti vojno. V finančni krizi Evropa kaže pot h globalni rešitvi. V naslednjih tednih moramo pokazati, da smo sposobni še naprej biti na čelu boja proti podnebnim spremembam in oblikovati energetsko politiko za prihodnost, ker smo to dolžni našim državljanom, našim gospodarstvom in našim partnerjem po svetu ter prihodnjim generacijam Evropejcev.

(Aplavz)

Joseph Daul, v imenu skupine PPE-DE. – (FR) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, gospod predsednik Komisije, gospe in gospodje, to poletje sta se Evropa in svet dvakrat soočila z velikima krizama. Dvakrat je Evropa pokazala, da lahko s politično voljo in združenostjo ne samo sprejme odločna in hitra stališča, temveč tudi vpliva na svoje partnerje po svetu in jih vodi, kot na primer v Gruziji.

V imenu svoje skupine bi rad v tem parlamentu pohvalil vzorno delo francoskega predsedstva in njegovega predsednika gospoda Sarkozyja med tema dvema velikima krizama. Ni šel na dopust, delal je ves čas od začetka predsedovanja. Trenutno predsedstvo Unije dela Evropi in Evropejcem veliko uslugo. Dokazuje, da je lahko Evropa prisotna v mednarodni areni...

(Šepetanje)

Gospod predsednik, vseeno bi rad, da bi me ljudje poslušali.

Dokazuje, da si Evropa zasluži biti zgrajena in doživeta. Poleg tega so bile na zadnjem zasedanju Evropskega sveta soglasno potrjene smernice za države evrskega območja glede ukrepov za uvedbo regulativnih mehanizmov, mehanizmov za spremljavo ali etičnih pravil, ki bodo ustavila visoke odpravnine. Vse to gre v pravi smeri.

Seveda finančna kriza ni za nami, toda ravno v kriznih razmerah lahko sprejemamo in moramo sprejemati pravila za prihodnost. Tu in tam slišim, da smo priča zlomu kapitalizma, da je za vse kriv prosti trg. V resnici gre za to, da se je prosti trg sicer dokazal, toda morajo ga spremljati pravila – in očitno ne obstaja dovolj takih pravil ali pa se ne uporabljajo dovolj dosledno. S tem in še ne vem katerim ideološkim izzivom se moramo ukvarjati, ob pomoči centralnih bank in s celotno mednarodno skupnostjo.

Še nekaj glede tega: pozdravljam pobudo predsedstva, da zbere naše partnerje, da bi opredelili nov globalni gospodarski in finančni red. Zagotoviti moramo, da trud malih varčevalcev ne bo uničen čez noč. Zagotoviti moramo, da bodo lahko podjetniki, zlasti mala in srednje velika podjetja, še naprej po razumnih cenah financirali svoje dejavnosti, ki so vir zaposlovanja in rasti.

Naša skupina bo podprla kakršne koli ukrepe za ohranitev evropske solidarnosti in modela socialne tržne ekonomije, katerih veliko vrednost v času krize zelo cenimo. Glede Lizbonske pogodbe bi še enkrat pozval tiste države članice, ki jo še niso ratificirale, naj jo čimprej, da bomo dobili celotno sliko končnega stanja ratifikacije.

To prosimo zato, ker vidimo, kako težko Evropa učinkovito deluje ob pravilu soglasnosti in brez stabilnega predsedstva. Upamo, da bodo na decembrskem zasedanju Evropskega sveta določili načrt in realen, toda zahteven časovni razpored za rešitev krize. Rad bi tudi dodal, da če se bo Pogodba iz Nice v prihodnjih mesecih še naprej uporabljala, bi morala veljati ravno tako za Evropski parlament kot za Evropsko komisijo. Zato pozivam vse v tem Parlamentu, naj prevzamejo svojo odgovornost. Komisija, ki bo postavljena jeseni 2009 in katere predsednika bo Parlament umestil 15. julija, bo imela manj komisarjev, kot je držav članic. Imamo to in imamo Pogodbo iz Nice in Parlament z manj sedeži in manjšo močjo ter Komisijo z manj komisarji.

Evropski svet je sprejel evropski pakt o priseljevanju. To je velik uspeh, toda čakajo nas še številni novi in drugačni izzivi: podnebje, energija, obramba, če jih naštejem samo nekaj. Samo če bomo delali na osnovi našega socialnega modela in utrdili našo socialno tržno ekonomijo, bomo lahko dali verodostojne in vzdržne odgovore za naše generacije. Gospod Sarkozy, pozivam k napredku pri našem delu. V Parlamentu bomo storili vse, kar lahko, za zagotovitev, da bomo imeli do konca leta tudi tu verodostojno vizijo za svet in za prihodnost naših otrok in vnukov.

Martin Schulz, v imenu skupine PSE. -(DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, ta konec tedna smo videli zares zgodovinsko sliko. Videli smo najslabšega predsednika Združenih držav, kar jih pomnimo, ki sta se mu ob bok postavila učinkovit predsednik Evropske unije in predsednik Evropske komisije in ki je na poti do razumevanja politike evropskega notranjega trga.

To je bil res zgodovinski trenutek in res velika priložnost, da Evropa zavzame svoje pravo mesto v mednarodni politiki. Politika Busheve administracije, ki pomeni popolno deregulacijo svetovnih trgov, popolno razpuščenost, kjer lahko vsakdo kjer koli sprejme kakršne koli ukrepe, je zdaj bankrotirala in Evropa ima priložnost, da zapolni nastalo vrzel z novim, bolj socialnim ekonomskim redom v Evropi in po svetu. To je naloga, ki nas čaka, in je res zgodovinska.

(Aplavz)

Gospod Sarkozy, prvi koraki so dobri. Sprejeli ste ukrepe, ki so potrebni v krizi, in naša skupina vas pri tem podpira. Ne bom skrival dejstva, da smo navdušeni, vključno z odločnostjo, ki ste jo pokazali vi in – bom kar izgovoril – gospod Barroso, ne pa tudi njegova Komisija.

Ko sem že pri izkoriščanju priložnosti, preden začnemo z ukrepi, ki so zdaj potrebni, si moramo reči "nikoli več". Kar se je zgodilo na teh trgih, se ne sme nikoli ponoviti. Treba je potegniti črto pod katastrofo na mednarodnih finančnih trgih in krizo v realnem gospodarstvu, ki jo je ta sprožila. To se ne sem ponoviti.

Da bi to zagotovili, potrebujemo nova pravila. Ta nova pravila morajo priti tudi od vas, gospod Barroso. Čez kakšno minuto bo kolega gospod Rasmussen natančno opisal, kaj pričakujemo od vas. Predloge, ki ste jih ravnokar napovedali, pričakujemo do konca leta, ker moramo ukrepati hitro. Nimamo veliko časa.

Če bomo ukrepali hitro, bodo pravila v središču pozornosti: ne samo pravila za banke, temveč tudi potrebna pravila za hedge sklade in zasebni kapital. O tem smo se tu pred nekaj tedni odločili z veliko soglasnostjo.

Danes sem slišal govoriti socialne demokrate: Nicolas Sarkozy, dolgotrajni vodja UMP, konzervativni francoski predsednik, govori kot pravi evropski socialist.

(Aplavz)

Gospod Barroso, v zapoznelem odmevu njegove trockistične, maoistične preteklosti, govori kot pravi levičar. Tudi pri gospodu Daulu slišim čisto socialno demokracijo. Vloge za pridružitev Skupni socialdemokratov v Evropskem parlamentu lahko najdete pri vhodu.

(Splošen smeh)

Zdaj bi rad prebral navedek; pazljivo poslušajte, gospodje.

(Klici: "gospe")

"V preteklih desetletjih so nekatere naše države in Evropska unija v celoti postali preveč regulirani in zaščitniški [...] Ta pretirana regulacija [...] spodkopava konkurenčnost ..." To je vzeto iz Manifesta Evropske ljudske stranke iz leta 2006, ki so ga podpisali Nicolas Sarkozy, gospod Barroso in gospod Daul. Gospodje, pozno ste dojeli, toda glavno, da ste.

(Aplavz)

(Klici: "gospod Pöttering tudi")

Ko se o tem pogovarjam z vami, se sprašujem: Kje so v vaših govorih navadni državljani Evropske unije? Kdo govori o davkoplačevalcih, ki so zdaj obremenjeni s tveganji zaradi te katastrofe? Kdo govori o kupni moči, ki je potrebna za obnovitev notranjega trga?

Vstopamo v obdobje, ki mu grozi recesija, če nismo že v njej. Potrebujemo večjo kupno moč. Ne potrebujemo samo socialne zaščite za banke, temveč predvsem tudi zaščito pred tveganji za navadne državljane; saj če naši načrti, za katere ni alternative, ne bodo uspeli, bodo morali plačati predvsem navadni državljani Evropske unije, delavci. Zato želimo vzpostaviti enako zaščito za te državljane, kot smo jo za velike banke, s pomočjo več pravil, več nadzora in dejansko tudi državne zaščite. To je osrednja zahteva, predvsem v državah članicah.

(Aplavz)

Radi bi tudi približno ponovil besede Angele Merkel na seji stranke CDU leta 2000: država mora na področju gospodarske in socialne politike sedeti na zadnjem sedežu. Ne strinjam se: država ne bi smela sedeti zadaj,

temveč bi morala več posredovati, izvajati večji nadzor pri gospodarskih zadevah. Hvaležen sem gospodu Barrosu in gospodu Sarkozyju, da sta potrdila, da potrebujemo več pravil, ne manj; potrebujemo več nadzora, ne manj. Ste na pravi poti. Zato vam pravim, da boste na pravi poti tudi, če – pri čemer boste imeli našo podporo – ne dovolite, da bo podnebni paket, ki dejansko lahko ustvari delovna mesta in omogoči trajnostno gospodarsko upravljanje, izigran zaradi finančne krize v trenutnih razmerah.

Kot je pravilno dejal Jean-Claude Juncker, bo finančna kriza minila, podnebna kriza pa bo žal ostala. Zato bi bilo narobe, če bi prišlo do izigravanja. Prav imate, gospod Sarkozy, da je tudi to treba rešiti na podlagi vzajemne solidarnosti močnejših in šibkejših ter tudi sodelovanja vseh nas, tako tu v Parlamentu kot v Svetu.

Gospod predsednik, gospe in gospodje, rad bi se iskreno zahvalil, posebej tudi predsedniku, da mi je dal še eno minuto. Jasno stališče skupine PSE ostaja, da so zdaj, v tej krizi, na dnevnem redu vrednote, za katere nam je bilo v tem Parlamentu vedno preprečeno, da bi dobili večino. Če nas zdaj podprete, se boste končno naučili lekcije, toda morate priznati, da predvsem zaradi vaših napak še nimamo pravil, ki jih potrebujemo.

(Aplavz z leve, protest z desne)

Graham Watson, *v imenu skupine ALDE.* – Gospod predsednik, svoje pripombe naslavljam na predsednika Sveta. Predsednik, z zasedanja Sveta prejšnji teden ste nam prinesli tople in spodbudne besede. Dejali ste, da morata Svet in Parlament sodelovati z roko v roki ("travailler main dans la main"), toda mi smo tu zato, da beremo drobni tisk.

Zakaj se sklepi Sveta nanašajo samo na sodelovanje med Svetom in Komisijo?

(Aplavz)

Zakaj v nobenem od odstavkov o podnebnih spremembah ni nikakršne omembe Evropskega parlamenta? V odstavku 16 tega dokumenta bi morali k sodelovanju povabiti Evropski parlament, ne samo Komisijo; in ugotoviti, da bosta odločila Svet in Parlament, ne Svet sam. Poleg tega boste ugotovili, gospod predsednik, da potrebujete Evropski parlament, ker nekatere države članice poskušajo raztrgati pravilno dosežene dogovore. Evropa se mora držati svojih dogovorjenih ciljev. Ni pošteno, da nekatere vlade pravijo, da zaradi novih gospodarskih razmer teh dogovorov ni mogoče izvesti. Novi cilji za emisije za avtomobilsko industrijo do leta 2012 ne bodo v veljavi: predlogi za porazdelitev emisij bodo veljali šele po letu 2013, dolgo po tem, ko naj bi se svetovno gospodarstvo že postavilo na noge. Če zdaj odložimo ukrepanje, bomo izzvali še večjo podnebno katastrofo in plačali še večji račun. Potrebujemo več, kot to, o čemer se je Svet dogovoril prejšnji teden.

Predsednik Sveta, pravilno ugotavljate, kakšno moč imajo trgi. Od padca Berlinskega zidu se je 50 milijonov Evropejcev dvignilo iz revščine, ker je prosti pretok blaga, storitev in ljudi ključ do evropskega uspeha. Še več, bistvenega pomena je za našo svobodo. Danes vidimo, kaj se zgodi, če trgi niso odgovorni. V zadnjih tednih se je svetovni finančni sistem pognal v prepad in z združenimi močmi ga moramo potegniti nazaj. Tako moja skupina pozdravlja utrditev ukrepov, dogovorjenih za evrsko območje. Olajšali so pritisk na medbančne trge. Zdaj moramo usmeriti obrestne mere navzdol, da bi umirili recesijo.

Pozdravljamo tudi Direktivo Komisije o kapitalskih zahtevah, nove računovodske standarde in načrte za nadzorovanje bonitetnih agencij. Evropa mora igrati vodilno vlogo tudi pri dogovarjanju o globalnem sistemu finančnega upravljanja. Potrebna so pravila, pa tudi sredstva za njihovo uveljavljanje. Na vrhovnem zasedanju ni prišlo do dogovora o učinkoviti ureditvi nadzora nad finančnim sistemom v Evropi. Dokazoval sem, da potrebujemo evropski organ za finančne storitve, in govori se, da tudi predsednik Sveta zagovarja strog nadzor na evropski ravni. Vsekakor poskušajte skupaj z Američani skleniti globalni sporazum, toda nadaljujte brez njih, če ne bodo igrali pošteno. Nadzor nad industrijo finančnih storitev ostaja manjkajoči košček v sestavljanki.

Predsednik Sveta, ste človek dejanj. Vaša dejanja krepijo argumente v prid stalnega predsednika Sveta. Pritegnili ste pozornost na naše uspehe. Avgusta je Evropa preprečila tankom, da bi vstopili v Tbilisi. Ta mesec je Evropa omogočila, da banke poslujejo naprej. Če bo decembra Evropa ukrepala za ohranitev planeta, bomo prepričali tudi najbolj skeptične, da potrebujemo Lizbonsko pogodbo.

(Aplavz)

Daniel Cohn-Bendit, *v imenu skupine Verts/ALE*. – (FR) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, gospod predsednik Komisije, bil bi zadnji, ki ne bi priznal, da sta v politiki potrebna energija in volja, in res je, da je francoski predsednik pokazal energijo in voljo, ki koristita Evropi.

Samo včasih se mi zdi, da sanjam. Zdi se mi, da sanjam, ko se govori o krizah, saj so vse krize – finančna kriza, okoljska kriza, svetovna lakota – med seboj odvisne in ne moremo rešiti ene krize, ne da bi rešili druge. Glede na to je napačno trditi, da se je kriza začela julija, septembra ali avgusta! Začela se je že pred leti – in malo samokritičnosti s strani nekdanjega francoskega finančnega ministra, malo samokritičnosti te Komisije, ki je še pred enim letom zavrnila vsakršno evropsko ureditev finančnih tokov, bi jima v prihodnje vseeno prineslo več kredibilnosti...

(Aplavz)

Kot v sanjah! Kot bi bila sedanja kriza naravna katastrofa, ki jo je nemogoče predvideti. Ne, to ni res – in na tej osnovi je mogoča razprava.

Logika krize je naslednja preprosta logika: več in več, kakor hitro je mogoče. To je ustvarilo finančno krizo, to ustvarja okoljsko krizo in to povzroča naraščanje svetovne lakote. Naj na tej osnovi nehamo govoriti o nenadzorovani rasti... pomembna je vsebina spremembe. Zanimivo je, da vsi govorijo o radikalni reformi kapitalizma in tržne ekonomije, toda danes nisem slišal, kakšna je osnova za to radikalno reformo. Potrebujemo okoljsko tržno ekonomijo in socialno tržno ekonomijo, se pravi, da se moramo vprašati o golih temeljih naše proizvodne metode, našega načina življenja. Če si ne postavimo teh težkih, zelo težkih vprašanj, bomo še enkrat zdrveli proti katastrofi.

Zato ko na primer pravite, gospod Sarkozy, da je potrebna pomoč za oživitev avtomobilske industrije, ne razumem, da Nemci hkrati želijo uvesti popuste za avtomobilsko industrijo v zvezi s CO₂, se pravi dejansko uvesti diskontno zakonodajo, in še več, želijo jim dati denar. Avtomobilski industriji. Zlasti nemški avtomobilski industriji, ki je v zadnjih desetih letih imela največje dobičke. To je industrija, ki bo vložila sredstva v davčne oaze. Tako bomo dali denar Mercedesu, BMW in Audiju, da ga bodo lahko vložili v davčne oaze. S tem se ne strinjam.

(Aplavz)

Res, gospod Schulz, saj ko ste ravnokar govorili s kolegi na desni, sem jaz govoril s svojimi kolegi na desni in levi – tako s socialnimi demokrati kot s krščanskimi demokrati –, ki so se strinjali z lobiranjem nemške avtomobilske industrije za znižanje podnebnih meril. Res, gospod Schulz, to je resnica.

(Aplavz)

Glede na to... res, čisto prav imam. Lahko se skrivate glede te zadeve, gospod socialni demokrat, lahko se skrivate, toda to ni bilo vredno vaše politike.

Rad bi nadaljeval z naslednjim, rad bi nadaljeval z zelo pomembno zadevo, in sicer z rastjo (*govor mimo mikrofona*). Tišina, jaz sem tisti, ki govorim. Rad bi rekel, da je, ko govorimo o rasti, pomembno, da govorimo o vrsti rasti in o tem, kako jo doseči. Ker je država zdaj pridobila delnice v bankah – del nacionalizacije itd. –, bi morali zdaj razpravljati o tem, kako bomo investirali. Kako in zakaj bomo investirali?

To je vsebinska razprava. Če bomo vlagali v okoljsko škodo, bomo delali isto kot prej. Zato se moramo, kot ste dobro rekli, pogovarjati o evropskem načrtu za oživitev, toda o evropskem načrtu za okoljsko oživitev, ki ga Skupina Zelenih/Evropske svobodne zveze imenuje Green Deal (zeleni New Deal), in ne o katerem koli drugem.

Za zaključek bi rad dejal dvoje. Glede davčnih oaz – bili ste minister za finance – obveznost prijave mora biti obrnjena. S tem mislim, da kadar neka oseba, podjetje ali banka vloži denar v davčno oazo, mora ta davčna oaza matični državi prijaviti vloženi denar. Obrniti, kar ni... Preglednost je začetek, ko gre za podjetja, ki uporabljajo davčne oaze. To je pomembna odločitev, ki bi nas premaknila naprej.

Nazadnje bi vseeno rad govoril o podnebnem paketu. Gospod Sarkozy, organizirali ste – gospod Watson ima prav – institucionalni puč. To ste storili, ko ste izjavili, da bo tako odločitev sprejel Evropski svet, ki jo mora sprejeti soglasno. Dregnili ste v osje gnezdo z nemškimi, italijanskimi in poljskimi veti, namesto da bi pustili stvari, kot so bile, se pravi z glasovanjem parlamentarnih odborov, s Komisijo, ki sprejme stališče, in s Svetom okoljskih ministrov. Imeli smo možnost, da o podnebnem paketu odločimo s soodločanjem, s kvalificirano večino glasov. Ko ste to decembra zavrnili, ste izključili soodločanje in glasovanje s kvalificirano večino. Za to boste plačali zelo visoko ceno, saj ste zdaj na milost in nemilost prepuščeni vetu držav, ki sem jih ravnokar omenil.

Podpiram torej vašo voljo glede Evrope, vašo energijo glede Evrope, glede dejstva, da se moramo premakniti naprej in da mora biti Evropa neodvisna, toda hkrati se najini pogledi še vedno precej, zelo razlikujejo, kar zadeva vprašanje, kako ravnati, evropsko demokracijo in okoljsko vsebino potrebe po oživitvi.

(Aplavz)

Cristiana Muscardini, *v imenu skupine UEN.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, radi bi izrazili našo polno podporo predsednikovim besedam. Cenimo delo, ki ga je predsedstvo opravilo v teh težkih mesecih, in pozdravljamo dane predloge. Vseeno bi radi predsednika Komisije opomnili, da z nekaterimi trditvami, ki jih lahko brez težav podpremo, prevzema odgovornost za ravnanje nekaterih komisarjev, vključno s komisarko za konkurenco, katere pripombe v zvezi z vprašanjem parafina nedvomno niso pomagale pri izboljšanju varnosti ali umirjanju trgov.

Všeč bi nam bilo tudi, če bi se Komisija hitreje odzvala na izvedene finančne instrumente, ki so številne državljane spravili na kolena, skupaj s številnimi administracijami in državami članicami EU. Pripombe gospoda Sarkozyja so v sozvočju s tistimi izmed nas, ki bi radi, da Evropa nima predsednika, ki se menja vsakih šest mesecev, temveč takega, ki lahko deluje kot predstavnik resnično združene – ne homogene, temveč združene – Evrope, sposobne delovati enotno pri prepoznavanju problemov in oblikovanju strategij za njihovo reševanje. Ta kriza je nedvomno sistemska, toda za spopad s sistemsko krizo moramo oblikovati nov sistem in – z vsem spoštovanjem do vas, gospod Sarkozy – na novo osnovati globalni kapitalizem.

Morda bi morali reči še kaj več. Reči bi morali, da prosti trg ne pomeni skrajnega liberalizma in da mora biti danes sistem, ki hoče temeljiti na kapitalu, sposoben združevati socialne in liberalne vidike. Imamo propadle banke in banke na poti k propadu. Koliko več bi lahko storila naša Evropska centralna banka, če bi uresničili predlog, ki ste ga dali, gospod predsednik, še pred začetkom svojega mandata, da bi zgradili tesnejši odnos med politično usmeritvijo in gonilnimi silami gospodarstva. Nemogoče je upravljati z gospodarstvom brez politične vizije, ki nakazuje cilje.

Upamo, da bo lahko v prihodnje imela ECB večji nadzor nad kakovostjo finančnega sistema, toda nočemo, da bi bila zaprta v vzvišeni osamljenosti. Za konec bi rada povedala, gospod predsednik, kako vesela sem, da je pakt o priseljevanju in azilu sprejet. Končno imamo skupna pravila na področju, ki nas vse zadeva in na katerem bi morali biti še posebej združeni. Upamo, da bomo lahko uskladili kazenske in civilnopravne sankcije glede nekaterih nujnih vprašanj, da se bomo lahko spopadli z dobičkarji in tistimi, ki so ogrozili varnost potrošnikov in s tem stabilnost gospodarstva. Hvala, gospod predsednik, želimo vam uspešno delo.

Francis Wurtz, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*FR*) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, gospod predsednik Komisije, še nikoli v zgodovini Evropskega parlamenta se nam ni bilo treba odzvati na tako globoko in težko večrazsežnostno krizo, in ne moremo si kaj, da nas ne bi bilo strah, da najhujše še pride.

Najprej, številne države na jugu, načeloma partnerice Evropske unije, so na robu prepada: poleg prehranske, okoljske in energetske krize, je tu še finančna kriza. Te države nimajo nič s tem, toda udarja jih močno. Padec prihodka, padec vlaganj, padec rasti: pri mednarodnih prizadevanjih so oni tisti, ki so najbolj spregledani, tako da je bil generalni direktor FAO, gospod Diouf, primoran opozoriti, da je bilo do zdaj dodeljenih samo $10\,\%$ sredstev za nujne primere, ki so jih junija obljubile velike sile. Tisti, ki bi radi očistili kapitalizem, imajo res polne roke dela.

Kriza je prizadela tudi države v vzponu, toda ni še mogoče oceniti socialnih posledic tega. Na našem pragu Islandiji, državi, ki je bila še pred kratkim vzor za uspeh, grozi bankrot. V Uniji se nove države članice, kot je Madžarska, ki ne more več vlagati niti svojih zakladnih menic, borijo z izredno hudimi problemi, zaradi katerih bo prišlo do izgub brez primere za njihovo prebivalstvo. Preobrat je spektakularen tudi v državah, kot so Združeno kraljestvo, Irska in Španija, ki smo jih malo prej dajali za zgled. Pretres je povsod precejšen. Tako bo tudi v Franciji, če bo recesija še poslabšala zelo napeto socialno ozračje z zaprtjem ogromnega števila delovnih mest, padcem javne porabe, finančno podhranjenimi lokalnimi oblastmi in projekti privatizacije javnih služb.

To je nekaj drugega, bi lahko rekli. Pa ni, saj če vsako od naših držav ogroža socialna kriza nepredstavljivi razsežnosti, je to zaradi razvojnega modela, zaradi katerega naši ljudje danes plačujejo visoko ceno. Model so oblikovali v Združenih državah in Združenem kraljestvu, toda Evropska unija ga je v celoti sprejela za svojega s podrtjem mednarodnega ravnovesja sil pred nekaj več kot dvajsetimi leti. Od takrat nas Komisija zalaga s tem modelom, mesec za mesecem, in s tem modelom so prežete naše pogodbe, sodna praksa Sodišča in številne politike.

Zato se, gospod Sarkozy, ne morem strinjati z vašo diagnozo strašnega zla, ki trenutno žre naše družbe. Iskro, ki je sprožila požar, lahko gotovo najdemo v New Yorku, toda goriva, ki se je vnelo, je v Evropi prav toliko kot v Združenih državah, in vsi tisti politični voditelji, ki so sodelovali pri evropski strateški spremembi smeri v zadnjih 20 letih, so našim državljanom dolžni pojasnilo. Ne smejo misliti, da so odrešeni krivde, če danes sprejemajo ukrepe – ki so vsekakor potrebni – v zvezi s standardi poročanja, finančnim nadzorom nad bonitetnimi agencijami ali visokimi odpravninami.

Za tem pa je jedro sistema, ki ga je treba spremeniti: denar za dobiček in dobiček za denar, ta strašna spirala, ki povzroča razvrednotenje dela, deflacijo plač, omejevanje socialnih izdatkov in zapravljanje naravnega bogastva planeta ter marginalizacijo ogromnega dela svetovnega prebivalstva. Kazalci ne lažejo: samo 2 % denarnih transakcij danes zadeva proizvodnjo blaga in storitev; 98 % zadeva finance. Da bi prišli do korenin zla, moramo odslej napadati vedno bolj drastična merila finančne donosnosti, ki so popolnoma nezdružljiva z nediskriminatornim spodbujanjem človekovih sposobnosti in pristnim trajnostnim razvojem.

Prav tako bi moral biti brettonwoodski sistem št. 2, ki bi bil vreden svojega imena, usmerjen k uvajanju skupnega nadzora nad ustvarjanjem denarja po svetu oziroma k nadomestitvi lažne mednarodne skupne valute dolarja s pravo mednarodno skupno valuto, ki bo služila kot vzvod za popravo nevzdržnih neenakosti, ki destabilizirajo svet, in k prispevanju k uravnoteženemu razvoju človeštva in planeta. Tako daleč stran od tega smo, da je za zdaj bolje, da se izogibamo pretiranim superlativom glede potekajočih radikalnih reform, razen če je nenadno naklonjenost evropskih voditeljev k spreminjanju sveta navdihnil moto princa Saline iz *Leoparda*: "vse se spreminja zato, da se nič ne spremeni". Vseeno pa so v nevarnosti, da bodo kmalu doživeli grob padec na realna tla.

(Aplavz)

Nigel Farage, *v imenu skupine IND/DEM*. – Gospod predsednik, svoje pripombe naslavljam na predsednika Sveta. Predsednik Sarkozy, vaša lastna energija, dinamičnost in pobuda so vas vodile v Gruzijo in Rusijo, da bi poskušali doseči dogovor. To ste storili na lastno pest. Niste ravnali v imenu Evropske unije. Če kdo tu misli, da ste, je v zablodi. Ni bilo sestanka Sveta, ni bilo resolucije in ni bilo pooblastila. To ste storili kot francoski predsednik, in dobro ste opravili.

Toda če predlagate, da je to model, po katerem bi se morali v prihodnosti odločati o zunanjih zadevah – zamisel, da bi stalni predsednik ali stalni zunanji minister na hitro odločal o tem, kakšna naj bi bila zunanja politika vseh nas, in šel in jo izvajal brez posvetovanja z nacionalnimi vladami in nacionalnimi parlamenti –, mora odgovor biti: ne, res hvala lepa.

Kar zadeva finančno krizo, sem navdušen, da je propadel vaš prvotni načrt, po katerem naj bi vsi skupaj zbrali denar za plačilo. Dobro, da so Irci, Grki in Nemci šli in ravnali v skladu s svojimi lastnimi nacionalnimi interesi. Na vrhovnem zasedanju je šlo bolj za to, da so se države dogovorile med sabo, kar je dobro in s čimer sem zadovoljen.

Danes nisem slišal nikogar, ki bi priznal, da je ta finančna kriza posledica zgrešene ureditve, vsaj toliko kot posledica drugih vzrokov. Ni pomanjkanja regulacije: od akcijskega načrta za finančne storitve smo v zadnjih 10 letih imeli cel metež regulacije. Škoduje konkurenčnosti krajev, kot je London, zaščitila pa ni niti enega samega vlagatelja. Zato vas prosim, več regulacije ni odgovor. Premisliti moramo o tem, kaj smo počeli.

Mislim, da moramo začeti ravnati v svojem lastnem nacionalnem interesu. Dejstvo, da naše banke ne bodo mogle izplačati dividend v naslednjih petih letih, medtem ko jih švicarske banke lahko, dokazuje, da lahko izven Evropske unije, ko si fleksibilen in prilagodljiv, veliko lažje prebrodiš finančne krize, kot če obtičiš na sredi.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Gospod predsednik Sveta in Francoske republike, razpravljamo o paliativni oskrbi bolnikov, toda zelo smo diskretni glede vzrokov bolezni. Kako to, da nobena institucija EU ni pričakovala sedanje krize? Ne Svet, ne Komisija, ne Centralna banka, niti, gospe in gospodje, na Parlament ali katera koli od vlad držav članic. Res je, da je krizo napovedala zgolj peščica ekonomistov, kot je Nobelov nagrajenec Maurice Allais, in politikov, ki si večinoma delijo naša prepričanja, vključno s, ponovno, Jean-Marie Le Penom. Žal je to "glas vpijočega v puščavi".

Toda kriza nedvomno zadeva evrointernacionalistični sistem, nenadzorovano prosto trgovino in grozljivo razliko med finančno fikcijo in realnostjo naših nazadujočih gospodarstev in industrij, ki bi lahko v prihodnje bila tarče državnih skladov tretjih držav, ki bodo izkoristile sedanje razmere. Celo vaše delo, gospod Sarkozy, priča o slabi prilagojenosti Unije: sestanek četverice, ne sedemindvajseterice, v soboto 4. oktobra; dvostransko

srečanje z Nemčijo šele 11. oktobra; sestanek samo petnajsterice članov Evroskupine; srečanje s predsednikom ZDA, da bi ga prepričali v organizacijo še enega srečanja, teoretično namenjenega radikalnemu preoblikovanju celotnega sistema, na katerega je bilo, če smo prav razumeli, povabljenih zgolj 6 od 27 držav članic EU, Združene države, Japonska, Rusija, Indija in Kitajska.

Ne sodim vnaprej o koristnosti teh sestankov. Pravim, da je to vračanje na dvostransko ali večstransko diplomacijo in da to jasno kaže, da so glede na neodzivanje Unije, njeno zapletanje v birokratska pravila in njeno kompulzivno željo po moči, ki je ne zna uporabljati, Uniji kot okviru dnevi šteti. Če beremo med vrsticami, poročilo Evropskega sveta priča o tem. Ratificira vaše pobude, po ovinkih roti Centralno banko, naj še tako malo zrahlja čvrsti prijem maastrichtskih meril, toda ne odloči o ničemer.

Omenili ste razmere v Gruziji in vaša prizadevanja, toda kako ne vidite, da je enostransko priznanje neodvisnosti Kosova tlakovalo pot do neodvisnosti Abhazije in Južne Osetije? Kako lahko opravičujete neomejeno podaljševanje Nata, ko pa je Varšavski pakt sam izginil?

Gospod Sarkozy, pot, ki ji moramo slediti, je drugje. Zajema radikalno ukinitev internacionalističnega sistema in temeljito spraševanje o tako imenovanih koristih splošnega mešanja ljudi, blaga in kapitala. Jasno zagovarjanje naše neodvisnosti in naših identitet ne pomeni naše osamitve; to je prej predpogoj, da zopet pridobimo vpliv v svetu.

Nicolas Sarkozy, predsednik Sveta. – (FR) Gospod Daul, hvala za vašo podporo. Skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov je vedno verjela v Evropo, ki ščiti, in sami ste sodelovali pri dialogu z našimi ruskimi sosedi. To je bilo vizionarsko stališče: Rusija ima energijo, Evropa ima tehnologijo. Rusija se sooča s hudim demografskim problemom – izgublja okoli 700 000 ljudi letno na ozemlju, ki je dvakrat večje od ozemlja ZDA. Rusije ne vidim kot neizprosnega sovražnika Evrope; nasprotno, mislim, da bo treba v prihodnosti položiti temelje za skupni gospodarski prostor Rusije in Evropske unije, kar bi bil tudi najboljši način, da bi jih usmerili k vrednotam spoštovanja človekovih pravic in demokracije, ki jih cenimo v Evropi.

Dodal bi, gospo Daul, da je razlog, zakaj smo hoteli podpreti banke, zaščita varčevalcev. Obstajalo je več strategij. Nekatere države – k temu se bom vrnil kasneje – so hotele zaščititi in zajamčiti bančne proizvode. Sam sem se boril za zaščito in zagotovitev samih bank, da bi jim lahko nato pustili, da opravijo svoje delo, in podpora vaše skupine je bila pri tem bistvena.

Rad bi končal z ugotovitvijo, da je vaš poziv k ratifikaciji Lizbonske pogodbe zelo pravilen in da nikakor ni agresivno, če ljudi prosimo, naj bodo dosledni: ne morete reči, da niste glasovali, ker ste se bali, da boste izgubili komisarja, če pa z zavračanjem glasovanja silite v ohranitev pogodbe, ki predvideva zmanjšanje velikosti Komisije. Spoštujem mnenje vsakogar, toda ne morem se strinjati z nedoslednostjo. Ne moreš hkrati biti med največjimi zagovorniki evropske širitve in preprečevati Evropi, da bi vzpostavila institucije za širitev. Videli smo, koliko je širitev stala Evropo, ko ni razmišljala o poglobitvi; ne smemo ponoviti iste napake.

Gospod Schulz, pravite, da govorim kot evropski socialist. To je morda res, toda priznati morate, da sami ne govorite zares kot francoski socialist.

(Aplavz)

Odkrito povedano, na strani socialistov bi brez obžalovanja izbral gospoda Schulza. Vseeno bi rad dejal še nekaj – celo bistvo Evrope je, da na sili v kompromise. To zdaj počneva z gospodom Schulzem. Evropo, njene institucije in njene politike bodo nekoč sprejele in uporabile vlade na levi in na desni – to je zakon alternacije. Evropski ideal ne more biti – in zaradi tega je imeniten – zreduciran na vprašanje levice in desnice.

Na srečo znajo ljudje, kot ste vi, gospod Schulz, priznati, da drugi, ki niso na njihovi politični strani, niso nujno v zmoti samo zato, ker niso na njihovi strani. In rad bi vam dejal tudi to, gospod Schulz, vam in vaši skupini, da kot predsednik Sveta, čeprav sem lojalen stranki PPE, zelo cenim čut Skupine socialdemokratov za odgovornost, ko ukrepa v določeni smeri. Zreducirati Evropo na razpravo med levico in desnico, čeprav ta razprava obstaja, je greh proti evropskemu kompromisu, proti evropskemu idealu. Zato ne verjamem, da se odrekate svojim načelom, če podprete predsedstvo, tako kot se jaz ne odrekam svojim, ko cenim podporo Skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu.

Šel bi še dlje. Gospod Schulz pravi, da je to zgodovinska naloga, in popolnoma prav ima. Pravi, tako kot gospod Daul, da lahko kriza predstavlja priložnost. Imata popolnoma prav. In ko pravite "nikoli več", imate spet prav. To ni vprašanje krščanske demokracije ali socialdemokracije; to je vprašanje zdrave pameti. Kdo

nas je pripeljal sem? Po drugi strani se ne strinjam s tem, da so v zadnjih 30 letih grešile samo desničarske vlade, levičarske pa so imele vedno prav: to bi bilo ponovno pisanje boleče zgodovine na obeh straneh.

Glede vaših pripomb v zvezi z gospo Merkel bi rad dodal, da imajo, koliko vem, v Nemčiji volitve, in zato bi na njene besede gledal s tega stališča. Kar se mene tiče, sem bil blagoslovljen s solidarnostjo in prijaznostjo gospe Merkel, in rad bi še enkrat pohvalil njeno ravnanje, ko je vodila predsedstvo. Šestmesečna predsedovanja so del kontinuitete in zelo so mi koristila prizadevanja mojih predhodnikov, zlasti gospe Merkel.

Gospod Watson, zelo spoštujem tako vas same kot vaše poglede, toda čeprav znate brati drobni tisk, očitno brez očal, se zdi, da vam to danes ni uspelo, saj kaj besedilo pravi v resnici? Nanaša se izrecno na sklepe Evropskega sveta marca 2007 in marca 2008. In kaj pravita ta dva sklepa Sveta? Pravita, da bo paket o podnebnih spremembah sprejet s soodločanjem z Evropskim parlamentom. V besedili je kontinuiteta, gospod Watson.

Kaj sem torej poskušal? Morda je bila to napaka. Želel sem prekiniti s tem, da bi Evropski svet objavljal 50-stranska sporočila, ki jih nihče ne bere, zato sem predlaga 8-stransko sporočilo. Če se želite držati krajših sporočil, je bolje, da se ne držite običajne prakse povzemanja sklepov s prejšnjih zasedanj Sveta, da bi prikrili pomanjkanje novih odločitev trenutnega Sveta. Menim torej, da je bilo soodločanje pokrito z navajanjem teh dveh predhodnih zasedanj Sveta. Želite, da to potrdim, in z zadovoljstvom to naredim, toda lahko grem še dlje, gospod Watson.

Kar zadeva energetski in podnebni paket, vem, poudarjam in verjamem, da bomo potrebovali veliko sodelovanja Evropskega parlamenta, da ga bomo spravili skozi. Oktobra sem hotel narediti samo eno, in sicer ohraniti soglasje v Evropskem svetu, saj, kakor boste priznali, če bi prišel v Evropski parlament z odločitvijo Evropskega sveta, kjer je bilo v bistvu navedeno, da nikakor ne bi dosegli sporazuma pred decembrom, bi mi popolnoma upravičeno dejali, da sem nisem držal tega, za kar se je Svet odločil leta 2007 in 2008. Daleč od tega, da bi postavil pod vprašaj energetski in podnebni paket – boril sem se zanj, in daleč od tega, da bi izpodbijal soodločanje – vztrajam pri njem. Poleg tega sva s predsednikom Barrosom isto povedala našim kolegom v Evropskem svetu.

Gospod Cohn-Bendit, res ste v vrhunski formi. Petkrat ste mi pritrdili in samo dvakrat nasprotovali – vajen sem slabšega rezultata. Iskreno povedano, vaša podpora glede odločnosti predsedstva in nekaterih njegovih ravnanj je koristna. Rad bi vam tudi dejal, gospod Cohn-Bendit, da menim, da si predsedstvo Komisije in predsedstvo Sveta, ki tako zavzeto zagovarjata energetski in podnebni paket, zaslužita podporo zelenih. Ne strinjamo se o vsem, toda gotovo se vi, zeleni, ne boste prepirali s predsedstvom Komisije in predsedstvom Sveta, ki sta popolnoma predana sprejetju energetskega in podnebnega paketa. Gotovo lahko skupaj prehodimo vsaj del poti. Ste izvoljeni predstavnik in tudi jaz sem izvoljeni predstavnik in ni sramotno priznati, da drug drugega potrebujeva; to je verjetno bolj boleče za vas kot zame, toda tako je. Pozvali ste me tudi k malo samokritičnosti. Prav imate, res potrebujem malo samokritičnosti, in nisem edini.

(Smeh in aplavz)

Nazadnje, glede institucionalnega puča bi vam odgovoril tako kot gospodu Watsonu. Gospod Cohn-Bendit mi ne bo zameril. Je lahko po drugi strani ta kriza in zaščita okolja priložnost za rast? Mislim, da imate popolnoma prav – imenujete jo "zelena rast", jaz pa ji pravim "trajnostna rast", to ni je mogoče zanikati. Rad bi vam tudi dejal, da je okoljski dodatek pri avtomobilih to dokazal. Francija je eden od redkih krajev, kjer se avtomobilski sektor ni skrčil. Zakaj? Ker ji je okoljski dodatek pomagal pri tem, da proda več čistih avtomobilov kot umazanih. Morda je za zelene izraz "čisti avtomobil" šokanten, toda za nas je izredno pomemben. Forum (Grenelle) za okolje, za katerega upam, da bomo v Franciji soglasno glasovali, vključno s socialisti, kaže, da je Francija trdno zavezana tej poti. Res mislim, da bi bila napaka zgodovinskih razsežnosti, če bi Evropa zamudila vlak v zvezi z energetskim in podnebnim paketom.

Gospa Muscardini, hvala za vašo podporo. Omenili ste pakt o priseljevanju in vesel sem, da ste ga, saj nihče ne govori o vlakih, ki prispejo pravočasno, toda resnično je za Evropo osupljiva novost, da se nas je vseh 27 uspelo sporazumeti o paktu. Seveda je še vedno nekaj nejasnosti in seveda bi radi šli še dlje, pa vendar. Kdo bi lahko napovedal, da boste vi vsi tu, skupaj z državami, bili tako modri, da se boste sporazumeli o evropskem paktu o priseljevanju nekaj mesecev pred evropskimi volitvami? Verjemite, da je to edini način za preprečitev, da bi skrajneži v vseh naših državah prevladovali pri temi, ki si zasluži inteligenco, humanost in trdnost. Zato sem vam, hvaležen, gospa Muscardini, da ste to omenili.

Gospod Wurtz, dejali ste, da se ne strinjava o diagnozi, in to je gotovo res. Vaš govor pa je bil, kot vedno, zelo pretehtano oblikovan, toda vsebinsko zelo pretiran. Stvari ne postanejo manj pretresljive, gospo Wurtz,

če jih poveste na nežen način: niso toliko pomembne besede, temveč tisto, kar je za njimi. Čeprav sem prepričan, da je treba kapitalizem reformirati, bi vam dejal, gospod Wurtz, da kapitalizem ni nikoli povzročil toliko socialne, demokratične ali okoljske škode kot kolektivistični sistem, ki ste ga tako dolgo podpirali. Velike ekološke katastrofe, gospod Wurtz – poslušati bi morali gospoda Cohn-Bendita, ko govori o samokritičnosti –, velike ekološke katastrofe niso značilnost tržne ekonomije, temveč kolektivističnega sistema. Socialne katastrofe, gospod Wurtz, so značilnost kolektivističnega sistema in ta sistem je vzdrževal Berlinski zid, milijoni ljudi so fizično trpeli zaradi izgube svobode. Zato ostajam zavezan tržni ekonomiji, prosti trgovini in vrednotam kapitalizma, toda ne izdaji kapitalizma.

(Aplavz)

Lahko se ozremo na 20. stoletje in lahko ste gotovi, da sodba ne bo v prid idejam, ki ste jim desetletja zvesto sledili. Pravite mi, naj se zbudim, toda prijateljsko, gospod Wurtz, se bojim, da bi vam svetoval, naj ne razmišljate preveč o tem, kaj se je zgodilo v 20. stoletju, saj bi potem iskreni človek, kot ste, videli, da ste podpirali sisteme, ki so zelo daleč od idealov iz vaše mladosti.

Gospod Farage, nisem imel pooblastila – tega ni mogoče zanikati – toda, iskreno, tudi ruske enote ga niso imele, ko so vstopile v Gruzijo.

(Aplavz)

Ste eden od tisti, ki že leta obtožuje Evropo, da nima dovolj politične volje. Imel sem izbiro: lahko bi vse povprašal po mnenju in ne bi ukrepal ali pa bi ukrepal in nato preveril, ali se drugi strinjajo. Raje imam dejanja. Navsezadnje, gospod Farage, Evropo, ki izgleda tako, kot bi si vi želeli. Res sem jaz manj dober, toda v jedru je to še vedno Evropa, katere se nadejate in za katero prosite. Rad bi dodal, da sem demokratično skupaj z Bernardom Kouchnerjem zagotovil, da je Evropski svet potrdil odločitve, ki sva jih sprejela.

Še zadnja točka: ko so se Irci – in ne obsojam, glede na to, kako resna je bila kriza – odločili, da bodo jamčili za vse proizvode njihovih bank, razen evropskih bank in podružnic, je bilo dobro, da je bila zraven Komisija, da je rešila zadevo. Kaj se je zgodilo? V roku 24 ur je cel londonski City ostal brez likvidnih sredstev, ker so seveda vsa likvidna sredstva odšla iz Cityja v banke, za katere je jamčila irska država, ki se je odločila na lasno pest, da jamči za 200 % svojega BDP. Jasno vidite, da potrebujemo drug drugega: če ne bi uskladili našega odziva, bi vse države potegnilo v spiralo tega, "kdo lahko jamči največ", in prihranki ljudi bi šli v državo, ki bi zajamčila največ, na račun ostalih. Tako neomajno branite Združeno kraljestvo – no, Evropa je bila tista, ki je omogočila ponovno vzpostavitev ravnotežja v Cityju, ne Združeno kraljestvo samo.

(Aplavz)

In nazadnje, gospod Gollnisch, edini na svetu ste, ki misli, da Evropa nima nobenega smisla. Obstajata dve možnosti: ali je svet v zmoti in imate vi prav ali pa je obratno. Bojim se, da je, še enkrat, obratno.

(Glasen aplavz)

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. – (FR) Gospod predsednik, slišali smo že nekaj ideoloških razprav in bile so zelo zanimive. Kar se mene tiče, mislim, da ni čas, da se vključim v to razpravo, toda menim, da bo za to čas kasneje. Za zdaj se osredotočam bolj na takojšnje, nujne odzive na krizo.

Kakor koli že, rad bi dejal naslednje: naša analiza vzrokov za to krizo jasno kaže, da je bila ureditev pomanjkljiva, zlasti v Združenih državah. Nekateri sektorji na tem trgu niso bili regulirani in to je sprožilo krizo. Vseeno pa naša analiza kaže tudi, da je globlji vzrok za krizo nedvomno povezan z nekaterimi temeljnimi neravnovesji, ki jih lahko najdemo tako v ekonomiji ZDA kot v svetovni ekonomiji.

Resnica – kot poudarjajo številni ekonomisti – je ta, da bi bilo težko vzdrževati take ravni javnega dolga, kot jih vidimo v Združenih državah, in da so največji potrošniki tiste države z največ dolga, medtem ko tiste z večjimi rezervami potrošijo najmanj.

Obstajajo temeljni problemi v zvezi z neuravnoteženim javnim dolgom, javnim deficitom. Preprosto povedano, če bi Združene države imele pakt za stabilnost in rast, do te finančne krize morda ne bi prišlo: kadar so makroekonomski temelji trdni, imamo veliko večje možnosti, da preprečimo take probleme z vrzelmi, pomanjkljivostmi v zakonski ureditvi.

Res so obstajali tudi problemi z zakonsko ureditvijo. Ne zato, ker finančni trg ne bi bil reguliran, nasprotno, to je verjetno najbolj reguliran sektor v ekonomiji, celo v Združenih državah. Ne zato, ker v Evropi ne bi

imeli regulacije, nasprotno, veliko regulacije imamo v tem sektorju. Res pa je, da so obstajale pomanjkljivosti v mehanizmih nadzora, kar pa, spomnimo se, spada predvsem v okvir nacionalnih sistemov.

To je področje, na katerem Evropska komisija in Evropska centralna banka pravzaprav nimata pristojnosti – nadzorni mehanizmi so po naravi predvsem nacionalni. Res je tudi, da moramo pogledati, kaj lahko storimo z vidika zakonodaje, in v tem pogledu pozdravljam prizadevanja Evropskega parlamenta. Evropski parlament res že veliko let daje na mizo odlična poročila o nekaterih od teh vprašanj in pripravljeni smo z vami sodelovati.

Vseeno je treba opomniti, da tako kot pravijo "no man is an island", tudi "no institution is an island", in Komisija glede teh vprašanj sodeluje tako s Parlamentom kot s Svetom. Bodimo povsem jasni: pred nekaj tedni – ne leti, ne meseci, pred nekaj tedni – nekaterih od teh pravil ne bi bilo mogoče spremeniti, saj bi, kot dobro veste, nekatere države članice absolutno nasprotovale. To je resnica pri tej zadevi.

Zato moramo razumeti, da je zdaj za nas priložnost za nekatere spremembe – soglasne spremembe, upam –, ne samo za reformo v Evropi, temveč tudi za to, da lahko Evropa predloži globalne reforme finančnega sistema.

Drugo vprašanje se nanaša na "paket o podnebnih spremembah" in rad bi se vam zahvalil, gospe in gospodje, za vaše pripombe in vašo podporo. Kar zadeva institucionalno vprašanje – mislim, da je predsednik Sarkozy to že jasno razložil, toda dovolite mi, da rečem naslednje v imenu Komisije –, ne zlivamo skupaj spoštovanja do utečenih postopkov odločanja, zlasti soodločanja in osrednje vloge Evropskega parlamenta, s potrebo po močnem soglasju med državami članicami glede nečesa, kar je tako pomembno kot podnebni in energetski paket. Ta dva vidika nista ne nezdružljiva ne protislovna, temveč se medsebojno dopolnjujeta. Zagotavljam vam, da si skupaj s predsedstvom aktivno in neumorno prizadevamo za dosego ambicioznega, toda uravnoteženega kompromisa s Parlamentom.

Popolnoma odkrit moram biti z vami in lahko vam povem, da brez vodstva predsednika Sarkozyja in – mislim, da lahko to rečem, – tudi prispevka Komisije, ne bi dosegli soglasja v Evropskem svetu za ohranitev ciljev, ki smo jih sprejeli pred enim letom.

Resnica je, da ob soočanju s finančnimi razmerami, kot so sedanje, vlade postanejo – popolnoma naravno, bi rekel, – bolj defenzivne, bolj previdne. Morda se želijo vrniti na manj ambiciozne položaje. In to je izziv, ki ga moramo skupaj sprejeti, saj resnično verjamem, da bi bilo tragično, če bi Evropa opustila svoje ambicije glede borbe proti podnebnim spremembam.

To bi bilo tragično, ker je glavni pomislek nekaterih ljudi v zvezi s paketom ta, da bi se mi žrtvovali, drugi pa ne. Dejansko pa, če želimo, da nam drugi sledijo, na tej stopnji ne smemo dajati kakršnega koli vtisa, da zmanjšujemo naše ambicije. Ravno v takem obdobju se moramo držati ciljev "trikrat dvajset", ki smo si jih zastavili lani, in zato mora biti sporočilo zelo odločno. Rad bi pohvalil vlogo predsednika Sarkozyja in tudi vloge vseh članov Evropskega sveta; radi bi tudi izrazil priznanje kanclerki Angeli Merkel. Te cilje smo sprejeli v času njenega predsedovanja pred letom dni in upam, da naše ambicije zdaj ne bodo zvodenele.

Tudi jaz lahko to rečem, veste – zanimivo, gospod Schulz. Kar je bilo ravnokar izrečeno, lahko samo podprem. Res mislim, da imamo lahko politične razlike in različne ideologije, toda da se moramo – zlasti v takih razmerah, kot so zdaj, – združevati, ne oddaljevati.

Mislim, da nobena politična sila v tem parlamentu ne more trditi, da ima monopol nad evropskimi idejami. V celotni evropski zgodovini je bila politična Evropa grajena s prispevki krščanskih demokratov, socialistov, liberalcev in drugih na desni, levi in v sredini.

Dobro razumem politično razpravo in nikakor ne želim podcenjevati pomena ideološke razprave, toda vseeno menim, da bi bilo v razmerah, kot so sedanje, dobro, da bi vsak, ki verjame v ideale Evrope in ki misli, da mora Evropa igrati vedno pomembnejšo vlogo v svetu, sodeloval pri vzpostavitvi platforme za dosego soglasja. Navsezadnje svet – ne samo Evropejci, temveč cel svet – pričakuje, da bo Evropa predložila nekatere rešitve.

Kar se mene tiče, ste lahko prepričani, da bodo v tem duhu soglasja – ob spoštovanju različnih političnih sil, seveda, toda, če lahko tako rečem, nad različnimi stališči strank – naše tri institucije, Komisija, Parlament in Svet, sposobne sodelovati v smeri krepitve naše Evrope.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, to dopoldne je bilo upravičeno rečeno, da je Evropska unija dokazala svojo sposobnost ukrepanja ob dveh velikih krizah. To je vlilo zaupanje

v ostali svet in v vlogo Evropske unije ter ji omogočilo, da zopet pridobi zaupanje svojih državljanov. Zahvala za to gre predvsem predsedniku Sveta. Predsednik Sarkozy, to je dosežek, na katerega ste upravičeno ponosni.

Seveda si ni težko predstavljati, da bi predsednik Sarkozy ravnal energično in domiselno tudi, če ne bi bil predsednik Sveta. Toda dejstvo je, da je predsednik Sveta in je zato njegovo ravnanje koristilo Evropski uniji. In prav je tako.

Priznati moramo, da imamo srečo, da je trenutno predsednik Sveta. Toda sposobnost Evropske unije za obvladovanje kriz ne bi smela biti odvisna od sreče. To pomeni, da potrebujemo Lizbonsko pogodbo. To je še en argument v prid uveljavitve pogodbe in prepričan sem, da velika večina tega Parlamenta podpira pogodbo.

Zaradi zadržkov tega še nismo rekli glasno in jasno, toda verjamem, da je čas, da pojasnimo, da ta Parlament podpira Lizbonsko pogodbo, in dobro bi bilo, če bi jo Parlament uspel uveljaviti še pred evropskimi volitvami. To ni v naši moči, toda mislim, da je tako naše stališče.

Gospod Schulz je analiziral finančno krizo, odkril vzroke v sistemu in brez nadaljnjega za vse okrivil konzervativce, liberalce in krščanske demokrate. Gospod Schulz, kako poenostavljeno sliko sveta prikazujete, nedvomno zaradi volitev. Dobro se zavedate, da raven blaginje tu v Evropi, ki je za velike dele sveta nezaslišana, visoke stopnje socialne varnosti, neprimerljive ravni varovanja okolja, podoben tehnološki napredek in nenazadnje stopnja osebne svobode, povezana z vsemi temi dosežki, temeljijo na socialni tržni ekonomiji in ne na socialističnih idejah. Tega se moramo zavedati. Ni se izneveril sam sistem, izneverili so se nekateri akterji v sistemu in za to morajo odgovarjati. Za to potrebujemo nove predpise.

Imam pripombo glede podnebnega in energetskega paketa. V imenu naše skupine bi rad dejal, da so cilji tega paketa nesporni, toda o načinih je potrebna razprava. V času, ko bo trgovanje z emisijami po izračunih Komisije stalo od 70 do 90 milijard evrov letno, ki jih morajo zbrati prizadeti, ne moremo resno verjeti, da te celotne strukture ne bi prizadeli finančna kriza in kriza v realnem gospodarstvu. Zato bi radi dejali, da bomo še naprej trdno zavezani ciljem. Vendar menim, da je primerno previdno in temeljito razmisliti in razpravljati o tej temi za zagotovitev, da ne bomo naredili zakonodajnih napak in predvsem zato, da bodo udeleženi tisti, ki so prizadeti. Za to potrebujemo čas in poskrbeti moramo za to, da si ga vzamemo.

Robert Goebbels (PSE). – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, živimo v času vodoinstalaterjev: poljski vodoinstalater je vplival na francosko zavrnitev ustavne pogodbe, vodoinstalater Joe pa je odločil med gospodom Obamo in gospodom McCainom. Celo naši voditelji držav in vlad so se morali ukvarjati z vodoinstalaterstvom, da so zamašili nenehno puščajoče cevi v mednarodnem finančnem sistemu, ki je v stanju popolnega sesutja. Naše vlade so se opremile z orodjem v slogu Ikee, takim, ki naj bi vsaki posamezni državi članici omogočil, da si sestavi posebno rešitev za vsako posebno situacijo. Toda kot ve vsak privrženec sistema "naredi si sam", so Ikeina navodila brezupno nedodelana: če bi Ikein sistem uporabili za mednarodne finance, bi bilo to lahko nezadostno. Predsedstvo je naredilo, kar je lahko, oziroma je uporabilo sistem obvladovanja krize, kot je poudaril sam predsednik Sarkozy. Našim vladam je uspelo zamašiti vrsto lukenj v mednarodnem finančnem sistemu, ki je tako medsebojno povezan, da so se motnje razširile po celem svetu.

Toda vodoinstalaterstvo ima svoje omejitve: moramo se začeti ukvarjati z arhitekturo mednarodnih financ. Če želimo preoblikovati finančni svet, da bo služil realnemu gospodarstvu, ni treba ustanoviti še ene skupine na visoki ravni; skupina na nižji ravni, zadolžena za beleženje predlogov Foruma za finančno stabilnost, bi bila povsem dovolj. Forum je na primer že leta 2001 priporočil boljše kritje za tveganja bank. Evropski parlament je že večkrat pokazal s prstom na očitne nesmisle v mednarodnih financah, toda njegovega glasu niso slišali. Evropski svet je na svojem vrhovnem zasedanju zatrdil, da je odločen učiti se iz krize in doseči, da bodo vsi udeleženci v finančnem sistemu ravnali bolj odgovorno, tudi glede plačil in drugih spodbud. Za razpravo o vsem tem bo organizirana mednarodna konferenca. Bomo torej pristali pri novem brettonwoodskem sistemu? To se zdi dvomljivo. Že se slišijo glasovi, ki svarijo pred pretirano regulacijo, vključno s predsedstvom. Komisar McCreevy še bolj izziva: noče sprejemati zakonodaje o omejevanju finančnih vzvodov v zvezi z investicijskimi skladi. Medtem ko hoče Evropski svet regulirati fantastične nagrade "zlatih fantov", gospod McCreevy stavi na samoregulacijo, ki smo jo v zadnjih letih videli na delu. Medtem ko celo gospod Paulson poziva k boljši regulaciji trgov, komisar McCreevy meni, da – navajam -"obstaja resnična nevarnost, da bodo dobronamerne želje po reševanju tržnih polomij privedle do prenagljenih, nerodnih in kontraproduktivnih predpisov". Charlieji McCreevyji tega sveta nas že pripravljajo na naslednji špekulativni balon, katerega nastanek napoveduje na sekundarnem trgu sistem trgovanja s kvotami emisij. Medtem pa, gospod Sarkozy, realna ekonomija vstopa v recesijo. Zdaj ni čas, da bi zmanjšali svoje ambicije glede okolja, toda tudi ni čas za enostransko spremembo edinega evropskega industrijskega sektorja, ki je odprt za mednarodno konkurenco.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Gospod predsednik, v tem času globalne finančne krize Evropa dela prve korake kot politični akter pod vašim predsedovanjem, francoskim predsedovanjem, so voditelji držav ali vlad sprejeli prave odločitve. Menim tudi, da je evropski načrt bolje domišljen kot Paulsonov načrt, in upam, da nam bo z njim uspelo omejiti škodo.

Seveda pa moramo zdaj storiti še več. Reforma globalnega finančnega sistema, ki si je vsi želimo, bo mogoča samo – v to sem popolnoma prepričana –, če bo Evropa sposobna opozoriti nase in za to bomo morali najti nove vire. Morali bomo ustanoviti evropski organ za finančne trge in evropski bančni odbor. Potrebujemo evropskega regulatorja, ki bo v tem trenutku sposoben govoriti z regulatorji v ZDA, in biti moramo sposobni ukiniti davčne oaze na naši lastni celini, če želimo, da je naše zagovarjanje tega koncepta na svetovni ravni verodostojno.

Če se želimo soočiti z gospodarsko in socialno krizo, bomo potrebovali evropski odziv. Potrebujemo skupni akcijski načrt za pomoč našim sodržavljanom, da bomo lahko jutri vlagali v nepreložljive dejavnosti, na primer težko infrastrukturo ali načrt za izboljšanje stavb, tako da dosežejo okoljske standarde. Potrebovali bomo ekonomsko vladanje evrskemu območju – vsekakor je čas za to. Še več, v prihodnje bomo morali domisliti, opredeliti, podpreti in navdihniti model evropskega razvoja, ki bo etičen, human, družbeno odgovoren in trajnosten v vseh pomenih besede.

Konrad Szymański (UEN). - (*PL*) Gospod predsednik, vesel sem, da smo si vzeli več časa za sprejetje bolj uravnotežene odločitve glede znižanja emisij ogljikovega dioksida. Sistem, ki ga je predlagala Komisija, je stroške za uvedbo omejitev razporedil zelo neenakomerno. To pomeni, da bi morale države, katerih energetska proizvodnja temelji na premogu, letno nositi stroške več milijard evrov. Te države so večinoma najrevnejše države v Uniji. To je nekaj, kar na primer Poljaki, ki bi morali drago plačevati, preprosto ne morejo razumeti. Pomembno se je zavedati, da stežka dajemo dober zgled, če smo edini na svetu, ki uvajamo tak sistem in s tem slabimo temelje našega lastnega gospodarstva.

Poleg tega finančna kriza ne sme biti izgovor za potiskanje razmer v Gruziji na stran. Spomniti se moramo, da ima Rusija na spornem območju zdaj več kot trikrat toliko enot, kot jih je tam bilo 7. avgusta. V zvezi z mednarodnim statusom Osetije Rusija izvaja politiko izvedenih dejstev in ne izvaja mirovnega sporazuma. Zato nima več pravice, da bi bila partnerica Evropske unije.

Naj zaključim nekoliko lahkotneje: večkrat kot ste prisotni na zasedanjih Evropskega parlamenta, gospod Sarkozy, manj gotov sem, ali bi raje poslušal vas ali vašo ženo. Moram pa vseeno reči, da čeprav se včasih ne strinjam s tistim, kar poveste, vsekakor poživite Parlament, ko to poveste. Vse čestitke za to.

Philippe de Villiers (IND/DEM). – (FR) Gospod predsednik, imam samo eno minuto, toda hotel sem reči, da ste v tej finančni krizi sami uspeli razdreti institucionalne dogme: Bruselj, Frankfurt, konkurenca, maastrichtska merila, globalni prostotrgovinski sistem, prepoved državne pomoči podjetjem in zlasti bankam itd.

Malo prej ste omenili vprašanje državnih skladov, ki je zelo pomembno za prihodnost, da rešili naša podjetja, če padejo oziroma če so, saj so že, čisto na dnu. Toda gospod Sarkozy, kakor stvar stoji, bi vam Lizbonska pogodba – ki jo voditelji Evrope in zlasti vi sami poskušate obdržati pri življenju, priključeno na aparate – preprečila, da bi storili to, kar ste. Prepoveduje vsakršno omejevanje pretoka kapitala, prepoveduje vsakršno posredovanje in politični vpliv centralne banke in predvsem prepoveduje vsakršno državno pomoč podjetjem.

Vprašanje je preprosto: kaj boste izbrali, gospod Sarkozy? Boste imeli zavezane ali proste roke? Da bi imeli proste roke, ne potrebujete Lizbonske pogodbe, temveč pogodbo, ki upošteva lekcije, ki se jih zdaj skupaj učimo

Sergej Kozlík (NI). – (*SK*) Strinjam se z ugotovitvami Evropskega sveta, da si mora Evropska unija skupaj z mednarodnimi partnerji prizadevati za popolno reformo finančnega sistema. Te razmere se bodo vlekle najmanj 10 let in vse napake bodo plačali navadni ljudje. Potrebne so hitre odločitve glede preglednosti, svetovnih regulatornih standardov v zvezi s čezmejnim nadzorom in obvladovanja krize.

Ne smemo dovoliti, da bi državna pomoč v okviru posameznih držav izkrivila gospodarsko konkurenco, na primer prek diskriminacije v korist podružnic bank, katerih last je centralna banka v drugi državi Unije. Ne sme biti tudi nesorazmernega pretoka likvidnosti iz podružnic v matične banke. Zagovarjam hitro

poostritev pravil glede dejavnosti bonitetnih agencij in nadzora nad njimi. Potrebujemo tudi hitro odločitev glede pravil o varnosti depozitov, da bi potrošnikom zagotovili večjo zaščito.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (*ES*) Gospod predsednik, navedel bom stvari, glede katerih se s predsedstvom strinjam ali ne strinjam, in povedal bom tudi, kaj je po mojem mnenju pri predsednikovem govoru manjkalo.

Strinjam se, da izvor krize ni omejen na posojilno krizo v Združenih državah. Strinjam se z načelom tistega, čemur Alan Greenspan zdaj pravi faza "nerazumnega obilja". Strinjam se, da so trgi odpovedali, ker je odpovedala regulacija, in da so morale vlade priti na pomoč. Strinjam se, da je to globalna kriza in da je torej potreben nov brettonwoodski sistem, ki ga nekateri imenujejo drugi, nekateri pa tretji. Seveda me to, kako predsednik Sarkozy omenja sedanji sistem, zelo spominja na tisto, kar je storil general de Gaulle pred propadom prvega brettonwoodskega sistema, pred "predajo" Fort Knoxa, ko se je predsednik Nixon odločil, da dolar ne bo več vezan na zlato.

Zato moramo vzpostaviti evropsko diplomacijo, diplomacijo evra, ko bo Evropa delovala enotno in "poskrbela za red v lastni hiši". Toda "poskrbeti za red v lastni hiši" pomeni nadaljevati z razvojem finančnih trgov – v tem primeru maloprodajnih trgov, da dosežejo ustrezno velikost, – in razmisliti o regulativnem okviru.

Strinjam se, da Evropska centralna banka deluje dobro. Ukrepala je hitro, toda tudi blodno. Trikrat je spremenila pravila glede ročnosti in garancij, banke pa pri financiranju potrebujejo gotovost.

Drugič, monetarna politika – posojilodajalka v skrajni sili – je še vedno centralizirana. Nadzor nad bankami pa je še vedno decentraliziran.

Gospod predsednik, ali ni že prišel čas za odločitev, ali želimo razviti člen 105 Pogodbe, ki Evropski centralni banki daje večjo nadzorno moč?

Popolnoma se strinjam glede vprašanja ekonomskega vladanja. Medtem ko smo vpeti v ta ideološki ples, se moramo spomniti, da je Marx rekel, da se morajo v primeru spremembe gospodarskih struktur spremeniti tudi politične nadstrukture.

Sprejeli smo Maastricht, toda nismo uredili institucionalne arhitekture.

Pred Lizbono moramo določiti, katere formule nam bodo omogočile napredek pri tem vprašanju.

Tretjič, imam zelo konkretno zahtevo, ki je zelo pomembna. Finančno gospodarstvo je treba postaviti nasproti realnemu. Ne poslovite se od predsedovanja, gospod predsednik, ne da bi prej Komisiji naložili konkretno nalogo, naj vzpostavi lizbonsko agendo+, ki mora začeti veljati 1. januarja 2011 in ki mora zajemati revizijo finančnih okvirov.

Še zadnji navedek. Glede te ideološke teme je španski filozof Unamuno nekoč dejal, da je v obrambi Cerkve protiklerikalen. Sem proti popolni deregulaciji trga. Verjamem, da se v zvezi s tem s predsednikom strinjava.

Poul Nyrup Rasmussen (PSE). – Gospod predsednik, krizi bi se lahko izognili: to ni neizogibni naravni zakon. To je dolga zgodba in zdaj nimam časa, da bi se vanjo poglabljal, toda za zdaj je eno gotovo: prosim, učimo se iz izkušenj in delajmo stvari skupaj. Ohranimo zagon.

Predsednik Sarkozy, tako polni ste energije, toda zdaj ohranite to energijo, ker tako, kot je bilo nujno preprečiti sesutje naših bank, je zdaj prav tako nujno vzpostaviti boljšo ureditev in preprečiti, da nas zagrabi recesija. Pozivam vaju s predsednikom Komisije, da sprejmeta naslednje zaveze.

Prvič: dajte nam predbožično darilo, predsednik Barroso – konkretne predloge novih in boljših predpisov. Prepričan sem, da se je predsednik Sveta gospod Sarkozy strinjal z mano, ko vas je prosil, da se danes zavežete, da boste na to poročilo Evropskega parlamenta odgovorili s konkretnim predlogom: ne gre samo za regulacijo bank, temveč tudi za regulacijo hedge skladov in zasebnega kapitala. To je prva zaveza.

Tako sem bil vesel, gospod Sarkozy, ko ste v Camp Davidu na začetku navedli to golo dejstvo, saj nam hedge skladi in podjetja z zasebnim kapitalom zdaj poskušajo natveziti, da nimajo ničesar opraviti s finančno krizo. To preprosto ni res. Že veliko let poslujejo s pretiranimi dolgovi in pohlepom, zato mi danes prosim obljubite, da bo treba regulirati vse akterje; drugače se ne bomo ničesar naučili iz svojih izkušenj.

Drugič: lahko bi navedel veliko podrobnosti, toda rad bi samo odgovor predsednika Komisije Barrosa – prosim, zavežite se uresničitvi predlogov tega Parlamenta glede regulacije trga.

Zadnja točka je namenjena predsedniku Sarkozyju. Midva in vsi mi mislimo, da je to usodni čas za Evropsko unijo. Ne dajte navadnim ljudem vtisa, da Evropska unija ni sposobna preprečiti recesije, ki bo prizadela na milijone nedolžnih. Zato bi rad ponovil vaše besede: storimo to skupaj. Predsednik Sarkozy, imam izračune – in mislim, da bi morali prositi Komisijo, naj to potrdi, – da če sodelujemo in vsako leto v naslednjih štirih letih vložimo zgolj 1 % več v infrastrukturo, izobraževanje, politiko trga delovne sile in investiranje v zasebno industrijo, bomo imeli 10 milijonov več delovnih mest. Mislim, da je ta cilj vreden, da si zanj prizadevamo, in iskreno upam, da se boste, predsednik Sarkozy, decembra ali prej zavezali uresničitvi tega. Zdaj ali nikoli.

Annemie Neyts-Uyttebroeck (ALDE). – (FR) Gospod predsednik, gospod Barroso, gospod Sarkozy, že dvakrat sem imela na Odboru za zunanje zadeve priložnost povedati, kako občudujem vaše ravnanje v času krize med Rusijo in Gruzijo, in danes to ponavljam. Enako občudujem vaše ravnanje glede finančne krize in njenih gospodarskih posledic.

Vseeno bi glede Rusije rada rekla, da nisem povsem pomirjena, ko v sklepih Sveta berem, da je bilo očitno odločeno, da se bodo pogajanja o novem paktu ali strateškem zavezništvu z Rusijo nadaljevala, ne glede na to, kaj se zgodi, tudi če se upoštevajo sklepi Sveta in Komisije. To me nikakor ne pomirja, saj čeprav sem po eni strani, tako kot vi, gospod predsednik, prepričana, da je treba še naprej sodelovati z Rusijo, mislim tudi, da jim ne bi smeli dati vtisa – gotova sem, da tega vi ne boste storili –, da se ni nič zgodilo in da bo vse tako kot ponavadi.

Prepričana sem, da boste na vrhovnem srečanju v Moskvi radi, in to vas zdaj prosim v imenu svoje skupine, jasno povedali Rusiji, da gotovo ne bo vse kot ponavadi in da bomo glede tega izredno oprezni.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (*PL*) Gospod predsednik, Robert Gwiazdowski, strokovnjak z inštituta Adam Smith Institute, naj bi napisal, da je Leteči cirkus Montyja Kaczyńskega priletel nazaj iz Bruslja, toda da ni povsem jasno, zakaj je sploh letel tja. Poljske davkoplačevalce je stalo okoli 45 000 evrov, da so svojega predsednika spravili v Bruselj. Rad bi vam zastavil naslednje vprašanje, gospod predsednik. Zakaj ste politiku, ki ni bil član poljske vladne delegacije, dovolili, da sodeluje pri razpravi? Nihče zares ne ve, kaj je ta oseba tam počela. Poleg tega si je gospod Kaczyński pridobil precejšnjo podporo skrajnih skupin na Poljskem. Te skupine bi lahko opisali celo kot fanatične. Poleg tega gospod Kaczyński zna, kolikor vem, samo poljsko. Svojih misli ni sposoben izraziti v nobenem tujem jeziku. Zato me zelo zanima, kako ste se uspeli z njim sporazumeti, gospod predsednik. Bi lahko prosim razložili Parlamentu, kaj natančno je počel gospod Lech Kaczyński na vrhovnem zasedanju Evropskega sveta in kaj ste se z njim osebno pogovarjali?

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Gospod predsednik, že 12 let govorimo o globalizacijski pasti, *le piège de la mondialisation*, in zdaj smo se vanjo ujeli. Gospod predsednik Sveta, rad bi vam predlagal nekaj konkretnega. Predlagam, da ustanovite univerzitetno katedro za zgodovino finančnih trgov. To bi omogočilo podrobno preučevanje tega, kako smo se znašli v razmerah, v katerih smo zdaj. V duhu tega, kar je povedal Martin Schulz: "Never more", s čimer je verjetno mislil "never again", z drugimi besedami, kaj takega se ne sme ponoviti. "Never more" bi pomenilo: pojdimo še enkrat tako daleč. To se ne sme zgoditi.

Ta katedra bi nam omogočila, da ugotovimo, koliko so krivi konzervativci, ki jih poganja pretirani ameriški neoliberalizem, in koliko socialni demokrati, ki se niso dovolj trdno zavzemali za socialno ravnotežje. Izkoristite priložnost in se učite iz zgodovine, tako da bomo lahko vzpostavili smelo evropsko socialno demokracijo in se ne bomo zadovoljili s trivialnimi koristmi, ki naj bi jih imeli od Lizbonske pogodbe, kljub temu, da to sploh ne drži.

Margie Sudre (PPE-DE). – (FR) Gospod predsednik, konflikt med Gruzijo in Rusijo in finančna kriza sta priložnosti za Evropsko unijo, da opozori nase v svetovni areni kot polnopravni prvovrstni politični akter.

Zahvaljujoč vaši odločnosti, gospod Sarkozy, se je Evropi uspelo združiti in najti usklajene, učinkovite in hitre odgovore. Ob soočenju s krizo je Evropa pokazala, da res obstaja, in dokazala svojo dodano vrednost.

Glede priseljevanja na primer načelo "vsak zase" ni bilo več moderno. Dejstvo, da je Evropski svet na pobudo francoskega predsedstva sprejel pakt o priseljevanju in azilu, je pomemben korak naprej.

Kar zadeva boj proti podnebnim spremembam, si Evropa zadati konkretne cilje in svojim globalnim partnerjem pokazati pot. O tem ste že govorili, gospod Sarkozy, toda upamo, da bo ta sporazum čimbolj uravnotežen, saj mora upoštevati gospodarske razmere v naših državah, ki so trenutno zelo nestabilne. Vseeno pa moramo preučiti tudi vprašanje vrste rasti, ki jo bomo izbrali v prihodnje.

Za soočenje z izzivi, ki jo čakajo, Evropska unija zdaj potrebuje Lizbonsko pogodbo bolj kot kdaj koli prej. Razumemo zaskrbljenost Ircev, toda ohranjanje *statusa quo* ni opcija. Irska mora predlagati rešitev na decembrskem zasedanju Evropskega sveta: to zahtevamo številni.

V zadnjih tednih smo ponosni na politično močno Evropo, združeno v nesreči, ki predstavlja odločno fronto za svoje partnerje in ki jo poslušajo v mednarodni areni. Upamo, da bo ta nova evropska miselnost postala pravilo in trajala. Lizbonska pogodba je najboljša razpoložljiva možnost, da to dosežemo.

Martin Schulz (PSE). – (FR) Gospod predsednik, ne vem, po katerem pravilu iz Poslovnika imam pravico, da govorim, toda hvala, da ste mi dali priložnost.

Predsednik Sarkozy, imel sem vtis, da ste tu govorili kot predsednik Evropskega sveta, in odgovoril sem kot predsednik skupine Evropskega parlamenta. Ni se mi zdelo, da govorim predsedniku Francoske republike, in lahko vam zagotovim, da bi bil sicer moj govor precej drugačen, saj ni razlik med menoj in mojimi francoskimi socialističnimi kolegi.

Nicolas Sarkozy, *predsednik Sveta.* – (*FR*) Gospod predsednik, najprej naj rečem, da je povsem naravno, da se je gospod Schulz odzval. Če prav razumem, je to storil kot posameznik v svojem imenu. Dragi Martin, če sem vas užalil s tem, ko sem vas primerjal s francoskim socialistom, mi je žal.

(Aplavz)

To po mojem mnenju ni bila žalitev, toda prosto priznavam, da je pomembno, kaj misli tisti, na katerega se besede nanašajo. Zato, gospod Pöttering, svojo pripombo umikam. Gospod Schulz je sposoben govoriti tudi kot francoski socialist.

Gospod Nassauer, hvala za vašo podporo. Res je, potrebujemo Lizbonsko pogodbo in, če odkrito povem, se bom boril do zadnje minute francoskega predsedovanja, da bi ljudi prepričal, da mora Evropa razviti institucije za 21. stoletje. Politik je nekdo, ki prevzame odgovornost. Podprl sem lizbonski proces in boril se bom za zagotovitev, da se ta proces zaključi; in poudaril bi rad nekaj: če ne bomo imeli Lizbone, bomo imeli Nico, in če bomo imeli Nico, to pomeni konec novih širitev, kar bi bilo vredno velikega obžalovanja. Zato upajmo, da bodo vsi prevzeli svoje odgovornosti.

Gospod Nassauer, strinjam se z vami, da je pri paketu o podnebnih spremembah potrebnega veliko dela. Tega se dobro zavedam, toda ne smemo se odpovedati našim ambicijam, saj sem prepričan, da je lažje skleniti kompromis glede velike ambicije kot glede majhne. Lažje bi bilo doseči kompromis o zares ambicioznem predlogu kot o bolj omejenem in bila bi napaka, če bi poskušali zadovoljiti vse in na koncu dobili popolnoma nerazumljivo evropsko politiko. Te nevarnosti se moramo zavedati.

Gospod Goebbels, govorili ste o vodoinstalaterstvu in arhitekturi in resnično računam na podporo Luksemburga, da bomo lahko temeljito preoblikovali finančno arhitekturo na naši celini in izven nje.

Vendar to, gospod Goebbels ni kritika in še manj napad: to je preprosto pripomba.

Gospa De Sarnez zelo dobro pravi: ne moremo se boriti proti nekaterim praksam izven naše celine, na njej pa jih dopuščati. To je vse. Tisti, ki mislijo, da ciljam nanje, si veliko domišljajo; sam ne ciljam na nikogar posebej in še na misel mi ne pride, da bi to počel.

Gospa De Sarnez, hvala, ker ste dejali, da smo sprejeli prave odločitve. Naj povem, da osebno podpiram vaš predlog glede evropskega regulatorja: smiseln je. Zakaj tega ne moremo narediti takoj? Ker nekatere manjše države menijo, da z zagovarjanjem svojega lastnega sistema regulacije zagovarjajo svojo nacionalno identiteto. Nikogar ne krivim. Zato, gospa De Sarnez, menim, da bomo navsezadnje potrebovali evropskega regulatorja in da moramo medtem vzpostaviti vsaj usklajeno delovanje evropskih regulatorjev. To je pot, ki jo predlagamo skupaj s Komisijo, in mislim, da je edina realna, saj bomo drugače prišli v slepo ulico.

Omenili ste tudi potrebo po evropskem ekonomskem vladanju in evropskem gospodarskem načrtu. Imate prav, toda v zvezi z vašim govorom bi rad izpodbijal trditev, ki je niste izrekli vi in ki vsako evropsko gospodarsko pobudo izenačuje s povečanjem deficita. Zdaj je pa dovolj! Imamo pravico svobodno govoriti. Mogoče je zagovarjati evropsko gospodarsko politiko, ne da bi zagovarjali povečanje deficita, in evropskih politik ne bomo mogli usklajevati kar z oživitvijo na poziv.

Ne smemo – ne pravim "smete" – si drug drugemu polagati besede v usta, kot smo si jih nekoč s tistimi, ki so si drznili imeti mnenje o monetarni politiki: mogoče je zagovarjati drugačno monetarno politiko, ne da bi sprožili dvom o neodvisnosti ECB. Izrekel bom to: mogoče je zagovarjati evropsko strukturno gospodarsko

politiko, ne da bi zagovarjali povečanje deficita. Nehajmo govoriti, da imajo nekateri prav, drugi pa ne. Daleč od tega, evropska razprava mora biti prava razprava in nihče nima monopola nad resnico.

Od časa do časa se moramo odmakniti – in to je verjetno edino, o čemer se strinjam z gospodom de Villiersjem – včasih se moramo odmakniti od dogem, ki so tako škodovale evropski ideji, dogem, ki imajo še toliko manj legitimnosti glede na to, da pogosto niso rezultat odločitev, ki bi jih sprejeli demokratični, in s tem legitimni, organi. Moj lastni evropski ideal je dovolj močan, da bi bila evropska demokracija prava demokracija. Čredno razmišljanje, dogme, navade in konzervatizem so naredili veliko škode in izkoristil bom priložnost, da povem več o tem v zvezi drugo zadevo.

Gospod Szymański, rad bi povedal, da zelo dobro razumem poljske probleme, zlasti odvisnost njenega gospodarstva od premoga, ki dosega do 95 %, toda menim, da Poljska potrebuje Evropo za posodobitev svoje redarske industrije in da lahko brez težav s Poljsko sklenemo sporazume o čistem premogu. Še več, Poljska za posodobitev svoje rudarske industrije potrebuje celotno Evropo. Potrebujemo Poljsko in Poljska potrebuje Evropo. Na tej podlagi bova z gospodom Barrosom iskala kompromis z našimi poljskimi in madžarskimi prijatelji in nekaterimi, ki jih skrbi njihova rast.

Gospod de Villiers, kot ste dejali, sem razdrl dogme, ker verjamem v pragmatičnost, toda ne pripisujte Lizbonski pogodbi pomanjkljivosti, ki jih nima. Sem v takem položaju, da vem, da Lizbonska pogodba ni čudež. Ni popolna, toda razen v Vendeji, gospod de Villiers, ni popolnosti, zlasti ko usklajujemo 27 držav z različnimi vladami in različnimi zgodovinami. Odpovedati se morate idealni pogodbi – dobro veste, da je nikoli ne bo. Evropejci so pragmatiki, razumni ljudje, ki imajo raje nepopolno pogodbo, ki stvari izboljša, kot popolno pogodbo, ki je nikoli ne bo, saj nikoli ne bo sporazuma o tej neotipljivi ideji.

Za to gre pri Evropi: vsakodnevno napredovanje, ker smo hoteli končati vojno in ker želimo ustvariti območje demokracije. Mislim, da bi se morali usmeriti v drugačen boj, gospod de Villiers, saj ste si kot kaže v tem ustvarili namišljenega sovražnika, ko pa je v sedanji krizi popolnoma jasno, da ljudje v Evropi razumejo, da je v sodelovanju moč, ne slabost. Tudi nekdo, ki je tako močan in nadarjen, kot ste vi, bo brez moči, če se bo s to finančno krizo soočal sam. Bolje bi bilo doseči pravi kompromis z vso Evropo, kot čepeti sam zase v kotu in se zavedati, da imate prav.

Glede "prostih rok", gospod de Villiers, moj odgovor velja vam in to je odgovor svobodnega človeka, tudi v francoski politični razpravi. In menim, da je najpomembneje, da nehamo besedičiti, in da lahko dobre kompromise dosežejo iskreni ljudje, ki sledijo svojim zamislim, in da je problem evropske politične razprave pomanjkanje zamisli, ki nas zadeva vse, vse politične skupine, kot da bi bili paralizirani ob misli, da bi si izmislili nekaj novega. Ko se je Evropa premaknila naprej, je bilo to zato, ker so na neki določeni točki moški in ženske utrli novo pot; in k samokritičnosti, h kateri pozivate, bi se morali zateči vsi. V Evropi smo dolgo časa ravnali, kot da smo nepremični. Sledili smo ustanoviteljem, vendar nismo sledili njihovemu zgledu: nismo utrjevali novih poti ali si izmišljevali novih zamisli. Trdno sem prepričan, da moramo zdaj pokazati nekaj domišljije, saj navsezadnje največja nevarnost izhaja iz tega, da ne storiš ničesar, danes, in da nisi drzen, ko si soočen s povsem novim položajem.

Gospod Kozlík, preglednost je absolutno bistvena. Kar zadeva bonitetne agencije, mislim, da je ravno njihov odnos najbolj škandalozen del krize. Te agencije so v petek ocenile proizvode s "trojnim A", v ponedeljek pa jih degradirale na "trojni B". Ne moremo več naprej s takim monopolom treh bonitetnih agencij, večina katerih je ameriških. Vprašanje bonitetnih agencij, njihove neodvisnosti v odnosu do nekaterih skupin in obstoja evropske bonitetne agencije bo nedvomno eno od odločilnih vprašanj na prvem vrhovnem srečanju glede prihodnje ureditve. Glede konkurence bi vam rad, vsem, ki ste govorili o konkurenci, dejal, da verjamem v konkurenco, toda dovolj imam ljudi, ki bi radi, da postane sama sebi namen, ko pa je v resnici zgolj sredstvo za dosego nekega cilja. Konkurenca je sredstvo za rast; ni namenjena sama sebi in na vso moč si bom prizadeval, da ta koncept vrnem v novo evropsko politiko.

Verjamem v svobodo, verjamem v prosto trgovino in verjamem, da moramo zavrniti protekcionizem, toda konkurenca mora biti sredstvo za rast. Konkurenca kot cilj, kot sama sebi namen, je napaka: To sem mislil pred krizo in to še vedno mislim po krizi.

Gospod García-Margallo, prav imate, da potrebujemo nov brettonwoodski sistem, saj, kot sta ravnokar dejala gospod Daul in gospod Schulz, nima smisla organizirati mednarodnega vrhovnega srečanja, če bomo zgolj lepili obliže. Če bomo spremenili pol sistema, se ne splača.

Omenili ste računovodske standarde, toda poglejte naše banke. Za začetek je diktatura ameriških računovodskih standardov postala neznosna. Drugič, znesek, ki ga banke lahko posodijo, je odvisen on

njihovih lastnih sredstev. Če pogledamo sredstva po tržnih cenah na podlagi trga, ki ga ni več, ker je popolnoma destabiliziran, bomo osiromašili banke, ki bodo tako še manj sposobne opravljati svoje delo. Vprašanje spremembe računovodskih standardov, ki ga je sprožil predsednik Komisije, ima našo polno podporo – to je bilo nujno. Gospod predsednik, rad bi tudi izrazil priznanje odzivnosti Evropskega parlamenta, ki je bil sposoben glasovati za to spremembo, saj smo v postopku soodločanja dosegli soglasje z osupljivo hitrostjo, kar Evropski svet pozdravlja.

Gospod Rasmussen, bi se lahko krizi izognili? Preden lahko na to odgovorimo, se moramo strinjati o tem, kaj jo je povzročilo. Kaj se je zgodilo? Združene države Amerike, naši zavezniki in naši prijatelji, so zadnja tri desetletja živele na preveliki nogi. Ameriška centralna banka (Federal Reserve) je sledila monetarni politiki, ki je pomenila vzdrževanje izredno nizkih obrestnih mer, zaradi česar so bila sredstva na razpolago vsakomur, ki si jih je želel sposoditi. Zadnjih 20 ali 30 let nosimo osupljive dolgove največje svetovne sile in zdaj bo moral ves svet poravnavati te dolgove.

V teh okoliščinah morajo Američani prevzeti svoje odgovornosti in sprejeti posledice skupaj z nami, toda ne vidim, kako bi jih bili lahko mi sami prepričali, naj prenehajo s to strategijo. Naj dodam, da nekatere od naših bank ne opravljajo več svojega dela: naloga banke je, da posoja posameznikom in podjetjem, da podpira posameznike pri rasti njihovih družin in da podpira podjetja pri rasti njihovih projektov ter da po nekem obdobju zasluži denar. Naše banke so se razvile na tako imenovanih borznih parketih, ki so mesta špekulacij, in leta so menile, da je lažje zaslužiti s špekuliranjem kot z vlaganjem.

Dodal bi, da vzajemnost tveganj pomeni, da se vse naše banke lepo obnašajo. V Evropi je 8 000 bank, od katerih 44 posluje mednarodno. Če bi prevzeli odgovornost in dovolili, da banka propade, kot se je zgodilo v ZDA z banko Lehman Brothers, bi se sesul celotni sistem. Ne vem, kako bi se lahko bili izognili krizi, gospod Rasmussen, toda menim, da bi nas kriza pokopala, če se ne bi odzvali tako, kot smo se: v to trdno verjamem.

Dejali ste, da potrebujemo predloge pred božičem, toda dejansko jih potrebujemo pred sredino novembra. S predsednikom Barrosom dejansko nameravava sprejeti pobude za zagotovitev, da bomo šli Evropejci na vrhovno srečanje enotno in poskušali še eno stvar, gospod Rasmussen: dogovoriti se moramo ne o najnižjem skupnem imenovalcu, temveč o najvišjem, saj kakršno koli soglasje pomeni tveganje, da bomo znižali svoje ambicije, ko bomo poskušali izsiliti umetni sporazum. To je tveganje. Upam, da bomo ostali ambiciozni in ne bomo preveč zmanjšali svojih ambicij, temveč še vedno govorili enotno.

Ne bom se vračal k hedge skladom, saj sem že dejal, da jih je treba podvreči regulaciji. Nobena finančna institucija, javna ali zasebna, se ne bi smela izogniti regulaciji.

Gospa Neyts-Uyttebroeck, vprašali ste, ali se bodo razgovori z Rusijo nadaljevali, ne glede na dogajanje. Seveda ne, toda postavite se v naš položaj. Rusija je zaustavila svoje tanke 40 km pred Tbilisijem, kot smo zahtevali v Evropi. Rusija je umaknila svoje enote nazaj na mesta, kjer so bile pred krizo 8. avgusta. Rusija je dovolila namestitev opazovalcev, zlasti evropskih opazovalcev, in Rusija gre, čeprav precej v nemilosti, na razgovore v Ženevi. Če glede na vse to začasno odložimo vrhovno srečanje med EU in Rusijo, kdo bo potem razumel evropsko politiko? Nihče.

Dodal bi, da sva s predsednikom Barrosom iz previdnosti vrhovno srečanje preložila, in ne začasno odložila. Kakšna je razlika? Če bi se odločili vrhovno srečanje začasno odložiti, bi za nadaljevanje potrebovali soglasno odločitev Evropskega sveta in menim, da bi bilo to politično nerodno. Odločitev o preložitvi nam omogoča nadaljevanje, ne da bi izrekali pohvale, ki niso zaslužene. Zato verjamem, da ta strategija kaže prisebnost ter da je umirjena in razumna. Mislim, da ne bi mogli storiti drugega, in ostajam prepričan, da bo Rusija partner, s katerim se lahko pogovarjamo, s katerim smo lahko odkriti, toda k razvoju jih lahko spodbudimo samo, če z njimi govorimo. Če pa ne govorimo, se bo Rusija počutila obkoljeno in naše zamisli bodo manj vplivne. V to sem prepričan, toda prihodnji dogodki lahko seveda pokažejo, da se motim. Gre torej vprašanje prevzemanja naših odgovornosti.

Gospod Wojciechowski, predsednik Sveta ne odloča o tem, kdo naj zastopa Poljsko. Poljska je imela na zasedanju Evropskega sveta dva sedeža in sama se je odločala o tem, kdo naj jih zasede. Predstavljajte si Evropo, kjer bi predsednik Evropskega sveta rekel: "Ne, vi ne smete noter, vi pa lahko." Kakšna Evropa pa bi to bila? Poljska ima predsednika – ki ga očitno ne podpirate – in ima predsednika vlade; onadva morata ravnati kot državnika in kot Evropejca in se odločiti, kdo bo zastopal Poljsko. Nazadnje se je izšlo in v začetku decembra bom imel priložnost, da grem na Poljsko, kjer bom poljskemu predsedniku dejal: "Držati morate obljubo. Obljubili ste, da boste podpisali Lizbonsko pogodbo, ki jo je vaš parlament ratificiral, in to obljubo morate držati." To je verodostojnost državnika in politika.

(Aplavz)

Dovolj močno verjamem v pomen Poljske v Evropi, da lahko to rečem, ne da bi se komu zameril.

Gospod Martin, potrebujemo drzno evropsko demokracijo. Poznam vašo kampanjo, kampanjo proti korupciji in za v celoti delujočo demokracijo. Popolnoma prav imate, toda lahko vam rečem, da sva s predsednikom Barrosom pokazala, da znava biti drzna. Še več, nekaterim v tem Parlamentu se celo zdi, da sem ravnal brez pooblastila. Če bi moral čakati, da dobim pooblastilo za ukrepanje, bi gotovo manj ukrepal.

Gospa Sudre, hvala tudi vam za vašo podporo. Evropa obstaja zdaj in imate popolnoma prav, da *status quo* ni opcija. Mislim, da se lahko o tem vsi strinjamo. Najslabši možni rezultat bi bil, če bi se po končani nevihti obnašali, kot da se ni nič zgodilo. To bi pomenilo konec evropskega ideala in nimamo pravice, da bi izpustili to priložnost.

Nekateri ljudje so torej presenečeni: zakaj bomo imeli vrhovno srečanje tako kmalu? Zato. Zato ker smo si rekli, da bi se lahko, če bi čakali predolgo, zlasti če bi čakali do izvolitve novega predsednika ZDA, razmere še naprej slabšale, mi pa ne bi imeli odgovora. Ali pa bi se razmere izboljšale in nato bi do naslednje pomladi vsi na to pozabili, spremenilo pa se ne bi nič. Zato mora biti vrhovno srečanje, vsaj prvo, novembra, ne glede na časovni razpored v ZDA.

Gospe in gospodje, mislim, da sem odgovoril vsem, ki ste govorili. Veže me tudi urnik predsedstva in novinarska konferenca, ki jo moram imeti skupaj s predsednikom Komisije in predsednikom Evropskega parlamenta. Opravičujem se ostalim govornikom, če nisem vsem odgovoril. Ne gre za to, da ne bi hotel, temveč za to, da so me prosili, naj se držim dnevnega razporeda. Trudim se po svojih najboljših močeh in imel bom seveda priložnost, da se decembra vrnem v vaš Parlament, če želite, in bolj na dolgo odgovorim na vprašanja vsakega govornika.

Predsednik. – Gospod predsednik Evropskega sveta, iz govorov in iz aplavza je jasno, da imate podporo Evropskega parlamenta.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije.* – Rad bi samo zelo na kratko odgovoril na vprašanje gospoda Rasmussena. Tudi jaz se moram opravičiti, ker moram biti na novinarski konferenci. Komisijo bo zastopal komisar Almunia.

Kot sem dejal že prej, iz našega pregleda ne bo izvzeto nobeno področje finančnih trgov. Res bi se vam rad zahvalil za prispevek, ki se ga vi osebno in še številni poslanci Evropskega parlamenta dali v vašem poročilu. Preučili bomo vse te možnosti. Kot je ravnokar dejal predsednik Sarkozy, želimo voditi ta globalna prizadevanja. Menimo, da lahko nekatere od teh predlogov uresničimo še pred Božičem, kot ste zahtevali, toda nekateri so tehnično zelo občutljivi. Sprejeli bomo odločitev in prispevali k mednarodni razpravi o vseh teh vprašanjih, toda menim, da je pomembno tudi, da so predlogi tehnično trdni. Prepričan sem, da ste opazili, da smo vam dali na razpolago vse, kar je bilo dogovorjenega z Ecofinom – finančni načrt. Ni točno, da v tej Komisiji nismo sprejemali predpisov v zvezi s finančnimi storitvami. Odkar je ta Komisija nastopila svoj mandat, je bilo na področju finančnih storitev s soodločanjem ali komitologijo sprejetih dvaintrideset zakonodajnih ukrepov, od katerih je bilo 19 predmet soodločanja. V prihodnjih tednih in mesecih jih bo sprejetih še nekaj, začenši s predlogom o bonitetnih agencijah na začetku naslednjega meseca.

Naj vam navedem primer glede bonitetnih agencij. Bodimo zelo odkriti glede tega. Osebno sem večkrat govoril z več vladami o potrebi po regulaciji bonitetnih agencij. Odgovor je bil odločno nikalen. Res je. Zato vas tiste, ki kritizirate Komisijo, prosim: morda lahko uporabite svoj vpliv pri svojih lastnih vladah ali strankah, ki so v vaših vladah. To bi bilo zelo koristno, saj je bil pred nekaj meseci, ko smo o tem razpravljali, – in na tem področju je komisar McCreevy zagovarjal regulacijo bonitetnih agencij – najambicioznejši predlog, ki so ga obravnavale nekatere vlade, kodeks ravnanja.

Lahko rečete, da je to vse v redu in da ima Komisija pravico do tega. To je res, toda kot veste pri finančnih storitvah zadeve niso take kot pri številnih drugih zadevah. Ko smo bili v krizi – in kriza je vrhunec dosegla septembra letos (ta načrt pa imamo že od lanskega avgusta) –, so nam v resnici številni iz naših vlad močno svetovali, naj ne dajemo predlogov, ki bi lahko povečali preplah ali povzročili paničen odziv. Menim, da mora biti Komisija pri tej zadevi previdna. Pri zelo občutljivih vprašanjih glede finančnih trgov si ne moremo privoščiti posledic praznih napovedi. Ne moremo kar razglašati. Zelo pomembno je, da pri tem ohranjamo usklajevanje med Parlamentom, Komisijo in Svetom. Rekel bi, da v Evropski komisiji po definiciji zagovarjamo evropsko razsežnost regulacije in nadzora. To pravim zelo iskreno. Če Komisija ne da pogosto predlogov, ki jih predložite, to ni vedno zato, ker bi zaspali ali ker bi bili ideološko pristranski. To je zato, ker analiza

razmer pokaže, da ni ali skoraj ni možnosti za njihovo dosego. To bi vam rad zelo odkrito povedal. Imeli bomo čas, da bomo preučili vse vzroke in faze tega procesa, toda mislim, da je pomembno, da pri razpravi to veste.

Odkrito povedano, pred dvema tednoma so nekatere od naših vlad še vedno govorile, da ne potrebujemo evropskega odziva. Morda ste opazili, da sem v evropskih medijih objavil članek, v katerem prosim za evropski odziv, toda nekatere od naših vlad so govorile: "Ne, to lahko storimo na nacionalni ravni. Ne potrebujemo evropske razsežnosti." Poskusimo torej delovati kolektivno. Poglejmo se kritično, kar moramo storiti vsi, toda izogibajmo se poenostavljenim odgovorom na zelo zapleteno vprašanje. Pripravljeni smo konstruktivno sodelovati z Evropskim parlamentom in Svetom, da bi našli dobre rešitve za Evropo in po možnosti za ostali svet.

(Aplavz)

PREDSEDSTVO: GOSPA ROURE

podpredsednica

Gilles Savary (PSE). – (FR) Gospa predsednica, zelo mi je žal, da mi gospod Pöttering ni dal besede, ko sem zanjo prosil, saj sem zahteval samo pravico do replike in raje bi videl, da bi lahko odgovoril, ko je bil predsednik Sveta še tu.

Razjezilo me je iskanje grešnega kozla v francoskih socialistih, ki smo mu bili priča. Še nikoli nisem doživel, da bi predsednik Sveta postavil pod vprašaj katero koli politično stranko. Še nikoli nisem doživel, da bi predsednik Francoske republike takole smešil svoje sonarodnjake v mednarodni areni, zato se mi zdi to žaljivo in rad bi uradno opravičilo francoske vlade.

(Predsednica je prekinila govornika)

Robert Atkins (PPE-DE). - Gospa predsednica, imam pripombo glede pravilnosti postopka. Priča smo še enemu primeru absurdnega slabega upravljanja zadev v tem Parlamentu. Čas je, da se predsedstvo zave, da mora glasovanje potekati ob napovedanem času, in nihče ni pomembnejši od uresničevanja naših demokratičnih pravic ob glasovanju. Prosim vas, da pri predsedstvu sprožite vprašanje upravljanja naših zadev, da se jih lahko izboljša in da bomo lahko glasovali ob pravem času ter da bodo govori ustrezne dolžine.

(Aplavz)

Predsednica. – Gospod Atkins, če ne zamerite, bomo zdaj nadaljevali razpravo.

Gospe in gospodje, prosim vas, da se natančno držite časa, ki ga imate na voljo za govorjenje. Ne bodite presenečeni, če vas prekinem.

Linda McAvan (PSE). – Gospa predsednica, škoda, da je predsednik sveta odšel, saj sem imela sporočilo zanj, toda upam, da mu ga bo prenesel gospod Jouyet.

Kar je to dopoldne dejal o podnebnih spremembah je izredno pomembno in prav je imel, ko je gospoda Nassauerja opozoril, da zdaj ni čas za opustitev naših ambicij glede podnebnih sprememb in za zvodenitev predlogov, ki jih imamo na mizi.

(Aplavz)

V tem Parlamentu in v Svetu je bilo ogromno lobiranja. Začelo se je veliko pred izbruhom finančne krize to poletje: začelo se je lani. Komaj se je črnilo v Berlinu posušilo, že so začeli poskušati, da bi ga razvodeneli.

Predsednik Sarkozy je zahteval *zavezo* Parlamenta. Dobil bo več kot *zavezo*: dobil nas bo v soodločanje. Ne vem, zakaj sploh razpravljamo o pomenu soodločanja: paketa o podnebnih spremembah ne bo brez soodločanja tega Parlamenta.

Dogovor hočemo do Božiča. Skupina socialdemokratov se lahko zaveže temu. Nisem pa prepričana o drugi strani – morda bo gospod Sarkozy vprašal svoje ljudi. Skupina socialdemokratov želi zavezo do Božiča, toda ne *kakršen koli* dogovor. Želimo verodostojen dogovor, takega, ki bo uravnotežil okolje, delovna mesta in konkurenčnost.

Ne želim pa takega, ki bo najnižji skupni imenovalec. Predsednik Sarkozy nas je ravnokar opozoril, kaj se zgodi, če je cilj najnižji skupni imenovalec. Vemo, da imajo posamezne države težave in o njih se lahko

pogovarjamo, toda potrebujemo paket, ki bo verodostojen v mednarodnih razgovorih, ne takega, ki bo temeljil na nadomestilih v drugih državah, saj to ni verodostojen paket, in ne takega, ki bo podrl sistem za trgovanje z emisijami in zrušil ceno ogljika. Predsednik Sveta, upam, da boste ta sporočila posredovali gospodu Sarkozyju.

Gospod Nassauer je govoril o ceni podnebnega paketa. Danes za finančno krizo, s katero se soočajo naše banke, dajemo milijarde in milijarde. Seveda ima paket neko ceno, ki jo je izračunala Komisija, toda nočem se čez nekaj let vrniti k našim državljanom in reči, da moramo najti še več milijard, ker nismo tukaj in zdaj ukrepali glede podnebnih sprememb. In še huje kot izguba denarja je to, da bodo uničena življenja po vsem svetu. Imejmo na vseh straneh tega Parlamenta nekaj političnega poguma; pojdimo in se dogovorimo s Svetom in to pred Božičem, pravočasno za mednarodne razgovore.

(Aplavz)

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (*LT*) Rada bi rekla samo eno. Predsednik Komisije je dejal, da odgovor Evropske unije na krizo ni zadosten. V resnici je bil odziv močan, države članice so odgovorile, toda evropske institucije so reagirale počasi. To je bilo danes v tej dvorani odlično prikazano – ko je odšel gospod Sarkozy, so odšli vsi novinarji. Mi ne zanimamo nikogar. Razlog za to je predvsem naša nesposobnost, da bi reformirali naš način dela. Tako v Evropski komisiji kot v Evropskem parlamentu so številni čudoviti ljudje, toda birokratski sistem zaviha kakršne koli pobude. Sposobni smo se bili odzvati na cunami v Aziji, toda jutri bomo razpravljali o proračunu, ki je bil pripravljen brez upoštevanja dejstva, da doživljamo gospodarski cunami v Evropi. Lahko bi kaj storili, dali našemu proračunu druge prednostne naloge. Lahko bi tudi zastavili prednostne naloge našim parlamentarnim odborom, kar bi nam pomagalo prebroditi to krizo in zadovoljiti pričakovanja ljudi. Evropsko komisijo je treba reformirati. Rada bi poudarila, da bi morale biti strateške funkcije Komisije ločene od njenih tehničnih, in potem bi delovala bolj učinkovito.

John Bowis (PPE-DE). – Gospa predsednica, predsedniku Sveta, ki pa ga zdaj ni tu, bi rad dejal: danes dopoldan ste prepričljivo govorili o izzivu za našo gospodarsko prihodnost, ki je upravičeno na vrhu našega dnevnega reda, toda nič manj upravičeno in nič manj prepričljivo ste na vrhovnem zasedanju in danes še enkrat jasno povedali, da nameravate ohraniti časovni razpored in cilje za spopad s podnebnimi spremembami. Vaše besede so temeljnega pomena in pravilne. Dejali ste, da je podnebni paket tako pomemben, da se ga ne moremo kar znebiti pod pretvezo finančne krize.

Zelo pomembno je bilo, da je kanclerka Merkel kljub resnim skrbem njene države in drugih držav jasno dejala, da Nemčija zagovarja izvajanje ciljev v zvezi s podnebnimi spremembami in dosego rešitev pred decembrskim vrhom. Če je to izziv, s katerim nas soočate, verjamem, da se bo Parlament odzval, in to učinkovito in pravočasno.

Toda moram reči, da je v središču zdaj Svet. Da bi to dosegli, bomo potrebovali zagotovila za države, ki imajo resne probleme, kot na primer Poljska s premogom. Morali bomo biti jasni glede meril za milejša pravila, za katere vemo, da bodo zagotovljena omejenemu številu industrij in sektorjev, ki se soočajo s hudimi izzivi selitve virov. Zelo jasno moramo tudi povedati, da je naša podpora za biogoriva v prometu odvisna od razvoja goriv iz trajnostnih virov. Brez tega lahko povzročimo nepopravljivo škodo našemu okolju in habitatom ljudi, živali in rastlin.

Zadali smo si ogromen izziv, toda ne moremo si privoščiti, da bi izgubili. Ob okoljski katastrofi bi naši trenutni gospodarski problemi zbledeli v neznatnost.

Kot je dejal predsednik Sarkozy, politiki morata jezditi skupaj. Toda moramo se prepričati – in predsednik se mora prepričati –, da Parlament ne obtiči zaradi nesposobnosti Sveta, da bi mu sledil.

Bernard Poignant (PSE). – (FR) Gospa predsednica, sem prvi francoski socialist v tej razpravi. Žal mi je, da je predsednik Evropskega sveta odšel, ko pa je v tako dobri formi za šale o pomembni stranki v njegovi veliki državi. Do tega ima vso pravico, toda dolžan je tudi ostati in slišati odgovor: to je moja pritožba nad njim. Prav tako mislim, da ni dobro, da predsednik Evropskega sveta poskuša razdvojiti eno od pomembnih skupin Parlamenta: gospod Schulz mu je odgovoril. Ko se posmehuje francoskemu socializmu, samo pomislite na tarčo njegovega posmeha. Pozablja, da je francoski socializem dal Evropi Françoisa Mitterranda, pozablja, da nam je dal Jacquesa Delorsa...

(Aplavz)

... in pozablja, da si je za svojo verodostojnost v Evropi celo sposodil dva socialista, Bernarda Kouchnerja in Jean-Pierra Jouyeta.

Lena Ek (ALDE). - (*SV*) Gospa predsednica, dve zadevi sta pomembni. Prva je finančna kriza. Pomembno je, da iz Evrope govorimo enotno. Zadnjič, ko smo skupaj z ZDA reševali krizo, je bilo takrat, ko naj bi razpravljali o terorizmu. Uvozili smo veliko pravil, ki se zdaj zdijo zelo tuja evropskemu načinu razmišljanja glede človekove zasebnosti. Potrebujemo evropski pristop k tej krizi in zato potrebujemo skupna pravila in standarde za zadeve, kot so preglednost, solidarnost in vprašanje, katere finančne instrumente uporabiti na evropskem trgu. Pakt za stabilnost bi bil za to odločno orodje.

Druga zadeva je podnebni paket. O podnebnem paketu smo glasovali v dveh glavnih odborih in se z veliko večino odločili za usmeritev, ki podpira predlog Komisije. Ne bomo dali v vzvratno prestavo, ne kar zadeva cilje in ne kar zadeva časovni razpored. Če predsednik misli resno glede poudarjanja ciljev in časovnega razporeda, bomo počakali obvestilo, kdaj lahko sedemo in konkretno razpravljamo o stvari. Kar zadeva Parlament, bomo uporabili moč soodločanja in postopek soodločanja v okviru medinstitucionalnega ravnotežja.

(Aplavz)

Alexander Radwan (PPE-DE). – (*DE*) Gospa predsednica, tudi jaz bi raje govoril neposredno gospodu Sarkozyju in gospodu Barrosu, zlasti zato, ker sem se želel nasloviti na predsednika Komisije, saj smo imeli z nekaterimi komisarji v zadnjih letih malo uspeha.

Državljani pričakujejo, da se bo Evropa ukvarjala s pomembnimi zadevami in ne s trivialnostmi. Gospod Schulz, ki je ravnokar odšel iz dvorane, je vse konzervativce stlačil v isti koš. Ljudje ne pričakujejo ujčkanja glede manjših vprašanj. Želijo več svobode pred regulacijo za mala in srednje velika podjetja in za državljane ter več ukrepanja glede pomembnih vprašanj. Rad bi poudaril, da je Evropski parlament že leta 2003 pozval Komisijo, naj da predlog glede bonitetnih agencij. Komisija je medtem na našo osuplost medtem spoznala izraz hedge skladi, čeprav to nedvomno ne drži za vse komisarje. Predsednik komisije zdaj preučuje to področje.

Gospod Schulz si je stvari zelo poenostavil, ko je dejal, da so krivi samo konzervativci. V resnici je Svet tisti, ki je mnoga leta preprečeval kakršen koli napredek na področju nadzora. To sta bila nemška finančna ministra gospod Eichel in gospod Steinbrück. Rad bi spomnil Parlament, da je bila oseba, ki je bila redno odgovorna za upočasnjevanje na evropski ravni – in rad bi prosil socialiste, naj to povedo svojemu predsedniku –, gospod Koch-Weser, ki ima zdaj visok položaj v Deutsche Bank.

V prihodnje pričakujemo, da bo Evropa v ureditev finančnih trgov uvedla svoje moralne vrednote in prioritete. To pomeni trajnost, ne zgolj čim večja tveganja za čim večje iztržke. Pomeni tudi osredotočenje na osnove, kot bi storilo srednje veliko podjetje. To je nekaj, kar moramo uvesti v mednarodnem okviru. Samo mednarodne konference niso dovolj. Evropa mora biti združena za zagotovitev na mednarodni ravni, da se nekaj takega ne ponovi.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Gospa predsednica, ko gledam sklepe Sveta, me nekaj osupne. Omenjeno je vprašanje plačila in to popolnoma upravičeno, saj je to pomembno vprašanje, ki se ga moramo lotiti skupaj in zanj prevzeti odgovornost. Toda navedeno je tudi vprašanje davčnih oaz in glede te teme imam vtis – čeprav sem morda narobe prebrala –, da je besedilo nemo, tudi med vrsticami.

Predsednik Sveta je dejal, da moramo biti ambiciozni in ne samo iskati najnižjega skupnega imenovalca; pozivam ga, naj se tega drži tudi pri vprašanju davčnih oaz. Povabila bi tudi predsednika Barrosa, naj morda poveča svojo delovno skupino za obvladovanje te krize in vključi komisarja Kovácsa, če se res želi spopasti s temi vprašanji.

Nazadnje bi povabila Komisijo, naj pozove države članice k reviziji njihovih nacionalnih akcijskih načrtov. Kakšen smisel ima, da usklajujemo gospodarske politike na podlagi nacionalnih programov, ki ne upoštevajo niti napovedi recesije, s katero se bomo morali soočiti? Če Komisija jemlje ekonomsko vladanje resno, mora od držav članic zahtevati, naj revidirajo svoje načrte glede na realnost gospodarskih razmer, s katerimi se bodo morale soočiti.

Na koncu vsi povedo svoje in imamo nekoliko evropskega sodelovanja, toda to ni dovolj. Imamo zgodovinsko priložnost, da državam damo orodje za vpliv na realnost gospodarskih politik ter gospodarske in industrijske strategije držav članic, zato torej jih izkoristimo čim bolje. V imenu Komisije morate prevzeti pobudo, da zagotovite okvir za način, na katerega države članice uporabljajo nacionalizacijo bank, da bi jih spremenile v instrumente za dolgoročno financiranje investicij, ki jih potrebujemo...

(Predsednica je prekinila govornico)

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). - (FR) Gospa predsednica, gospod Jouyet, Evropski svet je del svojih sklepov posvetil energetski varnosti, toda to vprašanje se je izognilo radarju in je bilo v razpravah spregledano. Zdaj je bolj pomembno kot kadar koli. Podpiram sklepe Sveta, toda hudič je v podrobnostih in ravno te podrobnosti in konkretnosti manjkajo. Rad bi spregovoril o dveh izmed njih.

Najprej je tu ključno vprašanje odnosov EU z državami proizvajalkami in tranzitnimi državami. Zamisel o pospeševanju naše energetske diplomacije je popolnoma upravičena, toda vedno manjka volja s strani držav članic, da bi se dogovorili o sporočilu, ki ga pošiljamo v tretje države, in doslednosti naših politik na nacionalni ravni glede skupnih interesov Unije. Skratka, manjka nam skupna zunanja in energetsko varnostna politika. Še daleč smo od tega, da bi dosegli in uporabili najnižji skupni imenovalec, namreč uskladitev naših stališč glede naših dobaviteljev in tranzitnih držav. Tako je namesto enotnega govorjenja veljavna politika "vsak zase", kot to ilustrira vrsta dvostranskih sporazumov, ki slabijo naš pogajalski položaj in omadežujejo podobo naše enotnosti v odnosu do tretjih držav.

Drugi problem je odsotnost evropskih projektov. Nista omenjena projekta naftovoda in plinovoda, ki sta bistvenega pomena, če si hočemo zagotoviti energetsko varnost, in Nabucco se zdaj zdi negotov, čeprav naj bi to bil projekt z visoko prioriteto.

Naučiti se moramo tudi lekcijo gruzinske krize glede energetske varnosti tako, da bomo vzpostavili učinkovit sistem za zaščito obstoječe infrastrukture v tranzitnih državah v času vojne ali politične nestabilnosti.

Za zaključek opozarjam na slogan Sveta: odgovornost in solidarnost. Zdaj smo mi na vrsti, da ukrepamo siloviteje, drugače obstaja nevarnost, da bo evropska zunanja politika o energetski varnosti ostala na papirju.

Dariusz Rosati (PSE). – (*PL*) Gospa predsednica, zdaj ko sem dobil besedo v razpravi o sklepih Evropskega sveta, bi rad govoril o dveh zadevah.

Prva se nanaša na finančno krizo. Ta je nedvomno pokazala, da je treba sistem regulativnega nadzora bank radikalno izboljšati. Spremembe bi morale biti osredotočene na izboljšanje ocenjevanja naložbenega tveganja in prilagajanje varnostnih ukrepov novim finančnim instrumentom. Potrebne pa so tudi spremembe, ki vodijo k odpravi procikličnosti odločitev o hipotekah. Hipoteke narastejo, ko se cena nepremičnin zviša, in padejo, ko se zniža. Prav ta mehanizem prispeva k nastanku špekulativnih balonov.

Druga zadeva, ki jo želim omeniti, zadeva podnebni paket. Pozdravljam odločitev Sveta, da poišče kompromis glede sistema prodaje dovoljenj za emisije CO₂. V nekaterih državah članicah 90 % energije izvira iz premoga. Če bi morale te države že od leta 2013 kupovati 100 % svojih dovoljenj, bi bile posledice za njihova gospodarstva katastrofalne. Zdrava pamet in načelo enakega obravnavanja narekujeta uvedbo prehodnih obdobij.

Avril Doyle (PPE-DE). – Gospa predsednica, marca 2007 pod nemškim predsedovanjem in ponovno marca 2008 pod slovenskim so se voditelji Evrope zavezali cilju znižanja emisij toplogrednega plina vsaj za 20 % do leta 2020, kar je že samo po sebi omejena ambicija. Ne delajmo si iluzij: za zagotovitev mednarodnega sporazuma o podnebnih spremembah za obdobje po letu 2012 v Köbenhavnu bomo morali naše namene jasno in nedvoumno izraziti prek naše zakonodaje.

Sedanja mednarodna kriza v zvezi s finančno likvidnostjo in gospodarsko ozadje sta mnogim omogočila, da so postali previdni pri postavljanju dolgoročnih ciljev glede CO₂ ali pri nalaganju industriji, naj doseže potrebna znižanja toplogrednega plina, s čimer bi evropsko gospodarstvo peljali naprej proti nizkoogljičnemu, trajnostnemu gospodarstvu, ki ga tako obupno potrebujemo in ki bo, strinjam se, zanetilo tretjo industrijsko revolucijo, z vznemirljivo prednostjo pionirja za Evropo na celotnem področju novih tehnologij.

Vseeno pa ciljev EU za obdobje po letu 2012 ne bi smeli gledati v luči sedanje gospodarske krize. Verjamem, da bodo naše vlade sposobne to rešiti že prej in ukrepati moramo zdaj, tako da prihodnje generacije ne bodo nosile najtežjega bremena – vključno z gospodarskim – kakršne koli zamude pri podnebnem in energetskem paketu. Ne smemo v prihodnosti plačevati višje cene za našo nesposobnost takojšnjega ukrepanja ali pa zgodovina ne bo prijazna z nami – ali kot je dejal predsednik Sarkozy, zgrešili bomo zmenek z zgodovino.

Evropski parlament mi je kot eni od poročevalcev o podnebnem paketu dal močna pooblastila, da vodim pogajanja s Svetom v trilogu, in to odgovornost jemljem resno. Ohraniti moramo cilje in časovni razpored in, kot je dejal gospod Sarkozy, na sporedu bodo velike ambicije z nekaj kompromisa. Veselim se zelo tesnega sodelovanja s Komisijo in Svetom pod francoskim predsedovanjem. Verjamem, da lahko skupaj najdemo in da bomo našli učinkovit in izvedljiv sporazum o podnebnem in energetskem paketu do decembra...

(Predsednica je prekinila govornico.)

Ieke van den Burg (PSE). – Gospa predsednica, zanimivo je videti, da je tržni nadzor dobil glavno besedo v Svetu. Pozdravljam ustanovitev skupine na visoki ravni z gospodom Jacquesom de Larosièrom, ki jo v EP zahtevamo že več let.

Rada bi dala naslednje jasno sporočilo: samo usklajevanje ni dovolj. Resnično potrebujemo institucionalne rešitve. Prostovoljno sodelovanje nacionalnih nadzornikov na osnovi sistemov "upoštevaj ali pojasni", kot pri predlogih o Solventnosti II in CRD, ne zadostuje in Forum za finančno stabilnost, ki nima velike odgovornosti in v katerem so samo predstavniki večjih držav s svojimi nacionalnimi interesi, ni dovolj. S tem Evropa ne daje od sebe jasnega glasu. Potrebujemo poenoteno arhitekturo, podobno evropskemu sistemu centralnih bank, ki ima odličen položaj, da je lahko razsodnik v notranjih zadevah in močan glas v mednarodnih.

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Gospa predsednica, najprej bi rad čestital Svetu za njegov dogovor o tretji poti za podnebni in energetski paket. To je smiselna rešitev, ki nam bo omogočila, da se izognemo obveznemu nakupu energetskih družb, a vseeno zagotavlja dosledno konkurenco.

Drugo, kar želim reči, je to, da je vprašanje CO₂ seveda zlasti pomembno v okviru finančne krize, saj z licitiranjem še enkrat tvegamo, da bomo obšli realno gospodarstvo in ustvarili nov špekulativni finančni instrument, ki bo energetsko intenzivno industrijo pregnal iz Evrope. Zato vas še enkrat prosim, da pazljivo razmislite o tem, ali ne bi bila brezplačna dodelitev certifikatov za CO₂ z jasno 20 % toleranco bolj smiselna kot jemanje denarja od podjetij, ki ga potrebujejo za vlaganje v inovacije in raziskave, da bi dosegli 20 % znižanje.

Spodbuditi moramo vlaganje, zlasti pri malih in srednje velikih podjetjih. Zato pozivam tudi k pomembnemu razvoju vseevropskih omrežij, zlasti na področju energije, in k razvoju strategij za učinkovitejše ukrepe v zvezi z energetsko učinkovitostjo, saj je to zlasti pomembno za naša mala podjetja, zaposlovanje v Evropi in neto plače v Evropi.

Na koncu bi rad pozval komisarja Kovácsa, naj razmisli, kako bi lahko spet premaknili gospodarstvo s pomočjo davčne politike ter zlasti s pomočjo novih in krajših priložnosti za amortizacijo in ustrezne olajšave. Z uvajanjem novih davčnih politik in spodbud bi lahko morda spodbudili evropsko gospodarstvo.

Giles Chichester (PPE-DE). – Gospa predsednica, ne bi bilo popolnoma privlečeno za lase, če bi krizo na finančnih trgih primerjali z orkanom: ko se veter poleže, je na videz mirno, toda čiščenje za razdejanjem traja leta, in enako bo z gospodarskimi in socialnimi posledicami pretresa, ki smo mu priča.

Najti moramo ravnotežje med kontinuiteto in prilagajanjem na spremenjene okoliščine. Pri energetski politiki to pomeni upoštevanje strateških ciljev glede zanesljivosti oskrbe, vzdržnosti in konkurenčnosti, ob razmisleku, ali je treba spremeniti taktiko, sredstva. Energija je bistvena za naš način življenja in življenjski standard. To je dolgoročna industrija, kjer se nove zmogljivosti gradi 5, 10 ali 15 let, in tu seveda ne more biti kratkoročnega odgovora na kratkoročne izzive, s kakršnimi se soočamo. Prav tako je spopad s podnebnimi spremembami dolgoročna zadeva in ni čudežne ali preproste rešitve.

Kar zadeva taktiko, imajo nekateri pridržke glede obsega in časovne razporeditve ciljev v podnebno-energetskem paketu. Nekateri so bili že veliko pred finančno krizo zaskrbljeni glede selitve virov CO₂ ali selitve evropskih delovnih mest v tujino. Morda moramo spet pogledati podrobnosti, če že ne zadevnega načela.

Vseeno pa me tokrat najbolj skrbi tisto, čemur se moramo izogibati, in sicer temu, da bi se ujeli v zanko pretirane regulacije, saj bi ta lahko vodila k še veliko hujšemu: ponovitvi krize iz tridesetih let dvajsetega stoletja. Dobro vem, kako pomembna je dobra ureditev za to, da trgi dobro delujejo, in za preglednost, toda ne ubijmo kokoši, ki nosi zlata jajca.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (*PL*) Zahvaljujoč prizadevanjem predsednika in predsednika vlade moje države Poljske je na bruseljskem vrhu prevladal zdrav razum in oddano je bilo ustrezno sporočilo o podnebnem paketu. Glede na dogovore na vrhovnem zasedanju, za kar gre zahvala voditeljem Evrope, se je nevarnost pretirano zahtevnih okoljskih omejitev, ki bi zlasti prizadele nove države članice, zmanjšala. Ni pa popolnoma izginila.

Na vrhovnem zasedanju so se ukvarjali tudi s finančno krizo. Zanimivo je, da je nekaj dni prej potekalo manjše vrhovno srečanje, ki so se ga udeležile največje države v Evropski uniji. Ta manjši vrh je spominjal

na politbiro komunistične partije Sovjetske zveze. Ni prav, da najmočnejše države članice Unije svoje rešitve vsiljujejo drugim državam. Poleg tega je moteča uporaba dvojnih meril. V mislih imam to, da je sprejemljivo financirati banke v državah članicah, ni pa sprejemljivo pomagati poljskim ladjedelnicam. V tem pogledu Evropska unija ni daleč od *Živalske farme* Georgea Orwella, kjer so vse živali enakopravne, toda nekatere so bolj enakopravne od drugih.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Menim, da je razprava o obsegu in stopnji izboljšav okoljskih, socialnih in drugih standardov, skupaj z revizijo evropskih predpisov, ključnega pomena pri reševanju gospodarske recesije, s katero se zdaj sooča evropsko gospodarstvo. Gospod Schulz se je tu posmehoval ukrepom Komisije in Sveta, toda tudi Parlament lahko zmanjša pretirano regulacijo Unije. Ravno dodana negativna vrednost spodkopava konkurenčnost EU na svetovni ravni. Avtomobilska industrija, elektronska industrija, industrija stekla, tekstilna industrija in druge industrije ne potrebujejo injekcije sredstev: potrebujejo razumne stopnje regulacije. Finančna kriza ni posledica pomanjkanja regulacije, temveč odpovedi nadzornih mehanizmov. To je tisto, kar ni zaščitilo naložb in kar grozi zaposlovanju. Isto velja za predpise na svetovni ravni. Kriza in svetovna gospodarska recesija dajeta priložnost za razvoj temeljitejšega niza predpisov za svetovne trge in ne samo za evropske, da bi dosegli dolgoročno trajnostni, okoljski in družbeno sprejemljiv razvoj. To je okolje, ki ga moramo ustvariti za Evropejce tudi na svetovni ravni. Sicer pa pozdravljam dogovor Sveta o energetskem paketu.

Stavros Lambrinidis (PSE). - (*EL*) Gospa predsednica, kar danes potrebujemo, je nov gospodarski in socialni dogovor, nov "New Deal". Če EU tega ne bo dosegla, bo tržni pohlep še naprej spodbujal kontraproduktivna vlaganja, ki obremenjujejo njeno prihodnost in prihodnost njenih delavcev in državljanov.

Kaj mislimo z "New Deal"? Potrebujemo nov sistem ekonomskega vladanja, novo vlogo Evropske centralne banke, nov pogled na socialno državo, ki ne bo privesek prostega trga, temveč ključ do razvoja. Potrebujemo novo evropsko financiranje, zelen razvojni sklad, resen sklad za prilagoditev globalizaciji in seveda večji proračun za Evropo in potrebujemo nov socialni Maastricht za zaposlovanje in rast.

Marios Matsakis (ALDE). – Gospa predsednica, številni evropski državljani – vključno z nekaterimi, ki jih zastopam, – so želeli gospoda Barrosa in gospoda Sarkozyja vprašati, ali menita, da je pošteno, da stroške te finančne krize nosijo navadni evropski državljani in ne tisti vodilni bančni uslužbenci v Združenih državah ali v Evropi, ki so zaslužili milijone z malomarnim – ali v nekaterih primerih celo kriminalnim – ravnanjem in ki zdaj uživajo v svojih milijonih, naloženih v davčnih oazah ali na varnih varčevalnih računih. Gospoda Barrosa in gospoda Sarkozyja so želeli vprašati tudi, ali je pošteno, da so, kadar se ameriško gospodarstvo prehladi ali zboli za rakom, kemoterapiji podvrženi Evropejci. "Da" sodelovanju z Američani, "ne" odvisnosti.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). - (FR) Gospa predsednica, gospod Jouyet, bila sem v Tbilisiju, ko se je predsednik prišel pogajat o mirovnem načrtu, in seveda bi mu rada izrazila priznanje za njegovo hitro ukrepanje za prekinitev te vojne. Vseeno pa se je vojna zgodila delno po naši krivdi: 14 let smo bili pretirano previdni; tiho smo opazovali, izzivanja separatističnih regij pa so naraščala. Res je, da je bila ta vojna budnica za Evropo in da jo je soočila z njenimi odgovornostmi, toda na Kavkazu še vedno tli in storiti moramo vse v naši moči, da bi dokončno odpravili zamrznjene spore v interesu varnosti celotne Evrope.

Vem tudi, gospod Jouyet, da so države Evrope razdeljene glede vstopa Gruzije v Nato; sama sem proti. Dala vam bom predlog: pozivam Evropsko unijo, naj predlaga nevtralnost za te države na Kavkazu. Samo nevtralnost bo umirila napetosti z Rusijo in trajno zaščitila to podregijo pred novimi konflikti. Nevtralnost bo zagotovila varnost teh novih demokracij in pomagali pri zagotavljanju naše lastne varnosti.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). – (*PL*) Eno glavnih vprašanj na vrhovnem zasedanju je bila svetovna finančna kriza, v povezavi s podnebnim paketom. Prav je bilo, da se je Svet osredotočil na ta problem. Zaskrbljujoče pa je, da so bile ključne odločitve sprejete že prej, na srečanju predstavnikov zgolj štirih držav. Stališče je bilo nato usklajeno v tako imenovani Evroskupini in šele zatem predloženo Evropskemu svetu. Ob tem postopku se sproža velika zaskrbljenost glede tega, ali Evropski svet res jemljejo resno ali pa samo kot nek forum, ki poštemplja odločitve majhne skupine voditeljev. Naj štejemo, da se je zdaj pojavila Evropa treh hitrosti, ne glede na vse dobre namene?

Glede na svetovno krizo je vredno razmisliti tudi o prejšnjih odločitvah v zvezi z omejevanjem emisij ogljikovega dioksida. Njihovo takojšnje izvajanje bi lahko še poglobilo recesijo, zlasti v državah srednje in vzhodne Evrope, kot je Poljska, z negativnimi posledicami za vse evropsko gospodarstvo. Sprejeti je torej treba ločen paket za države, katerih glavni vir energije je premog.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta.* – (FR) Gospa predsednica, kratek bom glede na to, da so bili nekateri odgovori že dani.

Gospe McAvan bi rad rekel, da se povsem strinjamo z njo, da bi moral biti paket ambiciozen, da upamo, da nam bo po možnosti s pomočjo Parlamenta uspelo doseči dogovor do Božiča, in da se strinjamo, da to ne bi smel biti kar nek dogovor. Povsem se torej strinjamo z vašim razmišljanjem in upamo, da bomo dosegli dobro ravnotežje med konkurenčnostjo in trajnostnim razvojem.

Gospe Starkevičiūtė bi rad rekel, da je jasno, da ima finančna kriza že zdaj velike posledice. Vztrajati moramo v pravi smeri – to bi rekel tudi drugim govornikom – in zato pri energetskem in podnebnem paketu ne popuščamo. Kar zadeva proračun EU, bomo o tem razpravljali skupaj jutri na prvi obravnavi. Menim, da se predlog Komisije osredotoča na rast in trajnostni razvoj ter da se od tega ne smemo oddaljiti, toda o tem bomo govorili jutri.

Kar zadeva pripombe gospe Bowis, je jasno, da zaradi finančne krize ne smemo zapostaviti naših ambicij glede energetskega in podnebnega paketa – to je bilo že poudarjeno. Vseeno pa moramo upoštevati razlike med nacionalnimi viri energije in sektorska ravnotežja.

Gospodoma Poignantu in Savaryju bi najprej rekel, da priznavam pomembni prispevek francoskih socialistov k razpravam v Evropskem parlamentu in njihov velik prispevek k Skupini socialdemokratov v Evropskem parlamentu, kot drugo pa, da se imam za enega od tistih, ki se najbolj zavedamo, koliko Evropa dolguje Jacquesu Delorsu in Françoisu Mitterrandu. Mislim tudi, da bi morala francoska socialistična stranka včasih odločneje razglašati, da "Evropa ni stvar desnice ali levice; gre za evropsko stvar," s čimer bi se izognila nekaterim dvoumnostim. To je lekcija, ki sem se je naučil od Jacquesa Delorsa, in vem, da se gospoda Savary in Poignant strinjata z mano.

V zvezi s tem, kar je dejala gospa Ek: seveda smo iskreni glede ciljev in časovnega razporeda. Ukrepati moramo in zagotoviti, da bo paket pripravljen na mednarodne izzive, s katerimi se bo morala Evropa soočiti.

Kar zadeva pripombe gospoda Radwana in drugih glede finančne krize, seveda ukrepamo za zaščito državljanov, za zaščito varčevalcev in za zagotovitev, da bodo morali tisti iz različnih institucij, ki so za krizo odgovorni, za to plačati. Dejali smo že, da bi tu moralo veljati načelo dolžnosti skrbnega ravnanja. Denar, ki je bil vložen, je treba uporabiti za zaščito državljanov in varčevalcev; ni namenjen, da bi ga podarili osebam, ki so prvenstveno odgovorne za finančno krizo, naj bo to v Združenih državah ali v Evropi, ker so preveč stavile na špekulacije.

Gospa Berès popolnoma upravičeno poudarja, kot je bilo rečeno, boj proti davčnim oazam tako v EU kot izven nje. Ta zadeva v sklepih Evropskega sveta ni bila ustrezno obravnavana, toda, kot je dejal predsednik Sveta, na vrsti bodo še druga evropska srečanja – in "evropski" je prava beseda. To ni Evropa dveh, treh ali štirih hitrosti: to so evropska srečanja, na katerih lahko skupaj osnujemo mednarodne finančne predpise – nove mednarodne finančne predpise –, ki bodo utrli pot za boljše dolgoročno financiranje gospodarstva. Podpiram to, kar je bilo rečeno glede potrebe po raznolikosti v skupini za razmislek, ki jo je ustanovila Komisija.

Gospod Saryusz-Wolski ima povsem prav in opozarja na nekaj zelo pomembnega: nismo dovolj poudarili sklepov Sveta, zlasti glede energetske varnosti. Kar je bilo na zadnjem zasedanju Evropskega sveta storjenega glede energetske varnosti, je izredno pomembno. Hkrati pa moramo tisto, kar je bilo rečeno o odnosih z državami proizvajalkami in tranzitnimi državami, spraviti v praktično obliko. Povsem jasni smo glede tega, kakšna sporočila moramo poslati tretjim državam, in to moramo seveda imeti v mislih pri dialogu z Rusijo. Te sklepe moramo uresničiti tudi s podpiranjem projektov za povečanje raznolikosti virov oskrbe, kot so tisti, ki so bili omenjeni, zlasti Nabucco. Seveda je na ta način na zadnjem zasedanju Evropskega sveta nastala nekakšna "energetska Evropa".

Glede pripomb gospoda Rosatija moramo, kot smo dejali, upoštevati posebne energetske razmere na Poljskem, zlasti kar zadeva premog, vendar je jasno, da bo morala Poljska prevzeti tudi odgovornost v okviru priprav na poznánski vrh konec leta.

Povsem se strinjam s tistim, kar je dejala gospa Doyle. Moramo imeti čut za odgovornost. Zaradi finančne krize ne smemo pozabiti na odgovor na okoljsko krizo in ne smemo se skrivati za finančno krizo.

Kar zadeva tisto, k čemur je pozvala gospa van den Burg, zares potrebujemo boljšo institucionalno usklajevanje na nadzorni ravni. Razločevati moramo med nadzorom in regulacijo in glede nadzornikov potrebujemo boljše usklajevanje na institucionalni ravni.

Tako kot gospod Rübig, sem navdušen nad dogovorom o "tretji poti" za energetski predlog. To je po mojem mnenju zelo zadovoljiv kompromis. Mislim, da vam to lahko povem. Prav tako so pomembne davčne spodbude za varčevanje z energijo: v tem se strinjam z njim.

Če pogledamo, kaj je dejal gospod Chichester, je res, da potrebujemo strukturne rešitve tako za finančno krizo – to bo izziv za prihajajoča mednarodna vrhovna srečanja – kot za podnebne spremembe, in predvsem potrebujemo dobro regulacijo, ne pretirane regulacije.

Kar zadeva pripombe gospoda Czarneckega, je jasno, da moramo glede na nekatere industrijske probleme preučiti možnosti prilagajanja v nekaterih državah. Tak primer je Poljska in njene pomorske ladjedelnice; dobro se zavedamo tega vprašanja.

Nazadnje, kar zadeva govor gospe Isler Béguin, vemo, da bo reševanje problemov na Kavkazu dolgotrajen proces in da mora tudi Evropa sprejeti preventivne ukrepe. Strinjam se z njo, da moramo razmišljati tudi bolj napredno glede statusa teh regij in ruske soseščine.

Joaquín Almunia, član Komisije. – (FR) Gospa predsednica, v petih minutah bi rad povedal štiri stvari. Prvič, Evropa je odgovorila, končno združeno. Nismo začeli združeno, toda na sestankih Evroskupine in Evropskega sveta smo se odzvali združeno in s tem moramo nadaljevati. To je sporočilo, ki ga verjetno podpiramo vsi. Unija, ki napreduje od usklajevanja paketov pomoči do usklajevanja bančnih sistemov. Take sisteme je treba nujno usklajevati na evropski ravni, da ne bi povzročili težav v nekaterih državah. Združenost v Evropi, namenjena globalnemu upravljanju monetarnega in finančnega sistema. To je bilo tu že večkrat oziroma mnogokrat ponovljeno na ravni Sveta. Kar pa zadeva nekatere države članice, pa je to novo sporočilo, ki ne sme biti pozabljeno že naslednji teden.

Drugič, popolnoma se strinjam – in to sta dejala tudi predsednik Komisije in predsednik Sveta –, da mora Evropa, če se želi lotiti nove stopnje boljše regulacije finančnega sistema na evropski ravni, v naslednjih nekaj letih igrati vodstveno vlogo na svetovni ravni, kar zadeva to regulacijo. Popolnoma se strinjam s tistimi, ki ste odločno podprli nadzor na evropski ravni, ki bo institucionaliziran in ne zgolj usklajen.

Tretjič, povsem se strinjam s tistimi, ki ste govorili o tem, da je treba nacionalne reformne programe in lizbonske strategije prilagoditi izzivom današnjega in jutrišnjega realnega gospodarstva. To delo poteka, rezultate pa bo Komisija vam in Svetu predstavila decembra. Poleg tega je treba pri tej novi razsežnosti in prilagajanju lizbonske strategije upoštevati industrijo, zlasti mala in srednje velika podjetja, ki so glavne žrtve pomanjkanja posojil zaradi krize v bančnem sistemu.

Nazadnje o proračunu. Seveda je treba uporabljati proračun in nacionalne proračune, ne da bi povzročili trajnostne probleme za prihodnost. Treba je izkoristiti manevrski prostor v fiskalni in proračunski politiki in to v okviru Pakta za stabilnost in rast, revidiranega leta 2005. Veliko je prostora za prožnost, toda treba je tudi – in s Svetom ste proračunski organ – začeti razumeti evropski proračun. Tudi to je tema za resno razpravo.

(Aplavz)

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Prejela sem šest predlogov resolucije⁽¹⁾, predloženih v skladu s členom 103(2) Poslovnika.

Glasovanje bo potekalo jutri, v sredo 22. oktobra 2008.

Pisne izjave (člen 142)

Roberta Alma Anastase (PPE-DE), *v pisni obliki*. – (*RO*) Odločitve, sprejete na zasedanju Evropskega sveta 15. in 16. oktobra 2008, so strateškega pomena za prihodnost Evrope. Najprej pozdravljam razgovore o ratifikaciji Lizbonske pogodbe. Evropska unija (EU) mora izvesti institucionalne reforme iz Pogodbe za zagotovitev, da bo organizacija delovala učinkovito, koherentno in bolj pregledno za evropske državljane. Glavna prednostna naloga je torej, da se proces ratificiranja Lizbonske pogodbe nadaljuje in čimprej zaključi v vseh 27 državah članicah.

Drugič, kot poročevalka o regionalnem sodelovanju v črnomorski regiji in članica Odbora za zunanje zadeve bi rada poudarila pomen zunanjepolitičnih vidikov. ponovno bi rada opozorila na to, kako nujno je treba

⁽¹⁾ glej zapisnik

razviti skupno evropsko politiko o energiji za pospeševanje energetske varnosti in evropske združenosti in povečati raznolikost virov oskrbe z energijo z močno podporo strateškim projektom, kot sta plinovod Nabucco.

Na koncu, kar pa ne pomeni, da je manj pomembno, pozdravljam odločitev za okrepitev odnosov EU z vzhodnimi sosedami, v tem primeru Republiko Moldavijo, s podpisom novega daljnosežnega sporazuma o sodelovanju. Poleg tega mora biti EU še naprej aktivno vpletena v Gruziji in pri reševanju vseh sporov v črnomorski regiji.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Najprej bi rad francoskemu predsedovanju Evropske unije, ki ga izvaja gospod Sarkozy, predsednik Francoske republike, čestital za energijo, strast in vizijo, s katerimi prevzema svoj mandat. Naj gre za vprašanje vojne na Kavkazu, ki je bila preprečena, ali ukrepanje za reševanje finančne in gospodarske krize, predsedstvo je pokazalo, kako zelo potrebujemo močno in združeno Evropsko unijo ter stabilno predsedstvo, ki se zavzema za naše vrednote v svetu, ki se premika z ogromno hitrostjo in ki je postal veliko kompleksnejši. Glede finančne krize in potrebe po tem, da bi gospodarstvo še naprej pravilno delovalo, zagovarjam to, da naj države članice uporabijo svojo finančno moč in posredujejo za ponovno vzpostavitev zaupanja. Države članice uporabljajo tisto, kar v zasebni sferi imenujemo sredstva, ki niso prikazana v bilanci; z drugimi besedami, jamstva. V tem okviru bi sprožil zamisel, da bi razmislili o uvedbi globalnega javnega instrumenta za ocenjevanje držav. Ta bi obstajal v okviru Mednarodnega denarnega sklada (MDS), njegovo upravljanje pa bi bilo nesporno in neodvisno. Taka globalna javna agencija za ocenjevanje držav bi bila zelo koristna za zagotavljanje, da svetovne finance in svetovno gospodarstvo delujejo pravilno in da torej prihaja tudi do ustreznega socialnega napredka.

Katerina Batzeli (PSE), *v pisni obliki.* – (*EL*) Dogovor na zasedanju Evropskega sveta 15. in 16. oktobra je začetek, toda ni dovolj.

Ponovno moramo uravnotežiti Evropsko monetarno unijo, skupaj z razvojnimi in socialnimi politikami. Potrebujemo enotno politiko Skupnosti in novo institucionalno in ekonomsko vladanje, da bi vzpostavili osnovno ravnotežje gospodarstva v evrskem območju.

V glavnem je treba ponovno preučiti oblikovanje skupnega evropskega sklada zaradi posledic neposrednih ukrepov, sprejetih za spopad s posojilnim krčem, in treba je jasno povedati, da se na dolgi rok ne sme bremeniti davkoplačevalcev. Pri stališču, da naj se posojilnemu krču omogoči, da se uredi sam, ki so se ga do zdaj držali na nacionalni ravni, obstaja nevarnost nacionalizacije gospodarskih in socialnih politik ter nastanka večtirnega evropskega gospodarstva. Temu razcepljanju institucionalnega profila EU bi se morali izogibati.

Evropa ima edinstveno in zgodovinsko priložnost in predložiti mora svoj nov model gospodarskega in družbenega razvoja, kot je to začela prek politik o podnebnih spremembah, energetski varnosti, socialni stabilnosti in trajnostnem gospodarstvu. Ko bo šla gospodarska kriza svojo pot, mora naleteti na EU, ki bo na politični in institucionalni ravni veliko močnejša, ki bo bolj socialna in ki bo vodila na poti do politike o podnebnih spremembah.

Titus Corlățean (PSE), *v pisni obliki.* – (RO) Rad bi pozdravil sklepe Evropskega sveta z 15. in 16, oktobra 2008 v zvezi s potrebo po ponovnem oblikovanju politike Evropske unije glede njenih vzhodnih sosed, zlasti glede Republike Moldavije. Evropska unija mora zares vključiti črnomorsko regijo in seveda Republiko Moldavijo na svoj seznam političnih prednostnih nalog.

Opredeliti moramo jasna pooblastila za pogajanje o novem sporazumu o povečanem sodelovanju s to državo, toda ob zelo jasnem pogoju, da je treba zabeležiti očiten napredek in da se mora komunistična vlada v Kišinjevu dosledno držati demokratičnih standardov in predpisanih norm evropske zakonodaje ter da je treba spoštovati neodvisnost sodnega sistema in pravico medijev do svobodnega izražanja. Predpogoji za podpis tega sporazuma so odprava nedemokratičnih zlorab in ekscesov komunističnih oblasti, sprememba zakonodaje za ukinitev določb, ki državljanom z dvema ali več državljanstvi preprečujejo dostop do javnih funkcij in položajev, in sprememba volilnega zakonika v skladu s standardi držav članic Evropske unije in priporočili Evropskega sveta.

Romunija je in bo ostala glavni zagovornik prihodnjega pridruževanja Republike Moldavije Evropi in od moldavskih oblasti pričakujem, da bodo konkretno ukrepale v tej smeri.

Daniel Dăianu (ALDE), *v pisni obliki*. – Nov Bretton Woods je treba dobro pripraviti.

Vedno več vodilnih politikov zagovarja organiziranje svetovne konference za spopad s strukturnimi pomanjkljivostmi sedanjih svetovnih financ in za prenovo mednarodne arhitekture na tem področju. Ni treba posebej poudarjati, da se morajo za tako zgodovinsko nalogo nujno združiti stare in nove gospodarske sile. Toda svetovno konferenco (novi Bretton Woods!) je treba dobro pripraviti. Najprej je treba opredeliti analitično podporo obnovi svetovnih financ. Čeprav je bila vojna, sta Keynes in Dexter White dolgo vodila svoje strokovnjake, da bi izdelali izvedljiv načrt. Prepričati se moramo, da bo tak načrt na razpolago do takrat, ko se bodo sprejemale odločitve. V tem pogledu bi lahko veliko pripomogla skupina, ki jo vodi Jacques de Larosière. Drugič, najpomembnejše gospodarske sile se morajo popolnoma strinjati glede ključnih vprašanj. In tu so stvari bolj zapletene. Močno upam, da bo EU prevzela vodilno vlogo pri združevanju prizadevanj za obnovo mednarodnega finančnega sistema in za temeljito prenovo regulativnega in nadzornega okvira, da bodo finance resnično služile gospodarstvu.

Proinsias De Rossa (PSE), *v pisni obliki.* – Evropa, vključno z Irsko, potrebuje Lizbonsko pogodbo, če naj razvijemo skladne in učinkovite politike za spopad s svetovnimi krizami, in sicer sesutjem finančnega sistema, podnebnimi spremembami in nerazvitostjo velikega dela sveta.

Z gospodarskim nacionalizmom ne bomo mogli rešiti teh svetovnih izzivov. In tudi ne s tem, da bomo finančnim institucijam ali nadnacionalnim korporacijam dajali proste roke, da počnejo, kar hočejo, od davkoplačevalcev pa pričakovali, da jamčijo zanje, ko pride kriza.

Potrebujemo sistem globalnega upravljanja, ki bo vključeval nadnacionalno regulacijo finančnih trgov. Vključno z možnostjo obdavčenja takih institucij na način, ki jim bo preprečeval, da bi države izigravali med sabo

Za stabilizacijo teh trgov je potreben sistem obdavčenja menjave valut, ki bi bil lahko tudi dragoceno sredstvo za zapolnitev vrzeli v financiranju pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja.

Tak sistem odmerjanja dajatev je običajno znan kot "Tobinov davek". Prvič ga je predlagal James Tobin po ameriškem sesutju brettonwoodskega sistema. Imel bi trojni učinek: 1) pripomogel bi k stabilizaciji valutnih trgov; 2) zagotovil bi pomembna sredstva za pomoč pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja; 3) pridobil bi del demokratičnega prostora, do sedaj prepuščenega finančnim trgom.

Elisa Ferreira (PSE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Zaradi skupne evropske valute je nastala pregrada, ki med to krizo ščiti Evropsko unijo pred še hujšimi problemi. V tem okviru je evro nesporno evropski uspeh.

Ob soočenju z deregulacijo in krizo na trgih je prišlo do cele vrste medsebojno nasprotujočih si nacionalnih ukrepov. Na hitro je bil sklenjen dogovor, ki ga navsezadnje pozdravljamo, toda ne moremo pozabiti pretirane pasivnosti Komisije, ko je bil potreben kanček preudarne in napredne vizije.

V zadnjih letih – ne mesecih – je ta Parlament obravnaval in sprejemal dobro utemeljene predloge za reformo, zlasti na področju regulacije in nadzora trga. Na podlagi te verodostojnosti zahtevamo, da predsedstvo Sveta in Komisija aktivno vključita ta Parlament v reformne rešitve, ki morajo izpolnjevati tri cilje.

Prvič, v združeni Evropi sistemska tveganja ne morejo biti še naprej regulirana na nacionalni ravni. Potrebno je strukturno ukrepanje z jasnimi in stabilnimi pravili, ki bodo zagotavljali trdnost sistema.

Drugič, v globaliziranem svetu mora biti Evropa aktiven partner pri oblikovanju novega mednarodnega okvira, v katerem bodo glavni partnerji.

Tretjič, v času, ko je gospodarska recesija že zanesljiva, moramo usklajeno izvesti paket oživitve gospodarstva, ki bo zagotavljal rast in zaposlovanje ter omogočil družinam in podjetjem, da si povrnejo zaupanje.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) V tej razpravi je bil spet izpuščen bistveni element: z drugimi besedami, prekiniti moramo z obstoječimi politikami, ki so glavni razlog za sedanje krize. Vseeno pa je bilo včeraj zanimivo poslušati, kako največji zagovorniki neoliberalizma zdaj priznavajo, da je treba nekaj spremeniti, toda samo kot "prenova kapitalizma", kot je navedel predsednik Sarkozy. Zato je ena od njihovih prioritet razvoj politike priseljevanja, zlasti prek direktive o vračanju, ki ne spoštuje temeljnih človekovih pravic in ki nezakonite priseljence obravnava kot kriminalce in ne kot ljudi, ki so pobegnili pred lakoto v svojih državah v iskanju boljše prihodnosti zase in za svoje družine.

Naraščajoče zanemarjanje socialnih vprašanj je še naprej eden od glavnih vidikov njihovih politik. Za spopad s finančno krizo so mobilizirali neznanska sredstva in politično voljo. Kar zadeva socialne razmere in krizo zaradi padca kupne moči, naraščajočo revščino, brezposelnost ter negotovo in slabo plačano delo, pa so

sredstva in politična volja še vedno pomanjkljivi. Tisto, kar predlagajo, bo pravzaprav prej poslabšalo socialne razmere in neenakosti pri porazdelitvi bogastva.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Evropski svet je potrdil že prej sprejete ukrepe, ki naj bi rešili finančni kapital, hrbtenico kapitalističnega sistema, in zagotovili "nadaljevanje strukturne reforme".

"Prenova kapitalizma" pomeni samo več kapitalizma – z vsemi njegovimi nezdravimi protislovji –, več izkoriščanja delavcev, več liberalizacije in privatizacije javnih storitev ter več prihodka iz dela prenesenega v kapital, kar je politika, ki jo socialistična vlada na Portugalskem zvesto izvaja.

Ni pa še bilo niti besedice o:

- vedno večjih težavah, s katerimi se soočajo delavci in prebivalci na splošno, povečanju plač in socialnovarstvenih dajatev, znižanju cen osnovnega blaga in storitev ali učinkovitem brzdanju naraščajočih stroškov hipotek;
- spodbujanju produktivnega investiranja, pravicah iz delovnega razmerja, javnih storitvah in močnem javnem gospodarskem sektorju kot v bančništvu prek pravične porazdelitve ustvarjenega bogastva;
- koncu sedanje monetarne politike EU in njenega Pakta za stabilnost, koncu "davčnih oaz" ter krepitvi in uporabi strukturnih skladov za zagotovitev učinkovitega gospodarskega razvoja in izboljšanje življenjskih razmer delavcev.

Z drugimi besedami, ničesar ni bilo rečenega o prekinitvi s kapitalističnimi politikami...

Gábor Harangozó (PSE), *v pisni obliki.* – Glede na sedanje izredne tržne razmere so potrebni konkretni ukrepi za zagotovitev zadostne prožnosti pri izvajanju Pakta za stabilnost. Dogodki brez primere so razkrili omejitve evropskega sistema finančne integracije, ko je soočen s krizo takega obsega. Ko je bil Pakt za stabilnost reformiran, ni mogel nihče pričakovati takšnega finančnega pretresa, in zdi se, da je prožnost, omogočena Paktu za stabilnost v primeru gospodarskega zastoja, nezadostna glede na zadnje dogodke. Ohranjati moramo proračunsko disciplino, toda uvesti moramo večjo prožnost, da se bodo lahko nove članice čimprej pridružile evrskemu območju. Glede na sedanja pravila bi lahko finančna kriza dejansko preprečila novim članicam, da bi se pridružile evrskemu območju po obstoječem časovnem razporedu. Ekonomsko logiko, na kateri je zgrajen evropski menjalniški mehanizem, je treba prilagoditi sedanjim finančnim okoliščinam, da bi ustvarili pogoje za trajnostne finančne trge v državah, ki pristopajo k evrskemu območju. Rešitev bi lahko bila pospešitev procesa s tem, da bi omogočili individualne poti do prevzema evra v vsaki posamezni državi pristopnici v odvisnosti od njenih gospodarskih razmer, saj je finančna kriza dobro pokazala, da se morajo države pristopnice zasidrati na evrskem območju.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), ν pisni obliki. -(PL) Zdi se, da je sedanja kriza finančno sesutje, toda vpleteni sta tudi energija in hrana. To je vrh ledene gore, ki delno temelji na sesutju temeljnih moralnih načel in delno na človeški naivnosti. To je očitno iz špekulacij in nezdravih investicij.

Ne v fiziki ne v ekonomiji ni perpetuum mobila. Kaj je vodilo posameznike, katerih šikaniranje je pripeljalo do sesutja svetovnih financ? Dopustili smo, da so nas vlekli za nos ljudje, ki so si ustvarili bogastva s prevaro. Zdaj pa se pričakuje o davkoplačevalcev, da bodo rešili bančni sistem. To bo verjetno stalo več, kot znaša celotni proračun Evropske unije. Finančni šok so najprej čutili v Združenih državah, toda njegove posledice so prizadele ves svet. Nekatere države, kot je Islandija, so se znašle na robu katastrofe. Gotovo bo prišlo do verižne reakcije, ki bo povzročila nadaljnje izgube. Ali se lahko iz vsega tega izcimi kaj pozitivnega? Morda se lahko. Morda bomo dojeli, da ni prav graditi na varljivem pesku, na temelju lažnih predpostavk, in da so potrebni trdni temelji zanesljivosti in solidarnosti. Ne gre za to, da bi zagotovili, da izraz "varen kot banka" spet dobi prejšnji pomen. Gre za našo prihodnost in za prihodnost naših otrok. Tržna ekonomija ali, drugače rečeno, kapitalizem mora delovati na podlagi zdravih in trpežnih načel, poštenje pa je eno pomembno izmed njih.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*FI*) Gospa predsednica, najprej bi se rada zahvalila predsedniku Sveta za tisto, kar imam za pravilno razmišljanje: interesi okolja bi morali imeti visoko prednost tako v dobrih kot v slabih časih. Vaši odgovori gospodu Wurtzu, gospodu Cohn-Benditu in gospodu Schultzu so bili prav tako primerni.

Rada bi izrazila svojo zaskrbljenost predvsem glede usode trgovanja z emisijami. Če pogledamo, kaj je bilo v tem Parlamentu storjenega to jesen, stališča Parlamenta ne moremo šteti za rezultat demokratičnega procesa. Ima priokus neupravičenega hitenja in v odborih niso vedeli, o čem glasujejo. Spremembe, ki so

vložene, so nekakšno slepilo in bili smo zmanipulirani in zavedeni. Naš poročevalec in koordinator skupine nas je vse izdal, ko se ni držal odločitve, za katero je skupina glasovala. V Parlamentu kaj takega še ni bilo videno.

Delno krivdo za to nosi Komisija. Prepozno je predložila ogromen paket zakonodaje in potem posvarila pred tem, da bi se je dotaknili, v imenu mednarodne složnosti glede podnebnih vprašanj. Rezultat je slab model za trgovanje z emisijami, ki bo, če bo uresničen, zvišal stroške in ogrozil evropska delovna mesta. Kakršna koli enostranska dražba je zgolj dodatno davčno breme. Ne vidim koristi za okolje, če bi morali evropski proizvodi, ki so izdelani na najčistejši način na svetu, prevzeti to breme v imenu boja proti podnebnim spremembam.

Dražba samo preseli onesnaževanje iz Evrope, ga odvrže nekam drugam in nam prinese brezposelnost. To ni ne dobra ne odgovorna okoljska politika. Potrebujemo učinkovitejšo podnebno politiko.

Emisije je treba zmanjšati v skladu s sprejetimi zavezami. Tudi naša alternativa si zasluži primerno obravnavo v parlamentu. Zagovarjajo jo številne države članice, skupaj s Konfederacijo evropskih industrij in celotnim evropskim sindikalnim gibanjem. S še eno obravnavo bi odpravili demokratični primanjkljaj, ki je zdaj nastal v Parlamentu.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Kriza med Rusijo in Gruzijo je skupaj s finančno krizo dala ne samo teoretični, temveč tudi praktični dokaz, da je evropske institucije treba reformirati. Evropska enotnost, izražena z enotnim glasom, je edini odgovor v takih razmerah. Resnično je potrebno izvajanje Lizbonske pogodbe. Od decembra naprej mora Svet najti rešitev, ki bo šla v tej smeri, ne glede na morebitne posledice. Finančno, energetsko in politično varnost ter utrditev osnovnih vrednot evropskega projekta je mogoče zagotoviti samo prek tesnega partnerstva z našimi sosedi.

Pobuda za "vzhodno partnerstvo" daje novo politično razsežnost odnosom z našimi sosedi, pri čemer dopolnjuje in krepi projekte, ki že potekajo v črnomorski regiji, prek spodbujanja institucionaliziranega okvira, ki pomaga pri posodabljanju sporazumov o liberalnejšem kontroliranju vizumov, ustvarjanju prostotrgovinskega območja in vzpostavljanju strateškega partnerstva z našimi vzhodnimi sosedi.

Čuti se "naveličanost" glede širjenja Evropske unije, toda ne moremo si dovoliti, da bi države, kot sta Moldavija in Ukrajina, dolgo zadrževali izven Evropske unije. "Vzhodno partnerstvo" mora zajemati jasen signal, načrt poti za te države, ki bo odprl možnosti za pridružitev EU, seveda pod pogojem, da dosežejo zahtevano raven na vseh področjih.

Esko Seppänen (GUE/NGL), *v pisni obliki. – (FI)* Na vrhu EU so razpravljali o tem, kako je lastni kitajski sindrom ameriškega gospodarstva, se pravi stalitev jedra finančnega gospodarstva na Wall Streetu, s svojo radioaktivnostjo zastrupil tudi evropske trge. Zaradi tega se zdaj svet premika v dobo po ZDA. Njena moč se je sesula, ko je njena ladja z imenom "Kapitalizem" nasedla na ideologiji hiperliberalcev.

Upamo, da bodo nova revščina države in njene težave pri pridobivanju posojil pospešile opustitev ameriškega vojaškega delovanja v državah, ki jih okupira. Glede na to, kakšna okupatorska sila so Združene države, so bile ruske pretirane vojaške operacije v Južni Osetiji gotovo deležne veliko pozornosti. Zadovoljni moramo biti z izidom vrhovnega zasedanja v tem, da ekstremistične države v EU in ameriški fundamentalisti niso dobili podpore za svoje pozive k osamitvi Rusije.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), *v pisni obliki*. – (*HU*) Ne smemo dovoliti, da bi Evropa plačevala za finančno krizo in špekulacije, ki izvirajo iz Združenih držav. Navadni ljudje ne smejo trpeti posledic kratkovidnost bank in pohlepa špekulantov.

Upamo, da bo paket, ki ga je sprejel Evropski svet, zadržal val tega finančnega cunamija. Glavna naloga Evropske unije, skupaj z vladami držav članic, mora biti, da stori vse v njeni moči za olajšanje socialnih in gospodarskih posledic krize, preprečevanje dolge recesije in zaščito investicij.

Oblikovati moramo rezerve, da bi zaščitili naše državljane. Za ta namen morajo države v Evropi uvesti izredne ukrepe, znižati proračunsko porabo, začasno ustaviti načrtovana znižanja davkov in davke celo zvišati. To se dogaja od Francije do Velike Britanije, od Italije do Latvije. Toda to je mogoče učinkovito doseči samo z nacionalnim soglasjem; kdor ravna v nasprotju z njim, ogroža finančno stabilnost države.

Treba je ponovno razmisliti o osnovah tržne ekonomije. Nujna je socialna kontrola tržnih procesov, ne zato, da bi preprečili konkurenco, temveč da bi jo podvrgli potrebnemu regulativnemu nadzoru. Evropski parlament

podpira zamisel o nadzornem organu za finančni in kapitalski trg na evropski ravni, ki ga je že prej predlagal madžarski predsednik vlade Ferenc Gyurcsány.

Nesprejemljivo je, da bi se krivci izmuznili, ne da bi odgovarjali za svoje ravnanje. Zamrznitev njihovih plač, ki znašajo več milijonov dolarjev, ni kazen. Ne smejo uiti kazenskim ukrepom, vključno z zasegom premoženja in zamrznitvijo sredstev tistih, ki so izzvali mednarodno finančno krizo.

8. Čas glasovanja

Predsednica. – Naslednja točka je glasovanje.

(Za izide in druge podrobnosti glasovanja: glej zapisnik)

* * *

Jan Andersson, *poročevalec*. – (*SV*) Gospa predsednica, zamujamo. Razpravljati moramo o številnih poročilih in poročilo, za katerega sem odgovoren, je zadnje na seznamu za glasovanje. Ker lahko veliko poslancev zapusti Parlament, bi rad, da preložimo glasovanje o Anderssonovem poročilu na jutri. Rad bi tudi slišal, ali druge politične skupine to podpirajo.

(Aplavz)

Predsednica. – To se mi zdi smiselno.

Ali temu kdo ugovarja?

Naj torej bo tako.

(Glasovanje o Anderssonovem poročilu (A6-0370/2008) se preloži na 22. oktober 2008)

* *

- 8.1. Soočanje z izzivom višjih cen nafte (glasovanje)
- 8.2. Sporazum med EU in Novo Zelandijo o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju (A6-0367/2008, Angelika Niebler) (glasovanje)
- 8.3. Sklenitev memoranduma o sodelovanju med Mednarodno organizacijo civilnega letalstva in Evropsko skupnostjo na področju revizij/inšpekcijskih pregledov varnosti in sorodnih zadev (A6-0374/2008, Paolo Costa) (glasovanje)
- 8.4. Civilna odgovornost pri uporabi motornih vozil (kodificirana različica) (A6-0380/2008, Diana Wallis) (glasovanje)
- 8.5. Enostavne tlačne posode (kodificirana različica) (A6-0381/2008, Diana Wallis) (glasovanje)
- 8.6. Dodatni varstveni certifikat za zdravila (kodificirana različica) (A6-0385/2008, Diana Wallis) (glasovanje)
- 8.7. Uporaba Protokola o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, priloženega Pogodbi ES (kodificirana različica) (A6-0386/2008, Diana Wallis) (glasovanje)
- 8.8. Vrste sporazumov in usklajenih ravnanj v sektorju zračnega prevoza (kodificirana različica) (A6-0379/2008, Diana Wallis) (glasovanje)

- 8.9. Sistem virov lastnih sredstev Skupnosti (A6-0342/2008, Alain Lamassoure) (glasovanje)
- 8.10. Evropski dokazni nalog za namene pridobitve predmetov, dokumentov in podatkov za uporabo v kazenskih postopkih (A6-0408/2008, Gérard Deprez) (glasovanje)
- 8.11. Obnovitev staležev trsk (A6-0340/2008, Niels Busk) (glasovanje)
- 8.12. Uporaba sredstev Solidarnostnega sklada Evropske unije (A6-0399/2008, Reimer Böge) (glasovanje)
- 8.13. Predlog spremembe proračuna št. 7/2008 (A6-0412/2008, Kyösti Virrankoski) (glasovanje)
- 8.14. Uporaba Evropskega sklada za prilagajanje globalizaciji (Litva in Španija) (A6-0405/2008, Reimer Böge) (glasovanje)
- 8.15. Oblikovanje Globalnega zavezništva o podnebnih spremembah med Evropsko unijo in na podnebne spremembe najobčutljivejšimi revnimi državami v razvoju (A6-0366/2008, Anders Wijkman) (glasovanje)
- 8.16. Vodenje in partnerstvo na nacionalni in regionalni ravni ter osnova za projekte regionalne politike (A6-0356/2008, Jean Marie Beaupuy) (glasovanje)
- 8.17. Boljša priprava zakonodaje 2006 v skladu s členom 9 Protokola o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti (A6-0355/2008, Manuel Medina Ortega) (glasovanje)
- 8.18. 24. letno poročilo Komisije o spremljanju uporabe prava Skupnosti (A6-0363/2008, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (glasovanje)
- 8.19. Strategija za prihodnje reševanje institucionalnih vidikov regulativnih agencij (A6-0354/2008, Georgios Papastamkos) (glasovanje)
- 8.20. Zahteva za prijetje Josepha Konyja zaradi procesa proti njemu na Mednarodnem kazenskem sodišču (B6-0536/2008) (glasovanje)
- 8.21. Program Erasmus Mundus (2009–2013) (A6-0294/2008, Marielle De Sarnez) (glasovanje)
- 8.22. Varnostni predpisi in standardi za potniške ladje (prenovitev) (A6-0300/2008, József Szájer) (glasovanje)
- 8.23. Uporaba gensko spremenjenih mikroorganizmov v zaprtih sistemih (prenovitev) (A6-0297/2008, József Szájer) (glasovanje)
- 8.24. Statistična poročila glede prevoza blaga in potnikov po morju (prenovitev) (A6-0288/2008, József Szájer) (glasovanje)

8.25. Statistični podatki Skupnosti o blagovni menjavi med državami članicami (A6-0348/2008, Eoin Ryan) (glasovanje)

8.26. Pravo, ki se uporablja v zakonskih sporih (A6-0361/2008, Evelyne Gebhardt) (glasovanje)

- Pred glasovanjem

Panayiotis Demetriou, *v imenu skupine PPE-DE.* – Gospa predsednica, rad bi predlagal naslednjo ustno spremembo: "Zakonca se lahko dogovorita o pravu, ki se uporablja pri razvezi in prenehanju življenjske skupnosti pod pogojem, da je tako v skladu s temeljnimi pravicami, opredeljenimi v pogodbah in v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, ter z načelom javnega reda."

Ta ustna sprememba omejuje pravico zakoncev do izbire prava, kot določa člen 20. Menim, da zadovoljuje politiko skupine PPE-DE, ki je želela omejiti izbiro prava, da bi bilo to v skladu, kot rečemo, s temeljnimi pravicami in tudi z javnim redom. Tako bo sodnik, ki mu bosta zakonca predložila zahtevek za uporabo tujega prava, presodil in dejal, da ga ne sprejema, ker ni v skladu z javnim redom ali temeljnimi pravicami.

Evelyne Gebhardt, *poročevalka*. – (*DE*) Gospa predsednica, to spremembo lahko sprejmem, ker je samoumevna. Seveda mora biti pravo, ki se uporabi, skladno z načeli naših pogodb in Listine o temeljnih pravicah. Ta sprememba se mi ne zdi problematična.

Predsednica. – Ali kdo nasprotuje vključitvi te ustne spremembe?

Ne vidim, da bi kdo.

(Ustna sprememba je bila sprejeta)

Carlo Casini (PPE-DE). – (Π) Gospa predsednica, seveda ne nasprotujem temu, da je treba pri izbiri prava spoštovati človekove pravice in temeljne pravice Unije. Ni problem v tem. Problem je v tem, da če lahko zakonci izbirajo pravo – poudaril bi, da je izbira prava izjema v vseh pravnih sistemih –, ali mora biti potem to pravo ene od 27 držav Unije ali pravo katere koli države na svetu.

Zato torej ne nasprotujem tej spremembi, toda menim, da ne more preprečiti glasovanja o kasnejših spremembah Skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov, ki določajo, da se lahko izbere samo pravo ene od 27 držav Unije.

Bruno Gollnisch (NI). - (FR) Gospa predsednica, iz te razprave je očitno, da stvar še ni zrela. O teh vprašanjih bi morali očitno razpravljati v odboru. Zato vas v skladu z našim Poslovnikom prosim, da poročilo vrnete v presojo odboru.

(Zahteva po predložitvi odboru je bila zavrnjena)

- Po glasovanju o spremembi 32

Evelyne Gebhardt, *poročevalka*. – (*DE*) Gospa predsednica, dogovor med Skupino Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov, Skupino socialdemokratov v Evropskem parlamentu, Skupino Zelenih/Evropske svobodne zveze in Skupino zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo je bil tak: če sprejmemo to ustno spremembo s strani PPE-DE, se umaknejo vse druge spremembe s strani PPE-DE. Pričakujem, da bo PPE-DE te spremembe umaknila.

Panayiotis Demetriou, *v imenu skupine PPE-DE*. – (*EL*) Gospa predsednica, dogovor je res zajemal ta pogoj. Gospod Casini je bil drugačnega mnenja. Menim, da so spremembe PPE-DE pokrite z ustno spremembo, ki sem jo predlagal in ki je bila sprejeta, in da ni treba glasovati o teh spremembah, ki so bile vložene ravno zato, da bi podprli poziv k omejitvi pravice.

Predsednica. – Spremembe 32 do vključno 37 so torej brezpredmetne.

Torej bomo nadaljevali. Skupine so želele nekaj povedati.

- Pred glasovanjem o zakonodajni resoluciji

Cristiana Muscardini (UEN). - (FR) Gospa predsednica, včasih si je treba natakniti očala, da bi videli, če kakšen poslanec v skladu s Poslovnikom želi govoriti s predsedstvom.

Kot veste, lahko spremembe, ki jih je ena skupina zavrnila, sprejme druga skupina. Nismo zadovoljni s tem, kar je dejal gospod Casini. Glasovali bomo za spremembo, ki jo je sprejela skupina Združenje za Evropo narodov.

Predsednica. – Gospa Muscardini, ravnokar sem dejala, da so spremembe brezpredmetne. Ko postanejo brezpredmetne, jih ne morem dati na glasovanje.

8.27. Upravljanje ribiških flot, registriranih v najbolj oddaljenih regijah Skupnosti (A6-0388/2008, Pedro Guerreiro) (glasovanje)

9. Obrazložitev glasovanja

Ustne obrazložitve glasovanja

- Poročilo: Anders Wijkman (A6-0366/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Pozdravljam predlog o oblikovanju globalnega zavezništva o podnebnih spremembah med Evropsko unijo, najmanj razvitimi državami in majhnimi otoškimi državami v razvoju. Lahko se reče, da bo za prilagajanje podnebnim spremembam potrebnih 80 milijard USD, ker bi bila ključnega pomena seveda zaustavitev krčenja tropskega deževnega gozda. 60 milijonov evrov, ki smo jih namenili temu, kar je manj kot 1 %, je vseeno pomemben znesek za najbolj ogrožene države, če bo uporabljen učinkovito. Zavezništvo ponuja možnost, če bo delovala kot referenčna točka in metodološki center za preventivno obvladovanje tveganja v zvezi z naravnimi nesrečami, ki jih bodo podnebne spremembe prinesle najrevnejšim državam. Največja slabost je pomanjkanje usklajenosti glede na ogromno število dejavnosti. Zavezništvo ne bi smelo nadomestiti humanitarne pomoči, temveč pripomoči k čim večjem zmanjšanju obsega pričakovanih katastrof s podporo prek inovativnih programov, prek krepitve administrativnih struktur na nacionalni in lokalni ravni in tudi prek izobraževanja prebivalcev ogroženih otoških držav.

Bogdan Pęk (UEN). – (*PL*) Gospa predsednica, glasoval sem proti, ker menim, da je celotni koncept drastičnega omejevanja emisij ogljikovega dioksida, kot so ga predlagali Komisija, Evropski parlament in Evropski svet, v osnovi zgrešen in nima ustrezne pravne podlage. Poleg tega bi moja država, če bi to politiko izvajali na Poljskem, izgubila več, kot je do zdaj prejela v obliki neposrednih plačil, posrednih subvencij in nepovratnih sredstev, in še več bi morala plačati. Kar pomeni, da bi bila politika katastrofalna za gospodarstva številnih držav v razvoju. To ne bi bil dober zgled za preostali svet, ki naj bi to načelo prevzel na svetovni ravni na podlagi rezultatov, doseženih v Evropi. Če pa bi to politiko izvajali samo v Evropi, bi popolnoma po nepotrebnem zapravili 500 milijard evrov.

- Poročilo: Jean Marie Beaupuy (A6-0356/2008)

Victor Boştinaru, *v imenu skupine PSE.* – Gospa predsednica, poročilo se nanaša na prihodnost kohezijske politike. Težko je bilo najti pragmatične odgovore, ki bi ustrezali vsem 27 državam članicam in njihovim različnim sistemom vodenja in partnerstva. Poročevalcu je uspelo oblikovati zelo konkretne predloge. Glede vodenja bi rad poudaril dva elementa. Regionalnim in lokalnim oblastem bi morali omogočiti boljšo in učinkovitejšo delitev odgovornosti. Skrajno pomembno je tudi, da se spopademo s pomanjkanjem strokovnosti in administrativne sposobnosti za ravnanje s sredstvi in projekti na regionalni in lokalni ravni. Glede partnerstva bi rekel, da poročilo upravičeno vztraja pri osrednji vlogi vključujočih procesov in polnega lastništva. Vključiti moramo čim večje število zainteresiranih strani v vseh političnih in izvedbenih fazah, in za to potrebujemo minimalne obvezne standarde.

Izredno sem zadovoljen s tem, kako je poročevalec upošteval vse naše prispevke in skrbi, in še enkrat mu čestitam za odlično delo.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (*SK*) Ker imam sama izkušnje z lokalno upravo, menim, da je načelo partnerstva ključna sestavina kohezijske politike EU, tako kot meni poročevalec Jean Marie Beaupuy. Zato sem glasovala za poročilo.

Za uspešno partnerstvo je potrebno določeno vlaganje na začetku procesa, čeprav kasneje pride do prihranka časa in denarja ter do večje učinkovitosti. Oblikovanje Erasmusovega programa za lokalne izvoljene

predstavnike bi pripomoglo k izmenjavi preizkušenih pristopov na področju upravljanja javnih zadev v okviru EU.

Pozivam odgovorne institucije, zlasti 12 novih evropskih držav, ena od katerih je moja država Slovaška, naj prizadevno uporabljajo načelo partnerstva v programskem obdobju 2007 - 2013 in izkoristijo zgodovinsko priložnost za odpravo neenakosti med regijami. Lokalni politiki zelo dobro poznajo svoja območja in so sposobni najti najučinkovitejše rešitve problemov svojih mest in vasi, zato pozivam države članice, naj naredijo korak proti decentralizaciji moči, da se bo kohezijska politika EU izvajala od centralne k regionalni ravni

- Poročilo: Marielle De Sarnez (A6-0294/2008)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Skupaj z ostalim visokim šolstvom toplo pozdravljam drugo fazo programa Erasmus Mundus. Prepričan sem, da ni treba nikogar prepričevati, da je povezovanje bistrih mladih ljudi iz različnih koncev sveta ključ do izgradnje in vzdrževanja miru, ne samo na naši celini, temveč po celem svetu. Študentom se razširijo obzorja in naučijo se gledati stvari z drugih perspektiv. Vse to se zgodi zaradi neposrednih stikov, pouka v tujem jeziku in spoznavanja različnih kultur. Študentje postanejo bolj odprti in strpni. Zaradi teh razlogov močno podpiram nov koncept iz dokumenta o programu Erasmus Mundus.

Philip Claeys (NI). - (*NL*) Gospa predsednica, glasoval sem proti poročilu gospe De Sarnez, ker je zame nesprejemljivo, da se program podaljša, ne da bi uvedli kakšno koli bistveno spremembo v zvezi z diskriminacijo evropskih študentov v primerjavi z njihovimi neevropskimi kolegi, ki bi radi izkoristili štipendije. Neevropski študent prejme letno štipendijo 21 000 evrov, evropski študent, ki želi prek programa Erasmus Mundus študirati izven Evropske unije, pa lahko računa zgolj na 3 100 evrov.

Ker tako velike razlike ni mogoče razložiti ali zagovarjati objektivno, te diskriminacije ni več mogoče in se je ne sme vzdrževati.

- Poročilo: József Szájer (A6-0297/2008)

Gyula Hegyi (PSE). - (*HU*) Kot poročevalec ali v tem primeru pripravljavec mnenja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane za poročilo o uporabi gensko spremenjenih mikroorganizmov v zaprtih sistemih bi rad še enkrat poudaril, da mora Evropski parlament dobiti večjo vlogo pri nadzornih postopkih. Državljane Evrope je strah nepregledne uporabe gensko spremenjenih organizmov, nadzor Parlamenta pa pomeni odkritost in preglednost. Nezaupanje je mogoče zmanjšati samo s popolnim razkritjem. Tudi v primeru gensko spremenjenih mikroorganizmov bi moral biti cilj, da postane udeležba Evropskega parlamenta pri zdravstvenih in okoljevarstvenih zadevah obvezna. Zadovoljen sem, da je moje predloge sprememb v tej smeri, ki jih je soglasno podprl Odbor za okolje, zdaj sprejel tudi Evropski parlament.

- Poročilo: Evelyne Gebhardt (A6-0361/2008)

Carlo Casini (PPE-DE). – (*IT*) Gospa predsednica, menim, da moram jasneje razložiti, zakaj se ne strinjam in zakaj se mi zdi nepravično, da se spremembe, ki jih je predložila Skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov v zvezi s poročilom gospe Gebhardt, razglasijo za brezpredmetne zaradi glasovanja o popolnoma drugačni zadevi.

Eno je reči, da lahko nekdo izbere pravo katere koli države na svetu, pod pogojem, da ne krši človekovih pravic; nekaj povsem drugega pa je reči, da lahko izbere med pravi držav članic Evropske unije. Ti dve stvari sta različni in zato verjamem, da ni pravično, da se spremembe v zvezi z zadnjo zadevo umaknejo.

Vseeno pa podpiram – in upam, da bodo v nadaljevanju razprave o tem predpisu moji argumenti sprejeti – prizadevanja, da bi ustvarili evropski pravni prostor z evropskim usklajevanjem. Pri tako občutljivih zadevah kot so zakonski odnosi nima smisla uporabljati kitajskega prava ali prava katere od oddaljenih pacifiških držav na primer, ko pa je namesto tega nujno povezati 27 držav Unije.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Razveza je žal del temne plati evropske civilizacije in število tako imenovanih mednarodnih razvez narašča. Vedno so otroci tisti, ki najbolj trpijo. Mednarodne razveze sprožajo tudi prepire o tem, katera država bo izvajala postopek, v katerem bo odločeno o prihodnosti otrok. Podprla sem ukrep, ki zagotavlja jasnejša pravila za mednarodne pare, ki se želijo razvezati, saj bosta lahko na podlagi dogovora obe strani izbrali ustrezno sodišče in s tem pravo države članice, s katerim sta na nek način povezani. To je pomembno, zlasti kadar par živi v državi, katere državljan ni nobeden od partnerjev.

Pravna pravila se med državami članicami močno razlikujejo, zato je še ena izboljšava ta, da je Evropski parlament v ta ukrep vgradil vlogo Komisije, ki naj razvije javni spletni informativni sistem, ki bo zajemal vse različne podrobnosti. Treba je omeniti, da mednarodne razveze zdaj prizadenejo sto sedemdeset tisoč parov in njihovih otrok letno.

David Sumberg (PPE-DE). – Gospa predsednica, hvala, da ste me poklicali. Z delegacijo konzervativcev v Parlamentu smo glasovali proti poročilu gospe Gebhardt. Preden sem prišel v Parlament, sem bil pravnik v Združenem kraljestvu in občasno sem se ukvarjal tudi z razvezami. Mislim, da bi bil to korak nazaj. Stvar posamezne države članice je, da določi pravo, ki se pri takih zadevah uporablja.

Nobene potrebe ni, da bi se vmešavala Komisija ali kateri koli drugi evropski organ. Vse naše države imajo različne tradicije, različne poglede na razvezi, različne vere, različne religije, različna ozadja, in prav je, da vsaka posamezna država to odraža. Ne bi smeli sprejeti vsiljevanja katerega koli nadrejenega organa, ki nam narekuje, kako naj ravnamo.

Hvala, da ste mi dali to priložnost in da sem lahko dosegel nepozaben trenutek v svoji politični karieri, ko lahko iskreno rečem, da sem, če ne štejemo vas, gospa predsednica, govoril povsem prazni dvorani.

Pisne obrazložitve glasovanja

- Poročilo: Angelika Niebler (A6-0367/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), v pisni obliki. $-(\Pi)$ Glasoval sem za poročilo (A6-0367/2008) gospe Niebler o predlogu Sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Evropske skupnosti, sporazuma o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju med Evropsko skupnostjo in vlado Nove Zelandije, ki je edina neevropska industrializirana država, s katero Evropska skupnost še ni sklenila sporazuma o znanosti in tehnologiji.

Trenutno sodelovanje med Skupnostjo in Novo Zelandijo temelji na neformalnem sporazumu o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju med Komisijo in vlado Nove Zelandije, ki je bil podpisan in je začel veljati 17. maja 1991. Toda ta sporazum ne določa institucionalnega usklajevanja sodelovanja in ne vsebuje konkretnih pravil glede obravnavanja in zaščite pravic intelektualne lastnine. Ker sem bil nedavno na Novi Zelandiji, sem imel priložnost govoriti z nekaterimi najvišjimi uradniki te države, ki so potrdili svoje zanimanje za krepitev tega sodelovanja prek okvirnega programa v zvezi s hrano, kmetijstvom in biotehnologijami, informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami, zdravjem, okoljem in mobilnostjo raziskovalcev.

Ti sektorji se odlično ujemajo s tistimi, za katere Komisija meni, da so najbolj zanimivi in obetavni za EU, za prihodnje sodelovanje, ki ji bo omogočilo, da v celoti izkoristi možnosti sodelovanja s to industrializirano državo.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark in Anna Ibrisagic (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*SV*) Švedski konzervativci podpiramo predlog Komisije o oblikovanju posebnega programa za pomoč revnim državam v razvoju, da se pripravijo na posledice podnebnih sprememb in se nanje prilagodijo. Podpiramo tudi glavno vsebino poročila Parlamenta o predlogu Komisije in smo se zato odločili, da glasujemo za to poročilo.

Vseeno pa nasprotujemo zahtevi, da se proračun poveča s sedanjih 60 milijonov evrov na 2 milijardi evrov leta 2010 za financiranje globalnega zavezništva o podnebnih spremembah. Nasprotujemo tudi predlogu, da bi dodelili vsaj 25 % bodočega prihodka od dražb v okviru sistema za trgovanje z emisijami za financiranje tega povečanja proračuna.

Duarte Freitas (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Uredba (ES) št. 639/2004 določa vrsto izjem glede na sistem vstopa/izstopa iz člena 13 Uredbe (ES) št. 2371/2002 o ohranjevanju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov v okviru skupne ribiške politike.

Vendar pa se je bilo zaradi zapoznelega sprejetja pravnega instrumenta Komisije, ki zadevnim državam članicam omogoča, da dodelijo državno pomoč, in zaradi omejenih zmogljivost ladjedelnic nemogoče držati roka v zvezi z vstopom v ladjevje ribiških plovil, ki lahko koristijo državno pomoč za obnovo, do 31. decembra 2008, kot določa Uredba (ES) št. 639/2004.

V tem poročilu Evropski parlament, posebej njegov Odbor za ribištvo, zagovarja podaljšanje rokov za državno pomoč za obnovo in registracijo plovil, tako v zvezi z trenutno veljavno Uredbo in v zvezi s predlogom, ki ga je predložila Evropska komisija, glede na kar naj bi rok podaljšali samo za eno leto, z drugimi besedami do 31. decembra 2009.

Podaljšanje državne pomoči za obnovo ladjevja v najbolj oddaljenih regijah do 31. decembra 2009 in možnost registracije plovil do 31. decembra 2011 je bistvena pomoč ob upoštevanju zgoraj navedenih omejitev.

Zato sem glasoval za to poročilo.

Zita Pleštinská (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*SK*) Od 19. do 27. julija sem bila na obisku na Novi Zelandiji kot članica 11-članske delegacije Evropskega parlamenta. Ta napredna in bogata država evropskega duha se nahaja več kot 27 000 km stran od Slovaške. Naša srečanja s študenti na Evropskem inštitutu univerze v Aucklandu in na Univerzi Canterbury v Christchurchu so bila zelo navdihujoča. Govorili smo o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti ter o priložnostih za sodelovanje med EU in Novo Zelandijo na področju znanosti in tehnologije. Zato v okviru posvetovalnega procesa podpiram sklenitev sporazuma o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju med Evropsko skupnostjo in vlado Nove Zelandije in sem torej glasovala za poročilo poročevalke Angelike Niebler.

Nova Zelandija je ena od najmanj onesnaženih držav na svetu, na kar je upravičeno ponosna. Novozelandci se držijo gesla "Green, clean and safe" ("zeleno, čisto in varno"). Hidroenergija predstavlja dve tretjini proizvedene električne energije. Tudi ogromne zaloge vroče vode uporabljajo za proizvodnjo elektrike. Jedrske energije sploh ni.

Trdno verjamem, da bo vzajemno sodelovanje v boju proti podnebnim spremembam, ob iskanju skupnih pristopov na področju znanosti, raziskav in inovacij, koristno za obe strani.

Luca Romagnoli (NI), *v pisni obliki.* – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospe Niebler o sklenitvi sporazuma o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju med Evropsko skupnostjo in vlado Nove Zelandije. Kot vidimo iz predloga za odločbo Sveta, je Nova Zelandija edina neevropska industrializirana država, s katero Skupnost še ni sklenila formalnega sporazuma o znanosti in tehnologiji. Zaradi tega in glede na naraščajočo zapletenost tehnoloških inovacij in hitrost znanstvenega napredka, menim, da je še ustrezneje kot kadar koli, da Skupnost formalizira obstoječ sporazum o sodelovanju, da bomo lahko sodelovanje okrepili, zlasti v sektorjih, ki so pomembnejši kot kadar koli, kot so zdravje, biotehnologije ter informacijske in komunikacijske tehnologije.

Menim, da bo to Skupnosti omogočilo, da bo v celoti izkoristila možnosti sodelovanja z Novo Zelandijo na podlagi načel učinkovite zaščite intelektualne lastnine in pravične porazdelitve pravic intelektualne lastnine.

- Poročilo: Paolo Costa (A6-0374/2008)

Bogusław Liberadzki (PSE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Gospa predsednica, glasoval sem za poročilo o mnenju o predlogu Sklepa Sveta o sklenitvi memoranduma o sodelovanju med Mednarodno organizacijo civilnega letalstva in Evropsko skupnostjo na področju revizij/inšpekcijskih pregledov varnosti in sorodnih zadev (COM(2008)0335 – C6-0320/2008 – 2008/0111(CNS)).

Poročevalec gospod Costa upravičeno poudarja, da bo memorandum o sodelovanju okrepil odnose med Skupnostjo in ICAO v skladu s cilji politike Skupnosti na področju civilnega letalstva. Zlasti je pomembno, da se zavedamo, da bo izvajanje sklenjenega sporazuma omogočilo boljši izkoristek vedno omejenih sredstev na področju spremljanja in skladnosti s predpisi. Izvajanje sklepa bi moralo državam članicam prinesti pomembne koristi.

Luís Queiró (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Namen osnutka memoranduma o sodelovanju, ki je predmet tega poročila, je pomembno znižanje števila posameznih revizij, ki jih Mednarodna organizacija civilnega letalstva (ICAO) opravi v državah članicah.

Za ta namen bo ICAO ocenila inšpekcijski sistem Evropske komisije za varnost letalstva.

Zato bo memorandum o sodelovanju v skladu s cilji politike Skupnosti na področju civilnega letalstva krepil odnose med Skupnostjo in ICAO ter omogočil boljši izkoristek omejenih sredstev držav članic na področju spremljanja skladnosti.

Države članice so bile do zdaj soočene z dvema sistemoma za spremljanje skladnosti z enakim namenom in – v glavnem – enakim področjem uporabe. Naj ponovim, da bo glavni cilj tega ukrepa racionalnejša uporaba sredstev, ki so na voljo.

Nazadnje je ICAO, da bi bilo zagotovljeno ustrezno ravnanje s tajnimi podatki EU, zavezana upoštevanju predpisov Skupnosti, Komisija pa je pooblaščena, da na mestu samem preveri, katere varnostne ukrepe izvaja ICAO.

Zato sem glasoval za Costovo poročilo.

Luca Romagnoli (NI), *v pisni obliki.* – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospoda Coste o sklenitvi memoranduma o sodelovanju med Mednarodno organizacijo civilnega letalstva in Evropsko skupnostjo na področju revizij/inšpekcijskih pregledov varnosti. Po mojem mnenju podvrženost dvema sistemoma za spremljanje skladnosti z enakim namenom in pretežno enakim področjem uporabe ne vodi samo k neučinkovitem dodeljevanju sredstev s strani pristojnih organov, temveč tudi, kar je še pomembneje, k bremenu za države članice glede stroškov in uporabe omejenih sredstev, ki jih imajo na voljo. Zato pozdravljam predlog o sodelovanju med ICAO in Evropsko komisijo na tem področju.

- Poročilo: Diana Wallis (A6-0380/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *v pisni obliki*. – (FR) Glasoval sem za zakonodajno resolucijo o sprejetju predloga Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti, in sicer na podlagi poročila moje britanske poslanske kolegice gospe Wallis. Ta predlog izhaja iz želje po konsolidaciji prava Skupnosti, kar se – po mojem mnenju neustrezno – imenuje kodifikacija. To je hvalevredna želja, toda žal mi je, da glede na razvoj in kompleksnost besedil Komisija ni revidirala svojega stališča s 1. aprila 1987, v katerem naroča svojim službam, naj vse zakonodajne akte kodificirajo najkasneje po njihovi deseti spremembi, hkrati pa poudarja, da je to minimalni predpis in da naj si njene službe v interesu jasnosti in pravilnega razumevanja zakonodaje Skupnosti prizadevajo za kodificiranje besedil, za katera so odgovorne, v še krajših obdobjih. V tem konkretnem primeru kodificiramo vrsto direktiv iz let 1972, 1983, 1990, 2000 in 2005, skupaj z besedili, s katerimi so bile spremenjene. Menim, da bi morala biti politika konsolidacije prava Skupnosti ena od prednostnih nalog Evropske komisije.

Šarūnas Birutis (ALDE), *v pisni obliki.* – (*LT*) Prizadevati si moramo za enostavnejše in jasnejše pravo Skupnosti, da bo postalo razumljivejše in dostopnejše vsem državljanom, ki bi s tem dobili nove priložnosti in bi lahko izkoristili posebne pravice, ki so jih dobili.

Ta cilj ne bo dosegljiv, če bodo številni predpisi, ki so bili večkrat delno in pogosto temeljito spremenjeni, ostali razdrobljeni po različnih aktih, tako da nekatere najdemo v prvotnih aktih, druge pa v kasneje spremenjenih aktih. Tako moraš, če želiš najti predpise, ki so v nekem trenutku v veljavi, precej raziskovati in primerjati različne pravne akte.

Zaradi tega je pri naših prizadevanjih, da bi postalo pravo Skupnosti jasnejše in preglednejše, pomembno, da kodificiramo predpise, ki so bili mnogokrat spremenjeni.

- Poročilo: Diana Wallis (A6-381/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*FR*) Glasoval sem za zakonodajno resolucijo, s katero se sprejema predlog Direktive Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z enostavnimi tlačnimi posodami, in sicer na podlagi poročila moje britanske poslanske kolegice gospe Wallis. Ta predlog izhaja iz želje po konsolidaciji prava Skupnosti, kar se – po mojem mnenju neustrezno – imenuje kodifikacija. To je hvalevredna želja, toda žal mi je, da glede na razvoj in kompleksnost besedil Komisija ni revidirala svojega stališča s 1. aprila 1987, v katerem naroča svojim službam, naj vse zakonodajne akte kodificirajo najkasneje po njihovi deseti spremembi, hkrati pa poudarja, da je to minimalni predpis in da naj si službe v interesu jasnosti in pravilnega razumevanja zakonodaje Skupnosti prizadevajo za kodificiranje besedil, za katera so odgovorne, v še krajših obdobjih. V tem konkretnem primeru kodificiramo vrsto direktiv iz let 1987, 1990 in 1993, skupaj z besedili, s katerimi so bile spremenjene. Menim, da bi morala biti politika konsolidacije prava Skupnosti ena od prednostnih nalog Evropske komisije in da sedanje razmere niso v redu, zlasti ne v odnosu do držav članic in Evropejcev.

Šarūnas Birutis (ALDE), *v pisni obliki.* – (*LT*) Države članice morajo uporabiti vsa sredstva za zagotovitev, da so tlačne posode dane na trg in v uporabo samo, če so varne za ljudi, hišne ljubljenčke in premoženje ter če so ustrezno nameščene, vzdrževane in uporabljene v skladu s svojim namenom. Proizvajalci morajo zagotoviti, da so posode skladne s tipom iz certifikata o ES-pregledu tipa in z opisom proizvodnega postopka, označiti posode z znakom CE in sestaviti izjavo o skladnosti. Ta direktiva se nanaša na enostavne tlačne

posode, proizvedene v serijah in se ne nanaša na posode, ki so oblikovane posebej za jedrsko uporabo, posode, namenjene ladijskemu in letalskemu pogonu, ter gasilne aparate.

Namen tega predloga je kodifikacija direktive Sveta 87/404/EGS z dne 25. junija 1987 o usklajevanju zakonov držav članic v zvezi z enostavnimi tlačnimi posodami. Nova direktiva bo spremenila različne akte, katerih določbe so bile vgrajene vanjo. Ta predlog ne spreminja vsebine kodificiranih pravnih aktov; zgolj združuje te akte, ob spremembah, potrebnih za kodifikacijo.

- Poročilo: Diana Wallis (A6-385/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *v pisni obliki*. – (*FR*) Glasoval sem za zakonodajno resolucijo, s katero se sprejema predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dodatnem varstvenem certifikatu za zdravila, in sicer na podlagi poročila moje britanske poslanske kolegice gospe Wallis. Ta predlog izhaja iz želje po konsolidaciji prava Skupnosti, kar se – po mojem mnenju neustrezno – imenuje kodifikacija. Žal mi je, da glede na razvoj in kompleksnost besedil Komisija ni revidirala svojega stališča s 1. aprila 1987, v katerem naroča svojim službam, naj vse zakonodajne akte kodificirajo najkasneje po njihovi deseti spremembi, hkrati pa poudarja, da je to minimalni predpis in da naj si službe v interesu jasnosti in pravilnega razumevanja zakonodaje Skupnosti prizadevajo za kodificiranje besedil, za katera so odgovorne, v še krajših obdobjih. V tem konkretnem primeru kodificiramo uredbo Sveta iz leta 1992 in štiri besedila, s katerimi je bila spremenjena, in sicer iz let 1994, 2003, 2005 in 2006. Menim, da bi morala biti politika konsolidacije prava Skupnosti ena od prednostnih nalog Evropske komisije in da sedanje razmere niso v redu, zlasti ne v odnosu do držav članic in Evropejcev.

- Poročilo: Diana Wallis (A6-386/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *v pisni obliki*. – (FR) Glasoval sem za zakonodajno resolucijo, s katero se sprejema predlog Uredbe Sveta o uporabi Protokola o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, in sicer na podlagi poročila moje britanske poslanske kolegice gospe Wallis. Ta predlog izhaja iz želje po konsolidaciji prava Skupnosti, kar se – po mojem mnenju neustrezno – imenuje kodifikacija. Žal mi je, da glede na razvoj in kompleksnost besedil Komisija ni revidirala svojega stališča s 1. aprila 1987, v katerem naroča svojim službam, naj vse zakonodajne akte kodificirajo najkasneje po njihovi deseti spremembi, hkrati pa poudarja, da je to minimalni predpis in da naj si službe prizadevajo za kodificiranje besedil, za katera so odgovorne, v še krajših obdobjih. V tem konkretnem primeru kodificiramo uredbo Sveta iz leta 1993 in tri besedila, s katerimi je bila spremenjena, in sicer iz let 2000, 2002 in 2005. Menim, da bi morala biti politika konsolidacije prava Skupnosti ena od prednostnih nalog Evropske komisije in da sedanje razmere niso v redu, zlasti ne v odnosu do držav članic in Evropejcev.

- Poročilo: Diana Wallis (A6-379/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Glasoval sem za zakonodajno resolucijo, s katero se po posvetovalnem postopku sprejema predlog Uredbe Sveta o uporabi člena 81 Pogodbe v sektorju zračnega prevoza, in sicer na podlagi poročila moje britanske poslanske kolegice gospe Wallis. Ta predlog izhaja iz želje po konsolidaciji prava Skupnosti, kar se – po mojem mnenju neustrezno – imenuje kodifikacija. Žal mi je, da glede na razvoj in kompleksnost besedil Komisija ni revidirala svojega stališča s 1. aprila 1987, v katerem naroča svojim službam, naj vse zakonodajne akte kodificirajo najkasneje po njihovi deseti spremembi, hkrati pa poudarja, da je to minimalni predpis in da naj si službe prizadevajo za kodificiranje besedil, za katera so odgovorne, v še krajših obdobjih. V tem konkretnem primeru kodificiramo uredbo Sveta iz leta 1987 in pet besedil, s katerimi je bila spremenjena, in sicer iz let 1990, 1992, 1994, 2003 in 2004. Menim, da bi morala biti politika konsolidacije prava Skupnosti ena od prednostnih nalog Evropske komisije in da sedanje razmere niso v redu, zlasti ne v odnosu do držav članic in Evropejcev.

- Poročilo: Alain Lamassoure (A6-0342/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Glasoval sem za zakonodajno resolucijo, s katero se, ob upoštevanju sprememb, sprejema predlog Uredbe Sveta o spremembi uredbe iz leta 2000 o izvajanju sklepa o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti, in sicer na podlagi poročila mojega odličnega francoskega kolega, nekdanjega ministra gospoda Lamassourja. Tako kot velika večina poslancev, menim, da se je dobro spomniti, da je Svet prosil Komisijo, naj opravi celovito in temeljito analizo vseh vidikov porabe in virov sredstev Evropske unije in naj mu pošlje poročilo v obdobju 2008/2009. V skladu z medinstitucionalnim sporazumom z dne 17. maja 2006 o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovođenju podpiram dejstvo, da je Parlament ustrezno udeležen v vseh fazah analize. V tem okviru bi se moral vsakdo spomniti, da so bili

sedanji finančni načrti za obdobje 2007/2013 sprejeti v okviru političnega kompromisa, namenjenega revidiranju popravka britanskega prispevka.

Bruno Gollnisch (NI), *v pisni obliki.* – (*FR*) Poročilo gospoda Lamassourja o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije očitno želi biti ideološko. Zavrača se sodelovanje "pri podrobnostih sistema [, za katerega meni, da je] zastarel, nepravičen in nepregleden," in katerega glavna napaka je v očeh poročevalca ta, da ni Evropski parlament tisti, ki o zadevi odloča.

In še dobro, saj bi glede na to, kaj se v tem Parlamentu govori, ne bilo dolgo, pa bi morali evropski davkoplačevalci plačevati še en dodaten davek, ki bi ga odmerjal Bruselj neposredno. Svobodna privolitev k obdavčitvi (s strani državljanov ali njihovih zastopnikov) je temeljno načelo ustavne države, prav tako kot je zmožnost pobiranja davkov pristojnost države.

Ravno v tem je težava. Evropska unija ni država in nikakor ne more prevzeti odgovornosti pobiranja davkov. Poleg tega z ignoriranjem francoske, nizozemske in irske zavrnitve evropske ustave dosledno dokazuje, da ji je malo mar za svobodno privolitev posameznih držav. Žal ima raje laži, manipuliranje ali celo silo.

Luca Romagnoli (NI), *v pisni obliki.* – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospoda Lamassourja o predlogu uredbe Sveta o spremembah sistema virov lastnih sredstev Skupnosti. Strinjam se z razlogi, s katerimi je utemeljeno, in delim si mnenje, ki ga je izrazil poročevalec, ko je priznal, da bi najnovejša odločitev Komisije, s katero naj bi posodobila izvedbeno uredbo o virih lastnih sredstev v skladu s sklepom Sveta z dne 7. junija 2007, s sedanjim besedilom še bolj zapletla postopek, ki omogoča stalne izjeme in posebne pogoje za nekatere države članice.

Zato trdim, da bi moral splošni pregled delovanja sistema virov lastnih sredstev, ki ga je treba opraviti, upoštevati aktivno udeleženost Evropskega parlamenta pri predlaganju ustreznih ukrepov za dosego boljše preglednosti.

- Poročilo: Gérard Deprez (A6-0408/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*FR*) Na podlagi poročila mojega belgijskega poslanskega kolega gospoda Depreza sem glasoval za zakonodajno resolucijo, ki spreminja predlog okvirnega sklepa Sveta o evropskem dokaznem nalogu za namene pridobitve predmetov, dokumentov in podatkov za uporabo v kazenskih postopkih. Tako kot veliko mojih poslanskih kolegov, pozdravljam predlog okvirnega sklepa Sveta, ki določa uporabo načela vzajemnega priznavanja pri evropskem nalogu za namene pridobitve predmetov, dokumentov in podatkov za uporabo v kazenskih postopkih. Ta evropski nalog, od zdaj imenovan evropski dokazni nalog, bo omogočil hitrejše in učinkovitejše pravno sodelovanje v kazenskih postopkih in bo nadomestil sedanji sistem vzajemne pravne pomoči na tem področju, in to v skladu s sklepi Evropskega sveta.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Poleg tega, da imamo resne pridržke glede analize nekaterih vidikov v poročilu EP, se ne strinjamo z uskladitvijo zakonov in sprejetjem skupnih postopkov, zlasti v zvezi z evropskim dokaznim nalogom, pobudo, ki sodi v okvir oblikovanja evropskega območja kazenskega pregona.

Evropska komisija je postala slavna zaradi sprejemanja neštetih predlogov o nadnacionalizaciji prava na ravni EU, s čimer je ogrozila bistvene vidike suverenosti držav članic in njihovo dolžnost, da ščitijo pravice svojih državljanov.

V sedanjem posvetovalnem postopku EP zagovarja čezmejno zbiranje dokazov, tako kot deluje evropski nalog za prijetje in predajo. Večina EP želi izbrisati "določbo o teritorialnosti", o kateri se je dogovoril Svet (in ki bi državam članicam v nekaterih okoliščinah omogočila zavrnitev evropskega dokaznega naloga), s čimer napadajo suverenost držav članic.

EP, ki je "vedno bolj papeški od papeža", v bistvu želi izvesti predlagano Pogodbo, ki je bila že trikrat zavrnjena, zlasti na področju prava in notranjih zadev, s čimer bi oblikovali to "evropsko območje kazenskega pregona", kjer, kot pravi poročevalec, "ne bo prostora za nacionalne pravice veta".

Luca Romagnoli (NI), *v pisni obliki.* – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo predsednika Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, gospoda Depreza, o okvirnem sklepu Sveta o evropskem dokaznem nalogu. Strinjam se z namenom poročila in njegovim stališčem.

Omogočanje zbiranja čezmejnih dokazov je nedvomno pomemben korak k uresničevanju načela medsebojnega priznavanja sodnih odločb. To načelo je osnova pravosodnega sodelovanja, katerega končni cilj je zagotoviti hitrejšo, učinkovito pravno pomoč za vse države članice. Rad bi poudaril, da bi morale za zagotovitev skladnega evropskega pravnega območja in za zagotovitev, da bo pravosodno sodelovanje glede kazenskih postopkov dalo želene rezultate, vse države članice izvajati zakonodajni okvir, instrumenti pa bi morali poenostaviti pomoč med različnimi nacionalnimi pravosodnimi organi, ne da bi pozabili na varstvo osebnih podatkov, seveda.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*PL*) Zagotavljanje varnosti državljanov držav članic in hitro in učinkovito delovanje pravosodnega sistema bi morala biti prednostna naloga Skupnosti. To je pomembno glede na dramatični razvoj organiziranega kriminala, zlasti čezmejnega kriminala. Posebno pozornost je treba nameniti vsem pravnim instrumentom, ki lahko olajšajo kazenske postopke in pomagajo pri obsodbi storilcev zločinov.

Evropski dokazni nalog določa samodejno priznavanje sodnih odločitev iz druge države članice. To je precej problematično, saj pomeni daljnosežne spremembe kazenskih postopkov v državah članicah. Izvajanje evropskega dokaznega naloga je polno težav zaradi različnih kazenskih postopkov in obsežnih razlik med pravi v zvezi z nalogi. Menim, da bi se morala Komisija in Evropski parlament, namesto da se vmešavata v tako občutljive zadeve, kot je kazenski postopek v neki državi, osredotočiti na doseganje čim višje ravni sodelovanja med policijami držav članic. To bi lahko dosegli prek organov, kot sta Eurojust in Evropska policijska akademija.

- Poročilo: Niels Busk (A6-0340/2008)

Lena Ek (ALDE), *v pisni obliki.* – (*SV*) Ribiška politika EU ne temelji in ni nikoli temeljila na dobro premišljenih, skupnih odločitvah. Staleži rib v Evropi so se v zadnjih letih dramatično znižali in zelo malo je bilo storjenega, da bi te razmere spremenili. Ribiška politika, ki bi jo morala zagovarjati EU, mora biti prepojena z dolgoročnim in daljnovidnim razmišljanjem.

Vseeno pa je poročilo gospoda Buska v številnih pogledih pozitivna sprememba. V obrazložitvi je med drugim rečeno, da je obnovitev staleža trsk nadvse pomembna in da bi bil najboljši način popolna prepoved lovljenja trsk, čeprav je ta ukrep kasneje zavrnjen. Žal spremembe poročila ne odražajo skrbi, ki jo je gospod Busk izrazil v obrazložitvi.

Predlagane spremembe so veliko preslabotne, da bi res nekaj pomenile. Na veliko žalost je odprta pot za revizijo že tako nezadostne ureditve ribolovnega napora, ko se bodo staleži trsk "znatno okrepili". Smiselno je predlagati, da bi se morali raje osredotočiti na boljše zagotavljanje obnovitve, kot je sedanje. Šele nato lahko začnemo govoriti o morebitni reviziji. Poročilo torej pošilja povsem napačna sporočila, in sicer da bo problem kmalu rešen in da bi zato morali začeti sistem revidirati. Resnica je ravno obratna. Zato sem glasovala proti poročilu.

Glyn Ford (PSE), *v pisni obliki.* – Buskovega poročila nisem podprl. Vsi vemo, da je pomembno, da se staleži trsk obnovijo. Jasno je, da lahko ribiči nehote ujamejo trske, ko lovijo druge vrste. Vseeno pa je tukajšnji predlog o znižanju celotne ribiške intenzivnosti na območju od Cornwalla do estuarija reke Severn drastičen in dramatičen. Kot evropski poslanec za zadevno regijo še nisem – ob več dokazih bi lahko bil – prepričan o tem, da je treba iti tako daleč, tako hitro.

Duarte Freitas (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Namen tega poročila je dodelati evropsko strategijo za ohranitev staležev trsk.

Od novembra 2000, ko je Mednarodni svet za raziskovanje morja (ICES) opozoril na hudo nevarnost uničenja staležev trsk v Severnem morju in ob zahodni Škotski, ter od zasedanja Sveta decembra 2000 ministri za ribištvo in Komisija izražajo zaskrbljenost zaradi kritičnega stanja staležev.

Glede na različne razmere v ribištvih je namen tega poročila Evropskega parlamenta zagotoviti večjo prožnost ukrepanja, ob upoštevanju različnih razmer v ribištvu in glede staležev na različnih območjih, na katerih se bodo uporabljali načrti za obnovitev te vrste.

Zagotavljanje večje udeleženosti zadevnih regionalnih svetovalnih svetov in držav članic pri učinkovitem upravljanju staležev trsk je ena od prednostnih nalog tega poročila. Izrecna navedba regionalnih svetovalnih svetov in držav članic v zakonodaji bo jasno znamenje, da institucije EU mislijo resno glede udeležbe teh zainteresiranih strani v prihodnjem razvoju sistemov za upravljanje ribištva.

Glasoval sem za to poročilo.

Hélène Goudin in Nils Lundgren (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*SV*) Razmere glede trsk so izredno resne in zahtevajo takojšnje in odločno ukrepanje. Toda predlogi Komisije ne zadostujejo in so na številnih področjih pomanjkljivi.

Zanimivo je tudi, da se je Parlament precej nenadoma odločil, da je treba to vprašanje reševati na nacionalni ravni. Očitno gre za to, da želijo oslabiti predlog Komisije v korist zadevne panoge. Preprosto se zadeve lotevajo na popolnoma neprimeren način.

Zaradi zgornjih razlogov sva glasovala proti poročilu.

Bogusław Liberadzki (PSE), *v* pisni obliki. – (PL) Glasoval sem za poročilo o predlogu Uredbe Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 423/2004 glede obnovitve staležev trsk in spremembi Uredbe (EGS) št. 2847/93.

Po mnenju Znanstvenega, tehničnega in gospodarskega odbora za ribištvo so staleži trsk v Severnem morju v kritičnem stanju. Ulovi se preveč rib, zlasti preveč nedoraslih rib. S tem se zmanjšujejo možnosti obnovitve vrste.

Poročevalec gospod Busk je poudaril potrebo po spremljanju in nadzorovanju skladnosti s predpisi. Nagiba se tudi k mnenju Komisije o potrebi po pregledu ulovov, poenostavitvi sistema upravljanja in zmanjšanju zavržkov. Zaradi socialnih in gospodarskih posledic ne moremo prepovedati ribolova, toda treba je ukrepati takoj in izvesti načrt za obnovitev staleža trsk.

James Nicholson (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Pozdravljam to prizadevanje za reševanje problemov v zvezi z načrtom za obnovitev staleža trsk iz leta 2004, ki se je očitno izkazal za neučinkovitega. Kljub različnim ukrepom, je pri staležu trsk zaznati malo znamenj obnovitve.

Najpomembnejša zadeva v tem predlogu se nanaša na zmanjšanje zavržkov. V trenutnih razmerah pomanjkanja hrane in izredno zahtevnih časov za ribiče je to mogoče opisati samo kot povsem nelogično in razsipno prakso.

Kvota za celotni dovoljeni ulov je tako nizka in ribiči so prisiljeni vreči velike količine rib nazaj v morje, čeprav ta praksa nič ne prispeva k prizadevanjem za obnovitev staležev.

Seveda moramo še naprej sprejemati ukrepe, ki ščitijo naše staleže rib. Vseeno pa moramo imeti v mislih tudi širšo sliko. Lahko da imajo podnebne spremembe in vpliv globalnega segrevanja več opraviti z izpraznjenimi staleži kot ribiči, ki samo preskušajo preživeti s to dejavnostjo.

- Poročilo: Kyösti Virrankoski (A6-0412/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Na podlagi poročila mojega finskega poslanskega kolega gospoda Virrankoskega sem glasoval za resolucijo o sprejetju, brez sprememb, predloga spremembe proračuna Evropske unije št. 7/2008 v zvezi z uporabo sredstev Solidarnostnega sklada Evropske unije v višini 12,8 milijonov evrov v obliki prevzemanja obveznosti in odobritve plačil. Ta znesek je dodeljen za pomoč prebivalcem francoskih čezmorskih departmajev Guadeloupa in Martiniqua, ki sta utrpela znatno škodo zaradi orkana Dean avgusta 2007. Ta predlog spremembe proračuna je s proračunskega gledišča povsem nevtralen, saj določa ustrezno zmanjšanje sredstev za plačila v vrstici 13.04.02, ki se nanaša na Kohezijski sklad. Pomembno je opozoriti, da je ta predlog proračuna prvi, ki je namenjen zgolj Solidarnostnemu skladu EU, kot je zahteval Evropski parlament.

- Poročilo: Reimer Böge (A6-0399/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Na podlagi poročila mojega cenjenega nemškega kolega gospoda Bögeja sem glasoval za resolucijo o sprejetju, brez spremembe, predloga Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za pomoč Franciji, katere čezmorska departmaja Martinique in Guadeloupe je leta 2007 prizadel orkan Dean. Znesek 12,8 milijonov evrov v obliki prevzemanja obvez in odobritve plačil bo tako uporabljen v okviru Solidarnostnega sklada za Francijo, in to prek vzporedno sprejete spremembe proračuna leta 2008. Ta znesek predstavlja 2,5 % neposredne škode, ki je ocenjena v višini 511,2 milijonov evrov.

Šarūnas Birutis (ALDE), *v pisni obliki.* – (*LT*) Solidarnostni sklad in drugi posebni ukrepi ne pomenijo veliko denarja v primerjavi s proračunom Evropske unije; konec koncev so namenjeni pomoči območjem, ki jih

je prizadela nesreča, in tamkajšnjim ljudem po naravnih nesrečah. Podpiram odločitev, da se Franciji za Martinique in Guadeloupe, ki ju je avgusta 2007 prizadel orkan Dean, dodeli pomoč iz Solidarnostnega sklada. V takih primerih moramo pokazati solidarnost.

Hélène Goudin in Nils Lundgren (IND/DEM), *v* pisni obliki. – (SV) Francija je vložila zahtevek za uporabo sredstev sklada zaradi orkana Dean, ki je avgusta 2007 prizadel Martinique in Guadeloupe. Komisija je zato predlagala, da se za podporo Franciji uporabijo sredstva sklada v višini 12 780 000 evrov.

Junijska lista pozdravlja tako nacionalno kot mednarodno solidarnost in akcije pomoči, kadar neko državo prizadene nesreča.

Vseeno meniva, da so izkušnje pokazale, da EU ni sposobna učinkovito upravljati s pomočjo v sili s sredstvi Skupnosti. Drugič, govorimo o prispevku, ki znaša delec odstotka BNP Francije. Nerazumno je, da bi morala EU posredovati in skupno financirati projekte, ki bi jih bogata država članica morala biti sposobna obvladovati sama.

Zato sva se odločila, da glasujeva proti poročilu v celoti.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Komisija predlaga uporabo sredstev evropskega Solidarnostnega sklada v korist Francije.

Medinstitucionalni sporazum dovoljuje uporabo sredstev tega sklada v višini do 1 milijarde evrov letno. V letu 2008 je bil skupni znesek 260 411 197 evrov uporabljen v korist Združenega kraljestva (162 387 985 evrov), Grčije (89 769 009 evrov) in Slovenije (8 254 203).

Francija je zaprosila za pomoč Sklada po orkanu Dean, ki je avgusta 2007 prizadel Martinique in Guadeloupe. Komisija predlaga uporabo sredstev Solidarnostnega sklada EU v skupnem znesku 12 780 000 evrov, dodeljenih iz neporabljenih proračunskih sredstev Kohezijskega sklada.

Vseeno se je treba, kot v prejšnjih primerih, vprašati vsaj eno: kako je mogoče, da bodo sredstva EU na razpolago šele zdaj, več kot eno leto po nesreči, ki je prizadela prebivalstvo? Nedvomno nekaj ni v redu...

Treba je opozoriti, da smo dali predloge za pospešitev postopkov v zvezi z uporabo sredstev sklada in zagotovitev, da so regionalne nesreče še vedno upravičene. Namen teh predlogov je bil tudi priznanje posebnosti naravnih nesreč v sredozemski regiji, kot sta suša in požari, v okviru tega sklada.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), v pisni obliki. – Sprememba 134

Močno nasprotujemo prisilnemu splavu, prisiljeni sterilizaciji in detomoru.

Vzdržali smo se glasovanja o tej spremembi, ker sredstva EU nikoli niso bila uporabljena na ta način in sprememba ne pojasnjuje pomena mednarodnega razvojnega dela verodostojnih organizacij za podporo ženskam pri nadzoru nad rojevanjem otrok, bolj natančno pri spolni vzgoji, reproduktivni zdravstveni oskrbi in načrtovanju družine ter pri borbi za pravice žensk do zdravstvene oskrbe.

Spremembe 130, 131, 132, 133

Čeprav glasujemo za te spremembe zaradi pomembnosti vprašanja, menimo, da bi bilo bolj ustrezno oblikovati posebno proračunsko postavko za otrokove pravice, ki bi zajemala zadeve, na katere se nanašajo te spremembe.

Andreas Mölzer (NI), *v* pisni obliki. – (*DE*) Posledice naravnih nesreč so raznolike in na splošno uničujoče. Poleg človeškega trpljenja, ki ga povzročijo, gre predvsem za gospodarske posledice, ki razvoj teh držav potisnejo nazaj za mnogo let, kot je to v tem primeru. Osnovna infrastruktura je uničena in z lastnimi sredstvi države jo je mogoče obnoviti samo z velikimi težavami.

Ustanovitev Solidarnostnega sklada, za katerega se zavzemamo, bi pospešila taka obnovitvena dela z zagotavljanjem selektivne finančne podpore, ki bo zahtevala tudi skrbno spremljanje na posamezni lokaciji. Res je, da prizadete regije potrebujejo hitro pomoč, toda pomembno je tudi zanesljivo spremljanje vlaganj v te projekte. Po mojem mnenju bi morali temu področju nameniti več pozornosti, zato se vzdržujem glasovanja o tem poročilu.

Luca Romagnoli (NI), v pisni obliki. – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospoda Bögeja o predlogu Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije, za katero je zaprosila Francija za reševanje izrednih razmer, ki jih je avgusta 2007 na Martiniquu in

Guadeloupu povzročil orkan Dean. Strinjam se s poročevalcem in z Odborom za regionalni razvoj, da je v tem primeru uporaba sredstev povsem v skladu z določbami Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006.

Margie Sudre (PPE-DE), *v pisni obliki. – (FR)* Naš Parlament je ravnokar odobril pomoč v višini 12,78 milijonov evrov, ki jo je predlagala Evropska komisija v korist Martiniqua in Guadeloupa in ki naj bi pokrila del izrednih izdatkov zaradi orkana Dean prejšnje poletje.

Ta finančna pomoč bo dobrodošla, zlasti ker Martinique in Guadeloupe še vedno čutita posledice škode, ki jo je povzročil orkan Dean, še posebno na stanovanjskem področju ter v sektorju banan in sladkornega trsa.

Solidarnostni sklad, ki se v tem primeru uporablja z uporabo izjeme glede na splošna pravila, je še zlasti pomemben za najbolj oddaljene regije, glede na količino redne ogroženosti prebivalstva v času, ko je karibske otoke prejšnji teden spet prizadel orkan Omar.

Odkar je bil leta 2002 ta sklad ustanovljen se zelo zavzemam za zagotovitev, da bi lahko čezmorski departmaji koristili to vrsto podpore. Izkušnje francoske vlade pri predložitvi svojih prošenj, skupaj z razumevanjem, ki so ga pokazali Komisija, Evropski parlament in Svet, nas pomirjajo glede zmožnosti Evrope, da podpre čezmorsko prebivalstvo, ki se sooča z velikimi krizami.

- Poročilo: Reimer Böge (A6-0405/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Na podlagi poročila gospoda Bögeja sem glasoval za uredbo, ki potrjuje predlog o sklepu Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi, v okviru splošnega proračuna Evropske unije za leto 2008, zneska 10,8 milijonov evrov s prevzemom obveznosti in odobritvami plačil v okviru Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za zagotovitev pomoči avtomobilskemu sektorju v Španiji in tekstilnemu sektorju v Litvi. V primeru Španije (kateri naj bi odobrili 10,5 milijonov evrov) se zahteva nanaša na 1 589 presežnih delavcev, od katerih jih je bilo 1 521 odpuščenih v Delphi Automotive Systems España v Puerto Realu v provinci Cádiz v Andaluziji. To je proizvajalec motornih delov, ki pripada podjetju Delphi Automotive Systems Holding Inc. s sedežem v Troyu v Michiganu v Združenih državah. V primeru Litve (ki naj bi ji odobrili 0,3 milijona evrov) se zahteva nanaša na 1 089 izgubljenih delovnih mest v Alytaus Tekstilė, tekstilnem podjetju, ki gre v likvidacijo v referenčnem obdobju štirih mesecev.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *v* pisni obliki. – (*PT*) Španija je vložila zahtevek glede 1 589 presežnih delavcev, od katerih jih je bilo 1 521 odpuščenih v Delphi Automotive Systems España in 68 pri njihovih dobaviteljih. Zaprosila je za prispevek 10 471 778 evrov za kritje dela stroškov ukrepov pomoči, ki znašajo skoraj 20,94 milijonov evrov.

Litva je vložila zahtevek v zvezi s 1 089 presežnimi delavci zaradi zaprtja Alytaus Tekstilė, proizvajalca tekstila. Zaprosila je za 298 994 evrov od skupnega stroška skoraj 0,06 milijona evrov.

Kot smo že dejali, se tega sklada ne sme uporabiti kot začasno blažilo za nesprejemljive socialnoekonomske stroške zaradi selitve podjetij in njihovih presežnih delavcev ali za ohranitev politik, ki povzročajo izkoriščanje delavcev, njihovo negotovost in brezposelnost. Bistveno je preprečiti in kaznovati selitve podjetij in prekiniti s politiko liberalizacije svetovne trgovine, kot jo spodbuja EU.

Državno pomoč je treba dodeljevati pod pogojem dolgoročnih zavez v zvezi z zaposlovanjem in regionalnim razvojem. Pomoči se ne sme odobriti, če bi bila lahko uporabljena za spodbujanje selitev.

Okrepiti moramo vlogo predstavnikov delavcev v upravah podjetij in pri sprejemanju strukturnih poslovodnih odločitev.

Luca Romagnoli (NI), *v* pisni obliki. – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospoda Bögeja o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji kot odgovor na zahtevi Španije in Litve, predloženi februarja in maja 2008. Menim, da je uporaba sredstev sklada ustrezna, saj sta državi utrpeli velike stroške v obliki pomoči delavcem. Glede na to, da sklad obstaja ravno zato, da zagotavlja dodatno podporo delavcem, ki jim grozijo nove konkurenčne razmere in poslovne prakse v današnjem poslovnem svetu, menim, da lahko v tem primeru zahtevo za uporabo sredstev sklada odobrimo brez vprašanja.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), *v pisni obliki.* – (RO) Glasovala sem za osnutek resolucije, ki preprečuje uvedbo skeniranja potnikov kot načina povečanja varnosti civilnega letalstva. Varnost potnikov je bistvenega pomena,

toda ukrepi ne bi smeli voditi h kršitvam temeljnih pravic državljanov. Uvedba skeniranja telesa, kot je sedaj predlagana, ne zagotavlja spoštovanja pravic do zasebnosti.

Menim, da je treba opraviti študije za ugotovitev posledic uvajanja tega ukrepa za človekovo zdravje in oceniti učinke za ugotovitev primernosti teh ukrepov. Mislim tudi, da so postopki, ki bi morali biti sprejeti za ravnanje s slikami, ki nastanejo pri skeniranju, izredno pomembni. Glede na to bi moral Evropski nadzornik za varstvo podatkov sestaviti in izdati mnenje, tako da bodo kakršni koli ukrepi za povečanje varnosti potnikov izvedeni v skladu s predpisi o osebnih podatkih.

Od Evropske komisije z zanimanjem pričakujemo dodatne podatke v zvezi z ukrepi, ki jih imamo v mislih za izboljšanje varnosti civilnega letalstva. Danes sem glasovala za sprejetje te resolucije, ker je treba zaščititi temeljne pravice državljanov Evropske unije.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*PL*) Globalizacija ima pozitivne posledice za gospodarsko rast in zaposlovanje. Ima lahko tudi negativne posledice za najobčutljivejše in najmanj usposobljene delavce v nekaterih sektorjih. Te negativne posledice lahko prizadenejo vse države članice, ne glede na to, ali so velike ali majhne, stare ali nove.

Strukturni skladi Evropske unije podpirajo načrtovane spremembe in upravljanje z njimi v okviru takih ukrepov, kot je vseživljenjsko učenje, na dolgoročni osnovi. Nasprotno pa Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji zagotavlja enkratno posamezniku prilagojeno podporo za omejen čas. Namenjen je podpori delavcem, ki so postali presežni zaradi sprememb na trgu. Evropska unija bi morala biti posebno pozorna na ta sklad.

- Poročilo: Anders Wijkman (A6-0366/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Glasoval sem za resolucijo, ki sledi sporočilu Komisije o oblikovanju globalnega zavezništva o podnebnih spremembah med Evropsko unijo in na podnebne spremembe najobčutljivejšimi revnimi državami v razvoju, in sicer na podlagi samoiniciativnega poročila mojega švedskega kolega gospoda Wijkmana. Zdaj je dognano, da bo vpliv podnebnih sprememb najhitreje in najteže prizadel najmanj razvite države in majhne otoške države v razvoju. Te države imajo najmanj virov sredstev za to, da bi se pripravile na te pretrese in da bi spremenile način življenja. Obstaja torej nevarnost, da bo zaradi podnebnih sprememb prišlo do še večje zamude pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja v številnih od teh držav, in pozdravljam globalno zavezništvo o podnebnih spremembah, ki naj bi bilo na predlog Komisije vzpostavljeno med EU in na podnebne spremembe najobčutljivejšimi revnimi državami v razvoju, zlasti najmanj razvitimi državami in majhnimi otoškimi državami v razvoju in državami AKP (afriške, karibske in pacifiške države). Tako kot velika večina mojih poslanskih kolegov, menim, da znesek 60 milijonov evrov, odobren za to pobudo, niti najmanj ne zadošča.

Alessandro Battilocchio (PSE), v pisni obliki. – (IT) Glasoval sem za poročilo gospoda Wijkmana o oblikovanju globalnega zavezništva o podnebnih spremembah med Evropsko unijo, najmanj razvitimi državami in majhnimi otoškimi državami v razvoju; menim, da ne smemo odlašati z odločnejšim ukrepanjem izven EU v zvezi s skupnimi izzivi podnebnih sprememb in zmanjšanjem revščine. Tako ukrepanje bi bilo korak k izvajanju Akcijskega načrta EU o podnebnih spremembah in razvoju (2004) na podlagi našega boljšega razumevanja dejstva, da moramo zaradi podnebnih sprememb preoblikovati naš pristop k razvojni pomoči.

Kot član Odbora za razvoj sem še posebej občutljiv za to odločitev, ki se lahko združi z mednarodnimi pogajanji o podnebnih spremembah v Poznańu leta 2008 in Köbenhavnu leta 2009. Preseči moramo nezaupanje med industrializiranimi državami in državami v razvoju, ki je ena od glavnih ovir za sporazum o podnebnih spremembah v obdobju po letu 2012.

Šarūnas Birutis (ALDE), *v* pisni obliki. – (*LT*) Države v razvoju najmanj prispevajo k podnebnim spremembam, vendar najbolj trpijo zaradi njihovih posledic in se bodo najteže spopadle z njimi. Industrializirani narodi so zgodovinsko odgovorni za podnebne spremembe in imajo moralno dolžnost, da prispevajo k prizadevanjem držav v razvoju, da bi se prilagodile na podnebne spremembe.

Pregled Akcijskega načrta EU o podnebnih spremembah in razvoju kaže, da ni storjenega dovolj, da bi podnebne spremembe vključili v razvojno politiko EU, in delo gre zelo počasi. Podpiram pobudo Komisije o ustanovitvi globalnega zavezništva o podnebnih spremembah. Vendar pa 60 milijonov evrov, dodeljenih globalnemu zavezništvu o podnebnih spremembah, nikakor ne zadošča, zato je pomembno, da Komisija vzpostavi dolgoročno financiranje in dodeli vsaj 2 milijardi evrov do leta 2010 in 5 milijardi evrov do leta

2020. Sedaj državam v razvoju obupno primanjkuje sredstev za prilagoditev na podnebne spremembe. S pomočjo državam v razvoju bomo pomagali tudi sebi.

Marie-Arlette Carlotti (PSE), *v* pisni obliki. – (FR) Res je, dolžni smo pomagati državam v razvoju in zlasti najmanj razvitim državam in majhnim otoškim državam v razvoju pri omejevanju posledic globalnega segrevanja, saj bodo te države prve žrtve globalnega segrevanja, ne da bi bile zanj odgovorne.

Danes je Afrika "pozabljena celina" kar zadeva pogajanja v zvezi s podnebjem.

Toda te ambicije se morajo odražati v finančni zavezi, ki je sorazmerna tistemu, za kar gre.

V tem je težava.

Proračun 60 milijonov evrov, ki ga zagotavlja Evropska komisija, ni dovolj.

Dolgoročni cilj financiranja bi moral biti vsaj 2 milijardi evrov do leta 2010 in 5 do 10 milijard evrov do leta 2020.

Za financiranje tega povečanja morajo Komisija in države članice uporabiti vsaj 25 % prihodka od sistema Skupnosti za trgovanje z emisijami.

Zahtevamo tudi ukrepe v zvezi s finančno pomočjo, tehnično pomočjo in prenosom tehnologije, da bi omogočili uporabo tehnologij, ki omogočajo nizke emisije toplogrednih plinov.

Nazadnje je treba odpreti pot novim metodam financiranja.

Če bodo spet uporabljena razvojna posojila in sredstva Evropskega razvojnega sklada, bo zadevno zavezništvo zgolj slepilo.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), v pisni obliki. – (EL) EU pretirava glede trenutnih nevarnosti zaradi podnebnih sprememb, ki so jih z neodgovornim izkoriščanjem naravnih virov povzročila velika podjetja, ne zato, da bi spodbudila pomembne ukrepe za spopad z njimi, temveč da bi ljudi prestrašila, da bi izboljšala svoj položaj v tekmi z drugimi imperialisti in da bi našla rešitev za prekomerno kopičenje kapitala z zagotavljanjem še večjih dobičkov za monopoliste.

Poročilo EU o oblikovanju zavezništva o podnebnih spremembah med EU in državami v razvoju je odkrito poseganje v notranje zadeve teh držav glede organizacije njihovega gospodarstva, družbe in administrativnih mehanizmov ter ponuja pičlo finančno nagrado za plutokracije teh držav ali grozi z vojaškim posredovanjem v okviru svoje preventivne politike za spopad z varnostnimi grožnjami in reševanje sporov v zvezi s podnebjem, s čimer podpira Solanovo poročilo o tej temi.

Predlaga aktivnejšo vlogo podjetij prek javno-zasebnih partnerstev, zlasti v sektorjih, kot so voda, javno zdravje in oskrba z energijo, in uvedbe zelenih davkov, ter pozdravlja sistem za trgovanje z emisijami, ki koristi podjetjem in ki ga plačujejo delavci in okolje, in prilagajanje držav v razvoju kapitalističnemu prestrukturiranju trgovine, poljedelstva in varnosti.

Ljudje bodo zavrnili imperialistične načrte EU in zahtevali boljše in zdravo okolje.

Hélène Goudin in Nils Lundgren (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*SV*) Poročilo se nanaša na predlog Komisije o oblikovanju globalnega zavezništva o podnebnih spremembah. Žal je osnovni namen poročila začinjen z izjavami, ki jih junijska lista ne more podpreti, vključno s pozivom k povezovanju okoljske zaveze Evropske unije s skupno zunanjo in varnostno politiko ter podrobnimi predlogi o tem, kako naj EU vpelje okoljske investicije v tretjih državah.

Glede na nekatere izjave v poročilu bi lahko globalno zavezništvo o podnebnih spremembah razumeli tudi kot poskus EU, da poveča svojo moč v zvezi z gozdarskimi in morskimi vprašanji. Takemu načinu izrabe zadev za izgradnjo države EU najmočneje nasprotujeva.

Junijska lista se zelo zavzema za sodelovanje EU, ki zajema čezmejne okoljske probleme. Vseeno pa morala boj proti revščini in uvajanje prizadevanj za reševanje okoljskih problemov na globalni ravni potekati v okviru ZN. Po tehtnem premisleku se je junijska lista zato odločila, da bo glasovala proti poročilu.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Podnebne spremembe na Zemlji niso le posledica njenega naravnega razvoja, temveč tudi politike intenziviranja izkoriščanja naravnih virov, ki jo izvajajo

industrializirane države. S tem so podnebne spremembe dosegle stopnjo, ki zdaj človeštvu povzroča hude težave.

Odgovorno ukrepanje za spopad s posledicami velikega tratenja naravnih virov zahteva prekinitev s kapitalističnimi politikami iz katerih izvira.

Toda pristop, ki ima prednost in na čelu katerega je EU, je tak, pri katerem si vse države delijo odgovornost. To pomeni, da se države "v razvoju" poskuša omejiti glede njihove suverene uporabe svojih lastnih naravnih virov, seveda v skladu z željami velikih nadnacionalnih družb po izkoriščanju teh virov.

Poleg drugega, sprejeto besedilo EP ne vsebuje samo protislovij, temveč tudi povsem ignorira ta osrednja vprašanja. Namesto tega zagovarja "preventivno varnostno politiko ali kot odziv na ogroženost ali spore glede varnosti", pri čemer uporablja "podnebne spremembe" za zavarovanje in militarizacijo mednarodnih odnosov.

Poročilo zagovarja tudi uvedbo "zelenih" davkov na podlagi načela, da plača potrošnik (v nasprotju z davčnim sistemom, ki temelji na dohodku), kar odpira vrata za privatizacijo javnih storitev in zasebno izkoriščanje takih osnovnih virov, kot je voda.

Luís Queiró (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Podnebne spremembe so dejstvo, o katerem postane zanimivo razpravljati, ko gre za iskanje odgovorov. Pri tem nas mora voditi zavrnitev dogme in brezbrižnosti.

V nasprotju s fatalističnim pristopom, ki izenačuje rast svetovnega prebivalstva, povečanje porabe in, neizogibno, izboljšane življenjske pogoje za milijone ljudi s potencialno okoljsko katastrofo, bi morali uporabiti naše sodobne znanstvene sposobnosti in ogromen napredek, od katerega imamo vsi korist, da poiščemo ustrezne odgovore, pri katerih se lahko izognemo nevarnosti neželenih stranskih učinkov (kot se tako pogosto zgodi z odločitvami, ki so sprejete po hitrem postopku zaradi želje po hitrem ukrepanju, toda brez ustreznega razumevanja razmer, na katere se je treba s temi odločitvami odzvati).

Vendar pa moramo, ne glede na to, kakšen pristop – ali pristope, glede na to, da je potrebnih več odgovorov – bomo uporabili, priznati, da so se nekatere države manj sposobne odzvati. Te države so na stopnjah razvoja, na katerih nimajo potrebnih virov sredstev, zaradi česar so izredno ranljive. Razmišljanje o teh državah in njihovih prebivalcih s ciljem, da bi olajšali negativne posledice podnebnih sprememb in jim pomagali, da se prilagodijo, mora biti bistveni element naše politike.

Luca Romagnoli (NI), *v pisni obliki.* – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospoda Wijkmana o oblikovanju globalnega zavezništva o podnebnih spremembah. Podnebne spremembe so na dnevnem redu že vrsto let: veliko je bilo storjenega, toda ni še dovolj. Cilj je pospešiti ukrepanje glede podnebnih sprememb izven EU. Zato moramo spodbujati politični dialog med EU in državami v razvoju, da bi spodbudili vgrajevanje dejavnikov v zvezi s podnebnimi spremembami v načrte za zmanjšanje revščine na lokalni in nacionalni ravni.

Podpiram to pobudo; preden se bo uveljavila, pa se bo morala seveda soočiti z različnimi izzivi, kot so pomanjkanje koordinacije na svetovni ravni, pičla finančna sredstva in tako dalje. Strinjam se tudi s pripombami poročevalca glede vlaganja v razvoj inovativnih modelov javno-zasebnega partnerstva, v katere Evropa trdno verjame. Predstavljajo prihodnost EU na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

Bart Staes (Verts/ALE), *v pisni obliki.* – (*NL*) Že nekaj časa je jasno, da globalno segrevanje najbolj škodi najmanj razvitim državam, čeprav so ravno te države k njemu najmanj prispevale. Njihova ranljivost jih bo potegnila še globlje v globel revščine in pozdravljam dejstvo, da gospod Wijkman to odločno poudarja.

Ustanovili naj bi zavezništvo za spopad s podnebnimi spremembami, toda Komisija za to ne zagotavlja dovolj sredstev. Cena podnebnih sprememb bi lahko bila tudi do 80 milijard evrov. Proračun, ki ga je Komisija za to odobrila, pa je 60 milijonov evrov, kar preprosto ne zadošča za to, da bi se najmanj razvite države pripravile na podnebne spremembe. Zdaj je na vrsti zavezništvo, da poišče ali sprosti nadaljnja sredstva. To pomeni, da morajo posamezne države članice v Uniji prevzeti svojo odgovornost. Zagotoviti morajo višje zneske, kot jih trenutno.

Evropski parlament predlaga tudi, da se za zavezništvo uporabi vsaj 25 % prihodka EU od sistema za trgovanje z emisijami.

Videti je, kot da Unija zaradi podnebnih sprememb začenja razmišljati drugače o razvojnem sodelovanju, kar je treba pozdraviti. Zato bom podprl to poročilo.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), *v pisni obliki.* – (RO) Glasovala sem za poročilo o oblikovanju globalnega zavezništva o podnebnih spremembah med Evropsko unijo in revnimi državami v razvoju, saj so te države najranljivejše za podnebne spremembe.

Zgoraj omenjeni pregled Akcijskega načrta EU o podnebnih spremembah in razvoju iz leta 2007 kaže, da je napredek glede vključevanja podnebnih sprememb v razvojne politike Evropske unije nezadosten in veliko prepočasen.

Čeprav si je EU zadala cilj, da postane vodilna v boju proti podnebnim spremembam, proračun EU ne odraža prednosti teh politik. Mehanizem čistega razvoja je za zdaj slabo prilagojen zadovoljevanju potreb najrevnejših držav glede investicij v čisto tehnologijo.

Poročilo poziva EU, naj podnebne spremembe postavi v središče svoje politike razvojnega sodelovanja, Komisijo pa, naj zagotovi podrobne informacije o obstoječih finančnih mehanizmih v zvezi s podnebnimi spremembami in razvojem na nacionalni in mednarodni ravni. Komisija bi morala nujno predlagati ukrepe za povečanje finančne podpore EU v zvezi s podnebnimi spremembami in razvoje, ob zagotavljanju najboljšega možnega usklajevanja in dopolnjevanja z obstoječimi pobudami.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*PL*) Varovanje naravnega okolja bi morala nedvomno biti prednostna naloga vsake države članice in Skupnosti v celoti. Kar zadeva pobudo o oblikovanju globalnega zavezništva o podnebnih spremembah, pa je najbolje, kar lahko o njej rečemo, to, da je brez smisla. Zapravljanje davkoplačevalskega denarja za še eno drago politično telo prav gotovo ne bo pomagalo pri izboljšanju stanja naravnega okolja. Zagotovilo bo zgolj dodatna donosna delovna mesta, ki jih bodo zapolnili bruseljski birokrati. Države v razvoju povzročijo veliko manj onesnaževanja in njihove emisije ogljikovega dioksida so neznatne v primerjavi z emisijami gospodarskih gigantov.

Rad bi opozoril, da so Združene države Amerike že veliko let blizu vrha na seznamu držav, ki proizvajajo strupene snovi. Še vedno niso ratificirale Kjotskega protokola. Prepričan sem, da oblikovanje zavezništva med EU in državami v razvoju ne bo niti najmanj prispevalo k znižanju stopnje onesnaževanja. Po drugi strani pa bi bilo lahko ukrepanje, kot so na primer razgovori s političnimi voditelji zgoraj navedenih držav, odločilnega pomena. In sicer zato, ker so oni tisti, ki najbolj prispevajo k degradaciji naravnega okolja.

- Poročilo: Jean Marie Beaupuy (A6-0356/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (FR) Glasoval sem za resolucijo o nacionalnem, regionalnem in projektnem vodenju ter partnerstvu na področju regionalne politike, vloženo na podlagi samoiniciativnega poročila mojega francoskega poslanskega kolega Jean Marie Beaupuyja. V celoti se strinjam z zamislijo, da se z namenom poenostavitve in večje učinkovitosti preuči izvedljivost združitve različnih skladov Skupnosti v prihodnji kohezijski politiki za obdobje po letu 2013.

Petru Filip (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Rad bi pozdravil pobudo o sestavi poročila o dobrem lokalnem in regionalnem upravljanju ter pomen koncepta partnerstva med štirimi ali več ravnmi oblasti: lokalno, regionalno, nacionalno in evropsko. Katero koli srečanje s predstavniki lokalnih oblasti, ki so jih ljudje izvolili neposredno, večinoma osvetljuje razlike v načinu, na katerega z evropskimi politikami ravnajo med temi ravnmi oblasti.

Brez vzpostavitve politike pravega partnerstva med vsemi temi organi oblasti, ki ne bo pod vplivom političnega strankarstva, ki nima nobene zveze s subsidiarnostjo, prizadevanja tako Evropskega parlamenta kot drugih evropskih institucij ne bodo prinesla želenih konkretnih rezultatov in učinkovitosti. Dovolj dobro poznamo spore in slabo razumljeno rivalstvo med predstavniki različnih političnih strank na oblasti na različnih ravneh administracije, ki večinoma privedejo do tega, da so evropski državljani prikrajšani za koristi evropskih projektov, o katerih odloča ta forum EP. Zato sem glasoval za to poročilo, v pričakovanju, da bo regionalnim politikam dan pomen, ki si ga zaslužijo.

Bruno Gollnisch (NI), *v pisni obliki*. – (FR) Poročilo gospoda Beaupuyja je zelo poučno. Govori o upravljanju strukturne politike in izvemo, da je, če pustimo ob strani ponovno uravnoteženje stopenj razvoja vseh regij v Evropski uniji, pravi namen regionalne politike, ki jo vodi Bruselj, radikalno spremeniti teritorialno organiziranost držav članic in s tem njihove administrativne in politične strukture.

V bistvu to niti ni presenetljivo. Danes se v Evropi počne vse, da bi zaobšli ali uničili nacionalne države: od zgoraj, s podaritvijo svojih pristojnosti evropski naddržavi; in od spodaj, s spodbujanjem, v nasprotju s tradicijami nekaterih držav članic in z naravnimi mejami ali mejami identitete pokrajine – ob stroških, ki

gredo v milijarde evrov –, "regije" kot prednostne ravni podnacionalne organiziranosti ali ustanavljanja čezmejnih podnacionalnih prostorov. "Celovit pristop" k evropski zakonodaji, ki ga hvali poročevalec in ki pomeni upoštevanje te ravni v vseh evropskih politikah z ozemeljskimi, gospodarskimi in socialnimi učinki, prispeva k temu razvoju.

Če pustimo ob strani volilne manipulacije, moramo administrativno reformo, ki jo predlaga gospod Sarkozy vsekakor analizirati na tak način.

Hélène Goudin in Nils Lundgren (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*SV*) Poročilo se zavzema za večje sodelovanje med nacionalnimi administracijami. Vseeno pa je pomembno opozoriti na to, da so najboljše oblike upravljanja preskušene in se razlikujejo od oblik, ki so manj primerne, ravno zaradi institucionalne konkurence. Raznolikost oblik administracij v Evropi in izmenjava mnenj med temi administracijami sta verjetno dober primer.

Poročilo je polno dobronamernih izjav, toda nujno primanjkuje konkretnih predlogov, kako izboljšati administracijo strukturnih politik za odpravo velikih pomanjkljivosti v zvezi z nadzorom nad gospodarskimi vidiki strukturnih politik. Treba se je spomniti, da strukturne politike EU predstavljajo največjo posamezno postavko izdatkov Evropske unije za obdobje od 2007 do 2013 in da Evropsko računsko sodišče v svojem poročilu za finančno leto 2006 pravi, vsaj 12 % denarja, izplačanega za strukturne politike, ne bi smelo biti izplačanega.

Poročilo omenja tudi Lizbonsko pogodbo. Toda ta pogodba je bila v demokratičnih postopkih zavrnjena. Sklicevanje na Lizbonsko pogodbo je torej nesprejemljiva arogantnost. Prihodnost Pogodbe je v času pisanja tako negotova, da se je treba sklicevanju na njeno vsebino izogibati. Zaradi zgornjih razlogov se je junijska lista odločila, da bo glasovala proti poročilu v celoti.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Seveda ni dvoma o naši podpori bistvenemu sodelovanju lokalnih in regionalnih oblasti ali drugih javnih oblasti, družbenih in gospodarskih organizacij ter splošne javnosti pri opredeljevanju ciljev in programov ter pri izvajanju in nadzorovanju uporabe strukturnih skladov Skupnosti v posamezni državi članici, saj smo se ves čas zavzemali za to.

Vendar pa ne moremo dovoliti, da bi se pod krinko teh legitimnih prizadevanj dosegali drugi cilji, kot je na primer združitev raznih skladov Skupnosti v okviru "prihodnje kohezijske politike za obdobje po letu 2013" (Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad, Kohezijski sklad in Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja). Ta predlog bi lahko ogrozil tisto, kar bi moralo biti osrednji cilj proračuna Skupnosti, in sicer njegovo funkcijo, da prerazporedi bogastvo med "kohezijskimi" državami in "bogatimi" državami, zlasti ker bi ukinil sredstva, ki so namenjena samo "kohezijskim" (poleg tega, da bi ogrozil financiranje "skupnih politik", kot sta kmetijska in ribiška, s strani Skupnosti).

Ne moremo se strinjati tudi s tem, da predlog spodbuja "javno-zasebno partnerstvo", ki je instrument za privatizacijo javnih služb, ki so bistvenega in strateškega pomena za ljudi in socialnoekonomski razvoj posamezne države članice.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), *v pisni obliki.* – (RO) Poročilo gospoda Beaupuyja opredeljuje dobro upravljanje na ravni dveh komplementarnih sistemov: institucionalnega sistema, ki zagotavlja dodeljevanje pooblastil in proračunov med državo in regionalnimi in lokalnimi oblastmi; in partnerskega sistema, ki povezuje različna javna in zasebna telesa, ki jih zanimajo ista vprašanja na nekem ozemlju.

Partnerstvo lahko prinese dodano vrednost k izvajanju kohezijske politike prek večje legitimnosti, trajnostnega usklajevanja, zajamčene preglednosti in boljšega črpanja sredstev. Udeležba partnerjev lahko pomaga pri razvoju institucionalnih zmogljivosti na sektorski in teritorialni ravni. Ne smemo prezreti dejstva, da imajo partnerji potrebne sposobnosti in sredstva, ki lahko povečajo učinkovitost programa s tem, da izboljšajo učinkovitost postopka izbiranja projektov.

Da bi legitimizirali postopek odločanja in izravnali kakršen koli politični vpliv kot del javnega posvetovanja v obdobju pripravljanja operativnih programov, je izredno pomembno, da so lokalne in regionalne oblasti ter civilna družba udeležene. To omogoči uporabo obsežnega strokovnega znanja in pripomore k izboljšanju razvoja, spremljanja in ocenjevanja programa.

Zavedati se moramo, da nove države članice še niso pripravljene na načelo partnerstva in da lahko torej to krepimo postopoma prek nadnacionalnega in podnacionalnega pritiska.

Glede na argumente, že izražene prek sprememb, ki smo jih vložili in ki so bile sprejete in jih je gospod Beaupuy vključil v končno besedilo, sem to poročilo podprla.

Luca Romagnoli (NI), *v pisni obliki.* – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospoda Beaupuyja o nacionalnem, regionalnem in projektnem vodenju ter partnerstvu na področju regionalne politike. Jasno je, da uspeh katerega koli regionalnega razvoja ni odvisen samo od doseženih rezultatov, temveč tudi od načina, na katerega te rezultate dosežemo, se pravi upravljanja. Zato moramo razviti mehanizme, ki izboljšajo sisteme upravljanja, ne da bi jih ovirale različne politike.

S poročevalcem si delim navdušenje nad načelom partnerstva: novi načini upravljanja ne bi smeli nadomestiti javnih institucij, temveč bi morali iti z roko v roki. Odobravam tudi načrt za reorganizacijo načina, na katerega je upravljanje povezano s sredstvi Skupnosti, različnih teritorialnih razsežnosti in seveda Evropske unije. Sposobnosti projektnega vodenja, sposojene iz poslovnega sveta, so lahko odločno orodje za uresničevanje novih oblik upravljanja za spodbudo posebnega razvoja evropskega sistema.

Poročilo: Manuel Medina Ortega (A6-0355/2008)

Ole Christensen, Dan Jørgensen, Poul Nyrup Rasmussen, Christel Schaldemose in Britta Thomsen (PSE), *v pisni obliki.* – (*DA*) Danski člani Skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu smo glasovali za samoiniciativno poročilo o boljši pravni ureditvi, toda radi bi poudarili, da je lahko odstranitev administrativnih bremen zelo političen proces. Podpiramo cilj odstranitve nepotrebnih administrativnih bremen. Vseeno pa so lahko nekatera administrativna bremena socialno zelo potrebna, čeprav se lahko čutijo kot ovire za rast in inovativnost podjetij. Mislimo, da je potreben uravnotežen pristop k zmanjšanju administrativnih bremen.

Luís Queiró (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Če moramo pred razpravo o vsebini evropske zakonodaje razpravljati o potrebi po "boljši pripravi zakonodaje", potem bi morali razmisliti o tem, koliko te zakonodaje dejansko potrebujemo. Res je, da zaradi oblikovanja skupnega trga in vzpostavitve enotnosti med državami z različnimi zgodovinami in tradicijami, ki so pogosto izražene v podrobnostih iz njihove zakonodaje, nastaja potreba po usklajenosti, ki zahteva morda bolj proaktivno pripravo zakonodaje.

Toda reči to ni isto kot priznati, da moramo predvsem sprejemati predpise in to na evropski ravni. Čeprav sem prepričan, da je EU pogosto pravi prostor za ukrepanje, je treba opozoriti tudi, da je načelo subsidiarnosti temeljno in da je velikokrat potisnjeno na stran v imenu lažne učinkovitosti in nepotrebnega rezultata.

Če želimo, da se bo EU sposobna odzvati na potrebe, pri katerih je odločanje na evropski ravni upravičeno, bi se morali dosledno in modro izogibati preplavljanju Evrope z zakonodajnimi projekti in pooblastili, ki jih je mogoče učinkovito vzpostaviti na nacionalni ravni. Ta skrb, ki se pogosto pojavi v pogodbah, je žal manj očitna v Bruslju, z neizogibnimi posledicami tudi v obliki birokratskih skušnjav.

Luca Romagnoli (NI), *v pisni obliki.* – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospoda Medine Ortege o protokolu o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti. Evropska unija bi si morala prizadevati za standarde jasnosti in učinkovitosti znotraj regulativnega okvira. Ker nam lahko izboljšanje zakonodajnih postopkov pomaga pri doseganju teh ciljev in glede na to, da sta načeli subsidiarnosti in sorazmernosti dva od temeljev, na katerih je zgrajena Skupnost, zlasti kadar nima izključne zakonodajne pristojnosti na nekem področju, čestitam Odboru za pravne zadeve za njegovo neumorno delo pri zagotavljanju, da zakonodaja Skupnosti temelji na kakovosti, prek poenostavljanja pravnega reda Skupnosti, in ne na količini.

Poleg tega tudi sam dvomim o postopkih samoregulacije in koregulacije; sedanjo finančno krizo na trgih lahko delno pripišemo njima. Regulacija ostaja najpreprostejši način za uresničevanje ciljev Unije in za zagotavljanje pravne gotovosti podjetjem in državljanom.

- Poročilo: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A6-0363/2008)

Carl Lang in Fernand Le Rachinel (NI), *v pisni obliki*. – (*FR*) Komisija je ravnokar izdala svoje 24. letno poročilo o spremljanju uporabe prave Skupnosti s strani držav članic. Povsem legitimno vprašanje, ki si ga lahko zastavimo, je: ali obstajajo razlike ali napredek glede na prejšnje poročilo? Zdi se, da ne. Kot vedno, so slabi učenci Evrope države članice. Kakšno rešitev predlaga poročevalec? Večjo odločnost v odnosu do držav članic, po potrebi več predložitev Sodišču in večjo odločnost pri izvrševanju odločitev, ki jih izda Sodišče. Skratka: več pooblastil za prisilo in zatiranje za evropske institucije v odnosu do držav članic.

Pravni red Skupnosti, že vzpostavljen s pogodbami, ki imajo prednost pred nacionalnimi pravicami, zdaj hoče vedno bolj zatirati in uničevati te pravice držav članic. Odločno nasprotujeva temu, saj bo fevdalizacija nacionalnih pravic in pravnih posebnosti gotovo vodila k fevdalizaciji samih držav članic v evropeističnemu in federalističnemu projektu.

Luca Romagnoli (NI), v pisni obliki. – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospe Geringer de Oedenberg o spremljanju uporabe prava Skupnosti. Podatki so objektivni; lahko se različni razlagajo, toda niso sporni: znatno povečanje primerov kršitev in neupoštevanje sodb Sodišča ter zamujanje s prenosom direktiv kažejo na to, da mora Komisija bolje spremljati posamezne države članice.

Poleg tega sem prepričan, da bi morali Evropski parlament in nacionalni parlamenti več sodelovati, da bi spodbudili in dejansko okrepili uporabo prava Skupnosti na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Odobravam tudi vključitev besedila o vprašanju upravljanja strukturnih skladov: države članice je treba opozoriti, da morajo, če želijo koristiti sklade v finančnem okviru 2007-2013, prilagoditi svojo zakonodajo, da bo v skladu z evropskim pravom, predvsem kar zadeva varstvo okolja, na ustrezen način, ki bo spodbujal gospodarski in socialni razvoj na regionalni ravni.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Na današnji seji Parlamenta sem glasoval za letno poročilo Odbora za pravne zadeve o spremljanju uporabe prava Skupnosti v letu 2006.

Dokument, ki ga je sestavila poročevalka, gospa Geringer de Oedenberg, navaja neupoštevanje časovnega razporeda za prenos direktiv, nezadovoljivo sodelovanje med pravosodnimi sistemi držav članic in Sodiščem Evropskih skupnosti ter tudi kritiko načinov obravnavanja pritožb.

Zelo zaskrbljujoč pojav je nepripravljenost nacionalnih sodišč, da bi upoštevala načelo prednosti prava Skupnosti in da bi izkoristila postopek predhodnega odločanja.

Poročilo opozarja tudi na povečano število kršitev zaradi tega, ker države članice ne upoštevajo sodb Sodišča Evropskih Skupnosti in ker se ne držijo rokov za prenos direktiv.

Glede na zgoraj navedeno je treba nujno razširiti sodelovanje med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti ter povečati spremljanje uporabe prava Skupnosti na nacionalni in regionalni ravni. S takim ukrepanjem se bo Evropska unija približala državljanom in okrepila svojo demokratično legitimnost.

– Poročilo: Georgios Papastamkos (A6-0354/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*FR*) Glasoval sem za resolucijo o strategiji za prihodnje reševanje institucionalnih vidikov regulativnih agencij, in sicer na podlagi poročila, sestavljenega na pobudo mojega odličnega kolega in prijatelja, nekdanjega grškega ministra, gospoda Papastamkosa. Žal prizadevanja Parlamenta in Komisije za vzpostavitev pravno omejujočega nadzora evropskih regulativnih agencij niso prinesla pomembnega rezultata. Delim si mnenje z veliko večino mojih kolegov, ki jim je žal, da ni splošne strategije za ustanavljanje agencij v Evropski uniji. Postalo je nujno in potrebno, da Svet in Komisija sodelujeta s Parlamentom, da bi vzpostavili jasen, skupen in skladen okvir v zvezi z mestom, ki bo v prihodnosti dano agencijam v okviru evropskega upravljanja, pri čemer je treba vzpostaviti parlamentarni nadzor nad ustanavljanjem in delovanjem regulativnih agencij.

Šarūnas Birutis (ALDE), v pisni obliki. – (LT) V zadnjem obdobju je znatno poraslo število regulativnih agencij tako na evropski kot na nacionalni ravni. Med tema ravnima obstajajo podobnosti in razlike. Raznolikost teh agencij glede strukture in funkcije na evropski in nacionalni ravni zbuja vprašanja v zvezi z regulacijo, dobrim upravljanjem in bližino institucij v smislu centralizacije in decentralizacije.

Evropske regulativne agencije so večinoma decentralizirane ali neodvisne službe, zato je treba zahtevati posebno preglednost in demokratični nadzor, ko govorimo o ustanavljanju in dejavnosti, saj lahko brez regulativnih in izvršilnih institucij z izključnimi pravicami porast števila na najpomembnejših področjih družbene dejavnosti škoduje imenu institucij, ki predstavljajo Evropsko unijo, jih odtuji in zelo poveča birokracijo.

Uporaba parlamentarnega nadzora za strukturo in dejavnosti regulativnih agencij mora biti v skladu s klasičnim načelom demokracije, ki zahteva povečanje politične odgovornosti vseh institucij z izvršnimi pooblastili.

Bruno Gollnisch (NI), *v pisni obliki.* – (*FR*) Evropska unija zajema 29 agencij, pravih evropskih mikroinstitucij, ki stanejo več kot 1 milijardo evrov in katerih koristnost je treba obravnavati previdno. Poročevalec ima tako

prav, da zahteva večjo preglednost in odgovornost pri upravljanju teh številnih agencij, resnični politični nadzor nad njihovo dejavnostjo, ocenitev tistih, ki že obstajajo, moratorij na ustanavljanje novih agencij ter analizo stroškov in koristi pred kakršno koli odločitvijo.

Vseeno pa je pravi problem sam obstoj teh agencij, dodatnih plasti evropske birokracije, ki imajo nekatere regulativno moč in druge izvršilne funkcije, ki se vmešavajo v delo nacionalnih oblasti, kadar ga že ne zapletejo. Pravi problem je njihova rast in to, da se širijo po vsej Evropi, njihovi sedeži pa se delijo kot darila za pridobivanje volivcev. Resnični problem je to, da jih je 40 % ustanovljenih na podlagi člena 308 Pogodbe, slavnega člena, ki omogoča povečanje pristojnosti Bruslja, če niso izrecno določene v zakonih in drugih predpisih.

Ker to poročilo ne rešuje ničesar, ga ne moremo odobriti. Toda ker vseeno poskuša vzpostaviti nekaj reda v to zmedo, ga ne moremo zavrniti. Zaradi tega se bomo vzdržali glasovanja.

Hélène Goudin in Nils Lundgren (IND/DEM), *v pisni obliki. – (SV)* Zanimivo je, da točka 5 predloga poročila zdaj opozarja na odsotnost splošne strategije za ustanavljanje agencij EU. Nove agencije se ustanavljajo za vsak primer posebej, kar vodi k nepregledni krpanki regulativnih agencij, izvršnih agencij in drugih teles Skupnosti.

Še bolj zanimivo je, da je večina v Evropskem parlamentu vedno spodbujala ustanavljanje novih agencij in šele zdaj ugotavlja, da so izgubili pregled nad zadevo.

Junijska lista podpira glavne ideje poročila, toda kritični smo do tega, kako Evropski parlament zdaj poskuša pridobiti več moči v odnosu do regulativnih agencij, ki naj bi parlamentu predložile letna poročila in katerih direktorji bi lahko bili pozvani pred pristojni parlamentarni odbor, preden so imenovani. Skeptični smo glede teh predlogov. Prvič, ustrezno je, da je Komisija odgovorna za upravljanje teh agencij, in drugič, delno politično pričkanje lahko vpliva na imenovanje direktorjev agencij, ki bi morali biti kot taki zgolj uradniki.

Luca Romagnoli (NI), *v pisni obliki.* – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospoda Papastamkosa o strategiji za prihodnje reševanje institucionalnih vidikov regulativnih agencij. Pozdravljam načrt Komisije o ustanovitvi medinstitucionalne delovne skupine, ki bo odgovorna za opredelitev funkcij regulativnih agencij in zadevnih pristojnosti posameznih teles Evropske unije v odnosu do teh agencij.

Toda ta predlog bi moral biti prej začetek kot konec, saj so cilji veliko obsežnejši od ustanovitve medinstitucionalne skupine. Dejansko je namen predloga o skupnem pristopu, kolikor je ta mogoč, k strukturi in delovanju teh agencij zmanjšanje birokracije, tako da bodo ti organi lahko opravljali svojo zakonodajno vlogo na ustrezen in učinkovit način. S tem bo mogoče njihovo spremljanje in izpolnjevanje revizijskih zahtev, vsaj delno, ter zadovoljitev odgovornosti, ki jo zahtev tako pomembna vloga.

– Predlog resolucije: nalog za prijetje Josepha Konyja zaradi postopka proti njemu pred Mednarodnim kazenskim sodiščem (B6-0536/2008)

Hélène Goudin in Nils Lundgren (IND/DEM), v pisni obliki. – (SV) Joseph Kony in Gospodova odporniška vojska sta v zadnjih 20 letih zagrešila grozovite zločine, zaradi česar mu želi Mednarodno kazensko sodišče zdaj soditi.

Spopad na območju Velikih jezer v Ugandi in Sudanu še traja in stalno zahteva nove civilne žrtve. Mednarodna skupnost je nedvomno odgovorna, da prekine to strašno tragedijo.

Junijska lista na splošno negativno gleda na resolucije v zvezi z zunanjo politiko. Toda ta se nanaša na organizacijo in njenega voditelja, ki ju Mednarodno kazensko sodišče obtožuje zločinov proti človeštvu. Zato smo se odločili, da to resolucijo podpremo.

Luca Romagnoli (NI), *v pisni obliki. – (IT)* Gospa predsednica, gospe in gospodje, rad bi obvestil Parlament, da sem glasoval za predlog resolucije o vložitvi obtožnice in začetku postopka proti Josephu Konyju pred Mednarodnim kazenskim sodiščem. Povsem nesprejemljivo je, da se že več kot tri leta poskuša prijeti mednarodnega zločinca, kot je Kony, storilec zločinov in napeljevalec k zločinom, ki vključujejo umor, genocid, posilstvo, plenjenje in spodbujanje k posilstvu. Vsi poskusi prijetja so bili neuspešni zaradi nenehne nepripravljenosti ugandske vlade, da bi sodelovala pri ujetju tega zločinca, proti kateremu je Mednarodno kazensko sodišče izdalo mednarodni nalog za prijetje.

Poudaril bi, da je Uganda podpisala Rimski statut, glede na katerega se vsaka podpisnica zaveže, da bo prekinila z nekaznovanjem za najhujše zločine, ki so zelo zaskrbljujoči za mednarodno skupnost, in da bo

prispevala k preprečevanju takih zločinov. Rad bi tudi izrazil svojo zaskrbljenost zaradi popolne odsotnosti jasne zaveze o preprečevanju preusmeritve mednarodne pomoči Gospodovi odporniški vojski (LRA), ki jo vodi Kony (predvsem s strani sudanske vlade), ki jo lahko ta zlahka uporabi za svoje financiranje.

- Poročilo: Marielle De Sarnez (A6-0294/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Glasoval sem za zakonodajno resolucijo o spremembi predloga sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o akcijskem programu za izboljšanje kakovosti visokošolskega izobraževanja in spodbujanje medkulturnega razumevanja s sodelovanjem s tretjimi državami (Erasmus Mundus) (2009–2013), in sicer na podlagi poročila gospe De Sarnez. Podpiram kompromisne spremembe, katerih namen je akademska odličnost, uravnoteženost geografske porazdelitve, obveščanje javnosti o tem programu in potreba po odstranitvi vseh pravnih in administrativnih ovir za programe izmenjave med evropskimi državami in tretjimi državami (problem vizumov). Trdim tudi, da je treba v okviru programa sprejeti ukrepe za zagotovitev, da se študenti, doktorski kandidati in postdoktorski in univerzitetni raziskovalci, ki prihajajo iz najmanj razvitih tretjih držav (zlasti iz afriških, karibskih in pacifiških držav), vrnejo v svoje matične države, ko se njihovo bivanje izteče, da bi preprečili pojav bega možganov. Nazadnje čestitke za zahtevo po učenju vsaj dveh evropskih jezikov ter boju proti diskriminaciji in spodbujanju spoštovanja enakosti spolov.

Ole Christensen, Dan Jørgensen, Poul Nyrup Rasmussen, Christel Schaldemose in Britta Thomsen (PSE), *v pisni obliki.* – (*DA*) Danski člani Skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu smo glasovali proti poročilu o programu Erasmus Mundus II. Ne zaradi tega, ker bi nasprotovali programu, temveč ker lahko besedilo o financiranju privede do razmer, v katerih bodo morali danski študentje plačevati za uporabo programa. Na splošno podpiramo cilje programa Erasmus Mundus.

Danski člani Skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu smo glasovali za samoiniciativno poročilo o boljši pravni ureditvi, toda radi bi poudarili, da je lahko odstranitev administrativnih bremen zelo političen proces. Podpiramo cilj odstranitve nepotrebnih administrativnih bremen. Vseeno pa so lahko nekatera administrativna bremena socialno zelo potrebna, čeprav se lahko čutijo kot ovire za rast in inovativnost podjetij. Mislimo, da je potreben uravnotežen pristop k zmanjšanju administrativnih bremen.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*EL*) Kot del protiljudske politike Lizbonske strategije EU uporablja program Erasmus Mundus (2009-2013) za buržoazno posodobitev univerz v državah članicah v skladu z zahtevami kapitala, da bi povzročili beg možganov iz tretjih držav in pospešili izkoriščanje delavcev, s tem pa povečali dobičkonosnost evropskih monopolistov.

Krepi zasebna gospodarska merila za ocenjevanje univerz in raziskovalnih središč ter enako obravnava državne in zasebne izobraževalne institute. Ustvarja izobraževalne "konzorcije" na podlagi "logike odličnosti" in študentom nalaga šolnine, s čimer bistveno izključuje otroke iz delavskih družin iz visokega izobraževanja in podiplomskega študija.

Demagoške izjave EU o preprečevanju bega možganov iz manj razvitih držav ne morejo prikriti pravega cilja, ki je nič drugega kot bedno izkoriščanje delovne sile iz teh držav in drastično omejevanje pravic mladih do visokega standarda brezplačnega državnega izobraževanja za vsakega otroka iz delavskih družin.

Zaradi teh razlogov je parlamentarna skupina Grške komunistične stranke glasovala proti tej zakonodajni pobudi.

Edite Estrela (PSE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Glasovala sem za poročilo gospe De Sarnez o programu Erasmus Mundus (2009-2013), ker menim, da je ta nov program temeljnega pomena za spodbujanje Evropske unije kot središča odličnosti za učenje na svetovni ravni.

Prek sodelovanja med raznimi izobraževalnimi ustanovami EU bo Erasmus Mundus II izboljšal odziv na naraščajoče zahteve po mobilnosti študentov ter spodbujal kakovost visokega izobraževanja v EU in dialog med različnimi kulturami. Rada bi poudarila tudi pomembne inovacije, ki jih predlaga poročilo, kot so podaljšanje doktorskega programa, vključitev štipendij in spodbujanje aktivne udeležbe podjetij in raziskovalnih središč.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) To je pomemben program, katerega namen je podpora študentom iz tretjih držav, ki bi radi študirali v Evropski uniji, čeprav lahko njegovo omejeno financiranje povzroči težave tistim, ki bi morali plačati šolnine, pa tega ne zmorejo. Zaradi tega nam je žal, čeprav smo

glasovali za poročilo, da so bili predlogi naše skupine zavrnjeni, saj je bil njihov namen reševanje tega problema.

Vseeno lahko z zadovoljstvom rečemo, da so bili sprejeti predlogi za izboljšanje mobilnosti teh študentov in opozarjanje na dejstvo, da se program ne sme uporabljati za pritegnitev ljudi s posebnimi sposobnostmi iz tretjih držav v Evropsko unijo na škodo njihovih domačih držav. Vztrajali smo, da mora Evropska Komisija pri ocenjevanju programa upoštevati mogoče posledice bega možganov in zadevne socialnoekonomske razmere.

Zagotoviti moramo, da se magistrski študentje, doktorski kandidati, raziskovalci in akademiki iz manj razvitih tretjih držav lahko vrnejo domov, ko se konča obdobje študija, in tako preprečiti beg možganov.

Neena Gill (PSE), *v pisni obliki.* – Gospa predsednica, glasovala sem za to poročilo in upam, da bo podaljšani program Erasmus Mundus do leta 2013 še naprej predstavljal pomemben most med različnimi kulturami.

Koristi tega izobraževalnega programa so očitne – ne samo, da bo EU imela korist od pritegnitve bistroumnih, visoko letečih študentov iz tretjih držav, ki bodo izboljšali raziskave in inovacije v EU, temveč bodo tudi naši lastni študentje izboljšali svoje jezikovno znanje in povečali svojo zaposljivost tako doma kot v tujini.

Predvsem mislim, da je ta program posebno ustrezen glede na to, da smo v letu medkulturnega dialoga. Gradnja povezav s tretjimi državami prek izobraževanja spodbuja razumevanje in komunikacijo med različnimi kulturami, jeziki in verami. To je točno tak program, kakršne bi moral podpirati Evropski parlament, in toplo ga pozdravljam.

Hélène Goudin in Nils Lundgren (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*SV*) Odločili smo se, da glasujemo proti temu poročilu Odbora za kulturo in izobraževanje. Ne glasujemo proti ideji programa Erasmus Mundus kot taki, temveč kot rezultata nekaterih podrobnih predlogov, ki jih je dal Odbor, in nekaterih, ki jih je dala Komisija.

Ne podpiramo posebnega vizuma Erasmus Mundus, kot je na kratko opisan v predlogu. Vsaka država članica ima pravico do izdaje vizumov in upamo, da so širokosrčne, ko gre za izdajanje vizumov študentom iz programa Erasmus Mundus. Menimo, da take vrste vizumov ni mogoče urejati na ravni EU.

Zavračamo tudi idejo, da bi EU zagotavljala finančno podporo združenju diplomantov iz različnih programov Erasmus Mundus. Študentska združenja bi se morala razviti iz potrebe in osebnih prizadevanj posameznikov. Ne morejo biti ustanovljena od zgoraj s strani institucij EU.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), v pisni obliki. – (PL) Program Erasmus Mundus se nanaša na sodelovanje in mobilnost na visokošolskem področju z namenom promocije Evropske unije kot središča odličnosti v izobraževanju na svetovni ravni. Razširja možnosti, ki so trenutno na voljo v okviru programa Erasmus, in odpira pot do sodelovanja na področju izobraževanja državam, ki niso članice Unije.

Izobraževanje ima bistveno vlogo v življenju mladih. Študentje sami in njihovi bodoči delodajalci vedno bolj cenijo mednarodne izkušnje. Poznavanje jezikov, kultur in posebnih značilnosti posamezne države ter sposobnost delovanja v mednarodnem okolju so samo nekatere od številnih koristi udeležbe v tem programu. Spodbujanje mobilnosti je še ena pomembna lastnost programa. Cilji programa so še zlasti pomembni v obdobju globalizacije, ko stiki s tretjimi državami postajajo vse pomembnejši. Morali bi pozdraviti dejstvo, da bodo imeli evropski študentje in študentje iz tretjih držav še naprej možnost, da si pridobijo take izkušnje.

Vesela sem, da izglasovani program vsebuje tudi predloge za reševanje vprašanj glede vizumov. Ti po nepotrebnem zapletejo urejanje potovanja. Predlagana poenostavitev bi morala vplivati tudi na obseg razpoložljivih informacij. Študentje bi morali imeti možnost, da dobijo vse potrebne informacije, da se lahko lažje in veliko v naprej pripravijo za svoje bivanje v tujini. V zvezi s tem bi lahko bila podpora predstavništev Evropske komisije v tretjih državah še zlasti koristna.

Ona Juknevičienė (ALDE), *v* pisni obliki. – (LT) Danes smo glasovali o novi generaciji programa Erasmus Mundus (2009-2013). Sedanji program Erasmus Mundus se je začel izvajati leta 2004 in do zdaj ga je uspešno uporabilo prek 4000 državljanov Evropske unije in tretjih držav. Erasmus Mundus se je izkazal za zanesljiv ukrep na visokošolskem področju, zlasti kar zadeva magistrski študij. Cilj novega programa je spodbujati visoko izobraževanje v Evropi, da bi pomagali pri ustvarjanju večjih in boljšim možnosti mladih za kariero in da bi vzpostavili bolj strukturirano mednarodno sodelovanje med visokošolskimi institucijami ter s tem zagotovili večjo mobilnost študentov iz Evropske unije in tretjih držav. V naslednjih 5 letih bo univerzam v Evropi in tretjih državah dodeljenih prek 950 milijonov evrov, da se pridružijo programu in ponudijo

štipendije. Dodan bo poseben program za podiplomske študije in študentje bodo prejeli več finančne podpore. Pri glasovanju sem podprla spremembe odgovornega odbora, s katerimi je dokument dobil jasnejšo ureditev, ki ščitijo izbiro in pravice študentov in ki omogočajo večje sodelovanje med univerzami.

Carl Lang in Fernand Le Rachinel (NI), *v pisni obliki*. – (FR) Pri tem poročilu je cilj spodbujanja gospodarskega priseljevanja v velikem obsegu, ki ga je Evropska komisija postavila že 11. januarja 2005 v svoji "zeleni knjigi o pristopu EU do urejanja ekonomske migracije", še bolj tipičen kot kadar koli.

Nič manj kot 950 milijonov evrov je bilo odobrenih za program Erasmus Mundus II za obdobje 2009-2013. Ta program je namenjen pritegnitvi tujih študentov in učiteljev v geografsko območje Evropske unije. To je približno 654 milijonov evrov več kot je bilo odobrenih prvi različici programa.

Pod pretvezo spodbujanja študentov iz tretjih držav, naj pridejo študirat v Evropo, s ponujanjem magisterijev ali doktoratov na visoki ravni – kar je samo po sebi hvalevredno – se v resnici odpira nov kanal za poplavo zakonitega priseljevanja. Tujci iz tretjih držav bodo pravzaprav dobili lažji dostop do Evrope zlasti s poenostavljenimi postopki za pridobitev vizumov in štipendij ter s prilagojenimi šolninami.

Daleč od tega, da bi dajala prednost svojim lastnim državljanom in spodbujala evropske raziskave in odličnost, ki jih potrebuje, Evropska unija spet daje prednost tistim izven EU in izkazuje svojo naklonjenost priseljevanju na veliko.

Andreas Mölzer (NI), *v* pisni obliki. – (DE) Program Erasmus Mundus II je podoben programu Erasmus za izmenjavo študentov za evropske študente, vendar je namenjen predvsem izmenjavam s tretjimi državami. Njegov namen je pritegniti usposobljene tuje študente v Evropo.

Močno se zavzemam za medkulturno izmenjavo, zlasti na znanstveni ravni. Vseeno pa dvomim o učinkovitosti in predvsem koristnosti tega programa za države članice. V času, ko so v nekaterih državah članicah mesta na univerzah za domače prebivalstvo omejena na številnih področjih, bi morali biti previdni pri višjih kvalifikacijah.

Zaradi prehoda na bolonjski model po vsem univerzitetnem sistemu v Evropi študenti z magisterijem že zdaj dovolj težko najdejo mesto za doktorski študij. Povečanje konkurence za domače študente se mi zdi kontraproduktivno. Težko bo tudi kontrolirati kršenje predpisov o priseljevanju v zvezi s programom. Zaradi tega sem glasoval proti poročilu.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), *v pisni obliki.* – (*PL*) Program Erasmus Mundus že ima pomembno vlogo v sodobnem izobraževanju mladih in odraslih. Vendar izkušnje kažejo, da se je treba izzivov lotiti z nekaj previdnosti. Neupravičeno radikalne spremembe, kot so novi pogoji za šolnine, bi lahko podrle ravnotežje tega izobraževalnega sistema, ki se je dobro izkazal na trgu. Take spremembe bi lahko tudi kršile nekatera načela v zvezi z avtonomijo akademskih institucij. Zato je treba razmisliti, ali bi bilo najbolje prepustiti odločitve konzorciju programa Erasmus Mundus ali določiti pogoje za upravljanje od zgoraj.

Menim, da bi morali tam, kjer obstaja ustaljena praksa in možnost, da odločitve sprejemajo lokalni organi, to spoštovati in ne vsiljevati ničesar novega z odlokom. To je še zlasti pomembno glede na to, da živimo v zelo različnih regijah. Nekatere naj bi bile bolje razvite, druge manj, vse pa imajo različne tradicije in raznolike gospodarske pogoje.

Rad bi izkoristil to priložnost in opozoril na to, da ima Parlament neupravičeno prakso, da se sklicuje na dokumente, ki še niso zavezujoči, kot je evropska ustava, ki je bila zavrnjena na referendumu, Lizbonska pogodba in z njo povezana Listina o temeljnih pravicah. Zakonodaja ne more temeljiti na nečem, česar ni v uradnem listu.

Luca Romagnoli (NI), *v pisni obliki.* – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospe De Sarnez o programu Erasmus Mundus (2009-2013). Mladi so naša prihodnost in tega na pravim samo zato, ker je to ustrezna fraza: program Erasmus Mundus je zgrajen na etosu odličnosti in spodbujanju medkulturnega povezovanja prek sodelovanja s tretjimi državami, da bi lahko nove generacije ustvarjale boljši svet. Konkretno nov program Erasmus Mundus poudarja možnost obiskovanja magistrskega in doktorskega študija, oblikovanje partnerstev z izobraževalnimi ustanovami v tretjih državah ter izvajanje posebnih komunikacijskih in informacijskih dejavnosti.

Odobravam to pobudo in rad bi opozoril tudi na predlog gospe De Sarnez, da naj bi prednostna naloga postala učenje vsaj dveh tujih jezikov: jeziki so dejansko glavni nosilec kulturnega povezovanja.

75

Bart Staes (Verts/ALE), *v pisni obliki.* – (*NL*) Erasmus Mundus II se v groben ujema s svojim predhodnikom, čeprav je prišlo do pomembnih sprememb. Te zajemajo bolj uravnoteženo in zajamčeno geografsko zastopanost v programih Erasmus Mundus, ki jih lahko ponudi konzorcij univerz iz vsaj treh evropskih držav, skupaj s posebno pozornostjo ranljivemu prebivalstvu.

Merila za sprejem v izobraževalne programe morajo temeljiti na kakovosti, hkrati pa je treba spoštovati enakost spolov in izboljšati dostop za prikrajšane skupine.

Ko se podeljujejo štipendije evropskim študentom in študentom iz tretjih držav, morajo institucije, ki ponujajo izobraževalne programe, spoštovati načelo enakih možnosti in nediskriminacije.

Hkrati bi moral Erasmus Mundus II prispevati k trajnostnemu razvoju visokega šolstva v Evropi in v tretjih državah, pri čemer bi morala Komisija storiti vse, kar lahko, da prepreči beg možganov.

Zeleni bomo poskrbeli, da bodo te spremembe dejansko izvedene. Ocena programa Erasmus Mundus bi morala pokazati tudi, da se je izboljšal dostop do programov Erasmus Mundus za ranljive skupine.

Skupina Zelenih/Evropske svobodne zveze v Evropskem parlamentu je to poročilo podprla pod temi pogoji.

- Poročilo: József Szájer (A6-0300/2008)

Bogusław Liberadzki (PSE), *v* pisni obliki. – (PL) Glasoval sem za poročilo o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o varnostnih predpisih in standardih za potniške ladje (prenovitev) (COM(2007)0737 – C6-0442/2007 – 2007/0257(COD)).

Skupaj z gospodom Szájerjem sem naklonjen priznavanju načel in usmeritev konference predsednikov. V celoti so skladni s predpisi. V celoti tudi podpiram predlog, da odločitev konference predsednikov potrebuje tehnične prilagoditve.

Poročilo: József Szájer (A6-0297/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Glasoval sem za predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o gensko spremenjenih mikroorganizmih (prenovitev), in sicer na podlagi poročila gospoda Szájerja. Žal mi je, da glede na razvoj in zapletenost zakonov in drugih predpisov Komisija ni spremenila svojega stališča z dne 1. aprila 1987, v katerem naroča svojim službam, naj zakonodajne akte kodificirajo najkasneje po njihovi deseti spremembi, hkrati pa poudarja, da je to minimalni predpis in da naj si službe prizadevajo za kodificiranje besedil, za katere so odgovorne, v še krajših obdobjih. V tem konkretnem primeru revidiramo direktivo iz leta 1990 ter besedila, ki so bila spremenjena štirikrat, leta 1994, 1998, 2001 in 2003. Direktiva 90/219/EGS, ki naj bi jo prvotno kodificirali, je nazadnje prenovljena, da bi uvedli potrebne spremembe za prilagoditev postopku pravne ureditve z nadzorom, vpeljanim leta 2006. Menim, da bi morala biti politika konsolidacije prava Skupnosti ena od prednostnih nalog Evropske komisije in da sedanje razmere niso v redu, zlasti ne v odnosu do držav članic in državljanov.

Dumitru Oprea (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Čeprav si ne moremo predstavljati napredka in učinkovitosti v kmetijstvu, poljedelstvu in živinoreji, brez pomembnih odkritij na področju genetike, moramo oblikovati optimalne ukrepe za biološko varnost v zvezi z uporabo gensko spremenjenih mikroorganizmov v zaprtih sistemih, saj moramo spoštovati previdnostno načelo, da lahko zaščitimo zdravje ljudi in okolje.

Danes bi bili ljudje zagotovo na slabšem in bolj pretreseni od konfliktov, če ne bi bilo odkritij Mendla in pa Morgana, Cricka in Watsona. Vseeno pa je jasno, da morajo biti postopki pridobivanja, preskušanja, uporabe in komercializacije gensko spremenjenih organizmov, naj so to rastline, živali ali mikroorganizmi, v vsaki državi podvrženi posebnemu sistemu pravne ureditve, odobritve in administracije, ki bo vzpostavil pravni in institucionalni okvir za odpravo ali zmanjšanje tveganj negativnih učinkov.

- Poročilo: Eoin Ryan (A6-0348/2008)

Luca Romagnoli (NI), *v pisni obliki.* –(*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospoda Ryana o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z blagovno menjavo med državami članicami. Namen zakonodaje Skupnosti je zmanjšati nepotrebno in pretirano birokracijo, zato vprašanje statističnih podatkov v zvezi z blagovno menjavo med državami članicami ne more ostati nedotaknjeno.

Eurostat je oblikoval delovno skupino, ki preučuje, kako bi lahko poenostavili in posodobili poročanje o tej menjavi znotraj Skupnosti. Poleg tega se izvaja študija o enotnem sistemu za razvoj in katalogiziranje trgovinskih tokov blaga na skupnem trgu. Strinjam se s to pobudo, toda upam, skupaj z gospodom Ryanom, da bo Komisija ta predlog izboljšala s tem, da bo dovolj podrobno navedla, kakšne ukrepe je treba sprejeti za uvedbo takega enotočnega mehanizma. Za to se lahko uporabijo pilotni projekti, da se lahko vrednost in izvedljivost sistema v celoti preučita.

Eoin Ryan (UEN), *v pisni obliki.* – (*GA*) Devetdeset odstotkov podjetij na Irskem je malih in srednje velikih podjetij, tako kot po vsej evropski uniji. Na Irskem – ker sem bolje seznanjen s tamkajšnjimi razmerami – je okoli 250 000 podjetij malih in srednje velikih podjetij, ki zaposlujejo prek 800 000 ljudi. Večina teh podjetij (okoli 90 %) zaposluje manj kot deset ljudi, v polovici primerov pa je zaposlena samo ena oseba. Čas je zato zelo dragocen vir, toda ta podjetja porabljajo veliko časa zgolj za izpolnjevanje obrazcev.

Nobeno presenečenje ni, da podpiram to poročilo (saj je moje lastno), o katerem je bil dosežen kompromis prek sodelovanja med Svetom in mojimi kolegi v odboru ECON. Vseeno bi rad obrazložil svoj glas, da bi poudaril njegov pomen. Določbe poročila bodo prek 200 000 malih in srednje velikih podjetij razbremenile dolžnosti izpolnjevanja obrazcev v zvezi z menjavo blaga, s čimer bo prihranjen čas in kar bo koristilo podjetjem in poslovanju na splošno.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*PL*) Intrastat je enotni skupni sistem za evropske države. Njegov namen je zmanjšanje nepotrebne birokracije in regulacije. To je prilagodljiv sistem in zato omogoča upoštevanje posebnih potreb in rešitev za posamezne države članice Evropske unije.

Še ena pomembna stvar je ta, da sta tako sistem Intrastat in statistični sistem za mednarodno menjavo osnovana na priporočilih za statistični sistem za mednarodno menjavo blaga, ki ga je razvil Statistični oddelek ZN. To omogoča pridobitev popolnih in v celoti primerljivih podatkov o mednarodni menjavi blaga.

Tekoče zbiranje statističnih podatkov o pomembnih gospodarskih vprašanjih je zelo potrebno. Države članice bi morale storiti vse, kar je v njihovi moči, za posodobitev in izboljšanje tega sistema.

- Poročilo: Evelyne Gebhardt (A6-0361/2008)

John Attard-Montalto (PSE), *v pisni obliki.* – Malta je edina država v EU, kjer razveza ni mogoča. V Evropi obstajajo samo tri države, kjer razveze ni mogoče doseči: Vatikan, Andora in Malta.

Vseeno je Malta omogočila registracijo razveze, dosežene drugje, pod pogojem, da je bila oseba državljan ali je imela stalno prebivališče v državi, kjer je bila razveza dosežena.

V skladu z Brusljem II (Uredba Sveta (ES) št. 2201/2003) lahko oseba zdaj doseže razvezo, če je državljan katere koli države članice in tam stalno živi že šest mesecev. Katera koli druga oseba lahko vloži zahtevo za razvezo, če tik pred vložitvijo zahteve za razvezo stalno prebiva v državi članici že eno leto nepretrgano.

Priporočljivo je, da se v primerih, ko države nimajo zakonov o razvezi, kot je to na Malti, razmisli o novem členu.

Na Malti smo že priznali razvezo z registracijo v primerih, ko se uporabijo ustrezni predpisi; ne gre za vprašanje sprejetja načela razveze, saj je to že v veljavi v nekaterih okoliščinah. Vprašanje je, ali bi morala razveza biti poseben del našega pravnega sistema, tudi če teh posebnih okoliščin ni.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Glasoval sem za zakonodajno resolucijo o sprejetju, s pridržkom sprememb, predloga uredbe Sveta o spremembi uredbe iz leta 2003 glede pristojnosti in o uvedbi pravil v zvezi s pravom, ki se uporablja v zakonskih sporih, in sicer na podlagi poročila gospe Gebhardt. Glede na povečano mobilnost državljanov znotraj Evropske unije, s čimer narašča število "mednarodnih" parov, se pravi parov, v katerih sta zakonca različnih državljanstev ali prebivata v različnih državah članicah ali v državi članici, katere državljan ni vsaj eden od zakoncev, in zaradi visoke stopnje razvez v Evropski uniji, je postalo nujno sprejeti zakonodajo o pravu, ki se uporablja, in pristojnosti v zakonskih sporih, kar vsako leto zadeva vedno večje število državljanov. Treba je še naprej opozarjati, da pogodbe zagotavljajo postopno vzpostavitev skupnega območja svobode, varnosti in pravice, skupaj z ukrepi za nadaljnje izboljšanje združljivosti veljavnih predpisov v državah članicah na področju navzkrižij med pravi in pristojnostmi.

Lena Ek (ALDE), *v pisni obliki.* – (*SV*) Poročilo gospe Gebhardt razjasnjuje pristojnost nacionalnih sodišč v zvezi z zakonskimi spori znotraj EU in pojasnjuje, katero pravo naj se šteje za ustrezno. Namen je preprečiti tveganje, da bi eden od zakoncev poskušal hitro kot prvi vložiti zahtevo za razvezo, da bi se za primer uporabljalo pravo neke države, s katerim bi bili zaščiteni interesi zadevnega zakonca. Sam namen je seveda hvalevreden. Vseeno pa po mojem mnenju slabosti predpisa pretehtajo nad njegovimi koristmi.

Švedsko zakonsko pravo je eno najliberalnejših na svetu in to je nekaj, na kar bi morali biti ponosni. Nevarnost v zvezi s prvotnim predlogom je ta, da bi to pomenilo, da bi bila v številnih primerih švedska sodišča prisiljena izreči sodbe v skladu z malteškim, irskim, nemškim ali iranskim pravom, ko ena od strani vloži zahtevo za razvezo. Dolgoročno bi to omejilo švedsko brezpogojno pravico, da ena oseba vloži zahtevo za razvezo in da je ta tudi odobrena – področje, v zvezi s katerim ne bi mogla nikoli skleniti kompromisa. Zato je bila moja prva misel, da bo glasovala proti poročilu. Toda med glasovanjem je bila odobrena ustna sprememba, ki se v bistvu nanaša na pravno načelo javnega reda. Še vedno menim, da je treba švedski model ohraniti, toda da bi spodbudila izboljšanje, sem se namesto tega odločila, da se vzdržim glasovanja.

Edite Estrela (PSE), v pisni obliki. -(PT) Glasovala sem za poročilo gospe Gebhardt o pravu, ki se uporablja v zakonskih sporih. Glede na povečano mobilnost državljanov v EU in raznolikost veljavne zakonodaje v različnih državah članicah v primeru razveze, podpiram možnost zakoncev, ki imata različni državljanstvi ali prebivata v različnih državah članicah, da izbereta pravo, ki se bo uporabljalo pri njuni razvezi.

Vseeno pa mislim, da je bistveno zagotoviti, da sta oba zakonca obveščena, tako da se oba v celoti zavedata pravnih in socialnih posledic izbire prava.

Bruno Gollnisch (NI), v pisni obliki. – (FR) Nova zakonodaja, ki nam jo predlagajo, zadeva razvezo "mednarodnih parov", se pravi parov, v katerih imata zakonca različni državljanstvi ali živita v različnih državah članicah.

Gre za določitev pravil v zvezi s pristojnostjo in pravom, ki se uporablja, da bi odpravili pravno negotovost, ki na tem področju prevladuje. Zdaj se pravo, ki se uporablja, določa v skladu z nacionalnimi kolizijskimi predpisi, ki so sami zelo različni po državah članicah in tudi zapleteni. Večina držav članic določi pravo, ki se uporablja, v skladu z merili naveznih okoliščin ali prebivališča (*lex loci*). Druge države članice sistematično uporabljajo svoje nacionalno pravo (*lex fori*), kar lahko seveda vodi k uporabi prava, s katerim sta zakonca zgolj rahlo povezana, in k rezultatu, ki ne zagotavlja pravne gotovosti.

Ta nov predpis predlaga uskladitev teh kolizijskih pravil. To podpiramo, saj bi moralo to prinesti več predvidljivosti nečemu, kar še vedno ostaja dramatično, in to zlasti v interesu varnosti, do katere imajo pravico otroci, ki so prepogosto žrtve ločitve njihovih staršev.

Hélène Goudin in Nils Lundgren (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*SV*) Pri Junijski listi smo zelo razočarani, ko vidimo, kako vneto poročevalka zagovarja zadevo, ki jo je Svet nedavno zavrnil. Dejstvo je, da je kljub svojim pomanjkljivostim sedanja uredba Bruselj IIa veliko boljši predpis kot tisti, ki ga predlaga poročevalka. Jemanje svobode zakoncem, da bi izbrali sodišče in pristojnost, kaže na aroganten odnos Komisije in še bolj poročevalke do sedanje prakse vseh držav članic.

Ne zavračamo samo tega slabo premišljenega poročila, temveč pozivamo vse članice, naj se zavzamejo za svobodo izbire za zakonce, ki jih čaka razveza. Zapletena pravila EU so zadnje, kar ti ljudje potrebujejo v težkih časih.

Marian Harkin (ALDE), *v* pisni obliki. – Irska se je odločila proti sprejetju in uporabi te uredbe, saj nismo bili za to, da bi dali irskim sodiščem pristojnost, da odobrijo razvezo državljanu EU na podlagi bistveno drugačnega prava države, iz katere prihaja.

Če bi Irska izvajala ta ukrep, bi to državljanom EU, ki prebivajo na Irskem, omogočilo, da na naših sodiščih dosežejo razvezo iz bistveno drugačnih in manj zahtevnih razlogov, kot so tisti iz naše ustave, kot jih je omogočil referendum o razvezi leta 1995, in sicer 4 leta ločenega življenja partnerjev. To bi pomenilo tudi, da se sedanja ustavna zahteva na irskih sodiščih v postopkih razveze, da se razveza dovoli samo, če je ustrezno poskrbljeno za zadevna partnerja in vzdrževane otroke, v tekih primerih ne bi uporabljala. Čeprav ima to poročilo tudi pozitivne vidike, sem se vzdržala glasovanja zaradi Irske odločitve proti.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), *v pisni obliki.* – (*FI*) Gospa predsednica, glasovala sem proti poročilu gospe Gebhardt o zakonski zvezi, ker menim, da je pomembno, da na finskih sodiščih v prihodnje veljajo finski zakoni v primerih, ko bi bila uporaba prava tuje države zelo v navzkrižju z osnovnimi premisami finskega prava.

Zelo me skrbi tudi predlagano ocenjevanje krivde v primerih razveze. Na Finskem smo se pred približno 20 leti odpovedali preiskovanju nezvestobe ali drugih takih zadev v razveznih postopkih. Če bi bilo to ponovno uvedeno, bi bil to velikanski korak nazaj z zatohlim vonjem po starih časih.

Ona Juknevičienė (ALDE), *v* pisni obliki. – (LT) V razširjeni Evropski uniji narašča število mednarodnih družin, se pravi zakoncev z različnimi državljanstvi. Žal se v EU veliko število zakonskih zvez med različnimi državljanstvi konča z razvezo, razvezni postopek pa je pogosto zapleten in dolgotrajen. To je zaradi tega, ker so imeli ljudje do zdaj omejene možnosti za izbiro sodišča, ki naj bi odločalo o razvezi. Ko sta se zakonca odločila za razvezo, sta se lahko obrnila samo na sodišče v državi svojega prebivališča. Zaradi tega tudi nista mogla izbrati prava drugih držav članic Skupnosti in ga uporabiti pri svoji razvezi. Litvanka, ki se je na primer poročila z Nemcem in je imela družino v Nemčiji, se je morala, da bi se razvezala od moža, obrniti na sodišče v kraju njihovega prebivališča. Njuna razveza je morala biti obravnavana po nemškem pravu. Ko bo uredba sprejeta, s 1. marcem 2009 te omejitve ne bodo več veljale. Družine v razveznem postopku bodo lahko izbrale sodišče glede na kraj svojega prebivališča ali izbrale pravo, ki se uporablja v državi, katere državljani so. Pri glasovanju sem podprla spremembe, ki določajo, da pravo, ki se uporabi za zakonske spore, ne sme biti v navzkrižju z glavnimi načeli Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. To je zlasti pomembno, ker si prizadevamo za preprečevanje spolne diskriminacije pri odločanju v razveznih postopkih.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (FI) Glasovala sem za poročilo gospe Gebhardt, ker menim, da je predlog Komisije o standardizaciji kolizijskih pravil v zvezi z razvezo mednarodnih parov pomemben. Razveza je človeška tragedija za partnerja in njune otroke. Zato mora biti vpletenim čim jasneje, kakšen je postopek in kakšna je materialna vsebina prava.

Sedanje razmere, ko lahko v skladu z uredbo Bruselj IIa zakonca izbirata med številnimi različnimi sodišči, pristojnost pa se določa glede na kolizijska pravila v državah članicah, v katerih je sodišče, ne predstavljajo potrebne pravne gotovosti. Izbira najugodnejšega sodišča in "drvenje na sodišče", da bi ena stranka dosegla ugoden rezultat, sta hudi stranski posledici tega.

Menim, da bi zakonskima partnerjema pravica do sporazumne izbire pristojnega sodišča in pristojnosti pomagala tudi pri odkrivanju vsebine v obeh primerih. Prav zaradi tega je bistveno olajšati dostop do informacij o vsebini in postopkih, kot je navedeno v spremembi 2. Tudi sprememba 1, ki ščiti interese otrok pri izbiri prava, je bistvenega pomena.

Podpiram spremembo 37, ki jo je vložila moja skupina in glede na katero mora biti pravo države članice, v kateri se je par poročil, tudi izbrano pravo. To je logično in bi še bolj olajšalo odkrivanje vsebine prava, ki naj se uporabi.

Astrid Lulling (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*FR*) V Evropi je na splošno preveč razvez, zlasti v moji državi. Vedno večje število razvez prizadene mešane pare, se pravi pare, v katerih imata partnerja različni državljanstvi.

Ker je prosti pretok oseb dejstvo evropskega povezovanja, je bistvenega pomena vzpostaviti jasen pravni okvir.

Ker se zavedam, da so nacionalni predpisi na področju razveze izredno raznoliki, se tudi v celoti zavedam nevarnosti, ki bi lahko izhajala iz ločitvenega "turizma", če bi lahko nekdo izbiral najugodnejše sodišče za enega od partnerjev in najbolj omejujoče pravo za drugega.

Glasovala bi za to poročilo, ker bi predlagana uredba odpravila pomanjkljivosti in zakoncema, ki živita v različnih državah članicah, omogočila, ob celovitem poznavanju dejstev, sporazumno izbiro sodišča, pristojnega za njun razvezni postopek, ki bi moralo biti v eni od dveh držav članic Evropske unije, kjer imata prebivališči.

Žal je med glasovanjem ustna sprememba, ki je bila sprejeta, povzročila tako zmedo, da je bilo treba celotno poročilo vrniti odboru. Ker poročilo ni bilo vrnjeno odboru, se nisem več udeležila končnega glasovanja.

Zadeva je preveč občutljiva, da bi se o njej glasovalo v zmedi.

Mairead McGuinness (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Nisem glasovala o tem poročilu, ker se je Irska odločila, da ne bo izkoristila svoje možnosti, da sodeluje pri sprejemanju in uporabi predlagane uredbe, in ni imela aktivne vloge pri pogajanjih na ravni Sveta.

Irska je bila proti temu, da bi irska sodišča dobila pristojnost, da odobrijo razvezo državljanu EU na podlagi bistveno drugačnega prava države, iz katere prihaja.

Če bi bilo to uvedeno, bi to državljanom EU, ki prebivajo na Irskem, omogočilo, da na irskih sodiščih dosežejo razvezo iz bistveno drugačnih in manj zahtevnih razlogov, kot so tisti iz naše ustave, kot jih je omogočil referendum o razvezi leta 1995.

Glede na to, da Irska ne sodeluje pri postopku sprejemanja in uporabi te uredbe, sem se odločila, da ne glasujem o tem poročilu.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*SK*) Pozdravljam poročilo moje kolegice Evelyne Gebhardt o izbiri sodišča, priznavanju sodb in pravilih, ki se uporabljajo za pravico do odločanja v zakonskih sporih. Trdno verjamem, da je pomembno, da se na tem občutljivem področju oblikuje jasen, celovit in prilagodljiv pravni okvir.

Pri današnjem glasovanju sem glasoval za uvedbo pravice do izbire ustreznega sodišča za razvezni postopek. Podprl sem predlog, po katerem bo tako imenovani mednarodni par lahko izbral sodišče v kraju svojega običajnega prebivališča ali pravni sistem države, kjer se je poročil.

V celoti podpiram mnenje, da je pomembno zagotoviti zadosten dostop do informacij za oba partnerja, ne glede na njun finančni položaj ali stopnjo izobrazbe. Obe strani bi morali biti natančno in celovito seznanjeni s posledicami njune izbire sodišča in pravico do odločanja v razveznih postopkih. To velja še zlasti za mednarodne pare, saj so prava držav članic, razvezni postopki in pogoji, pod katerimi je mogoče doseči razvezo, zelo različni.

Andreas Mölzer (NI), *v pisni obliki. – (DE)* Pri vprašanjih v zvezi s čezmejnimi zakonskimi zvezami je pomembno, da imamo v Evropi standardizirane pravne razmere. Pravna gotovost za državljane na področjih, kot je zakonska zveza in razveza, kar pogosto zajema zelo čustvena vprašanja, je vedno pomembnejša na različnih področjih.

V svetu, ki se vedno hitreje krči, so predpisi, kot so tisti, ki že veljajo v civilnem pravu, v tem primeru prosta izbira prava in sodišča za partnerje, pomembni za njihovo mobilnost. Ta uredba vzpostavlja tudi "uporabniku prijazen" dostop do področja družinskega prava. Še en pomemben dejavnik v tem okviru je ta, da sta stranki dobro obveščeni o pravnih posledicah svoje odločitve. Zato sem glasoval za poročilo.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*RO*) Glasoval sem za to poročilo, pri čemer sem imel v mislih prek 150 000 evropskih moških in žensk, ki so vsako leto vpleteni v čezmejne razvezne postopke. To zajema tudi številne romunske moške in ženske, ki so se poročili v tujini. Glasoval sem za to poročilo, ker trdno verjamem, da smo dolžni podpreti odstranitev vseh tistih birokratskih ovir in težav, zaradi katerih nekateri pravijo, da bi bila Unija pekel za državljane in nebesa za odvetnike.

Menim tudi, da imamo dolžnost do tistih, ki jih zastopamo, da odpravimo še vrsto drugih problemov, ki evropskim državljanom povzročajo težave. Samo dva taka primera sta težave v zvezi z zdravstveno oskrbo evropskih državljanov v državi, ki ni njihova domača država, in enakovrednost diplom.

Luca Romagnoli (NI), *v pisni obliki.* – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za delo, ki ga je predstavila gospa Gebhardt, o pravi, ki se uporablja v zakonskih sporih. Cilj je hvalevreden: vzpostaviti jasen in celovit pravni okvir, ki bo zajemal zakone o sodni pristojnosti, ter priznavanje in izvajanje odločitev o zakonskih sporih, poleg pravil o pravu, ki se uporablja.

Dejansko lahko po sedanjem scenariju, zaradi navzkrižij med nacionalnimi pravi in pravom skupnosti, katera koli "mednarodna" razveza sproži najrazličnejša pravna vprašanja. Upoštevati moramo tudi nevarnost "drvenja na sodišče", pri čemer je nagrajen partner, ki poskuša prvi priti na prizorišče in dobiti sodišče, katerega pravo najbolje služi njegovemu ali njenemu interesu.

To je popolnoma nesprejemljivo, zato pozdravljam to poročilo, ki ima namen zakoncema dati pomembne odgovornosti, predvsem v zvezi z informirano izbiro, izbiro sodišča in nazadnje izbiro prava.

Olle Schmidt (ALDE), v pisni obliki. – (SV) Kot nekdo, ki se zavzema za Evropsko unijo, navadno vidim dodano vrednost evropske zakonodaje. Kadar več ljudi razmisli o problemih, se zanje pogosto najdejo boljše rešitve. To poročilo je žalostna izjema glede na to pravilo. Upravičeno smo lahko ponosni na zakonodajo, ki ljudem daje možnost, da gredo svojo pot, če tako želijo, in zato imamo dober razlog, da ohranimo sistem, ki ga imamo zdaj na Švedskem. Tako kot vlada, sem zato mnenja, da gre predlog Komisije o uskladitvi v napačno smer, ko je treba upoštevati na primer prakso na Malti. Vatikanu ne smemo dovoliti, da bi oviral aktivno politiko enakosti doma. Evropski parlament je bil drugačnega mnenja. Zato sem nameraval glasovati proti poročilu. Sprememba je bila vnesena tudi v zapisnik.

Anna Záborská (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*SK*) Glasovala sem proti ukrepu, ker menim, da je neodgovorno od EU, da se vmešava v zadeve, ki niso v njeni pristojnosti. To vključuje družinsko pravo. Svet ministrov bi moral pazljivo razmisliti o tem, ali naj sprejme predloge Parlamenta ali Komisije. Ne bi smeli izkoriščati

majhnega števila problematičnih primerov, da bi si EU prilastila nadaljnja pooblastila. Pri evropskem povezovanju ne gre za to.

Poleg tega se Evropski parlament v svojem mnenju sklicuje na Listino EU o temeljnih pravicah. To je nesprejemljiva manipulacija s strani Parlamenta, saj Listina EU o temeljnih pravicah ni pravno zavezujoč dokument, temveč politični kompromis. Listina EU o temeljnih pravicah v členu 9 pravi: "Pravica sklepanja zakonske zveze in pravica ustvarjanja družine sta zagotovljeni v skladu z nacionalnimi zakoni, ki urejajo uresničevanje teh pravic." Zakaj potrebujemo vzporedni paket evropskih predpisov o razvezi, glede na to, da se družinsko pravo rešuje na nacionalni ravni? To odpira možnosti za manipulacijo. Zato ni povsem jasno, v katero smer gre ta uredba, in Komisija ni sposobna odpraviti negotovosti. Predlagam, da Svet ministrov zavrne ta ukrep.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Beleži se porast števila zakonskih parov v EU, v katerih sta partnerja državljana različnih držav EU ali drugih držav.

Zato se vprašanje izbire prava, ki naj se uporabi, ali pristojnega sodišča za neko zadevo pojavlja vse pogosteje.

Evropska unija potrebuje določbe za učinkovito reševanje navzkrižij za določitev pravne pristojnosti.

Kot narašča število razvez, tako narašča tudi število primerov diskriminacije pri zahtevi za razvezo ali prenehanju življenjske skupnosti. Bolje obveščeni partner prevzame pobudo in gre na sodišče, na katerem pravo najbolje služi njegovim interesom. Pri tem ta partner prejudicira pristojnost zadevnega pravnega sistema.

V primeru zakonskih zvez, v katerih eden od partnerjev prebiva v državi, ki ni država EU, je morda težko doseči, da bi sodišče priznalo odločbo o razvezi, izdano v državi, ki ni država EU.

Namen poročila, o katerem smo glasovali danes, je zagotoviti dostop obeh partnerjev do zanesljivih informacij v zvezi s postopkom razveze in prenehanja življenjske skupnosti ter tudi o glavnih vprašanjih v nacionalnem pravu in pravu Skupnosti. Pravilno je bilo ugotovljeno kot bistveno za interese katerega koli zadevnega otroka, da se upošteva v vsakem primeru pri izbiri prava.

- Poročilo: Pedro Guerreiro (A6-0388/2008)

Lena Ek (ALDE), *v pisni obliki.* – (*SV*) Ribiška politika EU ne temelji in ni nikoli temeljila na dobro premišljenih, skupnih odločitvah. Staleži rib v Evropi so se v zadnjih letih dramatično znižali in zelo malo je bilo storjenega, da bi te razmere spremenili. Namesto tega EU ponuja pomoč v zameno za ribolovne pravice v državah tretjega sveta in bo tako tudi njihova morja osiromašili rib. Lokalno prebivalstvo ob obalah bo prikrajšano za svoj vir preživetja in bodo prisiljeni živeti od pomoči, pomoči, ki redko pomeni primerno nadomestilo ali nadomesti izgubljeni dohodek.

Ribiška politika, ki bi jo morala namesto tega zagovarjati EU, mora biti prepojena z dolgoročnim in daljnovidnim razmišljanjem. Pri takem procesu ni prostora za pomoč za izboljšanje in posodobitev ribiških flot, končni cilj česar je povečati ribolovne zmogljivosti. Z veseljem pa bi podprla ukrepe, namenjene podpori ranljivega lokalnega prebivalstva v revnih obalnih regijah, katerih edini vir dohodka je ribolov in ki hudo trpijo zaradi zmanjšanih staležev rib, v veliki meri neposredno zaradi zgrešene ribiške politike EU. Toda predlogi v poročilu gospoda Guerrerira ne zajemajo takih ukrepov in zato sem glasovala proti poročilu.

Duarte Freitas (PPE-DE), *v* pisni obliki. – (*PT*) Uredba (ES) št. 639/2004 o upravljanju ribiških flot, registriranih v najbolj oddaljenih regijah Skupnosti, določa vrsto izjem glede na sistem vstopa/izstopa iz člena 13 Uredbe (ES) št. 2371/2002 o ohranjevanju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov v okviru skupne ribiške politike.

Vendar pa se je bilo zaradi zapoznelega sprejetja pravnega instrumenta Komisije, ki zadevnim državam članicam omogoča, da dodelijo državno pomoč, in zaradi omejenih zmogljivost ladjedelnic nemogoče držati roka v zvezi z vstopom v ladjevje ribiških plovil, ki lahko koristijo državno pomoč za obnovo, do 31. decembra 2008, kot določa Uredba (ES) št. 639/2004.

Odbor za ribištvo v svojem poročilu zagovarja podaljšanje rokov za državno pomoč za obnovo in registracijo plovil, tako v zvezi z trenutno veljavno Uredbo in v zvezi s predlogom, ki ga je predložila Evropska komisija, glede na kar naj bi rok podaljšali samo za eno leto, z drugimi besedami do 31. decembra 2009.

Podaljšanje državne pomoči za obnovo ladjevja v najbolj oddaljenih regijah do 31. decembra 2009 in možnost registracije plovil do 31. decembra 2011 je bistvena pomoč ob upoštevanju zgoraj navedenih omejitev.

Zato sem glasoval za Guerreirovo poročilo.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), v pisni obliki. -(PT) Podpora za obnovo in posodobitev ribiških flot v najbolj oddaljenih regijah je izredno pomembna glede na strateško naravo ribiškega sektorja v teh regijah. Namen poročila, o katerem smo danes glasovali, je enoletno podaljšanje obdobja financiranja obnove in posodobitve ribiških flot v najbolj oddaljenih regijah.

Upravičeno se upoštevajo posebne strukturne, socialne in gospodarske razmere v teh regijah v zvezi z upravljanjem njihovih ribiških flot. Zaradi tega bi morale biti določbe o upravljanju sistemov vstopa/izstopa flot in obveznem zmanjšanju zmogljivosti ter tudi pravila o dostopu do državne pomoči za obnovo in posodobitev ribiških plovil prilagojeni potrebam teh regij.

Skratka, podpora obnovi in posodobitvi ribiških flot v najbolj oddaljenih regijah bi se morala nadaljevati, zlasti v primeru majhnih flot, saj so flote v teh regijah večinoma sestavljene iz starejših plovil, v nekaterih regijah so bila ta plovila zgrajena celo pred več kot 30 leti. Ti ukrepi so nujni za izboljšanje pogojev za skladiščenje ulova ter delovnih in varnostnih razmer za ribiče v teh regijah.

Luca Romagnoli (NI), *v pisni obliki.* – (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo o upravljanju ribiških flot, registriranih v najbolj oddaljenih regijah Skupnosti, ki ga je predložil gospod Guerreiro. Komisija se vedno postavi na stran evropskega povezovanja, ne glede na to, za katero področje gre, in s tem se strinjam; toda v tem primeru moramo odstraniti kakršne koli časovne omejitve, da bodo te regije imele dovolj časa za primerno obnovo in posodobitev, da se bolje opremijo za soočanje s konkurenco na notranjem trgu.

Jasno je, da je nadaljnja podpora tej obnovi nujen pogoj, brez česar ne bo mogoče primerno zagotoviti delovnih in varnostnih razmer ter ohranitve staležev rib. Zaradi tega podpiram to pobudo, namenjeno popolnemu prestrukturiranju flot v najbolj oddaljenih regijah, da se bodo lahko spopadle z novimi evropskimi izzivi v ribiškem sektorju.

10. Popravki in namere glasovanja: glej zapisnik

(Seja je bila prekinjena ob 14.15 in se je nadaljevala ob 15.10)

PREDSEDSTVO: GOSPOD VIDAL-QUADRAS

podpredsednik

11. Sprejetje zapisnika predhodne seje: glej zapisnik

12. Odnosi EU/Rusija (razprava)

Predsednik. – Prva točka na dnevnem redu sta izjavi Sveta in Komisije o odnosih med EU in Rusijo.

Benita Ferrero-Waldner, *članica Komisije.* – Gospod predsednik, odnosi Evropske unije z Rusijo so v današnjem času eni od odnosov, ki so najbolj polni izzivov. Na eni strani vidimo zapleteno mrežo skupnih dejavnosti in prepletenih interesov. Na drugi strani pa ozadje dogodkov v Gruziji.

Evropski svet je zaprosil za pregled odnosov med EU in Rusijo in ta presoja poteka v kontekstu dogodkov, ki so vrgli temno senco na odnose med EU in Rusijo. Kršenje gruzinske ozemeljske celovitosti z uporabo sile in rusko enostransko priznanje Abhazije in Južne Osetije ostajata nesprejemljiva in ne moremo se strinjati z zunanjepolitičnimi načeli, ki so bila nedavno izražena v Moskvi, vključno s ponovnim oživljanjem območij vpliva.

Zato je treba pri tekočem pregledu precej trezno oceniti lastni interes EU v tem odnosu. Pa vendar so obenem gospodarski in trgovinski odnosi med Evropsko unijo in Rusijo trdni in se še utrjujejo. Rusija je že zdaj naša tretja najpomembnejša trgovinska partnerica, stopnje rasti pa dosegajo do 20 % letno. Energija je pomemben dejavnik, toda tudi rast storitev je impresivna.

Rusija je z visokimi stopnjami rasti v zadnjem času in nastajajočim srednjim razredom pomemben trg v vzponu, točno pred našimi vrati, s čimer se odpirajo priložnosti za podjetja EU, ne glede na učinke sedanje finančne krize. Evropska unija je pomemben investitor v Rusiji, saj predstavlja 80 % celotnih tujih investicij. Znaten del ruskih deviznih rezerv je v evrih, s čimer je Rusija ena od največjih imetnic sredstev v evrih na svetu.

Zaradi vseh teh razlogov imamo interes za nadaljnjo rast ruskega gospodarstva in podporo ruskega prizadevanja za posodobitev, vključno z razvojem resnično neodvisnega sodstva, ki bo sposobno uveljavljati pogodbe. To je v skladu s poudarkom, ki ga je predsednik Medvedev dal pomenu pravne države v Rusiji.

Varnost oskrbe z energijo in povpraševanja po njej je ključna sestavina naših odnosov. Države članice EU so pomemben kupec ruskih energetskih proizvodov in to se v kratko- do srednjeročnem obdobju verjetno ne bo spremenilo.

Naši odnosi pomenijo medsebojno odvisnost, ne odvisnost. Izvoz v Evropsko unijo je pomembno prispeval k impresivni stopnji rasti, ki jo je zabeležila Rusija v zadnjih petih do šestih letih. Ne glede na to pa je potrebnega še veliko dela za vzpostavitev pristnega energetskega partnerstva na podlagi načel iz Pogodbe o energetski listini, in sicer preglednosti, vzajemnosti in nediskriminacije.

Še pomembneje je, da je Rusija ključni geopolitični akter, katerega konstruktivna udeležba v mednarodnih zadevah je nujen predpogoj za učinkovito mednarodno skupnost. Sodelujemo torej v zvezi z Iranom, Bližnjim vzhodom, Afganistanom, Balkanom in drugimi kraji ter pri večstranskih forumih. Imamo tudi skupni interes, da se zavzemamo za neširjenje orožja za množično uničevanje. Na vseh teh področjih sodelovanje ni vedno lahko, toda moramo nadaljevati. Večje sodelovanje na področju svobode, varnosti in pravice pomaga pri spopadanju z grožnjami, ki jih predstavljajo izzivi, kot sta terorizem in organizirani kriminal.

Prek dialoga, ki smo ga oblikovali, smo se sposobni pogovarjati o področjih, kot so človekove pravice. Danes v Parizu potekajo posvetovanja. Še enkrat bomo spomnili Rusijo na njene zaveze kot članice Sveta Evrope in OVSE, zlasti v zvezi s svobodo tiska in dogodki v Ingušetiji, na primer, ter drugimi vprašanji glede človekovih pravic.

Za nas je jasno: Evropa podpira vrednote in ustaljene norme mednarodnega obnašanja in tega se držimo v vseh okoliščinah. To zajema spoštovanje ozemeljske celovitosti in mirno reševanje sporov. Evropski svet se je z zadovoljstvom seznanil, da so se ruske enote umaknile iz območij ob Južni Osetiji in Abhaziji, kar je bistveni korak k izvajanju načrta v šestih točkah. Prejšnji teden so se v Ženevi začeli pogovori in to je še en pomemben korak naprej. Seveda je treba storiti še veliko več.

Jutri bom gostila konferenco donatorjev za Gruzijo, da bi mobilizirali financiranje za obnovo poškodovane infrastrukture in reintegracijo notranje razseljenih ljudi in da bi pospešili gospodarsko okrevanje Gruzije po spopadu. V sodelovanju s Parlamentom sem nameravala za ta namen dodeliti 500 milijonov evrov in rada bi se zahvalila predsednikoma Odbora za proračun in Odbora za zunanje zadeve, ki sta mi pisala in izrazila podporo pri tem pristopu.

Pregled odnosov med EU in Rusijo z Evropskim svetom, kot se zahteva, bo omogočil celovit pregled velike razvejanosti naših odnosov, od naših prizadevanj, da bi podprli ruski pristop k STO, do poenostavitve izdajanja vizumov, carinskega sodelovanja, izobraževalnih izmenjav in sodelovanje pri znanstvenem raziskovanju. Ta pregled bi nas moral voditi pri pristopanju k vsem našim trenutnim dejavnostim v zvezi z Rusijo in tistim, ki so trenutno na čakanju. O njem bi morali razpravljati na naslednjem Svetu za splošne zadeve 10. novembra 2008, na katerem bomo, upam, sposobni najti pravo razumevanje za nadaljevanje pogajanj o novem sporazumu med EU in Rusijo.

To pravim, ker ne poznam boljšega načina za doseganje naših lastnih interesov in za to, da bi druge seznanili s svojimi skrbmi. Po drugi strani se ne smemo obnašati, kot da se ni zgodilo nič. Pri vsem, kar počnemo, moramo zagotoviti in razjasniti, da zelo jasno ocenjujemo naše cilje, in zagotoviti, da EU stoji za temi cilji kot združena sila.

Morda je primerno, da o tem razpravljamo danes, na predvečer jutrišnje konference donatorjev, ki ji bom, kot rečeno, predsedovala, s Svetovno banko in s sedanjim francoskim in prihodnjim češkim predsedstvom.

Evropska unija bo še naprej igrala svojo vlogo, kot jo je ves čas te krize, kot konstruktivna, zanesljiva partnerica, ki jo vodijo njene vrednote in ki odločilno prispeva k stabilnosti in miru.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta.* – (FR) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, najprej bi se vam rad opravičil in zahvaljujem se gospe Ferrero-Waldner, da je govorila pred mano, saj ravnokar prihajam s konference predsednikov odborov. Pogovori so se malo zavlekli zaradi naše dopoldanske razprave, ko je govoril predsednik Sveta in ko je bil čas za glasovanje. Zato prosim sprejmite moje opravičilo.

Kot je dejala gospa Ferrero-Waldner, smo v odnosih med EU in Rusijo dejansko na razpotju, zlasti zdaj po gruzinskem konfliktu. Po izrednem zasedanju Evropskega sveta 1. septembra je Svet o tem razpravljal 13. oktobra, kot je dejala gospa Ferrero-Waldner. Takrat je bilo rečeno, da so se potem, ko je Evropska unija v Gruziji namestila neodvisno civilno opazovalno misijo, enote umaknile z območij ob Južni Osetiji in Abhaziji. To je bil bistveni dodatni korak pri izvajanju sporazumov z 12. avgusta in 8. septembra, sklenjenih ob posredovanju Evropske unije, v zvezi z neodvisnostjo, suverenostjo in ozemeljsko celovitostjo Gruzije – kot sem imel že večkrat priložnost povedati vašemu Odboru za zunanje zadeve.

Evropska unija bo še naprej pozivala vpletene strani, naj izpolnjujejo svoje zaveze v okviru razprav iz sporazumov z 12. avgusta in 8. septembra letos.

Veste, da so se ti pogovori 15. oktobra začeli v Ženevi pod okriljem Evropske unije, Združenih narodov in OVSE. Za pripravo in izvajanje teh pogajanj imamo posebnega predstavnika za krizo v Gruziji, Pierra Morela, ki svoje delo opravlja odlično. Na prvem srečanju 15. oktobra so se lahko zadevne strani sestale neposredno.

Seveda bo za vse to potrebnega veliko časa. To je dolg proces, toda navsezadnje, če se spomnimo, kaj zajema običajen mirovni proces, ko pomislimo na položaj na Balkanu, je dejstvo, da je prišlo do srečanja, na katerem so se vse strani lahko sestale neposredno, pomembna faza, čeprav vemo, da bo pot zanesljivo dolga, kot sem dejal.

Naslednje srečanje v okvira procesa bo 18. novembra v Ženevi. Upamo, da se bodo vpletene strani zavezale prizadevanju za pragmatično rešitev za nadaljevanje pogovorov, s čimer bi lahko obravnavali vsa odprta vprašanja, zlasti ureditev glede varnosti in stabilnosti, vključno z zgornjim delom doline reke Kodori in regijo Ahalgori, ter seveda pereče vprašanje razseljenih oseb.

Unija je odločena, da ostane zavezana procesu reševanja sporov v Gruziji in prizadevanju za celovito rešitev na podlagi načel mednarodnega prava.

Za zdaj je v bolj splošnem okviru Evropski svet zahteval od Komisije in Sveta, naj do naslednjega vrha 14. novembra celovito in temeljito ocenita odnose med EU in Rusijo. Kot je danes dopoldan dejal predsednik Sveta, predsednik Sarkozy, je bistveno govoriti z Rusijo in to je v našem interesu, ker so odnosi z Rusijo tako pomembni.

Gospa Ferrero-Waldner nas je opomnila, da je bistveni partner: Evropska unija in Rusija sta medsebojno odvisni in seveda lahko prek dialoga zagotovimo tudi izboljšanje položaja v zvezi s človekovimi pravicami v Rusiji in v regiji. V našem interesu je, da Rusijo pozovemo k sodelovanju, ki ga potrebujeta obe strani.

Opozoril bi vas rad, da Rusijo potrebujemo, da bi se spopadli z globalnimi izzivi, kot so boj proti terorizmu, podnebne spremembe ali širjenje orožja za množično uničevanje. Evropska unija se je tako odločila in verjamemo, da je tudi v interesu Rusije, da se tako odloči, in zato si resnično želimo nadaljevati ta dialog.

Na prihajajočem vrhu 14. novembra bo priložnost za preučitev raznih razsežnosti odnosov, ki jih moramo imeti z Rusijo, in konstruktivno se moramo zavzemati za to, da bi ugotovili, ali Rusija želi v celoti izkoristiti ta dialog. Vseeno pa bi morali, kot je danes dopoldan dejal predsednik Sveta, ta dialog nadaljevati, ne da bi ogrozili temeljna načela, ki so v jedru evropskega povezovanja.

Dialog z Rusijo lahko temelji samo na spoštovanju suverenosti držav, pravne države in skupnih pravil. V tem okviru je ruski pristop k organizaciji, kot je Svetovna trgovinska organizacija, v našem skupnem interesu. Dejansko bi to omogočilo rešitev številnih spornih vprašanj, ki zadevajo nekatere države članice.

Mislim na zakon o izvozu lesa in davke za prelete čez Sibirijo. V skladu z razgovori, ki so prav tako potekali danes dopoldan, menimo tudi, da je naša zaveza tesnejšim gospodarskim in trgovinskim odnosom z Rusijo pomembna. Tudi tu moramo z Rusijo imeti območje, ki bo jasneje določeno na gospodarski in trgovinski ravni, in po možnosti moramo prispevati k oblikovanju skupnega gospodarskega prostora za Evropsko unijo in Rusijo.

V zvezi s tem si seveda še naprej prizadevamo, da bi Rusiji dopovedali, kako pomembne so preglednost, vzajemnost in nediskriminacija na področju energije. To velja tudi v širšem pomenu glede vprašanja investicij,

saj se podjetja iz Evropske unije, ki delujejo v Rusiji, pogosto soočajo z realnimi problemi, za katere trenutno ni nobene zadovoljive rešitve.

Jasno je tudi, da bi se morali na vrhu z Rusijo pogovarjati o vplivu finančne krize. To je novo vprašanje, ki je pomembno za Evropsko unijo. Pomembno je tudi za Rusijo, za investicijske politike in za politike trgovanja med EU in Rusijo.

Opozorili bomo tudi, kot sem že omenil, na našo zaskrbljenost glede izpolnjevanja zavez v zvezi s človekovimi pravicami, demokracijo in pravno državo. Na mednarodni ravni se bomo dotaknili vseh vprašanj sodelovanja v zvezi z našimi skupnimi sosedami in seveda aktualnih vprašanj po gruzinskem konfliktu. Dotaknili pa se bomo tudi mednarodnih vprašanj, ki so v našem skupnem interesu, kot so vprašanja Bližnjega vzhoda, Irana in Afganistana.

Na koncu bi rad dejal, da je nadaljevanje oziroma krepitev dialoga z Rusijo v našem interesu. Verjamemo, da je to edina pot, ki bo Rusiji omogočila napredek in nam zagotovila prihodnost, ki bo temeljila na vedno bolj skupnih vrednotah. Učiti se moramo iz tega, kar se je zgodilo v Gruziji, in si prizadevati za oblikovanje konstruktivnih, uravnoteženih odnosov z Rusijo ter poskušati zgraditi dolgotrajno strateško partnerstvo s to državo. Gruzinski konflikt bi moral, daleč od tega, da bi nas oddaljil od tega cilja, nasprotno, ta cilj okrepiti spet v okviru tega, kar identiteta Evropske unije predstavlja za druge partnerje, ki v svojih odnosih z Rusijo nimajo nujno vedno enakih interesov kot mi.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, v imenu skupine PPE-DE. – (ES) Gospod predsednik, svoj govor bi rad začel z navedbo nekaterih besed predsednika Sveta, gospoda Sarkozyja, ki jih je izrekel danes dopoldan med razpravo. Dejal je, da Evropska unija ne more biti udeležena v novi hladni vojni in da ne more neodgovorno prispevati k napetosti, ki bi vodila v krizo med nami in Rusijo. Rusijo se v resnici poziva, naj bo pozitiven in konstruktiven partner Evropske unije zaradi njenega strateškega pomena, naravnih virov, vojaške in jedrske moči, ravni našega trgovanja z Rusijo – kot je opozorila komisarka – in tudi preprosto zaradi tega, ker je glavni dobavitelj energije za EU.

Vendar Evropska unija ni bila oblikovana samo kot gospodarska in trgovinska unija, temveč tudi kot unija vrednot. Zato ne moremo izbirati teh vrednot glede na to, kdo je najmočnejši ali najpomembnejši.

Menim, da so vrednote, kot so svoboda, spoštovanje demokratičnih vrednot, človekovih pravic ter suverenosti in ozemeljske celovitosti držav, vrednote, ki jih je treba upoštevati. Ne moremo pogledati stran in se pretvarjati, da se to poletje ni zgodilo nič, ko pa smo bili v resnici priča vdoru in nasilni okupaciji suverene države.

Okrepiti moramo našo sosedsko politiko in biti dosledni glede vrednot, ki jih zagovarjamo.

Še veliko stvari se mora zgoditi: ocena evropske komisarke in njenih služb v Komisiji, pogovori v Ženevi in konferenca donatorjev, ki bo ta teden v Bruslju, kar je po mojem mnenju vse pomembno.

Za konec bi rad še enkrat citiral predsednika Sveta, ki je dejal, da mora Evropska unija govoriti z enotnim odločnim glasom. Ne bomo govorili z enim odločnim glasom – pravzaprav bomo namesto tega pokazali znake slabosti –, če bo na naslednjem vrhu 14. novembra v Nici Evropska unija začela pogajanja za sklenitev sporazuma ali partnerstva z Rusijo, ne da bi ta država v celoti izpolnjevala in spoštovala sporazuma, podpisana z Evropsko unijo 12. avgusta in 8. septembra.

Jan Marinus Wiersma, *v imenu skupine PSE*. – (*NL*) Gospod predsednik, tako kot gospod Salafranca bi se rad navezal na tisto, kar je danes dopoldan dejal predsednik Sarkozy: probleme z Rusijo moramo poskušati reševati z dialogom in ne s konfrontacijo. Poskušati moramo razviti odnose v Evropi, ki bodo temeljili na partnerstvu, pa tudi na načelu enakosti partnerjev, ne da bi seveda pozabili na kritiko, kjer je to potrebno.

V tem pogledu moramo iskati rešitve za probleme v zvezi z Gruzijo in sodelovati s Rusijo glede številnih odločilnih vprašanj, ki so bila že omenjena, mednarodnih vprašanj, kot so prihodnost ureditve neširjenja, problemi v zvezi z Iranom in nadaljnje ukrepanje v zvezi s Kjotom. Naše lastne okoljske ambicije ne morejo biti uspešne, če ne sklenemo sporazuma o njih z ostalimi ključnimi partnerji po svetu.

Z Rusijo si moramo prizadevati za sodelovanju tudi glede finančne krize in vloge Rusije v G8. Finančna kriza spet kaže, kako zelo se zanašamo na Rusijo, pa tudi, kako močno se Rusija zanaša na mednarodno gospodarstvo. Dejstvo, da se je svet povsem spremenil v primerjavi z obdobjem pred 30 ali 40 leti, je še en razlog, zakaj vračanje k taktiki hladne vojne ni možno.

Drugič, radi bi čestitali francoskemu predsedstvu za njegovo ravnanje in enotnost Unije pri reševanju konflikta v zvezi z Gruzijo. Ključnega pomena je, da se tudi v prihodnjih tednih in mesecih trdno držimo te enotnosti. To je še posebej pomembno pri pogovorih, ki so se začeli v Ženevi in se bodo nadaljevali novembra. Razumljivo je, da ni prišlo do takojšnjega sporazuma glede formule za rešitev gruzinskega vprašanja.

To vprašanje bo v resnici morda težko rešiti, ker se naše in rusko mnenje temeljito razlikujeta. Po našem mnenju je treba obdržati gruzinsko ozemeljsko celovitost in za nas je nesprejemljivo, da je bila priznana neodvisnost Južne Osetije in Abhazije. Pogovori o teh vprašanjih bodo težki.

V zvezi s tem bi lahko bilo pomembno, da se spomnimo na to, da je treba opraviti širšo razpravo o varnostnih strukturah in pravni ureditvi, ki so pod imenom helsinškega procesa vzpostavljene tudi v Evropi. Rusi so dali predloge za njihovo spremembo in izboljšavo, toda tudi Svet in Komisija bi lahko imela o tem kakšne pripombe.

Pri tej razpravi je pomembno to, da se Rusiji odločno pove, da ne želimo spopadov glede območij vpliva in da jih ne sprejemamo, tudi ne v regijah, ki mejijo tako na Rusijo kot na Evropsko unijo. Ne zavzemam se za širitev Nata v tej smeri.

Zavzemam pa se za aktivno politiko EU za zagotovitev neodvisnosti držav, kot so Ukrajina, Gruzija in Moldavija, in upam, da bodo predlogi, ki jih bo Komisija dala to jesen glede vzhodnega partnerstva, pripomogli h krepitvi vezi z omenjenimi sosednjimi državami, da jim bomo lahko pomagali zagotoviti svoj lastni razvoj in neodvisnost.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, *v imenu skupine ALDE.* – (FR) Gospod predsednik, gospod Jouyet, gospa Ferrero-Waldner, rada bi vam priporočila dobro knjigo za božične počitnice: čudovito biografijo grofice de Ségur. Verjetno veste, da je pravo ime grofice de Ségur Sophie Rostopchine – da, Rostopchine – in da bil je njen oče tisti, ki je ustavil vdor cesarja Napoleona v Rusijo. Knjiga čudovito opisuje, kako se je to vse zgodilo. Nekatere od njenih lekcij so še vedno uporabne. Kakor koli že, to je bil samo uvod.

Najprej bi rada pojasnila, da danes zjutraj, ko sem govorila, nikakor nisem želela namigovati, naj ne pride do vrhovnega srečanja med EU in Moskvo. Seveda ne. Mora priti do njega. Ker sem imela na razpolago samo minuto in pol časa, morda nisem bila dovolj razumljiva. Hotela sem reči, da sem iz sklepov Sveta razbrala, da je že odločeno, da se bodo pogajanja o partnerstvu, pristopni pogodbi nadaljevala, ponovno odprla, in da je, kar koli se že zgodi, malo pomembno, kako se posreči vrh 14. novembra, ki bo po vsej verjetnosti težak, saj bi se pogovori v vsakem primeru nadaljevali in ocena Komisije in Sveta bi se seveda upoštevala, kar je prav. Pravzaprav sem želela, da bi to zadevo malo bolj razjasnili.

Tako ne vem, ali me je gospod Sarkozy napačno razumel nalašč ali ne. Kakor koli že, ni mi odgovoril, toda rada bi odgovor, gospod Jouyet, saj bi mi bilo osebno žal, če je bilo že odločeno, da se pogajanja v vsakem primeru ponovno odprejo. V celoti podpiram dialog z Rusijo. Seveda je to velika država. To je velika država, ki je zelo ponosna, in velika država, ki ne kaže veliko usmiljenja in ki po mojem mnenju ne ceni tega, da se drugi postavijo v šibek položaj.

Če bi se torej že odločili, da se pogajanja ponovno odprejo, ne glede na to, kaj se zgodi, celo pred vrhom, to ne kaže na veliko diplomatsko spretnost. Kakor koli že, zmanjkalo mi je časa, zato predvsem upam, gospod Jouyet, da mi boste dali jasen odgovor, tak ali drugačen, in za to vam bom zelo hvaležna.

Bart Staes, v imenu skupine Verts/ALE. – (NL) Gospod predsednik, gospod Jouyet, gospa Ferrero-Waldner, gospe in gospodje, veliko je mogoče reči o konfliktu med Rusijo in Gruzijo in danes je to gotovo odločilnega pomena v našem odnosu z Rusijo.

Kar lahko v vsakem primeru rečemo, je to, da ne Rusiji ne Gruziji ni uspelo. Nesprejemljivo je, da državi uporabljata vojaško silo za reševanje sporov. V politični znanosti obstaja teorija, ki pravi, da demokratične države načeloma rešujejo spore demokratično, z dialogom, in ne z vojaškimi sredstvi. Ker v tem primeru ni bilo tako, je z demokracijo tako v Gruziji kot v Rusiji gotovo nekaj narobe. Drugače se stvari ne bi zgodile tako, kot so nazadnje se.

Današnja razprava se osredotoča na naše odnose z Rusijo. Ruske razmere ostajajo najmileje rečeno zelo kritične na področjih demokracije, spoštovanja človekovih pravic, svobode tiska in svobode združevanja, razmer v Čečeniji – ki morda ni več na prvih straneh časopisov, toda vsak, ki podrobno spremlja to državo, ve, da so razmere v Čečeniji še vedno zelo kritične – in tudi glede problemov v zvezi s pripravami na zimske olimpijske igre v Sočiju. Vsa ta vprašanja povzročajo veliko problemov.

Po mojem mnenju sta Evropska unija in Rusija medsebojno odvisni, kot je bilo že rečeno. To je res. Toda vsakokrat, ko govorimo o medsebojni odvisnosti in razpravljamo o navedenih problemih, bi morali po mojem govoriti tudi o tistih drugih vrednotah, vrednotah demokracije, tipično evropskih vrednotah, o drugačnem reševanju sporov, prizadevanju za več demokracije in uporabi mehkih instrumentov.

V Skupini Zelenih/Evropske svobodne zveze smo vsi za dialog, ki je po mojem mnenju eden od zaščitnih znakov Evropske unije. Evropska unija je ekstremna vaja miroljubnega reševanja sporov in preprečevanja konfliktov. Zato lahko, pod pogojem, da so izpolnjeni vsi pogoji in da se Svet, Komisija in Evropski parlament odločno zavzamejo za navedene vrednote, začnemo dialog z Rusijo, tudi glede sporazumov o partnerstvu in sodelovanju, mirno, odločno in z voljo po uspehu.

Adam Bielan, *v imenu skupine UEN.* – (*PL*) Gospod predsednik, aktivnosti ruskih oboroženih sil v Gruziji so izredno pomembna preizkušnja trenutnih namenov Rusije. To je preskus tudi za politično moč in temeljna načela delovanja Evropske unije. Žal se voditelji nekaterih držav članic obnašajo, kot da nikoli ni bilo vdora Rusije v suvereno demokratično Gruzijo.

Gospe in gospodje, Rusija spet ponižuje Evropsko unijo s tem, ko trdi, da so se njene sile umaknile na položaje, ki so jih imele pred vdorom. Kako naj torej razložimo dejstvo, da so gruzinske vasi v regiji Južni Osetiji in v njeni bližini stalno tarča brutalnega etničnega čiščenja? Kako na razložimo dejstvo, da je dvesto opazovalcem, ki jih je poslala Unija, preprečen dostop do prizorišč konflikta? Take razmere so svetlobna leta stran od vrnitve na *status quo* z dne 7. avgusta, ki je pogoj za udeležitev na pogovorih z Rusijo. Eden od namenov ruskega vdora v Gruzijo je zastraševanje sosednjih držav v regiji, da bi minirali projekt Nabucco, ki je odločilnega pomena za energetsko varnost Unije. Zdi se, da se trenutno ne razmišlja o plinskem in naftnem transportnem koridorju prek Gruzije. Koridor je za nas življenjskega pomena in je edini, ki ni pod nadzorom Kremlja.

Rad bi tudi opozoril, da v sosednjih državah Unije živi zelo veliko imetnikov ruskega potnega lista. Lahko bi na primer omenil Ukrajino, Belorusijo in baltske države. Moramo se torej zavedati, da bi lahko Kremelj kadar koli trdil, da ti ljudje potrebujejo njegovo tako imenovano zaščito. To je natančno tisto, kar se je zgodilo v Južni Osetiji. Še enkrat moram poudariti, da državam članicam Unije in njenim najbližjim sosedam neposredno grozi ruska agresija.

Trenutno smo soočeni z razmerami, ko je šla Rusija tako daleč, da poleg energetskega izsiljevanja dodaja še grožnjo z vojaško akcijo proti državam članicam Unije in njihovim najbližjim sosedam. Sedanje razmere v Gruziji so očiten primer. V takih okoliščinah ne moremo govoriti o partnerstvu med Unijo in Rusijo. Udeležba na pogovorih na prihajajočem vrhu 14. novembra v Nici bi še enkrat pokazala, da so voditelji Evropske unije popolnoma nesposobni, da bi bili kos Rusiji.

Esko Seppänen, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (FI) Gospod predsednik, komisarka, borze v Združenih državah Amerike so strmoglavile, borze v državah članicah Evropske unije so strmoglavile in borze v Rusiji so strmoglavile. Vsi smo v isti krizi, ki jo je povzročil turbokapitalizem. Kljub temu bi rade nekatere države EU, ki se zgledujejo po baltskih državah, katerih predsedniki so se šolali v Združenih državah, in zlasti Poljska osamile Rusijo od Evropske skupnosti. Najprej so zavirale začetek pogovorov o sporazumu o partnerstvu, zdaj pa je razlog gruzinski in abhazijski konflikt z Rusijo.

V številnih zahodnih državah so mediji prikazali Rusijo kot napadalca. To je napačna predstava. Napadla je Sakašvilijeva vojska in tako sprožila globalni konflikt. Za to ne bi smel biti nagrajen. V tej zadevi je Skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov v Evropskem parlamentu žal ujetnik lastnih skrajnih elementov.

Seveda je Rusija slavila vojaško zmago nad Sakašvilijevo vojsko, vojsko, ki so jo usposabljali Američani in Izraelci ter oboroževali Ukrajinci. Priznanje neodvisnosti Južne Osetije in Abhazije je bila pretirana politična reakcija. Zdaj Rusija čuti politične posledice. Toda naša skupina ne verjame, da bi morala biti ena od njih osamitev Rusije. Evropski kapitalizem potrebuje ruske naravne vire in Rusija potrebuje evropske politične izkušnje z demokracijo, državljanskimi svoboščinami in pravno državo.

Ti cilji ne bodo doseženi s političnim nasiljem, temveč s sodelovanjem in dialogom. O tem verjetno teče beseda danes v Helsinkih med vrhovnima poveljnikoma vojske, generalom Mikom Mullenom in Nikojalem Makarovom. Poleg tega EU ne bi smela bojkotirati dialoga.

Pozitivnim poskusom, ki jih predlaga naslednja predsedujoča država, želimo vse dobro.

Paul Marie Coûteaux, *v imenu skupine* IND/DEM. – (FR) Gospod predsednik, gospod Jouyet, čas je za kesanje – zdi se, da je danes tako razpoloženje – ali vsaj za ponovni premislek o dogmah in instinktivnih odzivih, poleg tega pa sem hvaležen gospodu Sarkozyju, da je danes dopoldan prikazal primer tega, ki se je zdel iskren. Naj torej ponovno premislimo tudi o našem starem, zelo starem nezaupanju, ko gre za Rusijo, ali o našem nezaupanju do te države, ki je, pa če nam je to všeč ali ne, eden od naših partnerjev.

S tega stališča tudi jaz priporočam – kot je to storila gospa Neyts-Uyttebroeck – branje biografije grofice de Ségur, zlasti tiste gospe Strich, ki jo je objavil odlični Bartillat, in spoznali boste pravi pomen, ki bi ga moral imeti izraz, ki ste ga izgovorili dvakrat, če sem prav slišal: "medsebojna odvisnost".

Seveda smo medsebojno odvisni, toda ne samo glede boja proti terorizmu ali orožju za množično uničevanje. Medsebojno smo odvisno v vseh pogledih: glede energije, če naj navedem očitno, toda tudi glede raziskav, industrije in politike, večstransko seveda.

Pomislimo, kakšen bo obraz Evrope v 21. stoletju, glede na to, ali bodo naši narodi še vedno vpleteni v promocijo neizmernih bogastev Sibirije. Zato prosim nehajmo sprejemati spore, ki niso naši, temveč spori tretje sile, katere interes je razdeliti Evropo, da bi ji zavladala. Verjemite mi, v tem pogledu se zavzemam za interes Evrope, če lahko sprejmete, da tudi francoske suvereniste skrbi ta zadeva.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Gospe in gospodje, menim, da je odločitev Sveta, da ne obnovi pogovorov z Rusijo o strateškem partnerstvu, nespametna, kratkovidna in škodljiva za državljane Unije. Sprevideti bi morali, da je to partner, od katerega je Evropa odvisna glede dobave surovin. Ne gre samo za plin in nafto. Brez titana in Rusije na primer ne bi mogli izdelati niti enega airbusa. Kar je še slabše, sedanja evropska rusofobija ne temelji na dejstvih, temveč na tem, kako so bili Rusi predstavljeni v politiki in v medijih. Zavedati se moramo, da je konflikt na Kavkazu začela Gruzija, ne glede na izid, in ne Rusija. Poleg tega ne poznam nobenega konkretnega razloga, zakaj ne bi spoštovali neodvisnosti Južne Osetije in Abhazije, saj je vrsta članic Unije neodvisnost Kosova pozdravila takoj in z velikim slavjem. Navdušena sem, da je Václav Klaus, predsednik Češke republike, države, ki jo tu zastopam, položaj opisal realno, ko je dejal, da ne gre za vprašanje Gruzije na strani dobrega in Rusije na strani slabega. Žal je bil osamljen. Če želi Unija resnično biti strateška partnerica in globalni akter, mora priznati Rusijo pod enakimi pogoji. Politika konfrontacije ne bo koristila nikomur.

Elmar Brok (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, komisarka, gospod predsednik Sveta, eden od predhodnik govornikov je dejal, da mora biti načelo za vsem tem "brez sile". Brez sile na obeh straneh, kot velja v mednarodnem pravu. Vztrajati moramo pri ohranjanju mednarodnega prava, vključno z ozemeljsko celovitostjo, nevmešavanjem v notranje zadeve druge države, nevplivanjem in spoštovanjem sporazumov iz avgusta in septembra. Upam, da bo to v Ženevi še veljalo.

Še naprej moramo zagotavljati spoštovanje odločitev Evropskega sveta s 1. septembra in resolucij, ki jih je sklenila Komisija v zvezi s pridružitvenimi sporazumi, prostotrgovinskimi sporazumi in evropskim gospodarskim prostorom plus ali kakor koli se že imenuje, tako da se bodo lahko posamezne države krepile, stabilizirale in udeleževale brez izzivanja drugih držav in da bo lahko na konferenci donatorjev opravljeno potrebno delo.

Hkrati moramo vzhodnoevropskim državam članicam dati občutek varnosti in solidarnosti v okviru Evropske unije in Nata. Menim, da je pomembno tudi to zaradi psiholoških razlogov.

Komisarka, hvaležen sem vam, ker ste omenili našo vzajemno gospodarsko odvisnost, ki je najboljša varnostna politika, kar bi jih lahko imeli. Vendar bolj ko se ta medsebojna odvisnost krepi in bolj ko postaja del interesnih sfer obeh strani in se te povežejo, težje se bomo izločili iz te odvisnosti z nemiroljubnimi sredstvi. V tem primeru moramo voditi. Podpreti bi morali tudi kakršne koli poteze s pravnimi obveznostmi, v katere je vključena Rusija, skupaj s STO in sporazumi o partnerstvu z ustreznimi obveznostmi. Ko bo naša gospodarska medsebojna odvisnost na tak način podprta s pravnimi in pogodbenimi ukrepi, bomo lahko napredovali.

Vendar mora to temeljiti na naših interesih. Ena zadeva je energetska varnost in na tem področju po vsem svetu obstajajo izzivi, s katerimi se je treba soočiti. Skupina 5+1 se ni brez razloga še enkrat sestala glede Irana in nato nadaljevala s svojim običajnim delom. To se dogaja tudi na drugih ravneh. Slišal sem, da je odbor Evropskega parlamenta še enkrat obiskal Moskvo. Iran, Bližnji vzhod, podnebne spremembe, terorizem in številna druga vprašanja: Rusija je bistven del vsega tega.

Odprti moramo biti za razgovore. Varnostno partnerstvo z Rusijo bo delovalo samo, če ne bo vzpostavljeno na račun obstoječih zavezništev in preprečevanja ZDA prisotnosti v Evropi. To je pogoj za tako partnerstvo.

Reino Paasilinna (PSE). - (*FI*) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, obe strani sta grešili in kršili mednarodne sporazume. Zdaj gre za to, kako hitro se lahko premaknemo od tu in ponovno vzpostavimo stabilnost.

Zato potrebujemo tudi sodelovanje Rusije. To je osnovna zahteva. Pravzaprav so številni ruski cilji enaki kot naši v Lizbonski pogodbi. Predsednik Medvedev je dejal, da so potrebne institucionalne reforme. To je res. Druga točka, o kateri govori, so reforme infrastrukture. Tretja so investicije. To so stvari, ki jih poznamo. Potem so tu inovacije, nekaj, kar poznamo veliko bolje, če lahko tako rečemo. Te stvari so nam skupne. Hočejo imeti vlogo pri reševanju mednarodne finančne krize, a za to imajo malo kapitala. Zato nočejo biti odrezani, to je očitno, in odzvati se moramo s sodelovanjem, kar nam bo omogočilo usmeriti Rusijo na pot, ki si jo želimo.

Rusija noče govoriti o ideologiji, toda danes to hoče Evropska unija. Hočemo imeti demokracijo; to je naša ideologija. Rusija hoče praktične rešitve in oba ta cilja je verjetno vredno uskladiti in na tak način bomo napredovali. Poleg Mevedevih štirih i-jev potrebujemo torej še en i, in sicer integracijo, tako da bomo lahko uspešno vplivali na prihodnost Rusije tudi z našega stališča in povečali stabilnost.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (*PL*) V razpravi o konfliktu med Rusijo in Gruzijo spregledujemo, kar se je zgodilo v Abhaziji in ne v Osetiji. V bistvu se je v Abhaziji zgodilo nekaj zelo pomembnega. Rusi imajo nekaj razlogov za trditev, da je bila njihova akcija, čeprav nesorazmerna, odgovor na prizadevanje za rešitev problema Osetije z vojaškimi sredstvi. Kar pa zadeva Abhazijo, se ni zgodilo nič takega. Množični vdor ruskih enot, pojav flote ob gruzinski obali in vojaško zavzetje ozemlja, ki ga nadzorujejo gruzinske oblasti, kažejo na to, da je Rusija pripravljena uporabiti svoje bojne sile pod pretvezo preventivnega ukrepanja. Glede na to je treba tako akcijo uvrstiti med tiste, ki jih utemeljuje zgolj enostranska ocena zunanjepolitičnih sredstev.

V svoji izjavi se je predsednik Medvedev vrnil k pojmu skupnega varnostnega prostora od Vancouvra do Vladivostoka. Sprašujem vas, gospe in gospodje, kako se lahko zanesemo na skupno ukrepanje v tem skupnem varnostnem prostoru, ko pa Rusija kaže, da je sama vir nevarnosti? Glede drugih zadev, ki bi jih predsednik Medvedev rad vključil v potencialni sporazum, pa se moramo spomniti, da so že zajete v sporazumu, ki velja zdaj. Ta sporazum je bil sprejet leta 1990 in je naslovljen Pariška listina za novo Evropo. Seveda tu morda v resnici ne gre za dialog, temveč za pravico do veta v zvezi z različnimi ukrepi, ki jih lahko sprejme Nato.

(Aplavz)

Rebecca Harms (Verts/ALE). -(DE) Gospod predsednik, rada bi se navezala na to, kar je dejal gospod Staes glede drugih sporov, ki še vedno trajajo na Kavzkazu.

Če zdaj nadaljujemo pogovore z Rusijo – za kar se zavzemamo –, je po našem mnenju zelo pomembno, da ne pozabimo, da obstajajo tudi Karabah, Čečenija, Moldavija in Pridnjestrska republika in da se bomo morali v naslednjem desetletju spopasti tudi z zelo težkim sporov v Ukrajini glede Krima. Evropska unija ne sme ponoviti napake, ki jo je zagrešila pred vojno v Gruziji, ko tega spora ni jemala dovolj resno.

Po našem mnenju je torej treba vse te spore rešiti. Kavkaz in druge sosednje regije so zelo pomembne. Vse ležijo v Evropi in zato se mora z njimi Evropa, Evropska unija ukvarjati veliko bolj prednostno – in to v sodelovanju z Rusijo.

Za zdaj ne vem, ali lahko zadovoljivo rešimo te spore, toda pravzaprav sem precej optimistična, da je bil ta občutek hladnega miru, ki se je plazil po Evropi – in dejansko po vsej Evropski uniji – in ki je povzročil preplah tudi v Rusiji, zadostno opozorilo in da se bodo zdaj različne strani bolj resno vrnile k pogajanjem.

Z zahodnega stališča je zelo zanimivo tudi, da v finančni krizi Rusija rešuje cele države, da bi sama premagala to krizo. V dobi globalizacije je prepletenost gospodarstev veliko obsežnejša, kot smo prej razpravljali v zvezi z energijo.

Če bi našli boljši ton in če zahod morda ne bi vedno vztrajal, da je njegov sistem zmagovalni od konca osemdesetih let dvajsetega stoletja, bi lahko prišli do boljšega položaja, s katerega bi lahko reševali spor.

Konrad Szymański (UEN). - (*PL*) Gospod predsednik, Rusija je morda največ pridobila zaradi finančne krize. V zadnjem času se je naša pozornost opazno preusmerila z ruske agresije proti Gruziji na probleme naših bank. Ta preusmeritev je bila v naši dopoldanski razpravi očitna.

Vendar ne smemo pozabiti, da ima Rusija trenutno v Osetiji in Abhaziji še vedno več kot 7 000 vojakov. To je več kot trikratno število vojakov, ki so bili tam 7. avgusta, in Rusija tako ne spoštuje mirovnega sporazuma

na način, ki bi si ga želeli. To pomeni, da so odnosi med Evropsko unijo in Rusijo še vedno v slepi ulici. Pomeni tudi, da trenutno nimamo razloga za nadaljevanje političnega dialoga v okviru skupnih evropskih in ruskih teles; ni podlage za ponovno odprtje pogajanj v zvezi s sporazumom o partnerstvu. Nazadnje z razočaranjem spremljamo stališče nekaterih držav članic, ki namiguje na to, da lahko rusko agresijo proti Gruziji ignoriramo in da je zadeva zgolj vprašanje časa. Ta pasivna politika se lahko izkaže za izredno drago za zunanjo politiko Evropske unije v celoti.

Vittorio Agnoletto (GUE/NGL). - (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, priznati moramo, da Svet obvladuje odnose z Rusijo veliko bolj uravnoteženo kot resolucija, ki jo je Evropski parlament sprejel glede dogodkov v Gruziji. V tej resoluciji so vse obtožbe naperjene samo v Rusijo in celo napad, ki ga je Gruzija izvedla 7. in 8. avgusta, je upravičen.

Če pa si res želimo stabilizirati mir, moramo jasno zavrniti pridružitev Gruzije ali Ukrajine Natu. Vemo, da bi to samo destabiliziralo celotno regijo in zelo povečalo verjetnost nadaljnjih vojn. Pogajanja z Rusijo bi se morala nadaljevati ne samo zaradi gospodarskega interesa, temveč tudi zato ker dokler o stvareh razpravljamo, ne gredo stran, in to je vedno najboljša pot.

Hkrati moramo biti povsem odločni glede človekovih pravic, svobode informiranja in političnih svoboščin, ki v Rusiji gotovo niso pravilo. Najboljši način za zaščito pravic je, da nismo talci energije; toda da bi se izmaknili odvisnosti od Rusije moramo ne samo povečati raznolikost naših virov oskrbe z energijo, temveč tudi investirati v alternativne čiste energije.

Za konec bi rad povedal še nekaj. Slišal sem tako od Komisije kot od Sveta, da se zelo zanašata na rusko pridružitev Svetovni trgovinski organizaciji. Rad bi vas spomnil, da ste govorili enako, ko se je STO pridruževala Kitajska, zdaj pa smo priča grozljivim posledicam kitajske pridružitve za evropsko gospodarstvo in evropske delavce. Morda bi morali torej rešitve iskati drugje: morda bi morali pravzaprav postaviti pod vprašaj celotni mehanizem Svetovne trgovinske organizacije.

Gerard Batten (IND/DEM). – Gospod predsednik, Kremelj je pri svoji kupčiji s predsednikom Sarkozyjem dobil vse, kar je želel. Z dogovorom s predsednikom Sarkozyjem, ki se sklicuje na "mir v našem času", so dobili, kar so želeli, in diplomatski izhod. Od druge svetovne vojne je temeljno načelo v mednarodnih odnosih, da se agresija ne sme izplačati ali da agresorji ne bi smeli biti deležni političnih koncesij, toda Moskva zmaguje in Nato je ponižan, ko EU igra na obe strani.

Kot institucija Evropska unija preprosto ni na demokratični zahodni strani v novi hladni vojni. EU ne spada v svobodni svet. Je protidemokratična, nedemokratična in imperialistična. Institucionalno se nagiba k drugim protidemokratičnim imperijem, ne k svobodnim narodom. Evropski uniji ne vlada pravo, temveč ideologija.

Žal bodo evropske vlade – kot dobri Evropejci – sledile katastrofalnemu stališču EU v odnosu do Rusije in ne svojem lastnemu kolektivnemu nacionalnemu interesu.

Sylwester Chruszcz (NI). - (*PL*) Skupaj z Združenimi državami je Ruska federacija ena od glavnih partneric Evropske unije. Rusija je strateška partnerica in dobaviteljica surovin za proizvodnjo energije državam članicam Evropske unije, vključno z mojo državo Poljsko. Sodelovanje z Rusijo je preprosto dejstvo in v interesu obeh strani je, da je to sodelovanje uspešno. Gruzinski napad na Južno Osetijo in kasnejše stopnjevanje konflikta sta resno ogrozila odnose med Brusljem in Moskvo.

Vendar to ne pomeni, da bi morali, kot bi želeli nekateri evropski politiki, obrniti hrbet Rusiji ali celo začasno prekiniti odnose z njo. Rusija si zadnjih dvajset let znatno prizadeva, da bi se pridružila krogu demokratičnih evropskih držav, in čeprav je nedvomno treba doseči še veliko, tudi ni niti najmanj dvoma, da rusko prebivalstvo močno podpira sedanjega in nekdanjega predsednika Ruske federacije. Upam, da bosta kljub nekaterim oviram Evropska unija in Rusija nadaljevali z uspešnim sodelovanjem, saj je to v interesu obeh strani.

PREDSEDSTVO: GOSPOD MARTÍNEZ MARTÍNEZ

podpredsednik

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). - (*NL*) Gospod predsednik, gospod Jouyet, gospa Ferrero-Waldner, gospe in gospodje, ne moremo zanikati, da so se odnosi z Rusijo v zadnjem času spremenili. Naj dodam, da po mojem mnenju osamitev Rusije ni opcija. Obenem je težko govoriti o partnerstvu, če so države članice tako zelo nezaupljive do Rusije.

Kot predsednica delegacije za odnose z Rusijo pa menim, da bi morali nadaljevati z dialogom. To počneta Svet in Komisija in to bi morali početi tudi v Parlamentu. To je bila pravzaprav tema zelo razgrete razprave v naši ruski delegaciji v zvezi z obiskom v Moskvi, ki ga načrtujemo za konec tega tedna. Sklep te razprave je bil, da moramo nadaljevati z dialogom, toda da moramo povedati našim partnerjem, da se ne bomo obnašali, kot da se ni nič zgodilo. Pri tem moramo biti iskreni in poskušati vzpostaviti konstruktivno posvetovanje.

Od Rusije pričakujemo veliko več. Umik enot iz tamponskega območja je šele prvi korak. Napetost se lahko razrahlja samo, če se zmanjša število enot v Abhaziji in Južni Osetiji ali če se sploh umakne vse te vojake. Čeprav v sporazumih to ni napisano dobesedno, se ujema z duhom sporazumov in rada bi slišala mnenje gospoda Jouyeta o tem.

EU in zlasti predsedstvo sta bila v zadnjih mesecih neverjetno jasna in odločna. To je po mojem mnenju treba ohraniti.

Ostajajo mi tri vprašanja. Najprej glede priprav na vrh: konkretno kateri znaki in koraki se vam zdijo potrebni, da bi nadaljevali s pogajanji? Drugič, kako boste v to vključili Parlament? Tretjič, rada bi vam položila na srce naslednje. Rusija ne pristopa k pogodbi o kasetnih bombah, ki se podpisuje v Oslu. Zdaj prihaja na dan, da je nizozemskega novinarja ubila ruska kasetna bomba. Gospa Ferrero-Waldner, kako lahko Rusijo vseeno vključimo v to novo pogodbo, ki se podpisuje v Oslu?

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Gospod predsednik, francosko predsedstvo je odigralo zgledno vlogo pri obvladovanju krize v Gruziji. Vemo, kako obvladovati krize, toda nismo jih še sposobni preprečevati. Naj Parlament spomnim, da je bil v EU minister za zunanje zadeve, gospod Steinmeier, nemški zunanji minister, ki je predlagal zelo resen načrt rešitve, ki so ga sprejele vse strani razen Tbilisija. To je zgodovinsko dejstvo. To je obžalovanja vredno, saj bi lahko s tem celo preprečili vojno. Prepričan sem, da bi lahko Steinmeierjev načrt še vedno služil za glavno osnovo za dogovor o rešitvi, čeprav so danes razmere veliko težje glede na to, da imajo Abhazijci in Južnoosetijci danes povsem drugačno stališče. Naj takoj dodam, da pogajanja niso mogoča brez udeležbe dveh vpletenih narodov, Abhazijcev in Južnoosetijcev. Njihovo mnenje je gotovo tudi odločilnega pomena kar zadeva njihove odnose z Rusijo.

Zagotovo ne moremo kar nadaljevati tam, kjer smo ostali. Rusija ostaja strateški partner, toda čeprav je ne moremo osamiti, je naše zaupanje spodkopano. Rusija se mora učiti iz teh dogodkov, tako kot se mi, in bolj natančno moramo spoznati, zakaj je Rusija veliko strpnejša do tega, da bi se Ukrajina in Gruzija približali EU, kot da bi se približali Natu. To je lekcija, ki se je moramo naučiti tako mi kot ameriška politika, če želimo normalizirati strateško partnerstvo med Rusijo in EU. Hvala za vašo pozornost.

Henrik Lax (ALDE). - (*SV*) Gospod predsednik, ruski napad na Gruzijo ni osamljen primer. Priča smo paradigmatskemu premiku v ruskih odnosih do sosednjih držav – paradigmatskemu premiku, ki ima lahko resne posledice, če EU ne bo ukrepala modro. V resnici smo na razpotju, kot je dejal državni sekretar gospod Jouyet. Skrbi me, ker veliko število voditeljev EU že govori v prid vrnitvi k običajnemu ravnanju v odnosih EU z Rusijo. Obnašajo se, kot da se vojna v Gruziji ne bi zgodila, toda ruske enote, kar 8 000 vojakov, so še vedno na zasedenih območjih. Etnično čiščenje še vedno traja.

EU mora poslati jasno sporočilo in odločno obsoditi rusko imperialistično politiko, ko misli, da ima pravico zaščititi "svoje" državljane z zasedbo suverenih držav. Danes Gruzija, jutri Ukrajina in Belorusija. To bom ponovil na sestanku z rusko delegacijo v petek v Moskvi. Če bo EU spodbujala k brezpogojnim pogajanjem o sporazumu z Rusijo v sedanjih okoliščinah, potem odobravamo rusko akcijo v Gruziji in Rusiji dajemo prosta pooblastila, da nadaljuje s svojo imperialistično politiko. EU je dolžna pomagati žrtvam in ne napadalcem. Rad bi čestital komisarki Ferrero-Waldner za njen predlog o 500 milijonih evrov in upam, da bo konferenca donatorjev jutri uspešna.

Tatjana Ždanoka (Verts/ALE). – Gospo predsednik, danes ne govorim samo kot predstavnica svoje politične skupine in članica evropsko-ruske delegacije, temveč tudi kot edina rojena govorka ruščine v tem Parlamentu.

Nekateri politiki pozabljajo, da je Rusija po številu prebivalcev pravzaprav največja evropska država in da so rusko govoreči prebivalci največja manjšinska skupina v Evropski uniji – do 10 milijonov jih je. Žal številni, ki govorijo o ruskih virih, mislijo samo na surovine in pozabljajo na človeško razsežnost. Ne smemo pozabiti, da so ljudje osnova za odnose med EU in Rusijo. Rusko govoreči prebivalci Evropske unije se zavzemajo za odnose med EU in Rusijo na podlagi strateškega partnerstva. Podpiramo ne samo skupni trg EU in Rusije, kot je danes dejal predsednik Sarkozy, temveč tudi prostejši pretok ljudi. Podpiramo človekove pravice –

kar je tudi omenil gospod Sarkozy –, toda nasprotujemo dvojnim merilom, ko institucije Evropske unije zatiskajo oči pred kršitvami pravic rusko govorečih prebivalcev v baltskih državah.

Girts Valdis Kristovskis (UEN). - (LV) Ali so tekmeci ali partnerji, zviti igralci ali odvisni bebci? Govorim o odnosih med zahodno demokracijo in rusko avtokracijo. Spominjajo na igro mačke in miši. Smešno, dva meseca po vojaški akciji v Gruziji gospod Medvedev predlaga nov evropski varnostni sporazum. Gospod Sarkozy je zelo uslužen in ne vidi, da je Rusija povečala svojo vojaško prisotnost v Južni Osetiji in Abhaziji. Obstajajo razlogi, da bi zaupali Rusiji? Kosovski proces in gruzinski konflikt bi lahko bila bolj poučna. Kaj je vzrok za ta optimizem med evropskimi voditelji? Rusija bo uspešno izkoristila zahodno lahkovernost, hrepeni po maščevanju zahodu, kjer koli je to mogoče. Politika o tujcih, ki jo je Rusija razglasila za Osetijo, Abhazijo in Ukrajino, pomeni znatno nevarnost; boj poteka v kibernetskem prostoru. Ruski ljudje in njihovi mediji, vključno s tistimi v baltskimi državami, ne podpirajo kar tako ruskega vdora v Gruzijo. V tem trenutku ne bi smeli hiteti z obnovitvijo celovitih pogovorov z Rusijo. Najprej mora Rusija uresničiti kavkaški mirovni načrt.

Roberto Fiore (NI). - (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, rad bi se znebil ideje, da je Rusija napadla Gruzijo. Menim, da bi morali sprejeti predlog Rusov, ki so takrat zahtevali, naj sodišče odloči o tem, kdo je v resnici odgovoren za začetek vojne.

Glede na to verjamem, da je v času, ko se je ustvarjalno računovodstvo sesulo, bistveno razmišljati o realnem gospodarstvu, ki nas čaka v prihodnosti in ki sestoji iz surovin, zemlje in dela in zdaj za Evropo dejansko vključuje Rusijo. Rad bi tudi rekel, da to ni samo gospodarsko dejstvo: obstaja zahodna Evropa, zgrajena okoli katolicizma, ki bi se lahko združila z vzhodno Evropo, zgrajeno okoli pravoslavja, in to bi bila dejansko zveza dveh pljučnih kril Evrope – njenih dveh duhovnih pljučnih kril.

Tako je v interesu Evrope, da je z Rusijo, in v Ruskem interesu, da je z Evropo.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (FR) Minister, po tem, kar je gospod Sarkozy dejal danes dopoldan o Evropi, ki mora govoriti z močnim glasom, imam nekaj pripomb v poljščini.

– (*PL*) Nedavno so bili odnosi z Rusijo drugačni. Evropa je bila razdeljena; ni govorila z enim glasom. Komisar Mandelson je dejal, da je vprašanje embarga na poljsko meso dvostranska zadeva. To ni Evropa, ki si jo želim, in tu ni prostora za tako Evropo.

Kriza v Gruziji je začasno odprla oči zahodne Evrope, zlasti oči naših socialističnih kolegov, da vidijo, kakšna je lahko Rusija. Lahko je namreč privlačna, očarljiva, toda tudi nepredvidljiva, ne spoštuje nujno sporazumov, ki jih je podpisala, in njen odnos do članstva v STO bi težko opisali kot navdušen. Rusija hoče ohranjati svoja lastna pravila, ki ji dajejo proste roke, da se odloča v svojo korist. Ne bo mogoče doseči miroljubnih sporazumov, ki jih potrebujemo, če tega ne bomo razumeli. Rusija je naša najbližja soseda, država z velikimi možnostmi in kulturno dediščino, ponosen narod; ponosen na svojo državo od Baltika do Beringovega preliva. Potrebujemo dialog z Rusijo, ki bo vključeval spoštovanje do ruskih ljudi, pa tudi odločno, skupno stališče do njenih voditeljev, in sicer gospoda Medvedeva in gospoda Putina, in ne življenje v strahu, da bi lahko Rusi kadar koli zaprli plinske pipe.

Življenjski standard ruskih ljudi je v veliki meri odvisen od uvoza blaga iz Evropske unije, da lahko zadovoljijo svoje potrebe. To dejstvo bi moralo dati našim voditeljem moč in občutek vrednosti pri naših pogajanjih z močnim partnerjem. Tako bi morali namesto, da se plazimo po kolenih, raje sesti kot partnerji za pogajalsko mizo v Kremlju. Na koncu, *Signora comisaria*, predsednika Sveta poudarjata, da je bil ruski umik iz tamponskega območja uspeh in da je bil ta ukrep pozitiven znak. Namesto tega bi ga morali morda razumeti kot korak nazaj, tak, za katerega se samo zdi, da pomeni popuščanje, saj se Rusija ni umaknila iz Osetije ali Abhazije in tega nima namena storiti. Bodimo realni in poskušajmo predvideti njihovo naslednjo potezo.

Hannes Swoboda (PSE). – (*DE*) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, komisarka, med Združenimi državami in Rusijo so številne razlike. Predvsem bi rad v Rusiji videl vsaj tako svobodne predsedniške volitve, kot bi jih danes pričakoval v ZDA.

Vseeno pa so si velike sile v nekaterih stvareh tudi podobne in upam, da boste številni kmalu videli oddajo na kanalu ARTE o Henryju Kissingerju. Glede posredovanja v Čilu in nenehnih posredovanj v Latinski Ameriki sta Kissinger in general Alexander Haig dejala: če Združene države nekaj moti, bodo posredovale in dosegle spremembo režima. Razglašale so, da so popolnoma upravičene do takega ravnanja. Nekaj podobnega lahko rečemo o Rusiji, čeprav verjetno v manj številnih primerih kot pri Združenih državah.

Obe veliki sili sta tudi nekoliko v nasprotju z mednarodnim pravom. Zlasti posredovanja v Latinski Ameriki so bila vsekakor v nasprotju z mednarodnim pravom. Vojna v Iraku je bila očitno v nasprotju z mednarodnim pravom in tudi ruske akcije v Abhaziji in Južni Osetiji so bile v nasprotju z mednarodnim pravom. V primeru kosovskega problema bomo morali počakati in videti, ali bo Meddržavno sodišče odločilo, da je bila akcija v nasprotju z mednarodnim pravom.

V obeh primerih ste imeli popolnoma prav, gospod Zaleski – in to pravim, ker vas zelo spoštujem –, ko ste dejali, da je to očarljiva in močna država, toda nepredvidljiva. To velja tako za ZDA kot za Rusijo in na to se moramo odzvati.

V obeh primerih pa mislim, da bi bilo napačno, če bi prekinili pogovore. Po očitni kršitvi mednarodnega prava v vojni z Irakom – in to je bila res huda kršitev, pri kateri je bilo ubitih na tisoče ljudi – nismo rekli: "Zdaj bomo pa prekinili pogovore z ZDA." Seveda smo se še naprej pogovarjali s to državo.

Ne primerjam notranje strukture ZDA in Rusije, samo njuno obnašanje na mednarodni ravni. Predsednik Sarkozy ima povsem prav – in rad bi se mu zahvalil za njegovo pragmatično, jasno politiko: odločno moramo sodelovati v tem dialogu.

Drugo, kar bi rad povedal, je to, da moramo krepiti sosednje države, zlasti zato, ker so tudi naše sosede. Ukrajini in Gruziji moramo dati moč, da bosta tudi sami kos svoji težavni sosedi Rusiji. Toda moramo poskrbeti za to, da bo naše ravnanje razumno; ravnanje gospoda Sakašvilija namreč ni bilo razumno. Tudi obnašanje gospoda Juščenka v odnosu do gospe Timošenko na primer ni razumno. Zagotoviti moramo, da bodo naši sosednje ravnali razumno. Če bodo ravnali tako in bodo podprti z našo močjo, se bodo lahko tudi uprli Rusiji, ki spet poskuša igrati veliko silo.

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – (FR) Gospod predsednik, komisarka, minister, zelo sem hvaležen gospodu Swobodi, da si ne želi prekiniti dialoga z Združenimi državami, toda vrnimo se k aktualni zadevi. Jasno je, da obe strani, se pravi Evropska unija in Rusija, potrebujeta lojalno in učinkovito sodelovanje, zlasti na področju energije.

Brez naše tehnološke pomoči Rusija v resnici gotovo ne bi bila sposobna izkoristiti svojih virov. Jasno pa je tudi, da potrebujemo skupno in učinkovito energetsko politiko, ki je trenutno ni, kot je bilo v tej razpravi že poudarjeno.

Seveda, tudi ko gre za vzpostavitev miru na Kavkazu, je potrebna skupna politika. Potrebno je izvajanje sporazumov, ki sta jih sklenila predsednik Sarkozy in predsednik Medvedev, tudi glede umika ruskih enot v Abhaziji in Osetiji – število katerih se je potrojilo v primerjavi s tistim izpred treh mesecev – ravno zato, da bi zagotovili bistveni dokaz dobre volje ter lojalnega in verodostojnega sodelovanja.

Odgovornost Rusov glede razmer v kavkaški republiki je očitna. Ruska vojaška prisotnost v zadnjih 16 letih torej ni pomagala pri lajšanju sporov; prej je instrument imperialistične politike te velike države, ki poskuša izkoristiti te spore. Iz tega sledi, da bi morali, kot so dejali že nekateri kolegi poslanci, pot do učinkovitih pogajanj počistiti z zmanjšanjem števila ruskih vojakov v Abhaziji in Osetiji na raven pred konfliktom v avgustu.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). - (*PL*) Gospod predsednik, ko je predsednik Sarkozy danes govoril v Parlamentu, je dejal, da je Rusija izpolnila svoje obveznosti v zvezi z umikom svojih enot na položaje, kjer so bile pred 7. avgustom, in pozval je k obnovitvi normalnih odnosov z Rusijo. Tako ravnanje bi bila huda napaka in bi vladi Ruske federacije *de facto* zagotovila občutek popolne nekaznovanosti.

Rada bi vas spomnila, da je v Abhaziji in Južni Osetiji trenutno nameščenih 8 000 ruskih vojakov, tudi na mestih, kjer so bili prisotni pred začetkom konflikta. V obmejnih vaseh je prišlo do surovega etničnega čiščenja; abhazijski vojaki so zasedli sotesko reke Kodori, ki jo nadzoruje Gruzija. Prek 200 opazovalcev Evropske unije mora šele dobiti dovoljenje za vstop v katero koli od dveh republik, ki ju je Rusija priznala kot neodvisni državi. Zdi se mi, da je to stanje daleč od razmer 7. avgusta 2008.

Ne more biti govora o vrnitvi k normalnim odnosom, medtem ko Rusi še naprej ne upoštevajo svojih obveznosti. Če se Evropska unija odloči za tak korak, bo tvegala posmeh in bo pokazala, da bo slej ko prej legitimizirala kakršno koli dejanje Rusije, tudi najnevarnejše.

Bastiaan Belder (IND/DEM). – (*NL*) Gospod predsednik, države članice EU niso strnile vrst z odzivom na enostransko ozemeljsko delitev Gruzije pod ruskim nadzorom. Spet nismo videli nobenega znaka skupnega, kaj šele odločnega evropskega odziva na mahinacije Kremlja z močjo. Odločilno vprašanje torej ostaja: kaj

Unija misli s strateškim partnerstvom z Rusko federacijo? Z drugimi besedami, je Moskva res nujen partner Bruslja ali pa stopam na politični žulj v Evropi, ko to pravim?

Navsezadnje je dejstvo, da je Rusija do zdaj sabotirala učinkovit mednarodni odgovor na iranske in severnokorejske jedrske programe. Hkrati se Moskva tudi ni ravno izkazala kot neodvisen partner v krvavem boju proti islamskemu terorizmu, na primer na afganistanski fronti.

Samo na področju energije gole številke kažejo, da verjetno obstaja strateško, celo nujno partnerstvo med Evropsko unijo in Rusijo: danes se 27 držav članic EU zanaša na izvoz ruske nafte in plina celo do okoli 70 %. Za svoje lastno dobro bi morala EU to veliko odvisnost čimprej zmanjšati. Navsezadnje Moskva priznava, da bodo njene energetske rezerve izčrpane v 10 do 15 letih.

Svet in Komisija, kje je zdaj vajina strategija za povečanje raznolikosti virov oskrbe z energijo? Gotovo bi vaju moralo novo turkmenistansko odkritje plina spodbuditi k akciji.

Josef Zieleniec (PPE-DE). – (CS) Na izrednem vrhovnem zasedanju 1. septembra se je Evropska unija zavezala, da bo nadaljevala pogajanja z Rusijo o novem sporazumu o partnerstvu, ko se ruske enote umaknejo z gruzinskega ozemlja na položaje, ki so jih imele 7. avgusta. Da bi Unija držala besedo in pokazala, da je trdna partnerica, bi moralo biti edino merilo za začetek pogovorov ocena, ali so ruske enote za svojimi položaji, ki so jih imele 7. avgusta. Rusija tega pogoja še ni izpolnila. Obnovitev pogovorov se nikakor ne sme razlagati kot naš pristanek na rusko politiko na Kavkazu in nadaljevanje *de facto* blokade pogovorov o prihodnji ureditvi v regiji. Odločno moramo razločevati med obnovitvijo pogovorov in njihovim nadaljevanjem.

Sporazum o partnerstvu in sodelovanju je ključni dokument za utrditev naših odnosov z Rusijo. Nov sporazum o partnerstvu je potreben tako Uniji kot – verjamem, da še bolj – Rusiji sami. Nov sporazum, ki izboljšuje obstoječe besedilo tako kakovostno kot količinsko, je predpogoj in hkrati odraz kakovosti naših odnosov z Rusko federacijo. Bistvenega pomena je torej, da pri pogajanjih jasno izrazimo naše stališče in naše vrednote. Menim, da bi morala Evropska unija po objektivni in soglasni oceni, ki bi pokazala, da se je Rusija umaknila na položaje z dne 7. avgusta, začeti s pogajanji, kot je obljubila. Nadaljevanje pogajanj pa mora biti pogojeno najmanj z jasno zavezo Rusije, da ne bo uporabila sile proti Gruziji ali kateri koli od svojih sosed in da bo spore v zvezi z našo skupno soseščino reševala sporazumno z Evropsko unijo. Lakmusov test za nadaljevanje naših pogovorov z Rusijo mora biti pripravljenost Rusije, da najdemo skupni pristop k reševanju problemov Kavkaza, Ukrajine in Moldavije, in ne da ukrepa enostransko z uporabo sile.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Skupaj s preostalim svetom se Evropa sooča s celo vrsto hudih globalnih problemov. Ti zajemajo širjenje jedrskega orožja, mednarodni terorizem, globalno segrevanje, nerešene spore na Bližnjem vzhodu in v Afganistanu, svetovno finančno krizo in številne druge. Evropska unija ne more nobenega od teh problemov rešiti sama. Potrebno je sodelovanje drugih akterjev v mednarodni areni, vključno z Rusijo. Tudi Rusija potrebuje sodelovanje in dialog. Rusija mora prodati svoje mineralne surovine, kupiti mora zahodno tehnologijo, strokovno znanje, izdelke za široko porabo in številne druge stvari. Šele potem bo lahko Rusija posodobila in postopoma reformirala tako svoje gospodarstvo kot svojo družbo. Sodelovanje z Rusijo bo ustvarilo skupno prihodnost za Evropsko unijo in Rusko federacijo. Predpogoj za to pa je dialog in to dialog na vseh ravneh, od energetske politike do vzajemnih investicijskih dejavnosti, ne da bi seveda pozabili dialog o človekovih in državljanskih pravicah in demokraciji.

Odločitev Evropske unije, da nadaljuje z ocenjevanjem odnosov med EU in Rusijo pred prihajajočim vrhom v Nici, je po mojem mnenju pravilna. Unija je jasno pokazala, da je pripravljena obnoviti pogovore z Rusijo o novem sporazumu o partnerstvu in sodelovanju. Predpogoj pa mora biti, da Rusija izpolni sporazuma z 12. avgusta in 8. septembra.

István Szent-Iványi (ALDE). – (HU) Gospod predsednik, EU si prizadeva za partnerstvo in sodelovanje z Rusijo, toda o partnerstvu lahko govorimo samo, če temelji na vzajemnosti, mednarodnem pravu in skladnosti s sporazumi. Ruske akcije v Gruziji so uničile najbolj bistveno psihološko osnovo za partnerstvo: zaupanje. To zaupanje je mogoče povrniti samo, če bo sporazum v šestih točkah izveden v vseh njegovih podrobnostih in v celoti. Niso potrebni koraki naprej ali premiki v pravi smeri, temveč resnična, popolna skladnost. Rusija se mora končno odločiti, ali bo Evropo štela za partnerja, tekmeca ali nasprotnika. Moskva mora vedeti, da kakor koli se že odloči – ali smo zanjo partnerji ali nasprotniki – prihodnost in neodvisnost Ukrajine, Gruzije in drugih sosednjih držav nista predmet kupčevanja z močjo. Evropa ne more nikoli pristati na novo delitev celine, na nov Jaltski sporazum. Res si želimo partnerstvo, toda tako, ki temelji na vzajemnosti in medsebojnem spoštovanju. Hvala.

Laima Liucija Andrikienė (PPE-DE). – Gospod predsednik, rusko-gruzinska vojna in njene posledice kažejo na politično potrebo, da Evropska unija resno ponovno oceni svoje odnose z Rusijo, kot je danes pravilno opozorila komisarka. Poleg tega bi morali vrnitev k "običajnemu poslovanju" začasno odložiti, dokler Evropa od Rusije ne dobi jasnih odgovorov na nekatera zelo pomembna vprašanja.

Treba je reči, da mora Evropa najti način, da bo z Rusijo govorila z novim, drugačnim, močnejšim glasom. Razlog za to je, da se je Rusija vrnila k pristopu iz 19. stoletja, ki uporablja "območja vpliva", ali preprosto rečeno k doktrini realpolitike. Rusko govorjenje o privilegiranih interesih v njeni soseščini priča o tem. To realpolitiko neti agresivni nacionalizem doma in rusko označevanje okoliških držav s sovražnicami. Glede na to je odločilnega pomena za Evropo, da razume, da mora uporabiti svoje močnejše instrumente moči.

Evropski odziv na rusko gruzinski konflikt in njegove posledice je mešan. Nekateri imajo občutek, da se odnosi med EU in Rusijo vračajo na ustaljene tire. To se dogaja kljub temu, da Moskva še ni v celoti izpolnila svojih zavez glede umika enot in, kar je še pomembnejše, da je priznala neodvisnost Južne Osetije in Abhazije. Vrnitev k "običajnemu poslovanju" preden Moskva v celoti izpolni svoje zaveze je blizu popuščanju. Evropa mora vključiti Rusijo, toda to mora storiti načelno in dosledno.

Vzvod EU v odnosu do Rusije je omejen. Ne glede na to pa Rusiji gotovo ne bi bilo vseeno za enotno stališče zahoda. Rusija je zelo občutljiva glede zadev v zvezi z njenim mednarodnim položajem in prestižem: na primer glede razmislekov o G7 v primerjavi z G8. Tudi raziskovalni programi v zvezi s tehnologijo, trgovinski sporazumi in jedrsko gorivo so stvari, ki zanimajo Moskvo.

Nazadnje mora EU ostati trdna in dosledna, da bi promovirala svoj pogled na to, kako naj bi napredovalo partnerstvo z Rusijo.

Ioan Mircea Paşcu (PSE). – Gospod predsednik, veleposlanik Jouyet, gospa komisarka, odnose med EU in Rusijo je bilo treba ponovno oceniti ne glede na dogodke v Gruziji. Pri energetiki, varnosti in vprašanjih skupnega sosedstva je potreben koncept skupnega upravljanja, ki še ne obstaja. V EU se še vedno daje prednost dvostranskemu in ne večstranskemu ukrepanju, kar zmanjšuje učinkovitost našega pristopa. Poleg tega zaradi različnih izkušenj v Uniji še vedno ni skupnega dojemanja Rusije med vzhodom in zahodom, kar je predpogoj za skupno stališče. Naj bom zelo jasen. Na vzhodu smo najmanj naklonjeni konfrontaciji, saj bi bili prvi, ki bi imeli zaradi tega škodo. Prav tako smo manj naklonjeni temu, da bi dovolili, da se nesprejemljivo rusko obnašanje ignorira, saj bi bili spet prvi, ki bi imeli zaradi tega škodo, če bi se ponovilo.

Posploševanje v kateri koli smeti je zgrešeno. Po eni strani odnosi z Rusijo ne bi smeli postati popolni talci tega, kar se je zgodilo v Gruziji. Po drugi pa tega, kar se je zgodilo v Gruziji, ne bi smeli ignorirati samo zato, da to ne bi škodovalo našim dvostranskim odnosom. Ni nam treba prekinjati odnosov z Rusijo. Navsezadnje nam je v preteklosti uspelo preživeti še hujše. Potrebujemo iskren dialog na podlagi naših prednosti – kar je očitno edino, kar Rusija spoštuje –, v katerem bomo Rusiji pokazali, kaj je sprejemljivo in kaj ni, Rusija pa nam bo končno povedala, kaj si dejansko želi od nas. Upam, da lahko oboji živimo s tem.

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (*DE*) Gospod predsednik, v evropski zunanji politiki obstaja tradicija, ki jo je v znatni meri oblikoval Hans-Dietrich Genscher, ki se je udeležil pogovorov s Sovjetsko zvezo tudi v najtežjih časih hladne vojne, toda vedno na podlagi trezne analize ruskih interesov. V tistem času je bila obramba *statusa quo* prvenstveni cilj Sovjetske zveze, medtem ko je danes prvenstveni cilj Rusije, da spremeni *status quo* v lastno korist. To je povsem drugačno stališče kar zadeva ruske interese. Objektivno je zainteresirana za zamrznjene spore in kritiko Pariške listine s priznanjem Abhazije in Južne Osetije. To so njeni interesi. Zainteresirana je za nestabilno Ukrajino.

Nič od tega ni dobro. To je izziv za nas. Vendar je veliko bolje od življenjskega ogrožanja s strani Sovjetske zveze, pa še celo takrat smo se pogovarjali z Rusi. Kar se nas tiče, je eno torej jasno: ne želimo retorike hladne vojne, pa tudi ne želimo naivnosti. Želimo si kritični dialog z Moskvo. Zavzemamo se za dolgoročni cilj strateškega partnerstva, toda ne za naivno predpostavko, da smo ta cilj že dosegli.

Rad bi dodal, da bi bil zadovoljen, če bi lahko o tem razpravljali v Bruslju in ne v Strasbourgu.

Francisco José Millán Mon (PPE-DE). – (*ES*) Gospod predsednik, Rusija je pomemben globalni akter in stalna članica Varnostnega sveta. Ima ogromen jedrski arzenal, obsežno ozemlje in obilne naravne vire, vključno s plinom in nafto. Njeno sodelovanje je bistveno pri spopadanju z izzivi, kot sta mirovni proces na Bližnjem vzhodu ali iransko jedrsko vprašanje, ter pri boju proti organiziranemu kriminalu, terorizmu, podnebnim spremembam in širjenju jedrskega orožja.

Zato menim, da Rusije ne smemo osamiti, temveč raje poskušati vzpostaviti z njo dialog in sodelovanje. Odnose bi lahko vzpostavili tudi na drugi, bolj ambiciozni ravni. Ruska federacija je evropska soseda, ki je po dolgem obdobju političnega totalitarizma in gospodarskega centralizma v zadnjem desetletju stopila na pot demokracije, človekovih pravic in zasebne pobude v gospodarstvu.

Če bo Rusija nadaljevala s spoštovanjem teh idealov, bi morali biti njeni odnosi z Evropsko unijo globoki odnosi in odnosi pravih sosed in partneric na podlagi skupnih temeljnih vrednot. Kriza v zvezi z Gruzijo je bil resnično zelo resna. Za nas kot člane Evropske unije morajo biti osnovna načela neuporaba sile, spoštovanje suverenosti in ozemeljske celovitosti držav ter skladnost z mednarodnimi sporazumi v dobri veri.

Rusko obnašanje to poletje ni bilo v skladu s temi načeli. Zdi se mi tudi, da Rusija ni popolnoma zadovoljivo uresničila sporazumov z 12. avgusta in 8. septembra in da je morda izkoristila dvoumnosti v teh sporazumih.

Tudi ženevska konferenca se ni začela zelo dobro. Če bi ruske oblasti rade z nami, z EU, zgradile odnose resničnega sodelovanja in zaupanja, njihovo obnašanje ne bi smelo ostati tako, kot je v zadnjih mesecih. Zagotoviti morajo tudi, da bodo doma spoštovali načelo spoštovanja človekovih pravic in pravne države, kar je predsednik Medvedev sam napovedal na začetku svojega mandata.

Gospe in gospodje, to je po mojem mnenju odločilni trenutek. Biti moramo oprezni in poskušati moramo prepričati Rusijo, da intenzivni odnosi vzajemnega zaupanja med resničnima partnerjema in evropskima sosedama zahtevajo skupna osnovna načela in pravila.

Kristian Vigenin (PSE). - (*BG*) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, vprašanje odnosov z Rusijo je v tem Parlamentu pogosto na dnevnem redu, kar samo po sebi kaže na to, kako pomembno je to vprašanje ne samo za institucije, temveč tudi za državljane Evropske unije. Pozdravljam vaš pristop, komisarka, ker moramo živeti v realnem svetu in ker se moramo v celoti zavedati nevarnosti in negativnih posledic odprte konfrontacije z Rusijo. Moramo se poskušati učiti iz vseh konfliktnih razmer tako, da jih pretvorimo v prednost za prihodnost. Ne podcenjujemo resnosti vojaške akcije v Gruziji. Preprečevanje je edina politika, s katero bi se lahko izognili podobnim dogodkom v sosednjih državah.

Pred dvema mesecema sem vprašal gospoda Solano, ali pričakuje, da bo Rusija po vojni v Gruziji bolj popustljiva in bolj pripravljena na kompromis ali pa bo nadaljevala z napadalnejšim in ošabnejšim ravnanjem. Seveda ni odgovoril, toda danes lahko zaključim, da se negativni scenarij ne bo uresničil. Toda to je v veliki meri odvisno tudi od nas. Menim, da je izziv za nas, kako zgraditi nove, pragmatične odnose z Rusijo, ne da bi ogrozili vrednote, na katerih temelji Unija. Zato je pomembno, da imamo jasno strategijo za zagotovitev, da bo vsakemu koraku k sodelovanju glede gospodarskih, energetskih in zunanjepolitičnih zadev ter glede spopadanja z izzivi sledil korak k spodbujanju človekovih pravic in demokratičnih reform v Rusiji.

Za konec bi rad opozoril, da je pomembno postaviti v ospredje vprašanja, ki lahko Rusijo pripravijo k izvajanju politik, ki so nam skupne – tu ne bom našteval vseh teh vprašanj. Verjamem, da bomo ohranili pristop, ki sta ga do zdaj pokazala Komisija in Svet, in da bo uspešen.

Hvala.

Toomas Savi (ALDE). – Gospod predsednik, Evropski parlament je edina institucija EU, ki jo volijo državljani EU neposredno. Imenujejo jo tudi vest Evrope. Ta vest je že vrsto let obremenjena s konflikti, ki jih izziva Rusija. Spomnite se vojne v Čečeniji; spomnite se Ukrajine; tovornjakov, ki so tedne stali v vrsti na finski, estonski in latvijski meji; zamrznjenih sporov v Pridnjestrski republiki; kibernetskih napadov na Estonijo; prepovedi poljskega mesa. Na vrh vsega tega zdaj pride ruska agresija proti Gruziji.

Skrbi me, da se EU odziva plašno in okoli hodi po prstih, namesto da bi se pogovarjala o sankcijah. S tem samo spodbujamo Rusijo k še bolj neodgovornemu obnašanju. Prepričan sem, da čista vest v odnosu do Rusije ni razkošje, ki si ga Evropska unija ne bi mogla privoščiti.

Ari Vatanen (PPE-DE). – Gospod predsednik, naslednji teden bodo v Moskvi začeli graditi dirkališče za formulo 1. Ko gradiš dirkališče, se moraš držati načrta gradbenega inženirja. Glede tega ni dveh poti. Mi naj bi bili inženirji demokracije v tem Parlamentu in morda bi se morali pogovarjati ne toliko o odnosu med EU in Rusijo, temveč o odnosu med EU in Kremljem, saj se bodo voditelji v Kremlju nekega dne zamenjali in upamo, da na bolje.

Seveda želimo udeležbo Rusije in Kremlja. Nihče tega ne more zanikati, toda vprašanje je: pod čigavimi pogoji? Ne more biti pod njihovimi pogoji. Biti mora pod univerzalnimi pogoji univerzalnih vrednot. Branili naj bi najosnovnejše temelje EU. Če si član tabornikov, moraš biti član tabornikov, ki se drži pravil. Če

oprostimo te sedanje – kako naj rečem – prakse kremeljskega režima, na nek način zanikamo smisel obstoja EU. Izneverjamo se tudi ruskim ljudem, saj moramo podpirati demokratične sile po vsem svetu. Brez dvojnih meril. Dati moramo upanje tem ljudem, ki se borijo za temeljne vrednote v življenju. To je naša dolžnost.

Če Rusija postane demokratična, ji moramo izreči dobrodošlico v kateri koli mednarodni strukturi. Gledati moramo daleč naprej, kot so naši predniki. Zakaj ne bi bila Rusija nekega dne del reformirane EU ali Nata? Nikoli ne bomo vedeli. Gospod Monnet in gospod Schuman sta bila zelo daljnovidna človeka. To je pot naprej. Ta razprava postaja zelo resna, zato naj vas opozorim – ko razmišljam o našem odnosu – samo na eno rusko basen. Kokoš je rekla prašiču; "Odpriva skupno podjetje. Ustanoviva podjetje za zajtrke. Jaz bom prispevala jajca, ti pa slanino."

Katrin Saks (PSE). - (*ET*) Jasno je, da ne moremo govoriti o obnovitvi ali izboljšanju odnosov z Rusijo, če ni medsebojnega zaupanja, tega zaupanja pa ni mogoče ustvariti brez uresničevanja mirovnega načrta v celoti. Na odnose z Moskvo gledam z dveh vidikov. Najprej na ravni držav članic, kjer se strinjam s stališčem, da je bolj smiselno govoriti o teh temah kot prekiniti odnose. Na ravni Evropske unije pa je naše sporočilo, da bi morala Unija upoštevati želje in strahove nas, majhnih držav, ki imamo drugačne zgodovinske izkušnje. Tako kot agresivna ruska zunanja politika ali kršitve človekovih pravic ne morejo biti edino sporočilo, tudi interesi Evropske unije, ki se uresničujejo mimo šibkejših, se pravi vzhodnoevropskih držav, ne morejo biti edina oblika obnašanja.

Všeč mi je bilo, kar je danes dejal desničarski francoski predsednik Nicolas Sarkozy: poudaril je potrebo po dialogu namesto protinapada. Spomnil nas je, da se je smatralo, da nima smisla iti v Moskvo, toda da je ta poteza vseeno ustavila ruske sile. Seveda ne potrebujemo nove hladne vojne, toda braniti moramo naša evropska načela suverenosti, ozemeljske celovitosti ter politike in demokracije na podlagi vrednot.

Pozivam Evropsko unijo, naj v odnosu do Rusije še naprej uporablja trajnostno zunanjo politiko in naj ne prekinja odnosov. Poslanci Parlamenta so dolžni reševati napetosti. Potrebujemo diplomacijo in tudi ljudsko diplomacijo, katere dober primer je zelo uspešen festival ruskega gledališča, ki se je ravnokar končal v moji državi Estoniji. Rada bi tudi pozvala voditelje Evrope, predsedstvo EU in vodje frakcij Evropskega parlamenta, naj ne pozabijo na strahove in grozo njihovih sosedov, ki jih Rusija še naprej ustvarja s svojo agresivno politiko. Jasno je, da je trenutno v odnosih med Evropsko unijo in Rusijo zelo malo zaupanja in spoštovanja zaradi...

(Predsednik je prekinil govornico)

Jerzy Buzek (PPE-DE). - (*PL*) Hvala za priložnost za razpravo o tem vprašanju. Verjamem, da si vsi v tem Parlamentu želimo isto stvar. Z Rusijo želimo sodelovati. Želimo si tudi stabilnih, predvidljivih političnih razmer v Evropi. Tudi Rusija nas – Evropsko unijo – gotovo potrebuje, saj želi prodati plin in surovo nafto, toda predvsem ker ima svoje lastne notranje in zunanje probleme. Rusija potrebuje našo stabilnost, odgovornost in moč. Po čem se torej v tem Parlamentu razlikujemo med sabo? Razlikujemo se v načinu, na katerega bi radi v odnosih z Rusijo nadaljevali, da bi dosegli cilje Evropske unije, ne samo gospodarske, temveč tudi v zvezi s spoštovanjem načel in sistema vrednot, v katere verjamemo.

Rad bi vam dal primer iz lastnih izkušenj. Leta 2001 so bili odnosi med Rusijo in Poljsko res zelo dobri in poljskega zunanjega ministra je Moskva sprejela s častmi. Ruski predsednik vlade je prišel v Varšavo in se pogajal o pomembnih vprašanjih glede naših odnosov, zlasti na področju energije. Obisk je celo podaljšal za en dan, kar je redkost v običajnih okoliščinah. In to je bilo kljub temu, da je pred manj kot dvema letoma, leta 1999, Poljska izgnala približno ducat ruskih diplomatov, ki so bili vpleteni v različne dejavnosti, ki niso imele veliko opraviti z diplomacijo. Temu je sledila krajša kriza, dokler niso Rusi končno priznali, da se je vredno pogovarjati z nami in skupaj ukrepati, in to je bilo tako zato, ker kadar imamo prav, imamo tudi moč, da vztrajamo pri svojem.

Rusi so ponosni ljudje z veliko tradicijo. Cenijo odločnost in moč drugih bolj kot zapletene razlage, ki pravijo, da "črno ni čisto črno". Ko imamo očitno prav, je trdno, odločno stališče edina rešitev.

Maria Eleni Koppa (PSE). - (*EL*) Gospod predsednik, danes se Evropska unija sooča z izzivom obnovitve odnosov z Rusijo. Ti odnosi morajo temeljiti na spoštovanju človekovih pravic in mednarodnega prava. Mednarodni razvoj dogodkov je tak, da je treba med Evropsko unijo in Rusijo oblikovati nov strateški odnos. Končni cilj je enotna Evropa, brez delite iz preteklosti.

Tesno moramo sodelovati v okviru evropske sosedske politike, da bi vzpostavili stabilnost na tem področju, glede na to, da nobeden od zamrznjenih sporov na Kavkazu nima resnih možnosti za rešitev brez Rusije. V

našem interesu je, da poiščemo skupne rešitve za skupne probleme, da čimprej nadaljujemo s pogajanji o partnerstvu in da začnemo z dialogom v duhu medsebojnega razumevanja in spoštovanja. Samo tako obstaja upanje, da bomo našli rešitve tudi za najtežje probleme na način, ki je v obojestranskem interesu. To potrebujemo tudi za notranjo politiko stabilnosti v Evropi kot celoti.

Kavkaškim državam in Združenim državam je treba dopovedati, da morajo iti širši evro-atlantski odnosi z roko v roki z normalizacijo odnosov z Moskvo. Če je cilj res kolektivna varnost, sta potrebna sodelovanje in udeležba vseh. Drugače bo vrnitev k miselnosti hladne vojne enosmerna ulica.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - (*SV*) Gospod predsednik, evropski zemljevid se je spremenil z oboroženim napadom in vojno. S tem ravnanjem je Rusija pokazala, da je pripravljena uporabiti vojaško silo za dosego političnih ciljev. Naj tega v naši današnji razpravi ne potisnemo ob stran. To mora seveda vplivati na naš pogled na Rusijo, toda vplivalo bo tudi na različne zahteve, ki jih je treba postaviti v zvezi s kakršnim koli prihodnjim sodelovanjem. Posvaril bi tiste, ki te razmere primerjajo z drugimi zadevami. Gospod Swoboda, prosim ne primerjajte teh razmer z Irakom. V Iraku je obstajala najbrutalnejša diktatura in Irak je bil v navzkrižju z mednarodno skupnostjo. O tem, kar se je zgodilo, imamo lahko različna mnenja, toda ne primerjajte Iraka z evropsko demokracijo in suvereno državo.

Za to, kar je bilo storjenega Gruziji, ni opravičila. Ne poskušajte upravičiti nečesa, česar ni mogoče upravičiti. Ne Rusija ne katera koli druga država nima legitimnih varnostnih interesov v kateri koli drugi evropski državi. To mora biti izhodišče za kakršno koli evropsko sodelovanje. Drugače bo osnova za sodelovanje spodkopana in pot odprta za prihodnje nasilje.

Na številnih področjih smo udeleženi v pomembnem sodelovanju, kjer mora biti vključena tudi Rusija. To zajema energetski sektor, Iran in podnebne spremembe. Po mojem mnenju bi morala biti Evropa in Evropska unija odprta za sodelovanje, toda seveda ob zahtevah, na katerih mora to sodelovanje temeljiti. Pozdraviti bi morali sodelovanje, toda morali bi biti tudi jasni glede zahtev, ki jih je treba postaviti. Na ta način lahko tudi pomagamo Rusiji, da začne sprejemati demokracijo in spoštovanje temeljnih pravil. Na tem mora temeljiti evropska politika v odnosu do Rusije.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). - (*EL*) Gospod predsednik, minister, komisarka, razumem, zakaj so številni poslanci zavzeli stališče proti Rusiji. V preteklosti so trpeli. V Grčiji smo imeli državljansko vojno, ki je trajala polna štiri leta in zahtevala številna življenja.

Zato se ne moremo kar naprej ozirati nazaj. Priznati moramo tudi tisto, v čemer ima Rusija prav. Smo pozabili, da je Putin opozoril, da bo priznanje Kosova sprožilo protiudarec? Smo pozabili, da je Bush prelomil obljubo, ki so jo Združene države dale Rusiji, da se Nato ne bo širil na vzhod?

Samo eno politiko bi morali uporabljati, in sicer politiko, ki jo je danes opisal predsednik Sarkozy, ko je dejal, da bi bilo neodgovorno, če bi dovolili, da se v odnosih med Evropsko unijo in Rusijo razvije kriza.

Adrian Severin (PSE). – Gospod predsednik, Rusija ni več sovjetski sovražnik svobodne demokratične Evrope. Rusija še ni strateški partner Evropske unije. Izviti se moramo iz te dvoumnosti. Rusija je prevelika, da bi jo osamili; Rusija je preveč pomembna, da bi jo ignorirali. Evropska unija mora graditi na teh dejstvih.

Geopolitične krize na Južnem Kavkazu in na Zahodnem Balkanu kažejo, da bi lahko Rusija in evro-atlantske demokracije po svoji volji na varni razdalji stopnjevale enostranske ukrepe, ne da bi upoštevale prioritete drugih.

Zadnja finančna in gospodarska globalna kriza sta pokazali, da sta Rusija in Evropska unija medsebojno odvisni in druga drugo potrebujeta. Zato moramo sklicati novo konferenco o varnosti in sodelovanju v širši Evropi, tokrat od Vancouvra do Šanghaja, da bi ponovno postavili načela in pravila mednarodnih odnosov in mednarodnega prava mednarodnih organizacij...

(Predsednik je prekinil govornika)

Bogusław Rogalski (UEN). -(*PL*) Rusija korak za korakom ponovno pridobiva nadzor nad svojimi sosedami in uspešno dosega svoje cilje na področju zunanje politike. Svet sooča z izvršenimi dejstvi, medtem ko evropski politiki samo besedičijo o hinavščini in šibkosti. Francoski predsednik se je na vse kriplje trudil hvaliti Rusijo, pa vendar Rusija ni umaknila svojih enot iz uporniških regij Gruzije in je priznala njuno neodvisnost. Nemška kanclerka pa je v Tbilisiju zagotovila, da se bo Gruzija pridružila Natu. Nekaj tednov kasneje je predsedniku Medvedevu zagotovila, da ni razloga za hitenje.

Da, Rusija gotovo ve, kako nagraditi tako zvestobo. Nemško podjetje E.ON je dobilo dostop do sibirskih zalog in energetskega trga, državi pa bosta skupaj gradili plinovod, popkovino, pod Baltskim morjem. Francoski predsednik je v Moskvi podpisal večmilijardne pogodbe v zvezi s posodobitvijo ruskega železniškega sistema. Najsramotnejši primer evropskega obnašanja do Rusije je bil, ko je predsednik Sarkozy dejal, da ima Rusija pravico braniti svoje lastne državljane.

Naj verjamemo, da predsednik Sveta ni vedel, da je Rusija ta trik v preteklosti uporabila že večkrat? To je nova Jalta...

(Predsednik je prekinil govornika)

Predsednik. – Gospe in gospodje, reči moram, da kadar govorite tako hitro kot zadnji govornik, ni tolmačenja, ker tolmači seveda ne morejo dohajati govora. Postopek "catch-the-eye" ni mišljen kot nek pretkan način, da lahko govorite, ko vam ni bil dodeljen čas. Postopek bomo dali preučiti predsedstvu, ker ga uporablja vedno večje število poslancev. Ko 14 ali 15 poslancev na ta način prosi za besedo seveda preprosto ne moremo vsega spraviti notri. Kakor koli že, prosim zavedajte se, da če govorite zelo hitro, vas bodo lahko razumeli samo vaši rojaki, saj noben tolmač ne more slediti taki hitrosti.

Christopher Beazley (PPE-DE). - Gospod predsednik, imam tri vprašanja za komisarko. Glede na kolega Hökmarka je zagovarjala obnovitev pogovorov. Za kakšne interese EU si bo v teh pogovorih prizadevala? Bo zahtevala, da se ruske enote – na gruzinskem ozemlju je še vedno 8 000 vojakov – umaknejo, zlasti iz soteske reke Kodori, ki jo je nezakonito zasedla abhazijska redna vojska in jo vzela gruzinskim enotam?

Drugič, bo Rusija razmislila o tem, da bi prispevala k sredstvom, potrebnim za popravilo škode, ki so jo vojaki povzročili gruzinskim državljanom in gruzinski infrastrukturi?

Nazadnje, ali ima informacije, da je bilo pri tem, ko se Sakašvilija obtožuje nebrzdanega obnašanja, dejansko 400 ruskih tankov...

(Predsednik je prekinil govornika)

Miloš Koterec (PSE). – (*SK*) Začenjamo z napačne premise, kot da bi želeli Rusijo obravnavati kot sovražnico. Kot je bilo rečeno že velikokrat, imamo z Rusijo veliko skupnih strateških interesov. Globalizacija je dejstvo in morali bi se zavedati, kakšna bodo dejanska tveganja za prihodnost, za mir, za razvoj in za naš goli obstoj.

Strinjam se. Obsodimo nesorazmerni odziv v Gruziji in kar koli takega. Toda kaj naj bi pričakovali? Kritiziramo in se odzivamo, toda naj tudi sodelujemo z Rusijo kot enakovredni in potencialno strateški partner in prispevajmo predloge za rešitve na novembrskem vrhu. S tem bomo vsaj skrbeli za lastne interese.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, komisarka, prejšnja razprava je precej jasno pokazala, da imamo z Rusijo veliko stičnih točk in za številne od teh točk se tudi zdi, da predstavljajo navzkrižja: velikokrat smo že razpravljali o razmerah na Kavkazu in v Gruziji ter o energetskem vprašanju ter navsezadnje tudi o vprašanju naših skupnih interesov v finančni krizi, ki je bilo spet sproženo, in prav je tako.

Moja zahteva za Komisijo in Svet bi bila – in tudi predsednik Sarkozy se je tega na kratko dotaknil –, naj se Evropa neha zgolj odzivati na situacije in naj poskuša aktivno in proaktivno prevzeti pobudo in se začeti pogovarjati o vrsti vprašanj, ki so pomembna za nas. Poziva se h konstruktivnemu dialogu z Rusijo, toda ta ne bi smel vedno biti določen z ukrepi, ki jih sprejme ena stran.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Gospod predsednik, menim, da glavni problem ni Rusija, temveč razcepljena osebnost EU, razcepljenost med vrednotami, skušnjavami in potrebo po "običajnem poslovanju". Rešitev je prepričljivo pokazati, da EU misli resno glede praktičnega uresničevanja njenih univerzalnih vrednot – ne gre za vrednote EU ali ruske vrednote –, in zagotoviti, da se taki vdori, kot se je zgodil v Gruziji, v Evropi nikoli več ne ponovijo. Gruzija je del Evrope.

Kako naj to storimo? Ne s hojo po prstih, kot je dejal gospod Savi, temveč z zavzetjem jasnega stališča o tem, kako v prihodnje preprečiti, da bi se zgodile take stvari.

Moje vprašanje zadeva tudi konferenco donatorjev. Naj zahtevamo od Rusije, naj krije del škode...

(Predsednik je prekinil govornika)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (*PL*) Gradnja dobrih odnosov z Rusko federacijo je ogromen izziv za Evropsko unijo. Ruska federacija je ena od naših najmočnejših partneric v političnem, gospodarskem in vojaškem smislu.

Zadnji dogodki v Gruziji so hudo spodkopali naše zaupanje v našo vzhodno sosedo. Ruska zunanja politika je razkrila težnje Kremlja, katerega cilj je ponovno zgraditi obsežni, globalni imperij in ki ne kaže dovolj spoštovanja do mednarodnih sporazumov. Moskva je jasno pokazala svoje območje vpliva. To je postavilo Evropsko unijo v zelo težak položaj, čeprav smo v njem na srečo govorili z enim glasom, pa tudi če je bil ta glas nekoliko pridušen.

Po dogodkih v Gruziji bi morali razmišljati o tem, kako bi lahko nadaljevali z dosledno politiko v odnosu do Rusije. Vprašanje varnosti je področje, na katerem moramo trenutno takoj ukrepati.

(Predsednik je prekinil govornika)

Charles Tannock (PPE-DE). – Gospod predsednik, rad bi posebej pohvalil gospoda Sarkozyja v okviru francoskega predsedstva, da je zagotovil, da je uresničenega 90 % načrta v šestih točkah v zvezi z umikom vojakov iz Gruzije. Mislim, da je rusko vodstvo pod gospodom Putinom in Medvedevom z zamudo spoznalo, da je bila njihova nesorazmerna agresija v Gruziji napaka, saj še vedno potrebujejo dobre odnose z zahodom ali pa se bodo soočili z gospodarskim propadom. Poleg tega so Južno Osetijo in Abhazijo dejansko priznali samo Venezuela, Nikaragva in teroristični Hamas, kar je neprijetno za njihovo vlado, in njihovi najbližji zavezniki, kot sta Belorusija in Uzbekistan, so se uprli takim pritiskom, da bi sledili ruskemu novemu in nedavno odkritemu konceptu samoodločbe, ki pri Čečenih ni bil nikoli uporabljen.

Rusija mora dojeti, da območja vpliva iz 19. stoletja ne veljajo v sodobnem svetu, in prste stran od Ukrajine in zlasti Krima; prste stran od Moldavije ali južnokavkaških republik v prihodnje. Moskva mora spoštovati njihovo ozemeljsko celovitost v...

(Predsednik je prekinil govornika)

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (*FR*) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, moram reči, da je glede na narav Unije pričakovano, da v tem parlamentu slišimo celo paleto stališč. Ta razprava – in navdušen sem, da lahko to rečem – je bila zelo kakovostna, razen pripomb gospoda Battena, ki so zame osebno šokantne. Razen tega govora pa so bili ostali povsem legitimni. Rad bi se tudi zahvalil gospe Neyts in gospodu Couteauxu za njuna priporočila za branje, s čimer bomo lahko obogatili naše poglede na odnose med Napoleonom in Rusijo in kar nama bo z Benito omogočilo, da se bolje spoznava z odnosi med Avstrijo in Rusijo.

Kar zadeva izvor in razvoj konflikta imam tri pripombe v zvezi s predsedstvom EU: prva je ta, da je bila seveda uporaba sile napaka; druga je ta, da se je Rusija odzvala nesorazmerno, toda, kot je bilo poudarjeno danes dopoldan, da je prišlo do reakcije je morala obstajati neka akcija, čeprav reakcija ostaja nesorazmerna; tretja pa je ta, da bi Evropska unija rada neodvisno mednarodno preiskavo o izvoru in razvoju konflikta.

Glede obsega ruskega umika in stabilnosti na Kavkazu bi tudi sam rad rekel, da se ne smemo obnašati, kot da se ni nič zgodilo. Rekli so nam: "Predsedstvo ravna, kot da bi bili odnosi običajni." Ne, navsezadnje so se nekatere stvari zgodile od avgusta. Pred dvema mesecema smo se soočili z oboroženim konfliktom; 10. oktobra smo lahko opazovali ruski umik s sosednjih območij. Kot sem dejal, je to bistveni dodatni korak.

To ne pomeni, da je Rusija izpolnila vse svoje obveznosti, in tega se povsem zavedamo – tu odgovarjam govornikom, ki so poudarili probleme v regiji Ahalgori –, toda v tej fazi je najpomembneje, da se zdaj lotimo političnega procesa. To je cilj pogovorov, ki trenutno potekajo v Ženevi. Sporočilo Evropske unije je, da na tej celini ne sme več biti območij vpliva. Evropska unija in Rusija spadata v isto sosesko, za korist katere moramo sodelovati in ne nasprotovati si.

Kar zadeva obnovitev pogajanj o partnerstvu, bi rekel, da je bilo pogajanje o prihodnjem sporazumu preloženo, ne začasno odloženo, zaradi pravnih razlogov, ki so bili omenjeni tudi v današnji dopoldanski razpravi, in kot je dejal Evropski svet 15. oktobra, nadaljevanje teh pogajanj bo vključevalo oceno, za katero sta bila Komisija in Svet zaprošena, naj jo oblikujeta. To je popolnoma logično, kot je poudarila tudi gospa Neyts. Rad bi opozoril, da moramo jasno razlikovati med obnovitvijo pogajanj in vrhovnim srečanjem med Evropsko unijo in Rusijo 14. novembra. Vrhovno srečanje bo in, kot je pokazala ta razprava, je pomembnejše kot kadar koli. Vrhovno srečanje ni mišljeno kot izvajanje pogajanja o prihodnjem sporazumu o partnerstvu.

Rad bi se vrnil tudi na to, kar je več govornikov dejalo v zvezi s pojmom medsebojne odvisnosti. Res je, da je treba tako medsebojno odvisnost videti v širšem smislu. Obstaja na vseh področjih: obstaja na področju energije, seveda, in rekel bi celo, da je to za nekatere države članice odvisnost, ki jo moramo rešiti s povečanjem raznolikosti virov oskrbe. Poleg tega smo odvisni tudi na področju mednarodne varnosti in zato Evropska unija ne sme ignorirati predlogov ruskega predsednika gospoda Medvedeva, ki se zavzemajo za nov evropski varnostni okvir, čeprav stališče Evropske unije ni nujno enako ruskemu.

V zvezi s tem bi rad opozoril, kot vas je že vrsta, na naše spoštovanje Helsinške sklepne listine in Pariške listine, dokumentov, katerih podpisnica je tudi Rusija, kot je pravilno poudaril gospod Onyszkiewicz. V tem kontekstu zagotovo potrebujemo, kot vas je več poudarilo, trezno analizo naših odnosov z Rusijo. Ni govora o naši vrnitvi k hladni vojni in tudi ne o ogrožanju naših vrednot in načel. Da bi to zagotovili pa je potrebno bolj kot kadar koli, da vzpostavimo dialog z Rusijo.

Rad bi se zahvalil vsem tistim, ki ste francoskemu predsedstvu Evropske unije čestitali za njegovo delo, in zlasti gospodu Wielowieyskemu in gospodu Tannocku. Francosko predsedstvo je delovalo še bolj učinkovito – in s tem bi rad zaključil – ker se je lahko zanašalo na podporo vseh držav članic, Evropske komisije in tega Parlamenta. Razcepljenost v Evropski uniji bi nedvomno bil najboljši način za Rusijo, da oslabi EU.

Glede na zelo ostro polarizacijo v razpravi med državami, ki so se nam pridružile nazadnje, in starimi državami članicami EU je treba poudariti, da zdaj bolj kot kadar koli potrebujemo, kar je pokazala tudi ta razprava, enotnost pri obravnavanju krize v Gruziji in enotnost v našem dialogu z Rusijo: enotnost Evropske unije pri obsodbi uporabe sile s strani vpletenih in kršitve ozemeljske celovitosti; enotnost Evropske unije pri njenem ukrepanju, se pravi pri nameščanju civilnih opazovalcev na terenu; in nazadnje enotnost Evropske unije pri opredelitvi njenih interesov, zlasti na področju energije in na bolj globalnem področju mednarodne varnosti. Na podlagi take enotnosti se bodo, ko pride čas, nadaljevala pogajanja o prihodnjem sporazumu z Rusijo.

Benita Ferrero-Waldner, *članica Komisije*. – Gospod predsednik, to je bila zelo zanimiva razprava, ki pa je pokazala, da so razmišljanja precej različna – obstajajo različni pogledi in vidiki, in podobno vidimo, kako nekateri različni vidiki prevladujejo v razpravi v Svetu. Povsem se strinjam z našim predsednikom Sveta in našim prijateljem, da je najpomembneje, da govorimo z enim glasom in to močnim. To bi morali storiti na naslednjem evropskim vrhovnim srečanjem z Rusijo.

Kakšni so naši interesi? Mislim, da sem to precej jasno povedala v svojem prvem nastopu. Ker smo tako medsebojno odvisni, obstajajo vsi pomembni interesi glede gospodarstva in energije, pa tudi interesi na svetovnem prizorišču. Ti so bili omenjeni – podnebne spremembe, energetska varnost, vprašanje, kako lahko pridemo do prihodnjega sporazuma v Köbenhavnu. Kaj naj naredimo glede Irana, Bližnjega vzhoda? Očiten interes obstaja glede vseh različnih zadev in to sem želela poudariti in ponoviti.

Na naslednjem Svetu za splošne zadeve in zunanje odnose 10. novembra bomo imeli zelo pomembno razpravo in upam, da bomo našli pravo razumevanje za nadaljevanje pogajanj o novem sporazumu med EU in Rusijo, saj so bila ta pogajanja samo preložena. Mislim, da je bil naš predsednik zelo jasen. To pravim, ker menim, da je to najboljša možna pot naprej, hkrati pa moramo biti trdni. Rusijo moramo obravnavati tako, kot je, in ne kot tako, kakršno bi si želeli, da je. Tudi to je jasno. To pomeni dialog o človekovih pravicah, kot je bil danes opisan, in pogovarjanje o vseh razlikah. To smo počeli na zadnjih vrhovnih srečanjih, na katerih sem bila osebno prisotna.

Kar zadeva vsa vprašanja glede 8 000 vojakov, je Evropski svet na to jasno odgovoril in z zadovoljstvom ugotovil, da so se ruske enote umaknile z območij ob Južni Osetiji in Abhaziji, kot bistveni dodatni korak pri uresničevanju sporazumov z 12. avgusta in 8. septembra ter pri otvoritvi mednarodnih razgovorov v Ženevi, ki jih določata ta sporazuma. Menim, da je Ženeva pravi kraj za nadaljevanje pogovorov o politični rešitvi. Ti so se začeli v težkem trenutku, toda proces je sprožen in zdaj bi radi nadaljevali. To je prva stvar.

Drugič, Rusije ne bo na konferenci donatorjev, da bi vam dala jasen odgovor, toda mislim, da bo prišel čas, ko bo vprašanje odškodnine morda treba postaviti v ospredje in nato opraviti mednarodno preiskavo. O tem so razpravljali v Svetu in ta je bil za tako mednarodno razpravo.

Naj zdaj povem nekaj besed o človekovih pravicah. Kot sem že dejala, je v Rusiji prišlo do vrste dogajanj, ki nas skrbijo, zlasti nasilne smrti novinarjev, omejevanje nevladnih organizacij, razmere na severnem Kavkazu na splošno in posebej v Ingušetiji. Pozvali smo tudi k celoviti preiskavi primerov, kot sta smrt Ane Politkovske in nedavno ubijanje potem, ko je policija aretirala Magomeda Jevlojeva. Kot sem dejala, najnovejši krog posvetovanj o človekovih pravicah poteka danes in je gotovo tudi priložnost za jasno omembo teh skrbi.

Rusiji smo tudi jasno povedali, da mora celovito sodelovati s Svetom Evrope in ratificirati protokol 14 o Sodišču za človekove pravice in protokol 6 o smrtni kazni.

Glede pristopa k STO: Evropska unija še naprej močno podpira pristop k STO, ker menimo, da bodo s tem ustvarjeni enaki konkurenčni pogoji, ki so potrebni za našo gospodarsko skupnost, in verjamemo, da je v našem interesu, da se Rusija, kot pomemben trgovinski partner, pridruži sistemu, ki temelji na pravilih. Toda to je pomembno tudi z vidika nadaljnjega razvoja naših dvostranskih odnosov. Zato je torej izredno pomembno, da še naprej podpiramo to zadevo. Še naprej moramo odprto sodelovati z rusko stranjo glede tega pomembnega procesa, toda jasno je, da moramo najti pravočasne rešitve z njimi in zanje.

Omenjeno je bilo vprašanje energetske varnosti in čiste energije. Naj povem, da teče tudi dialog o energiji in dialog o okolju in da so bila vprašanja energetske učinkovitosti, čisti energiji itd. torej že načeta na različnih srečanjih G8 in na naših vrhih EU ter da bodo to gotovo ene izmed pomembnih tem pri pripravah na Köbenhaven, kjer je potrebno tudi rusko sodelovanje. Komisija je podprla skupne izvedbene projekte v okviru Kjotskega protokola in je pripravljena storiti še več, saj menimo, da je to izredno pomembno vprašanje.

Glede evropske varnostne arhitekture bi rada samo pojasnila, da je predsednik Medvedev to omenil že na junijskem vrhovnem srečanju med EU in Rusijo v Hanti Mansijsku, ne po gruzinski krizi, temveč pred njo. Bila sem tam in to dobro vem, zato sem to hotela omeniti samo, da stvar razjasnim. To je stara ruska zamisel, ki je spet prišla v ospredje, in menim, da je zanimivo, da je predsednik Sarkozy predlagal, da bi morda o tem govorili na vrhu OVSE leta 2009. Nismo še tako daleč, toda naj rečem, da je zelo pomembno, da se pogovarjamo o vprašanju varnostnega partnerstva, toda vedno glede na vse obstoječe varnostne odnose. To je tudi jasna meja, ki jo moramo začrtati.

Na koncu naj rečem, da je zelo pomembno, da napredujemo pri vprašanju zamrznjenih sporov – to je jasno –, in kmalu, konec novembra ali začetek decembra, bom predlagala sporočilo o vzhodnem partnerstvu. O tem smo v Svetu že razpravljali in to bo imelo tudi zelo pomembno varnostno vsebino, toda imamo tudi druge institucionalne mehanizme, kot je skupina iz Minska, ki torej ne bi smeli biti izključeni.

Moje zadnje besede se nanašajo na kasetne bombe, saj so bile tudi omenjene. Naj povem, da tudi sami globoko obžalujemo, da so bile na obeh straneh uporabljene kasetne bombe, s čimer so bile ustvarjene velike ovire za vrnitev notranje razseljenih oseb domov. Zato bi radi sodelovali z mednarodnimi organizacijami, ki delujejo na tem področju, da bi očistili prizadeta območja, pa tudi da bi poskrbeli za to, da takih kasetnih bomb v prihodnosti ne bo več.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Pisne izjave (člen 142)

Alexandra Dobolyi (PSE), *v pisni obliki*. – Ob nedavnih dogodkih so se sprožila vprašanja glede narave naših odnosov tako kratkoročno kot dolgoročno. Moramo se premakniti in gledati naprej. Pogajanja med EU in Rusijo o novem sporazumu o strateškem partnerstvu bi se morala nadaljevati. V interesu obeh strani je, da sklenemo ta sporazum. V velikem interesu EU je, da spodbuja pristno "strateško partnerstvo" z Moskvo. Moramo biti pragmatični in realni ter voditi politiko, usmerjeno k rezultatom. EU mora najti najboljši skupni pristop v odnosu do Rusije glede vprašanj, kot so sedanji globalni gospodarski izzivi, energija, gospodarska medsebojna odvisnost, neširjenje orožja, terorizem in podnebne spremembe, ker so te zadeve v našem temeljnem vzajemnem interesu. Ne moremo si privoščiti, da bi Rusijo marginalizirali, z njo moramo konstruktivno sodelovati. Zdaj sta bolj kot kadar koli potrebna dialog in dolgoročno sodelovanje. Osamitev Rusije ne bo pomagala. Odnose je treba okrepiti na številnih področjih vzajemnega interesa, zlasti v zvezi z obvladovanjem sedanje finančne krize in oblikovanjem nove globalne finančne arhitekture, pri čemer je sodelovanje z Rusijo ter tudi Kitajsko in Indijo absolutno potrebno, ter zagotovitvijo stabilnosti in varnosti v skupnem sosedstvu EU in Rusije.

Lasse Lehtinen (PSE), v pisni obliki. – (FI) Zahodni svet se je spet zmotil glede svojih upanj v zvezi z Rusijo. Po razpadu Sovjetske zveze smo verjeli, da se bo Rusija, ki se je osvobodila ideoloških vezi in zavrnila komunizem, hkrati otresla totalitarizma, avtoritarnosti in preganjanja disidentov. Verjeli smo, kot tolikokrat prej, da bi se lahko Rusija približala Evropi in njenim vrednotam. Rusija pa ni postala demokratična tržna ekonomija, temveč nekakšna kapitalistična izkoriščevalska diktatura, kjer se morajo državljanske pravice podrediti zakonu močnejše sile.

V razgovorih je včasih težko razločiti med naivnim zidanjem gradov v oblakih in preračunljivo pragmatičnostjo. Države članice EU so se na vojno v Gruziji odzvale na zelo različne načine. Zdaj se moramo

vprašati, če na primer selektivni odnos do Rusije, ki poudarja gospodarske vrednote, ne ogroža našega temelja skupnih vrednot. EU je zgrajena na skupnih vrednotah in konceptu, da je treba vse praktične probleme reševati s pogajanji, ne vojno. Institucijo je treba obdržati pri življenju, da bi lahko tudi najmanjše članice EU in tiste, ki se ji nameravajo pridružiti, ostale pri življenju. S temi skupnimi načeli ne moremo trgovati v dvostranski odnosih držav članic z Rusijo.

Andres Tarand (PSE), v pisni obliki. – (ET) Gospod predsednik, več poslancev je dejalo, da je vzrok za sedanjo finančno krizo pohlep. V članku, ki je izšel pomladi, je gospod Schöpflin ta starodavni pojav opisal kot pomemben dejavnik v odnosih med EU in Rusijo. Moram povedati, da sem v času objave njegovega članka sam prišel do enakega zaključka glede na odnose v zvezi z energijo med več državami članicami EU v zadnjih letih. V zadnjih tednih – od prvega šoka avgustovskih dogodkov – se ta isti pojav odraža v gruzinskem vprašanju. Določena skupina politikov se je uspela medsebojno prepričati, da bi si olajšali svojo kolektivno vest, da je glavni krivec za konflikt Sakašvili. Morda je Sakašvili organiziral tudi izgon Gruzincev iz Moskve pred dvema letoma in pošiljanje pskovske padalske divizije na območje na predvečer spopadov? Menim, da je bolj smiselno, da to razumemo kot rezultat nevarne politike obnavljanja ruskih območij vpliva, in morali bi se ustrezno odzvati.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*PL*) To se kaže v gospodarskem sektorju kot potreba Rusije po investicijah in tehnologiji Evropske unije. Evropska unija potrebuje ruske surovine. Leta 2001 so države članice EU predstavljale 79 % ruskih tujih investicij v višini skoraj 30 milijard USD. Maja 2004 je bil delež petindvajsetih držav članic Evropske unije v ruski zunanji trgovini 55 %.

Ni v interesu držav članic Evropske unije, da bi dovolili, da se naši odnosi z Rusijo poslabšajo. Unija mora povečati raznolikost svojih virov oskrbe s surovo nafto in zemeljskim plinom. Zaradi svojega političnega in gospodarskega potenciala je Rusija resen partner Evropske unije. Če bi Evropska unija želela na mednarodnem prizorišču promovirati svoje ideje, ki se razlikujejo od idej Združenih držav, bi lahko bila ruska politična podpora ključna za njihovo uresničevanje. Kjotski protokol je na primer začel veljati po ruski ratifikaciji tega dokumenta, v zameno za kar je Evropska unija pristala na rusko članstvo v STO.

13. Demokracija, človekove pravice in nov sporazum o partnerstvu in sodelovanju med EU in Vietnamom (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je razprava o:

– ustnem vprašanju, ki ga je Svetu zastavil Marco Cappato v imenu skupine ALDE o Demokraciji, človekovih pravicah in novem sporazumu o partnerstvu in sodelovanju med EU in Vietnamom (O-0095/2008 – B6-0473/2008), in

– ustnem vprašanju, ki ga je Komisiji zastavil Marco Pannella v imenu skupine ALDE o Demokraciji, človekovih pravicah in novem sporazumu o partnerstvu in sodelovanju med EU in Vietnamom (O-0096/2008 – B6-0474/2008).

Marco Cappato, *avtor*. – (*IT*) Gospod predsednik, komisarka, predstavniki Sveta, gospe in gospodje, potekajo pogajanj o novem sporazumu o sodelovanju z Vietnamom in menim, da je pomembno, da je Parlament obveščen o vsebini pogajanj, zlasti v zvezi s spoštovanjem človekovih pravic in demokracije.

Ne trdimo, da lahko s sporazumom o sodelovanju s tleskom prstov čudežno dosežemo spoštovanje demokracije in človekovih pravic v Vietnamu ali drugje. Toda naše evropsko pravo zahteva od nas, da zavračamo hude, sistematične kršitve človekovih pravic in demokracije. Vemo, da nimamo obsežnih sredstev, s katerimi bi lahko dosegli to spoštovanje; vemo pa tudi, da je lahko ponovno pogajanje o sporazumih o sodelovanju dobra priložnost za vsaj nekaj napredka glede najhujših in najbolj sistematičnih kršitev.

Upam, da lahko Parlament v resoluciji, ki bo sprejeta jutri, Komisiji in Svetu predloži nekaj posebno resnih vprašanj, ki so bila sprožena tudi na obravnavi parlamentarnega pododbora za človekove pravice, v zvezi z osebami, kot so med drugim Kok Ksor, Vo Van Ai in člani nenasilne radikalne stranke.

Najprej glede položaja manjšine Montagnardov, kristjanov v osrednjem vietnamskem višavju: še vedno jih na stotine aretirajo in še vedno ni prostega dostopa do osrednjega vietnamskega višavja za mednarodne opazovalce, bolj natančno za Združene narode. Zdaj ko je Vietnam v Varnostnem svetu Združenih narodov, se to ne bi smelo več dogajati: stotine obstoječih političnih zapornikov je treba osvoboditi.

Obstaja velik problem verske svobode in Vietnam mora na to odgovoriti pred podpisom novega sporazuma, zlasti v zvezi z nepriznavanjem Združene budistične cerkve. Thich Quang Do, voditelj te cerkve, je še vedno priprt in zemlja, ki pripada katolikom, je še vedno zaplenjena. Čas je, da Vietnam razveljavi zakone, ki kriminalizirajo disidentske in verske dejavnosti.

Komisarka, gospod predsednik Sveta, naša zahteva je zato konkretna: lahko zagotovimo, da bodo ti problemi, vsaj te hude kršitve človekovih pravic, rešeni pred sklenitvijo novega sporazuma o sodelovanju?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta.* – (FR) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, gospod Cappato, vesel sem, da sem danes spet tu med vami.

Razmere glede človekovih pravic v Vietnamu spremljamo zelo natančno in predsedstvo je imelo nedavno priložnost, da spet izrazi svojo zaskrbljenost zaradi izrečenih kazni, zlasti dvema novinarjema, ki sta pisala poročila o primerih korupcije. Svet in Komisija se redno pogovarjata z Vietnamom glede človekovih pravic v okviru pogovorov, ki jih opravimo dvakrat letno. Na zadnjem srečanju 10. junija 2008 v Hanoju smo se lahko na eni strani lotili splošnih razmer glede človekovih pravic v Vietnamu, in posebej svobode izražanja, položaja manjšin in izrekanja smrtne kazni ter številnih posameznih primerov.

Poleg tega dialoga sprejemamo vrsto bolj selektivnih ukrepov v zvezi s posameznimi primeri, pri katerih menimo, da aretacije ali kazni spodkopavajo spoštovanje državljanskih svoboščin in mednarodnih zavez, še posebej Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, ki ga je Vietnam ratificiral.

Poleg tega smo ob 10. oktobru, evropskem dnevu proti smrtni kazni, vietnamskim oblastem še enkrat razložili naše zelo jasno stališče o tem. Kazalo je, da sprejemajo naše sporočilo, in začeli so s trenutno potekajočo reformo kazenskega zakonika, s katero naj bi se zmanjšalo število zločinov, za katere je zagrožena smrtna kazen. To je najmanj, kar lahko storijo.

Gospe in gospodje, kot lahko jasno vidite, je vprašanje človekovih pravic pomembna sestavina naših odnosov z Vietnamom. To je občutljivo vprašanje. Gospod Cappato, omenili ste položaj kristjanov v osrednjem Vietnamu, zadevo, na katero smo posebej pozorni, in zahvaljujem se vam, ker ste jo omenili. Rad bi opozoril, da je Evropska unija edina sila, ki v zvezi s to zadevo vodi tako globalno in odločno politiko, in zaradi tega smo včasih tarča kritike naše partnerice. Toda rad bi bil jasen glede tega: to politiko bomo vodili odločno.

Zdaj bi rad govoril o prihodnjem sporazumu o partnerstvu in sodelovanju, o katerem teče razprava. V Hanoju trenutno poteka nov krog pogovorov, ki se bo nadaljeval do 22. oktobra. Kot kateri koli sporazum med Evropsko unijo in tretjo državo, mora tudi ta sporazum vsebovati zelo pomembno določbo o človekovih pravicah. Ta določba bo bistvena sestavina prihodnjega sporazuma, ki je lahko začasno odložen ali celo razveljavljen, če ga ena od strani ne bo spoštovala – pri tem bi rad vztrajal. V tej fazi pogajanj Vietnam ne spodbija načela take določbe. Tudi tu je to najmanj, kar lahko stori. To je pozitiven znak s strani Vietnama in njegova praktična zaveza k spoštovanju človekovih pravic. Evropska unija bo tako imela na razpolago močan pravni instrument za zagotavljanje spoštovanja človekovih pravic, kakor hitro bo sporazum ratificiran.

Gospe in gospodje, gospod Cappato, strinjamo se z vami, da je treba razmere v zvezi s človekovimi pravicami v Vietnamu izboljšati. Menimo, da z ukrepi, ki jih sprejemamo že več let, pomagamo pri njihovem izboljšanju, toda verjamemo, da nam bo podpis prihodnjega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju v tem primeru in v drugih primerih omogočil, da uporabimo določbo o človekovi pravicah za zagotovitev najboljšega možnega okvira za reševanje teh vprašanj v Vietnamu. Seveda bomo ta Parlament v celoti obveščali o napredovanju pogajanj, ki – naj vas še enkrat spomnim – so v teku.

Benita Ferrero-Waldner, *članica Komisije*. – (*ES*) Gospod predsednik, prosim, oprostite, da sem zmotila postopek, ko sem za trenutek prisluhnila nekaterim poslancem.

Predsednik. – Komisarka, niste vi krivi, če pridejo poslanci in vas zmotijo z nečim nepomembnim, ob očitnem pomanjkanju solidarnosti s poslancem, ki takrat govori. Zato vam je oproščeno in poslanci so tisti, ki morajo upoštevati, da kadar nekdo od nas govori, ne bi smeli motiti predsednika Sveta ali tistega, ki govori v imenu Komisije. Prosim nadaljujte.

Benita Ferrero-Waldner, *članica Komisije*. – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje iz Sveta in seveda gospe in gospodje iz tega Parlamenta, gospod Cappato, Komisija je zelo zadovoljna s pozornostjo, ki jo Parlament posveča pogajanjem o sporazumu o partnerstvu in sodelovanju z Vietnamom ter razmeram glede človekovih pravic v tej državi.

Čas naše razprave je zelo primeren, saj prav danes, kot je dejal naš predsednik, v Hanoju potekajo pogovori o sklenitvi tega sporazuma. Povem vam lahko, da so razmere glede človekovih pravic absolutno bistvena skrb Evropske unije v njenih odnosih z Vietnamom. Kljub vsemu, ta država resnično nekoliko napreduje na tem področju. V mislih imam zlasti nedavna prizadevanja za zmanjšanje obsega smrtne kazni, za vzpostavitev zakonodajnega okvira, ki bo ustvaril pogoje za uresničevanje verske svobode, in za boljše obravnavanje vprašanja etničnih manjših, ki so pobegnile v Kambodžo in ki se zdaj vračajo v Vietnam.

Vseeno pa – in v tem imate prav – je jasno, da so se v zadnjih mesecih žal razvile zaskrbljujoče težnje zlasti glede verske svobode in svobode izražanja. Te težnje se bolj konkretno odražajo v nadlegovanju katoliške skupnosti v Hanoju in v kaznovanju novinarjev prejšnji teden za njuno preiskavo korupcije.

Kot sem dejala vietnamskemu namestniku predsednika vlade, gospodu Khiêmu, ko je bil pred kratkim, 17. septembra, v Bruslju, bi bilo za dolgoročno stabilnost Vietnama in za njegovo mednarodno verodostojnost katastrofalno, če bi sedanje gospodarske in socialne težave v tej državi povzročile nagonsko vračanje k avtoritarnosti in represiji.

Nasprotno mora zdaj Vietnam bolj kot kadar koli vzpostaviti mehanizme, ki bodo omogočili miroljubno izražanje napetosti in socialnega nezadovoljstva, ki se čutijo v tej državi. To sporočilo bo ta teden ponovil tudi predsednik Barroso, ko se bo sestal s predsednikom vlade Dungom ob robu vrha ASEM v Pekingu. To bo sporočilo Evropske unije v naslednjem krogu pogovorov med EU in Vietnamom o človekovih pravicah, ki bo decembra potekal v Hanoju. Osnutek sporazuma o partnerstvu in sodelovanju, ki ga EU predlaga Vietnamu, potrjuje in povečuje pomen, ki ga človekovim pravicam dajemo v naših odnosih s to državo.

Sedanji osnutek sporazuma res, kot je dejal naš predsednik, zajema bistveno določbo o človekovih pravicah z odložilnim učinkom; utrjuje redni dialog med EU in Vietnamom o človekovih pravicah s tem, da mu daje pravni status; in določa pomoč Vietnamu, da se opremi z nacionalnim akcijskim načrtom glede človekovih pravic. Vsebuje celo vrsto podrobnih določil o skladnosti z delovnim pravom, dobrim upravljanjem in spodbujanjem pravne države. Vsebuje tudi določbo o Mednarodnem kazenskem sodišču. Ta sporazum je torej pravni instrument in vzvod za politično ukrepanje, za katerega menim, da ga potrebujemo, da bi povečali našo udeležbo na področjih človekovih pravic in demokratizacije.

Charles Tannock, *v imenu skupine PPE-DE*. – Gospod predsednik, moram reči – s precejšnjo žalostjo –, da ostajam skeptik glede tega, ali je določba o človekovih pravicah v sporazumu o sodelovanju med EU in Vietnamom res vredna papirja, na katerem je napisana.

Njeni plemeniti nameni so razumljivo odraz naših skupnih evropskih vrednot, toda menim, da je komaj kaj več od fasade in razumljiva koncesija močnemu lobiju za človekove pravice v Uniji. Navsezadnje je Kitajska zdaj druga največja trgovinska partnerica EU, pa se komunistični diktatorji v Pekingu prav nič ne zmenijo za naše skrbi glede človekovih pravic. Res se včasih sprašujem, ali se sploh še splača sprožati to vprašanje.

Politično zatiranje in kršitve človekovih pravic na Kitajskem odvračajo našo pozornost od tega, kar se dogaja v sosednjem Vietnamu, kjer so stvari prav tako brutalne. Prodemokratični disidenti in verske manjšine so v zaporu, novinarje zastrašujejo, tako da so tiho, in svoboščine, ki jih imamo tu v Evropi za samoumevne, kot je necenzuriran internet, preprosto ne obstajajo.

Zato sem lani skupaj z gospodom Cappatom in drugimi Thicha Quanga Doja predlagal za Nobelovo nagrado za mir. Ta pogumni budistični menih je v svojem boju za versko svobodo in človekove pravice pretrpel leta nadlegovanja in zapora.

Vietnam pooseblja dilemo, s katero se sooča Evropska unija. Koliko naj človekove pravice veljajo v naših trgovinskih odnosih s tretjimi državami, ko so formalno zapisani v obliki trgovinskih sporazumov in sporazumov o partnerstvu? In ali so lahko močnejše gospodarske vezi same po sebi pozitivna sila za politične in človekove pravice ter demokratične reforme?

To so težka vprašanja, s katerimi se bo morala spoprijeti nova britanska komisarka za trgovino, baronica Ashton. Menim, da se o naših skupnih vrednotah ne da pogajati. Zato pozivam Komisijo in Svet, naj bosta poštena in odvržeta to pretvarjanje z ukinitvijo teh določb o človekovih pravicah in demokraciji ali pa naj resnično in iskreno pokličeta tretje države k odgovornosti za njihovo objestno zlorabo vrednot, ki so nam vsem svete. Zelo veliko priznanje izrekam gospodu Cappatu in vsemu dobremu delu, ki ga je v zvezi s tem opravil.

Barbara Weiler, *v imenu skupine PSE.* – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, v Evropi globoko razumemo ljudi v Vietnamu, se zanje živo zanimamo in čutimo do njih veliko naklonjenost. Moja skupina

se še predobro spominja strašnega trpljenja in razdejanja, ki so jo v Vietnamu povzročile vojne in zasedbe, ne samo s strani Združenih držav, tudi s strani evropskih držav.

Vietnam se zdaj razvija v posebej dinamično in vznemirljivo regijo v jugovzhodni Aziji. Deset držav članic združenja ASEAN niso vse demokracije, kot jo razumemo v Evropi, toda stvari se spreminjajo. Nova listina združenja ASEAN konkretno kaže, da kršitev človekovih pravic ni mogoče ignorirati, gospod Tannock, in pogajanja o njej dokazujejo, da so kršitve človekovih pravic še kako na dnevnem redu.

Zdaj je zelo primeren čas, ker so bila pogajanja ponovno odprta; ponovno se pogajamo o sporazumu o sodelovanju iz leta 1995. Res je, da je za Kitajsko Evropska unija druga največja trgovinska partnerica Vietnama, in ravno zaradi tega bomo lahko dosegli napredek. Sporazumi o partnerstvu gotovo niso brez smisla.

Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu poziva Komisijo, naj si prizadeva za zagotovitev svobode tiska, svoboščin manjšin ter dejavnosti za demokracijo, versko svobodo in seveda svobodo opazovalcev ZN, da lahko opravljajo svoje delo. Potem bomo lahko razvili še tesnejše prijateljstvo s to lepo državo.

Athanasios Pafilis, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*EL*) Gospod predsednik, povsem razumemo, da imperializem in njegovi predstavniki, Evropska unija in združene države Amerike, ter vsi tisti, ki jih podpirajo, ne bodo zlahka pozabili na Vietnam, saj je bil globalni simbol: njegovi ljudje so premagali tako francoski kot ameriški imperializem in si izborili neodvisnost.

Enake resolucije, ki so predlagane danes, so nesprejemljive in od Vietnama zahtevajo, naj upošteva predloge Evropske unije. Kar vam ni uspelo z orožjem, zdaj poskušate doseči z gospodarskim izsiljevanjem. To je bistvo določb, ki ste jih sprejeli glede tako imenovanega spoštovanja človekovih pravic in demokracije.

Ker ste sprožili vprašanje človekovih pravic, vas prosim vse, vključno z gospodom Cappatom, da nam odgovorite: deset tisoče ljudi v Vietnamu trpi zaradi oranžnega agensa (agent orange), nehumanega kemičnega sredstva in biološkega orožja, ki so ga uporabljale Združene države Amerike. Rodi se na tisoče prizadetih otrok, ogromno je smrti zaradi raka in cela območja so opustošena zaradi uporabe tega orožja, ki ga je proizvajalo dobro znano podjetje Monsanto.

Ali ti ljudje, ki trpijo in umirajo, nimajo človekovih pravic, vključno z največjo človekovo pravico, pravico do življenja? Zakaj potem ne podprete zahteve vietnamske vlade in žrtev po odškodnini in po odpravljanju posledic te prepovedane biokemične vojne, podpirate pa predpostavljene človekove pravice do vrnitve cerkvene lastnine, ki pripada ljudem?

Zato je hinavsko navajati človekove pravice. Samo vietnamski ljudje imajo pravico reševati svoje probleme, ne ljudje, ki bi se jim morali, če dobro razmislimo, opravičiti za poboj milijona ljudi v vojni, ki so jo sprožili proti njim. Potrebno je ravnotežje, vzajemno, koristno gospodarsko sodelovanje, brez političnega in gospodarskega izsiljevanja.

PREDSEDSTVO: EDWARD McMILLAN-SCOTT

podpredsednik

Jim Allister (NI). – Gospod predsednik, kljub preteklemu zagotavljanju vietnamske vlade, da omogočajo versko svobodo, in kljub velikemu prizadevanju zadnjega govornika, da bi opral režim v Vietnamu, je realnost zelo drugačna, zlasti za osamljene krščanske skupine. Medtem ko je zaplemba cerkvenega premoženja zelo razširjena, je tisto v zvezi z neregistriranimi evangeličanskimi hišnimi cerkvami posebna tarča državnega pregona. Pred samo nekaj meseci je nek mladenič iz plemena, ki se ni hotel odpovedati svoji krščanski veri, umrl zaradi poškodb, ki jih je dobil na uradnem zaslišanju; stotine jih zaradi svoje vere ostaja v zaporih, kjer razsaja slabo ravnanje. Pozdravljam njihov pogum, obsojam njihove preganjalce, toda predvsem pozivam to EU, naj ne postavlja izboljšanja odnosov z Vietnamom in trgovino pred zagovarjanje in zahtevanje osnovnih človekovih pravic za te ljudi zelo močne vere. Ne smemo zaradi trgovine ali drugih kratkoročnih koristi počistiti grozljive kartoteke Hanoja v zvezi s človekovimi pravicami.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, Vietnam je država, ki postaja čedalje bolj odprta za Evropsko unijo, toda obstaja resna ovira, in sicer človekove pravice in temeljne svoboščine. V zvezi s tem bi rad usmeril našo pozornost predvsem na versko svobodo, kot jo na srečo tudi ta resolucija. Kristjani v Vietnamu so preganjani in augsburški škof, ki se posebej ukvarja s preganjanimi kristjani, je danes tu, da bi z nami govoril o tem. Poleg tega tudi budiste in druge verske skupine ovirajo in preganjajo pri prakticiranju njihove vere.

Prav jasno lahko damo vedeti, da je naša dolžnost, da si prizadevamo za zagotovitev, da Vietnam postane enakovreden partner, da se odpre in da se nam približa. Toda to ne sme iti na račun temeljnih človekovih pravic, temveč mora biti osnovano na poštenem partnerstvu na podlagi temeljnih človekovih pravic.

Richard Howitt (PSE). – Gospod predsednik, naša današnja resolucija ne govori samo o naši zaskrbljenosti glede svobode izražanja, zatiranja disidentov in verske diskriminacije v Vietnamu. Poziva Evropsko unijo, naj upošteva, kar je bilo doseženega z našim dialogom o človekovih pravicah, in naj postavi jasna merila za izboljšanje pri približevanju sporazumu o partnerstvu in sodelovanju z Vietnamom.

Nikoli ne moremo sprejeti, da se novinar, ki razkrije dokaze o poneverbi 750 000 USD na ministrstvu za promet, del katerega zneska se deloma uporabi za vplačilo stav v zvezi z nogometnimi tekmami v angleški Premier ligi, zaradi tega znajde v zaporu.

Nikoli ne moremo sprejeti uporabe smrtne kazni za 29 različnih prestopkov, ki za nas sploh niso prestopek. Pravijo, da usmrtitve opravljajo ob štirih zjutraj, brez opozorila, tako da zaporniki nikoli ne spijo pred šesto uro zjutraj, ker jih je strah, da je prišel njihov čas.

In nikoli ne moremo sprejeti groženj in ustrahovanja, naperjenih proti katoliški cerkvi, kot so bili tisti po mirnih množičnih protestih prejšnji mesec v Hanoju. Amnesty International je zabeležila dogodek, ko je neka ženska šla iz cerkve in naletela na skupino, ki je kričala "ubijte nadškofa" in "ubijte duhovnike".

Vietnam je podpisnik Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah od leta 1982. Sedanji dokazi kažejo na očitno kršenje členov 2 in 18. In še več, julija je Vietnam prevzel predsedovanje Varnostnemu svetu ZN. Pozivamo evropske pogajalce, naj dajo vietnamski vladi jasno vedeti, da morajo kakršne koli težnje po zagovarjanju mednarodnega prava v mednarodnih institucijah iti z roko v roki s spoštovanjem tega prava doma.

Konrad Szymański (UEN). - (*PL*) Mislim, da je treba na seznamu kršitev človekovih pravic v Vietnamu podčrtati državno nasilje proti katolikom. Vlada v Hanoju enostransko nadzira premoženje katoliške cerkve, v nasprotju s prejšnjimi podjetji. Katolike, ki nasprotujejo zasegu objektov v Hanoju, ki pripadajo apostolski nunciaturi, napadejo skupine najetih morilcev. Število zapornikov vesti narašča. Nedavno je prišlo do nadaljnjih aretacij na območju redemptorističnega samostana v Thai Haju. Hanojski nadškof Quang Kiêt je v hišnem priporu in ostaja pod nadzorom ter živi v strahu za svoje življenje. Čeprav se je Vietnam razmeroma odprl v gospodarskem in socialnem smislu, je postal država, kjer so kristjani vse bolj preganjani. Novi sporazum med Evropsko unijo in Vietnamom se mora lotiti vprašanja verske svobode v te državi. Drugače ga ne bi smeli podpisati.

Marco Cappato (ALDE). - (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, gospodu Pafilisu bi rad rekel, da vojno v Vietnamu danes nadaljuje vietnamski režim proti svojemu lastnemu ljudstvu, Vietnamcem, Rdečim Kmerom in Montagnardom.

V novem sporazumu bo določba o človekovih pravicah. To je dobro, toda tudi v sedanjem sporazumu obstaja taka določba in ne uspeva nam, da bi zagotovili njeno spoštovanje. Zato je naša zahteva, ki se mi zdi zelo pomembna, da pred podpisom novega sporazuma dobimo privolitev glede temeljnih vidikov kar zadeva sistematično kršenje človekovih pravic: dostop do osrednjega vietnamskega višavja, osvoboditev političnih zapornikov in priznanje budistične cerkve ter premoženja katolikov, saj če pred podpisom sporazuma ne dosežemo ničesar, bo kasneje, po sklenitvi sporazuma, nemogoče zahtevati spoštovanje evropskega in mednarodnega prava.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta.* – (*FR*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, gospod Cappato, po eni strani verjamem, da ne smemo zamešati tega, kaj pomeni biti žrtev imperializma, s tem, kaj danes pomeni spoštovanje človekovih pravic. Kar se mene tiče, ne bi primerjal žrtev biokemičnega orožja z žrtvami napadov na versko svobodo. Vse to tvori eno, popolnoma nedeljivo celoto.

V odgovor gospodu Tannocku in tudi deloma gospodu Cappatu, naj rečem, da ne smemo podcenjevati vrednosti odložilne določbe, ko gre za človekove pravice. Pomisliti moramo samo na težavnost sklepanja drugih sporazumov z drugimi skupinami držav, o katerih se pogosto pogaja skoraj 20 let – v mislih imam zalivske države. Prav tako moramo pomisliti samo na vlogo te določbe glede nekaterih držav v okviru Sporazuma iz Cotonouja. To kaže, da Evropsko unijo jemljejo resno v njenih prizadevanjih za spodbujanje človekovih pravic v teh sporazumih.

Kar zadeva dodatne privolitve, ki jih zahteva gospod Cappato, morajo ravno pogajanja, ki jih opravlja Komisija, omogočiti, da vidimo – in komisarka je to poudarila –, ali so vietnamske oblasti na tem področju

kaj napredovale. Tak napredek bo ocenjen kot celota. Še enkrat, verjamem, da bomo napredek v odnosih teh držav z Evropsko unijo dosegli z dialogom, in prek takih sporazumov in takih določb Unija najlažje promovira vrednote, ki so vam in nam, gospod Cappato in drugi v tem Parlamentu, drage.

Benita Ferrero-Waldner, *članica Komisije*. – Gospod predsednik, mislim, da je zelo jasno, da si vsi želimo reševati vprašanje človekovih pravic, kadar koli in kjer koli je to mogoče. Kot sem dejala, sem to storila pred samo nekaj tedni in tako sem storila, kosem šla tja pred dvema letoma. Spomnim se, da mi je takrat uspelo doseči tudi osvoboditev nekaj zapornikov, zato resnično obstaja možnost. Dajemo jim tudi sezname in povemo, da je treba tu, tu in tu nekaj storiti.

Zato mislim, da je bila to pomembna razprava, ker smo ponovno osredotočili naše razmišljanje na posebno vprašanje verskih skupnosti in v tem konkretnem primeru na kristjane in katolike. Zelo jasno se moramo osredotočiti na ta vprašanja, toda obenem bi rada tudi rekla, da vemo, da se Vietnam zdaj sooča tudi s težkimi gospodarskimi in socialnimi razmerami, tako da če ne bo previden, ne bo investicij iz tujih držav, zlasti evropskih držav. To je tudi zelo dober instrument, ki ga imamo poleg samega dialoga.

Na primer, od vietnamskih oblasti bomo gotovo zahtevali gesto pomilostitve za dva novinarja, ki sta bila nedavno aretirana in jima sodijo v Hanoju, ker sta se svobodno izražala. To je nekaj, kar bomo seveda še enkrat omenili.

Nazadnje bi rada rekla, da bo Vietnam naslednjič podvržen rednemu splošnemu pregledu razmer v zvezi s človekovimi pravicami v Ženevi, kar bo še ena odlična priložnost za zelo jasno označitev vprašanj in vpogled v to, kar je bilo storjenega.

Predsednik. - Razprava je zaključena.

Prejel sem štiri predloge resolucije⁽²⁾, predložene v skladu s členom 108(5) Poslovnika.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v sredo.

14. Čas za vprašanja (vprašanja Svetu)

Predsednik. – Naslednja točka je čas za vprašanja (B6-0475/2008).

Na Svet so naslovljena naslednja vprašanja.

Žal moram reči, da imamo malo časa, vendar nameravam sejo prekiniti ob 19.00, kot je načrtovano. Gospod Jouyet je tu že cel popoldan in prav tako gospa Ferrero-Waldner.

Vprašanje št. 1 predložil **Claude Moraes** (H-0703/08)

Zadeva: Napredek glede modre karte

O kakšnem napredku lahko Svet na polovici francoskega predsedovanja poroča glede modre karte in zadevnih prednostnih nalog v zvezi s kvalificiranimi migranti in krožno migracijo?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta.* – (FR) Gospod predsednik, gospodu Moreasu bi rad rekel, da je Komisija Svetu predložila predlog direktive o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav zaradi zaposlitve za visokokvalificirane delavce – direktive o modri karti – oktobra 2007, kar sam ve.

Namen tega predloga je spodbuditi visokokvalificirane državljane tretjih držav, da se naselijo v Evropski uniji. Da bi bila EU bolj privlačna, ta predlog vzpostavlja skupna merila za njihov sprejem, priznava njihovo enako obravnavanje kot državljanov EU na več področjih in daje imetnikom modre karte možnosti, da se gibljejo znotraj Unije.

Kot veste, je ta predlog ena od prednostnih nalog francoskega predsedstva v okviru Pakta o priseljevanju in azilu. 25. septembra je Svet podprl to pobudo na podlagi kompromisa, ki ga je predlagalo predsedstvo. Ta kompromis se je po eni strani osredotočal na opredelitev visokih poklicnih kvalifikacij in visokošolskih

⁽²⁾ glej zapisnik

kvalifikacij ter po drugi strani na odnos z nacionalnim pravom; na koncu se je osredotočal na prag minimalne plače, za katerega je predvidena izjema v primeru posebne potrebe v nekem poklicu.

Svet je Odboru stalnih predstavnikov naložil, naj dokončajo preučevanje besedila, da bi lahko zelo hitro oblikovali predlog, do končnega sprejetja pa bo lahko prišlo, ko bo sprejeto vaše mnenje o tem predlogu. Menim, da bo to mogoče v okviru novembrskega plenarnega zasedanja.

Claude Moraes (PSE). – Hvala za ta celovit odgovor. Modra karta bi lahko bila velik dosežek, če bo bila celovita, če bo pravična in uravnotežena. Ali lahko glede na to vprašam Svet, kako naj se izognemo problemu bega možganov ali odbiranja najboljših delavcev ne samo iz držav v razvoju, temveč tudi iz gospodarstev v vzponu? Ali bodo vlade EU, Komisija in vlade teh držav, zlasti ministrstva za delo, nekako povezane, da bi zagotovili, da medtem ko pridobivamo najboljše delavce in tekmujemo za najboljše delavce, ne poberemo tem gospodarstvom v vzponu oziroma v razvoju njihovih najboljših ljudi; da bi spremljali to vprašanje in ohranili svobodno izbiro, da pa bi na pravi način uvedli modro karto, saj bi lahko ta pomenila zelo pozitiven razvoj za ta kraj?

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Rad bi se samo vrnil na eno konkretno stvar. V preteklosti smo stalno imeli težavo s tem, da smo po eni strani z evropskega stališča govorili, da potrebujemo kvalificirane priseljence, po drugi strani pa smo še vedno bili zelo restriktivni.

Ali obstaja verodostojna primerjava med privlačnostjo ameriške zelene karte in primerljivimi sistemi in tem, kar želimo storiti v Evropi?

Jean-Pierre Jouyet, predsednik Sveta. -

(FR) Gospod predsednik, mislim, da je to točno tisto, kar poskušamo:

sprijazniti se z dejstvom, da Evropa vedno potrebuje priseljence. Jasno je, da bomo demografsko in glede privlačnosti v primerjavi z drugimi regijami po svetu vedno na slabšem položaju, in zato moramo imeti odprto politiko tako znotraj Evropske unije kot v odnosu do pravih držav v vzponu in v tem okviru moramo po eni strani poskrbeti, da bomo imeli pravni okvir za ekonomske migrante, in po drugi strani, da z matičnimi državami sklenemo uravnotežene sporazume s kombiniranjem naše zmogljivosti sprejemanja in preprečevanja bega njihovih možganov.

Menim, da je upoštevanje novih pojavov ekonomske migracije in njihovo uokvirjenje eden najinovativnejših elementov Pakta o priseljevanju in azilu, ki jih je sprejelo 27 držav članic. V odgovor na vprašanje poslanca: da, na tem področju bomo poskušali inteligentno in učinkovito slediti delu tega, kar so storili v Združenih državah.

Predsednik. – Vprašanje št. 2 predložil **Liam Aylward** (H-0705/08)

Zadeva: Učinki pristopa na podlagi nevarnosti na cene hrane in odpornost proti škodljivcem

Kakšne bodo, ob predpostavki, da bo pristop na podlagi nevarnosti zmanjšal število pesticidov na trgu, po mnenju Sveta posledice za odpornost proti škodljivcem in pridelavo poljščin v EU, učinki na cene hrane in zanesljivost preskrbe s hrano ter posledice za svet v razvoju? (Nekateri strokovnjaki verjamejo, da bo EU pridobivala več hrane iz sveta v razvoju, zaradi česar bodo tam narasle cene hrane, kar bo posledično učinkovalo na tiste, ki so na robu revščine.)

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Kar zadeva fitofarmacevtska sredstva je Svetu predložen paket o pesticidih, namen katerega je revidirati predpise o dajanju takih sredstev na trg in uvesti direktivo o njihovi trajnostni uporabi.

Cilj je zagotoviti, da bo uporaba pesticidov skladna z varovanjem okolja in varovanjem zdravja, in upoštevati moramo seveda vpliv paketa na odpornost proti škodljivcem. Na tej osnovi se je Svet 15. septembra dogovoril o skupnem stališču.

To stališče določa, da se aktivne sestavine, uporabljene v pesticidih, odobrijo po oceni nevarnosti in tveganj, ki jih predstavljajo za zdravje človeka in živali ter za okolje.

Ta izziv je pomemben. Tudi tu moramo zaščititi naše državljane, saj gre za nevarne snovi, kot so rakotvorne snovi, mutagene snovi in snovi, strupene za razmnoževanje, ali take, ki lahko motijo endokrini sistem, in se torej ne bi smele uporabljati. Svet je upošteval tudi vpliv na kmetijsko proizvodnjo, saj je odločen zagotoviti,

da nova zakonodaja ne bo imela škodljivih posledic za ceno ali razpoložljivost hrane v Evropi ali v drugih regijah po svetu.

Nasprotno, revizija zakonodaje o pesticidih in zdravstvenem varstvu rastlin bi morala okrepiti prosti promet proizvodov z vzajemnim priznavanjem dovoljenj za proizvode v istem območju in racionalnejšimi postopki za odobritev aktivnih sestavin na evropski ravni, kar bi moralo pripomoči k posodobitvi evropskega kmetijstva in izboljšati varstvo naših potrošnikov in državljanov.

Liam Aylward (UEN). – Naj zagotovim ministru, da si vsi želimo poskrbeti za zdravje državljanov in okolje, toda ali se Svet strinja s pozivom Evropski komisiji, naj oceni učinek te zakonodaje na pridelavo hrane in preskrbo s hrano v vsaki posamezni državi članici? Dejstvo, da Evropska komisija tega do danes še ni storila, je povsem nesprejemljivo.

Ali se Svet strinja, da brez ustreznih posodobljenih informacij ni mogoče pričakovati, da bomo izbirali in se odločali informirano?

Jim Allister (NI). – Če se navežem na zadnje vprašanje, česa se ima Svet bati pri primerni oceni učinka, da bi lahko spoznali resnični učinek vaših predlogov na pridelavo hrane v Evropi? To vpliva tako na proizvajalce kot na potrošnike. Proizvajalci in potrošniki lahko veliko izgubijo, če bodo pesticidi, ki so sedaj bistvenega pomena za pridelavo poljščin, odstranjeni brez razpoložljivega nadomestila. Kaj naj na primer naredijo pridelovalci krompirja v severni Evropi pri njihovem vlažnem podnebju, če ni nadomestila za preprečevanje krompirjeve plesni? Naj jim rečemo, da imajo pač smolo? Naj rečemo našim potrošnikom: "Uvažajmo iz držav, ki se ne zmenijo za nadzor nad pesticidi."? Ali ni res čas za ponoven razmislek in ustrezno oceno učinka v zvezi s temi predlogi?

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Lahko podprem zadnji dve pripombi glede ocene učinka? Mislila bi, da bi tako Komisija kot Svet lahko imela veliko koristi, če bi imela dokaze, ki bi jima pomagali pri oceni učinka. Vem, da je irska plesen stara zgodba, toda to je zelo pomemben problem in mislim, da ga je treba reševati, ne samo z vidika pridelovalca, temveč ob upoštevanju, da ima to vpliv na cene hrane in razpoložljivost ter da bomo uvozili proizvod, pridelan z uporabo kemikalij, ki jih bo Evropa prepovedala.

Povejte mi, da ima to smisel, saj ga sama ne vidim.

Jean-Pierre Jouyet, predsednik Sveta. – (FR) Hvala gospodu Aylwardu, gospodu Allistru in gospe McGuinness za njihova vprašanja. Naš cilj je, da dosežemo dogovor o tej občutljivi temi na drugi obravnavi pred koncem leta, s formalnim sprejetjem s strani Evropskega parlamenta na decembrskem delnem zasedanju. Načrtovan je trilog med Komisijo, Svetom in Parlamentom, da bi poenotili različna stališča, in v tem okviru se mi zdi zelo logično, da bi opravili oceno učinka za ugotovitev učinka teh predpisov tako na pridelovalne metode kot na varstvo potrošnikov. Ne dvomim, da bomo tako dobili boljšo predstavo o učinku teh direktiv.

Predsednik. – Vprašanje št. 3 predložil **Seán Ó Neachtain** (H-0707/08)

Zadeva: Dostop do sredstev v okviru raziskovalnih, tehnoloških in razvojnih programov EU

Kakšne pobude sprejema Svet za zagotavljanje, da so evropska podjetja celovito seznanjena s tem, kako črpati sredstva v okviru raziskovalnih, tehnoloških in razvojnih programov EU, ki naj bi bili vredni prek 55 milijard evrov, namenjenih podjetjem EU med letoma 2007 in 2013?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Gospod predsednik, naj gospodu Ó Neachtainu odgovorim, da je Svet od prejetja prvega okvirnega programa za raziskave uvedel vrsto ukrepov za izboljšanje dostopa do informacij za podjetja. Ti ukrepi bi morali podjetjem omogočati, da so celovito seznanjena s tem, kako črpati sredstva iz evropskih okvirnih programov za raziskave in razvoj.

Obstaja na primer spletna stran Cordis, ki je neke vrste elektronsko orodje za lažjo predložitev evropskih projektov tehnoloških raziskav in razvoja. Podjetja imajo dostop do vseh potrebnih informacij o evropskih programih ter o glavnih nacionalnih in regionalnih akterjih v različnih državah članicah. Stran ponuja praktična navodila, kako priti do virov sredstev za raziskave in inovacije.

Obstaja tudi omrežje nacionalnih kontaktnih točk, ki je bilo vzpostavljeno za izboljšanje dostopa do informacij za podjetja in ki je podprto v okviru sedmega programa za raziskave in razvoj ter okvirnega programa za konkurenčnost in inovacije. Namen tega omrežja je torej omogočiti dostop do informacij, ki so čimbolj personalizirane in decentralizirane, z vzpostavitvijo stikov med raznimi institucijami, naj so to nacionalna ministrstva, univerze, raziskovalna središča ali podjetja zasebnih svetovalcev.

Nazadnje, objavili smo smernice glede uporabe sredstev iz sedmega okvirnega programa za raziskave in o uporabi sredstev strukturnih skladov, ki se lahko uporabljajo v raziskovalnem sektorju. Te smernice vsebujejo bistvene informacije za podjetja in vemo tudi, da te informacije in ti mnogovrstni viri informacij našim podjetjem omogočajo, da tekmujejo za instrumente, ki jih izvaja Evropska unija.

Seán Ó Neachtain (UEN). - (*GA*) Gospod predsednik Sveta, hvala za vaš izčrpen odgovor. Vseeno bi rad vprašal, ali lahko Svet pove, kako bi lahko bolj učinkovito obravnavali prijave v okviru razvojnega programa in ali namerava poskrbeti za to, da bomo odgovore dobivali hitreje. Kako naj bi to po vašem mnenju počeli?

Teresa Riera Madurell (PSE). – (*ES*) Gospod predsednik, tako v sedmem okvirnem programu kot v okvirnem programu za konkurenčnost in inovacije je eden od vaših ciljev spodbujanje udeležbe malih in srednje velikih podjetij.

Bi nam lahko Svet, ker sta od sprejetja teh programov minili dve leti, povedal, ali se udeležba malih in srednje velikih podjetij v državah članicah izboljšuje na primer v primerjavi s prejšnjimi okvirnimi programi?

Avril Doyle (PPE-DE). – Bi lahko Svet prosim potrdil, da naj bi bil v okviru sedmega okvirnega programa celotni prijavni postopek veliko prijaznejši do uporabnikov, da se je to dejansko zgodilo in da je tudi pregleden, tako da podjetja na splošno vedo, kako črpati sredstva in kako se odzvati na pozive v zvezi z denarjem, na razpolago v sedmem okvirnem programu?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta.* – (FR) Popolnoma odkrit bom z gospodom Ó Neachtainom: glede na točke, ki bodo decembra na dnevnem redu Evropskega sveta, ne verjamem, da bo na Evropskem svetu sproženo to vprašanje, kljub izzivu, ki ga predstavlja. Sprožiti ga je treba na zasedanjih Svetov za raziskave in konkurenčnost. Zdi se mi, da je bilo za izboljšanje informativnega sistema storjenega že veliko.

V odgovor gospe Riera naj povem, da mislim, da je treba storiti še veliko. Jutri bodo Komisija, Svet in parlament sprejeli politični dogovor o komunikaciji, da bi širše obveščali o evropskih dejavnostih.

Mislim, da je to pomemben korak, toda poleg tega je pomembno – in gospa Doyle ime prav, da pri tem vztraja, in rpav tako gospa Riera –, da povečamo število praktičnih informativnih točk. Menim, da ima ta Parlament zelo pomembno nadzorno vlogo pri zagotavljanju, da se te praktične informativne točke razvijejo še bolj glede na to, komu naj bi bile namenjene in kakšen postopek bi moral biti uporabljen.

Predsednik. – Vprašanje št. 4 predložil **Brian Crowley** (H-0709/08)

Zadeva: Pomoč v izrednih razmerah po naravnih nesrečah

Kakšne predloge je dalo predsedstvo Sveta, da bi razširili in izboljšali delovanje pomoči v izrednih razmerah v EU po naravnih nesrečah, poplavah, požarih itd.?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (*FR*) Gospodu Crowleyju naj odgovorim, da je v Evropi v zadnjih letih vedno več nesreč in velikih kriz. Gozdni požari, ki so nedavno prizadeli nekaj evropskih držav, so pokazali, da je bistveno izboljšati učinkovitost in zmogljivost odzivanja Evropske unije na izredne razmere. Tudi to je treba storiti v duhu solidarnosti in varovanja naših državljanov. Potrebujemo solidarnost in enotnost in zaščititi moramo državljane v Evropski uniji in izven nje. Zato prednostne naloge predsedstva zajemajo krepitev zmogljivost Evropske unije, da se odziva na nesreče in krize.

Začenši z obstoječimi viri Skupnosti, zlasti mehanizmom Skupnosti za civilno zaščito, moramo iti skozi različne faze odzivanja na nesreče. najprej potrebujemo preprečevanje, raziskave in informacije. Pospešiti moramo delo v zvezi z vzpostavitvijo sistemov zgodnega opozarjanja. Drugič, pripraviti se moramo na krize, kar pomeni krepitev zmogljivosti upravljanja in odzivanja ter usklajevanja med udeleženimi agencijami na ravni Skupnosti in na mednarodni ravni. Upamo, da bomo prek posredovanja povečali zmogljivost zagotavljanja evropske humanitarne pomoči in civilne zaščite ter tako izboljšali mehanizem Skupnosti za civilno zaščito s centrom, ki bo bolj operativen.

Tako obstajajo različne pristojne delovne skupine, ki preučujejo te teme v okviru Sveta, ki bo njihovo delo pretehtal pred koncem leta. Poslanca naj obvestim, da bo predsedstvo 4. in 6. novembra organiziralo vajo civilne zaščite, ki bo vključevala vse generalne direktorje za civilno zaščito v državah članicah. To nam bo omogočilo, da na terenu vidimo, kakšen napredek je potreben v tem zelo pomembnem sektorju.

Brian Crowley (UEN). – Kar zadeva usklajevanje dejavnosti je to očitno najpomembnejši vidik, kot smo videli lani ob gozdnih požarih, ki so se iz Grčije razširili v Italijo ter v dele Slovenije, ali pri poplavah Donave v različnih obdobjih, ki niso vplivale samo na Avstrijo, temveč tudi na druge države ob reki.

Ali obstaja predlog za ustanovitev usklajevalne enote, ki bo stalno delovala na neki centralni točki, za pomoč pri usklajevanju takih čezmejnih naravnih nesreč, ki imajo posledice prav po vsej Uniji?

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik Sveta, usklajevanje ukrepov pomoči je en vidik; drugi je to, ali ostaja evropskim državljanom jasno, da je vpletena Evropska unija, ne samo države članice – da Evropa dejansko počne nekaj za posameznike na lokalni ravni.

Jim Allister (NI). – Minister, vas lahko usmerim k vstopnemu pragu v okviru Solidarnostnega sklada EU. Kot razumem, je ta prag nekje blizu 3 milijarde evrov. Določena je ista raven za veliko državo in za majhno regijo in veliko regijo. Zaradi tega lahko pride do takega uničenja zaradi poplav, kot smo ga to poletje imeli na Severnem irskem, kjer so bile v tej konkretni regiji zelo obširne, pa vendar ni dostopa do Solidarnostnega sklada EU, ker prag ni bil dosežen in nesreča ni zajela celotne države. Je to pravično? Ali ni treba to preučiti in ali ni treba preučiti tudi trapaste preizkušnje, ki jih morajo prestati predvsem kmetijski pridelovalci, da bi lahko poskusili pridobiti sredstva?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta.* – (FR) Najprej naj odgovorim, gospodu Crowleyju, da verjamem, da si predsedstvo res želi doseči vzpostavitev usklajevalnega središča, ki bo čimbolj operativno. Tega se nadejamo. Težava je v tem, da moramo pri tem najti ravnotežje med tistimi, ki si želijo več usklajevanja, kot je predsedstvo, in državami članicami, ki se bolj zavzemajo za vlogo subsidiarnosti, tudi na tem področju. Nazadnje, da bom povsem jasen, predsedstvo si bo v okviru Sveta prizadevalo za večjo usklajenost in – v odgovor gospodu Racku – vidnejšo usklajenost, ker – kot pravilno pravi gospod Rack – moramo zavarovati prepoznavnost Evropske unije.

Gospodu Allistru naj odgovorim, da se, kar zadeva evropski Solidarnostni sklad, zelo dobro zavedam, da moramo Severni Irski nameniti pozornost v zvezi z vrsto naravnih nesreč. Nimam informacij o diskriminaciji proti njej, toda seveda bom pri službah Sveta zagotovil, da se sredstva Solidarnostnega sklada uporabljajo čim hitreje in čim pravičneje glede na regije tako na evropski ravni kot na ravni držav članic.

Predsednik. – Vprašanje št. 5 predložil Eoin Ryan (H-0711/08)

Zadeva: Zanesljiva preskrba s hrano v neenakem partnerstvu

Ob tem, ko EU obljublja, da bo nadaljevala z uvajanjem pobud za zagotovitev zanesljivosti preskrbe s hrano v svetu v razvoju, kaj počne Svet glede trditev sveta v razvoju, da EU izkorišča neenako partnerstvo, najprej prek sklepanja trgovinskih dogovorov, ki po besedah Gospodarske komisije ZN za Afriko "niso dovolj vključujoči" in jim "manjka preglednost" in ki EU omogočajo izkoriščanje nezmožnosti afriških držav, da bi obvladovale pravno zapletene zadeve, in nato z zagotavljanjem evropske preskrbe s hrano med drugim na račun zahodnoafriškega ribištva?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (*FR*) Gospodu Ryanu naj odgovorim, da je, kot veste, Sporazum iz Cotonouja 23. junija 2000 uvedel novo partnerstvo med Evropsko unijo in 78 državami AKP. Ti novi sporazumi bi morali spodbujati globalni pristop k odnosom med Evropsko unijo in temi državami na podlagi trgovinskega pristopa k blagu in storitvam, spremljajočih ukrepov, ukrepov za spodbujanje regionalnega povezovanja in dejstva, da morajo biti ti trgovinski ukrepi v skladu s pravili Svetovne trgovinske organizacije. Konec leta 2007 je bila parafirana vrsta začasnih sporazumov, ki se, kot je v svojih sklepih maja 2008 poudaril Svet, spopadajo s tveganjem oviranja trgovine, ki povzroča veliko zaskrbljenost.

Povsem je jasno, da je proces sklepanja celovitih regionalnih sporazumov o gospodarskem partnerstvu ena od glavnih prednostnih nalog Sveta. Poleg tega je Svet sprejel novo vrsto sklepov o sporazumih o gospodarskem partnerstvu – četrtič od leta 2006 –, ki ponovno poudarjajo, da je namen teh sporazumov, ki so združljivi s STO, podpreti razvoj. Tako torej v Svetu še vedno obstaja konsenz glede tega pomembnega vprašanja in skupni namen doseči celovite regionalne sporazume o gospodarskem partnerstvu, ki bodo državam AKP prinesli trajnostni gospodarski razvoj.

Glade na informacije odbora, ki je zadolžen za pogajanja, je zanesljiva preskrba s hrano v središču skupnih razgovorov. Napredek na regionalni ravni je stalen in naš cilj je še vedno, da čimprej sklenemo celovite regionalne sporazume.

Kar zadeva sporazume o partnerstvu na področju ribištva, bi rad Parlament spomnil, da je po sklepih Sveta julija 2004 Skupnost uvedla novo vrsto dvostranskih sporazumov. Meni se zdi pomembno prvič to, da bi morala biti – in upam, da bo – plovilom Skupnosti možnost ribolova dana na podlagi preglednih znanstvenih mnenj, in drugič, da bi moral biti del finančnega prispevka Skupnosti, določenega v tako imenovanih

sporazumih o sektorski podpori, uporabljen za razvoj ribiškega sektorja partnerske obalne države, da bi vzpostavili odgovorno in trajnostno ribištvo.

Nazadnje se moramo zavedati, da potrebujemo začasne sporazume, toda čim hitreje moramo preiti k celovitim sporazumom o gospodarskem partnerstvu, za kar si prizadevamo vsi člani Sveta.

Eoin Ryan (UEN). – Kakšne ukrepe glede preglednosti lahko sprejme Svet za zagotovitev največje možne učinkovitosti, ne samo trgovinskih dogovorov, temveč tudi pomoči svetu v razvoju in za svet v razvoju?

Glede na to, da najprej slišiš stran Komisije o sporazumih o gospodarskem partnerstvu in nato slišiš veliko kritike nevladnih organizacij glede sporazumov o gospodarskem partnerstvu, je zelo težko ugotoviti, kdo ima prav o tem in kdo ima dejansko korist. Toda gotovo obstaja stalna kritika in pomanjkanje preglednosti teh sporazumov o gospodarskem partnerstvu. Rad bi vas samo prosil, da to komentirate.

Avril Doyle (PPE-DE). – Bi lahko predsedstvu v zvezi z zahodnoafriškim ribištvom položila na srce, da je pri teh sporazumih o ribištvu, čeprav so dvostranski, potrebnega veliko več spremljanja in ponovnih obiskov EU in Komisije, da bi zagotovili, da huda revščina in dolgovi v teh tretjih državah ne predstavljajo nevzdržnega in nepremagljivega pritiska k podpisu teh donosnih sporazumov, ki pogosto in na splošno vodijo k hudo nevzdržnemu in neodgovornemu izkoriščanju teh virov? Mislim, da je zelo vprašljivo, kaj tu počne Evropa. Bi lahko predsedstvo to pojasnilo, prosim?

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Gospod predsednik, rad bi ponovil vprašanje gospe Doyle, toda na rahlo drugačen način.

Upravljanje ribištva v Zahodni Sahari je bilo pred približno dvajsetimi leti preneseno na Maroko. Tam ni pritiska. Evropska unija tam lovi ribe v minimalnem obsegu, toda problem je s slabim upravljanjem ribištva.

Moje vprašanje je naslednje: kakšne ukrepe lahko sprejmemo za pomoč državam, ki so zadolžene za ribištvo, da bi zagotovili učinkovito spremljanje? Ni dovolj, da preprosto ne podpišemo sporazumov o ribištvu. Če ne bo učinkovitega spremljanja ribištva, bodo vedno težave.

Ali lahko Evropska unija nekaj stori, da bi tem država pomagala učinkovito spremljati njihovo ribištvo in da bi preprečila osiromašenje njihovih virov, kot se trenutno dogaja?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta.* – (*FR*) Mislim, da bi morali biti ti sporazumi zelo pregledni. Osebno nimam nobene pripombe glede pomanjkanja preglednosti. Zavedati se moramo, da smo pri teh začasnih sporazumih v prehodni fazi. Niso v celoti zadovoljivi, toda glede na pravila STO ne moremo drugače.

Drugič, poslanec ima prav: države, ki s jih sklenile, so kritične do takih sporazumov. Vedno obstaja kritika učinkovitosti razvojne pomoči. S Komisijo sodelujemo, da bi zagotovili, da bodo ti mehanizmi pomoči in ti mehanizmi podpore bolj pregledni, to je jasno.

Tretjič, radi bi prešli h globalnim sporazumom, ki bodo zajemali vse zainteresirane in predstavnike civilne družbe v partnerskih državah.

Četrtič, kar zadeva ribištvo ob obali Zahodne Afrike, menim, da ima gospa Doyle prav. Seveda moramo zagotoviti, da bo tam vedno trajnostni razvoj in, naj pride, kar hoče, sporazumi, ki ostajajo dvostranski, ne smejo predstavljati pretiranega pritiska. Kot je opozorila poslanka, moramo vztrajati z učinkovitimi ukrepi za nadzor nad ribolovnimi viri. Ti ni lahko. Seveda moramo upoštevati stanje gospodarskega razvoja in tem državam pomagati, da se bodo bolje vključile v mednarodna trgovinska območja.

Predsednik. – Vprašanje št. 6 je označeno za nesprejemljivo, ker je podobno vprašanju, odgovorjenemu na drugem septembrskem delnem zasedanju.

Vprašanje št. 7 predložil **Manuel Medina Ortega** (H-0719/08)

Zadeva: Varnost v letalskem prometu

Ali lahko Svet, glede na povečanje števila letalskih nesreč na različnih koncih sveta v zadnjih mesecih, pove, ali verjame, da so obstoječa pravila in postopki v zvezi z varnostjo v letalskem prometu zadostni, ali pa bo raje predložil nove pobude za zagotovitev varnosti državljanov v letalskem prometu tako v EU kot izven njenega zračnega prostora?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Gospod predsednik, gospodu Medini Ortegi naj odgovorim, da je letalski prevoz eden od najvarnejših načinov prevoza, toda res je – in razumem občutke vseh –, da nas

nekatere nesreče, zlasti tiste, ki so se to poletje zgodile v Španiji, spomnijo na izredno tragične posledice takih nesreč.

Izboljšanje varnosti letalskih potnikov je še vedno ena od glavnih prednostnih nalog Sveta. Parlament bi rad opozoril, da sta Parlament in Svet sprejela uredbo o oblikovanju črnega seznama nevarnih letalskih družb. Ta uredba omogoča, da se letalom, ki veljajo za nevarna, prepreči uporaba zračnega prostora Skupnosti, in je učinkovit način za izboljšanje uporabe mednarodnih varnostnih standardov v državah, za katere Komisija meni, da v njih ne spoštujejo minimalnih varnostnih pravil. Ta seznam se redno posodablja.

V tem temeljnem sektorju varnosti v letalskem prometu je še en pomemben element ustanovitev Evropske agencije za varnost v letalstvu, naloga katere je spodbujati najvišjo možno raven varnosti in okoljevarstvo v zvezi s civilnim letalstvom. Institucije Skupnosti so se lotile tudi primerov, ko prevozniki iz tretjih držav, t.j. prevozniki izven Skupnosti, upravljajo z letali v Skupnosti, in določena so bila pravila Skupnosti za izdajanje dovoljenj posadki, za upravljanje in za varnostne standarde.

Seveda, kot pravilno pravi poslanec, je treba ta pravila dopolniti in okrepiti, in upam, da bo Komisija čimprej vložila nekaj predlogov. Te predloge bosta preučila Svet in Parlament v okviru zakonodajnega postopka, ki ga poznate.

Sodelovati moramo tudi z Mednarodno organizacijo civilnega letalstva, ki je seveda ključni partner v tem sektorju, in francosko predsedstvo je odločeno, da si bo prizadevalo za napredek pri varnosti v letalskem prometu. Začelo je že preučevati nove predloge Komisije, sprejete junija za vzpostavitev varnostnih predpisov Skupnosti za letališča, kontrolo zračnega prometa in letalske storitve.

Manuel Medina Ortega (PSE). - (ES) Hvala lepa za vaš obsežen odgovor, gospod predsednik Sveta. Bil je zelo celovit.

Moje dopolnilno vprašanje je samo, da so nekateri dejali, da je povečanje števila nesreč povezano s prizadevanji letalskih prevoznikov pri medsebojnem tekmovanju v ponudbi poceni letov. Potrošnikom je zelo všeč, če lahko manj plačajo za let, toda ne vem, ali ima Komisija kakršne koli študije, ki bi povezovale nizkocenovne lete in povečanje števila letalskih nesreč.

Robert Evans (PSE). – Moje vprašanje se nanaša na splošno vprašanje varnosti v zračnem prometu. Poročali so o vrsti incidentov, ko so potniki, nekateri britanski, nekateri drugih nacionalnosti, med letom zaužili preveč alkohola in so bili nevarni za druge potnike in pravzaprav za celo letalo.

Ali menite, da bi bilo upravičeno potnikom, ki imajo pri sebi alkohol, prepovedati vstop na letalo?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Mislim, da bi morala Komisija preučiti vse vzroke za nevarnost v okviru tega predloga. Če se ugotovi – da odgovorim na zadnje vprašanje gospoda Evansa –, da je to eden od vzrokov, kar je prav lahko, potem se strinjam. Razmisliti moramo tudi o obnašanju potnikov v tem okviru, kar mi omogoča, da odgovorim gospodu Ortegi, saj se taki incidenti ne pojavljajo na nizkocenovnih letih, ker je prodaja na njih nedvomno bolj omejena.

Naj vseeno odgovorim gospodu Ortegi, da ne poznam nobene neposredne povezave med nizkocenovnimi leti, če je to vaše vprašanje, in številom nesreč; res pa je, da obstaja povezava med podjetji, ki želijo znižati stroške, zlasti glede vzdrževanja, varnosti in življenjske dobe letala, in številom nesreč. Tu se moramo boriti in prek obstoječih odborov in, še bolj pomembno, projekta CESAR zagotoviti boljši nadzor nad dejavnostmi teh podjetij, zlasti nad vzdrževanjem, ki je, kot bo pokazala preiskava, v nekaterih primerih vzrok teh nesreč, katerih žrtve ste žal bili. Menim, da bi resnično morali temu pojavu posvetiti posebno pozornost.

Avril Doyle (PPE-DE). – Hvala, čeprav vas prekinjam. Vse, kar bi radi, so zagotovila – ne držim se čisto teme in malo zlorabljam velikodušnost predsedstva – bi lahko kaj storili glede dostopa do Strasbourga, da bi lahko prileteli na strasbourško letališče in prišli sem? Strasbourg je lepo mesto, toda ne moremo priti sem in zato se vsi pritožujemo, nad tukajšnjimi sejami.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Z veseljem odgovarjam gospe Doyle, ki jo imam zelo rad in mi je zelo ljuba. Rad bi poudaril, da si zelo prizadevamo za izboljšanje dostopa do Strasbourga in da, kot veste, subvencioniramo pet letalskih družb. Francoska vlada, če naj za trenutek zamenjam vlogo, daje več kot 22 milijonov za zagotavljanje, da ti prevozniki letijo v Strasbourg. Poskušali smo tudi izboljšati železniški dostop med Brusljem in Strasbourgom z obvozom prek Roissyja in povezavo med prevoznikoma Thalys in TGV. Seveda moramo storiti še več. Poskušali bomo še naprej. Trenutno se pogovarjamo o tem, kako še naprej izboljševati prevoz do mesta, za katerega ste rekli – in tu se strinjam z vami –, da je lepo.

Predsednik. - Vprašanje št. 8 predložil Robert Evans (H-0721/08)

Zadeva: Elektronski potni listi

Glede na to, da odgovorni uradnik ne izvede vizualnega pregleda, kakšna zagotovila lahko da Svet, da uporaba elektronskih potnih listov na nekaterih letališčih ne bo zmanjšala varnosti ali povečala možnosti za lažno predstavljanje?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Gospod predsednik, gospodu Evansu naj odgovorim, da Svet v resnici daje velik pomen krepitvi nadzora na zunanjih mejah Evropske unije, kar je bilo še enkrat poudarjeno danes dopoldan.

Ne želimo zgraditi trdnjave Evrope, toda moramo se zavedati, da je bilo schengensko območje razširjeno in da mora Schengen delovati popolnoma učinkovito ter da je naša skupna odgovornost, da se borimo proti čezmejnemu kriminalu in zagotovimo, da se nezakonitost v celoti odvrne.

V skladu s tem je Svet poskrbel za boljšo uporabo nove tehnologije pri upravljanju naših zunanjih meja. Komisija je objavila popolnoma dobrodošlo sporočilo z naslovom "Nadaljnji ukrepi pri upravljanju meja v Evropski uniji", ki se nam zdi odličen predlog.

Bistveno je tudi, da olajšanje nadzora na mejnih kontrolnih točkah, in to vam lahko zagotovim, gospod Evans, ne ogrozi celovitosti in varnosti schengenskega območja. Avtomatizirano preverjanje istovetnosti potnikov ne sme voditi k zmanjšanju varnosti na meji.

Kot veste, Uredba 2252/04 določa zagotovila; ta dokument vzpostavlja natančne standarde za biometrične podatke v potnih listih in drugih potnih dokumentih, ki jih izdajo države članice. Te določbe omogočajo, da potni listi postanejo varnejši in da se lahko učinkovito borimo proti ponarejanju dokumentov s tem, ko je vzpostavljena zanesljivejša povezava med dokumentom in njegovim imetnikom. Zagotovila iz te uredbe je treba okrepiti in s to pobudo moramo nadaljevati – za tem gre pri Paktu o priseljevanju in azilu, ki ga je na dopoldanski seji na dolgo opisal predsednik Sarkozy.

Pomembno je, da imamo pravni okvir za ukrepanje; pomembno je tudi, gospod Evans, da imamo zdaj obenem, zaradi Pakta, skupno politično voljo za zagotavljanje varnosti, ki je bistvenega pomena v okviru povečanega območja svobode.

Robert Evans (PSE). – Tako kot minister, nimam nobene želje, da bi Evropo spremenil v trdnjavo, in želim si razumne varnostne preglede in uporabo nove tehnologije. Toda bil sem priča uporabi teh potnih listov in zanima me, ali mi lahko pove, kje se motim, saj kar se dogaja je to, da oseba z elektronskim potnim listom stopi k aparatu, položi svoj potni list na čitalnik in nato gre naprej, če je potni list v redu. Ne razumem, kako lahko pri tem storimo kar koli drugega, kot preverimo, ali ta oseba poseduje veljavni potni list.

Ne preverimo pa, ali ima ta oseba potni list, ki je bil izdan na njeno ime. Meni se torej zdi, da mi ne bi mogli z ničemer preprečiti, da uporabim vaš potni list, minister – če bi mi ga posodili – in grem prek kontrolne točke, saj ni nikogar, ki bi preveril, ali slika ustreza osebi, ali pa bi lahko uporabil potni list ugledne osebe, kot je gospod McMillan-Scott.

Zanima me, ali mi lahko zagotovite, da se dejansko opravi preverjanje lastništva in dejanske istovetnosti osebe.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) To je lahko vprašanje, za katero sem vam hvaležen, gospod Evans. Ne, resno verjamem, da moramo v primeru vrzeli pri preverjanju istovetnosti, kar moram preveriti, resnično poskrbeti za to, da bomo imeli dokaze o istovetnosti. To se mi zdi čisto jasno. Ne moremo dovoliti zamenjevanja potnih listov.

Zato si bom zapomnil vaše pripombe. Preverili bomo, kar ste dejali, in lahko vam zagotovim, da bomo v okviru ukrepov, ki so na voljo Svetu, in dela v zvezi z izvajanjem Pakta o priseljevanju in azilu še enkrat preučili, ali je v okviru schengenskega območja priporočljivo to točko okrepiti. To je treba storiti.

Predsednik. – Vprašanje št. 9 predložila Marian Harkin (H-0723/08)

Zadeva: Prostovoljstvo

Bi lahko Svet povedal, če bi francosko predsedstvo podprlo to, da se od Eurostata zahteva, naj priporoči uporabo Priročnika ZN o nepridobitnih ustanovah v sistemu nacionalnih računov, glede na to, da je to

področje statističnega sistema, ki neposredno zadeva državljane Evrope in tako daje veljavnost udeležbi državljanov v prostovoljnih dejavnostih s tem, ko je prvič izrecno prisotna v statističnemu sistemu?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Gospod predsednik, gospe Harkin naj odgovorim, da se je Komisija, kot sama ve, že pogovarjala v okviru Odbora za monetarno, finančno in plačilno-bilančno statistiko; to je Eurostat, se mi zdi. Ob koncu teh pogovorov je Odbor menil, da je treba opraviti dodatne raziskave na akademski ravni, da bi opredelili usklajena identifikacijska merila za nepridobitne ustanove, da bi lahko te ustanove verodostojno primerjali časovno in krajevno. Zato je to statistično vprašanje pomembno, ker je res, da so strukture v sektorju prostovoljstva zelo raznolike, in te strukture moramo bolje razumeti. Vendarle pa je pomembno to – in poslanki bi rad v zvezi s tem dal zagotovila –, da smo v Svetu izredno naklonjeni razvoju sektorja prostovoljstva. Gre za to, da evropska ambicija postane ambicija njenih državljanov, zlasti mladih. Zadnje študije so pokazale, da po naravi niso ravno največji evrofili, kljub možnostim, ki so jih dobili.

Novembra naj bi zato v okviru programa Sveta "Izobraževanje, mladina in kultura" sprejeli priporočilo glede mobilnosti mladih prostovoljnih delavcev v Evropi, da bi spodbudili prostovoljno delo na evropski ravni in tako poskrbeli za jasnejšo podobo Evrope, zlasti za naše mlajše državljane.

Marian Harkin (ALDE). – Najprej se zahvaljujem predsedstvu za odgovor in resnično bi rada pohvalila francosko predsedstvo za njegovo pobudo glede mobilnosti. Toda v svojem odgovoru ste navedli pismo Evropske komisije, ki služi samo preusmeritvi pozornosti, saj pravi, da je bil poudarek dan raznolikosti pravnega statusa in pomanjkanju usklajenih meril za prepoznavanje nepridobitnih dejavnosti v različnih državah. Minister, dobro se zavedate, da 32 držav že ustvarja te nepridobitne ustanove, vključno – veseli me, da lahko to rečem – s Francijo in Češko, ki bo z januarjem prevzela predsedovanje Svetu. Zato menim, da Komisija, kot sem dejala, samo preusmerja pozornost in zavlačuje, in glede na to, da Francija sama izdeluje te račune, bi zelo rada slišala, da boste Eurostatu vsaj priporočili, naj vsem EU državam priporoči izdelavo teh računov.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (*SK*) Prek 100 milijonov Evropejcev različnih starosti in verskih prepričanj in nacionalnosti opravlja prostovoljno delo, in socialni kapital, ki ga predstavlja aktivno prostovoljstvo, igra bistveno vlogo v lokalni demokraciji prek večplastnega partnerstva. Zato podpiram načrt, da se leto 2011 razglasi za Evropsko leto prostovoljstva. Ali se Svetu ne zdi, da bi lahko in da bi morali na tem področju do leta 2011 storiti veliko več, kot smo do zdaj?

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Moje vprašanje se nanaša na to, kako se ti statistični podatki urejajo. Vedno znova vidimo, da so v evropski statistiki naštete različne države, kot so Nemčija, Španija, Poljska itd., toda podatki se redko, če se sploh kdaj, nanašajo na Evropo kot celoto, na evropsko sedemindvajseterico; pa vendar se ti statistični podatki potem primerjajo z ZDA, Indijo ali Kitajsko. Prizadevati bi si morali, da bo v teh statističnih podatkih razpoznavna evropska sedemindvajseterica, ravno zato ker je za nas prostovoljno delo posebej pomembno.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta.* – (*FR*) Menim, da je res pomembno, in najprej bom odgovoril gospe Pleštinski ter se nato vrnil h gospe Harkin in gospodu Rübigu, da poskrbimo za to, da bo imel sektor prostovoljstva simbol in da bo leto 2011 leto prostovoljstva. Zato bi se rado francosko predsedstvo na to pripravilo in res spodbudilo mobilnost mladine ter poskrbelo za napredek pri razvoju prostovoljnih storitev po Evropi.

Pri odgovoru na vprašanje o statistiki bi se rad vrnil na izmenjavo mnenj z gospo Doyle. Kot je dejal gospod Rübig, se resnično zavzemam za boljše poznavanje tega, kaj Evropa počne v zvezi s skupnostjo in dobrodelnostjo ter tudi za večjo preglednost. Toda z lahkoto lahko tudi vidimo, kakšne je obseg evropske humanistične tradicije v primerjavi z drugimi regijami po svetu, zlasti z Združenimi državami, toda prav tako drugimi, in v mislih imam to, kaj lahko obstaja v Aziji.

Toda, in za to vprašanje nisem specialist, zagotoviti moramo tudi, da vzpostavimo dobro ravnotežje med statističnimi zahtevami in večjo enostavnostjo, in poskušati poenostaviti in zmanjšati bremena, ki težijo strukture, ki imajo včasih malo virov sredstev. Osebno se zavzemam za dobro statistično znanje, za to, da gremo v smeri, ki jo priporočate. Sem proti enotnosti na tem področju: menim, da je pomembno ohranjati tudi nekaj raznolikosti, in ne zdi se mi, da bi s tem kakor koli ovirali ta dober statistični pristop. Po drugi strani se mi zdi pomembno zagotoviti, da so zahteve, katerih koristnost razumem in ki morajo obstajati, sorazmerne s tem, kar želimo doseči, da poenostavimo bremena, zlasti za tiste strukture, ki jim najbolj primanjkuje administracije.

Predsednik. – Vprašanji 10 in 11 sta združeni, ker sta zelo podobni, toda avtorici bosta obe imeli priložnost, da ministru postavita dopolnilna vprašanja.

Vprašanje št. 10 predložila **Avril Doyle** (H-0725/08)

Zadeva: Politika EU o gensko spremenjenih proizvodih

Se predsedstvo in Svet strinjata, da sedanja evropska politika nične strpnosti, ki prepoveduje uvoz proizvodov, ki jih EU ni odobrila – ki vsebujejo naključno ali majhno prisotnost gensko spremenjenih organizmov –, kmetom v EU, ki so odvisni od uvoza zrnja in krme, povzroča velike težave s preskrbo?

Ti proizvodi pogosto vsebujejo gensko spremenjene sorte, ki jih je EU prej odobrila, toda če se najde samo sled neodobrenih gensko spremenjenih organizmov, se prepovejo in uničijo. Pri tem postopku primanjkuje znanstvene natančnosti in celovitosti.

Skupni raziskovalni center Komisije je v svojem nedavnem poročilu sklenil, da "do zdaj ni bilo poročil o dokazih za kakršne koli zdravstvene posledice gensko spremenjenih prehranskih proizvodov, podvrženih regulativnemu postopku".

Glede na ugotovitve iz poročila Skupnega raziskovalnega centra in glede na neupravičeno zamudo pri ocenjevanju gensko spremenjenih sort, kakšne ukrepe bo sprejelo predsedstvo za zagotovitev hitrih ocen varnosti gensko spremenjenih proizvodov v Evropski uniji?

Vprašanje št. 11 predložila Mairead McGuinness (H-0730/08)

Zadeva: Razprave o strateških vidikih gensko spremenjenih organizmov

Predsednik Evropske komisije je nedavno povabil države članice, naj imenujejo visoke uradnike, ki se bodo udeležili razprav o strateških vidikih gensko spremenjenih organizmov. Vprašanja, ki jih obravnava skupina, vključujejo delovanje postopkov odobritve, učinek asinhrone izdaje dovoljenj za GSO in razpravo o GSO v javnosti. Prvo srečanje skupine na visoki ravni je potekalo 17. julija, naslednje pa je predvideno ta mesec.

Ali lahko Svet pove, kakšen je napredek pri razgovorih in kdaj naj bi lahko skupina na visoki ravni o tem poročala?

Ali lahko Svet pojasni, kako naj bi se cilji in priporočila te skupine na visoki ravni razlikovali od ciljev in priporočil delovne skupine za GSO, ki jo je ustanovil Svet za okolje?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta.* – (*FR*) Gospod predsednik, veseli me, da imam priložnost, da hkrati odgovorim gospe Doyle in gospe McGuinness. Francosko predsedstvo se je odločilo nadaljevati z zapleteno in politično zelo občutljivo razpravo o gensko spremenjenih organizmih – razpravo, ki so jo začela prejšnja predsedstva –, da bi to temo zaključili pred koncem leta.

Gospa Doyle, gospa McGuinness, včeraj so si, kot veste, v Svetu za okolje izmenjali mnenja o gensko spremenjenih organizmih po julijskem neformalnem srečanju okoljskih ministrov v Celle Saint-Cloud. Ta razprava se bo nadaljevala do oblikovanja operativnih sklepov za decembrski Svet ob koncu francoskega predsedovanja.

V kakšno smer gre razprava v tej fazi? Prav je krepitev sredstev za okoljske inšpekcijske preglede in ocenjevanje z njihovim usklajevanjem na evropski ravni in v zvezi s tem seveda ne bom zamudil priložnosti, da decembra poročam o rezultatih teh razmišljanj.

V okviru teh razmišljanj moramo prav tako upoštevati družbenogospodarska merila pri obvladovanju tveganj v zvezi z GSO in preučiti, kako lahko izboljšamo uporabo znanstvenega strokovnega znanja, vzpostavimo usklajene prage za označevanje in nazadnje upoštevamo krhkost nekaterih občutljivih ali zaščitenih območij.

Zato je, kot veste, predsednik Barroso ustanovil skupino na visoki ravni za reševanje tega vprašanja in mislim, da bi se morali pri Komisiji pozanimati, kako ta skupina napreduje z delom. Za zdaj ni bilo objavljeno še nobeno poročilo. Skupina preučuje zakonodajni okvir, povezana vprašanja med trgovino in okoljem ter dvig cen kmetijskih proizvodov in njegov vpliv na vprašanje GSO.

Kot sem dejal, je pomembno tisto, kar je bilo predstavljeno Svetu, in treba je zagotoviti, da bodo nove smernice v zvezi z okoljskimi ocenami sprejete hitro, da bi lahko upoštevali dolgoročno okoljsko tveganje GSO. To sem hotel poudariti.

Avril Doyle (PPE-DE). – Hvala predsedstvu za odgovor, toda ne glede na pričakovano poročilo skupine na visoki ravni, če vloga Svetovne trgovinske organizacije kaj pomeni, ali ne bi morala zajemati – vsaj – enotnega procesa za ocenjevanje varnosti in odobravanja gensko spremenjenih proizvodov, s katerimi se trguje, na svetovni ravni? Saj gotovo ne mislimo, da so potrošniki iz Združenih držav, Avstralije in Japonske podvrženi večjemu tveganju zaradi njihovih postopkov ocenjevanja varnosti in odobravanja GSO, ki so izredno učinkoviti? Nazadnje, ali se predsedstvo ne strinja, da bi kar koli drugega kot strokovno preverjeni, znanstveno osnovani postopki ocenjevanja varnosti in odobravanja GSO bilo premalo celovito in bi spravilo našo zakonodajo v tem Parlamentu na slab glas?

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Mislim, da sem bila zaradi združitve obeh vprašanj prikrajšana, če lahko tako rečem, saj je moje vprašanje zelo konkretno. Predvsem nisem prepričana, da je prišlo s to skupino na visoki ravni do polnega sodelovanja, toda rada bi vedela, kakšen je njen napredek, če je, in kdaj bodo o tem poročali, saj se mi zdi, da gre pri Evropi bolj za dejavnost glede GSO kot za ukrepanje, potrebujemo pa ukrepanje, ker smo v položaju, ko so zelo velika država, kot so ZDA, in druge države zelo zadovoljne s svojim načinom ocenjevanja GSO, Evropa pa si želi drugačna merila. Iz vašega odgovora slišim, da se zavzemate za veliko večjo "strogost" – kar koli naj bi to pomenilo – in tako ostajamo pri istem problemu.

Predsednik. – V resnici je Svet prosil za združitev vprašanj.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Prevzemam svojo odgovornost. Gospod predsednik, zagotavljam vam, da niste tu kar tako. Prevzemam vso odgovornost v zvezi s tem in se opravičujem gospe McGuinness.

Gospe Doyle naj v zvezi z možnimi pregledi, zlasti strokovnimi pregledi, odgovorim, da je Svet začel z zelo plodno izmenjavo mnenj s strokovnjaki iz Evropske agencije za varnost hrane, zlasti kar zadeva ocenjevanje okoljskega tveganja. Te razprave so pozitiven prispevek, zlasti glede okrepitve ocenjevanja v zvezi z okoljem, izboljšanja uporabe tehnološkega strokovnega znanja, kot sem že dejal, in upoštevanja nekaterih občutljivih področij.

Strokovni pregledi se mi res zdijo korak v pravo smer. Menim, da bi to bil zdrav razvoj. Kar zadeva skrbi gospe McGuinness, menim, da ne moremo brez stroge ocene dolgoročnih okoljskih posledic uporabe GSO. Poznam ameriške težnje v zvezi s tem. Kar zadeva Evropo, se moramo zavedati tudi morebitnih dolgoročnih posledic in zato biti res zelo strogi pri ocenjevanju.

Predsednik. – Vprašanje št. 12 predložil Jim Higgins (H-0728/08)

Zadeva: Razmere v Zimbabveju

Bi lahko Svet povedal, ali je ponovno ovrednotil svoje stališče o razmerah v Zimbabveju, glede na to, da so bila v času pisanja prizadevanja za sklenitev sporazuma s Thabom Mbekijem neuspešna in da ljudje v Zimbabveju še naprej trpijo, Evropska unija pa še naprej stoji ob strani in samo opazuje propadla pogajanja?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (*FR*) Gospod predsednik, gospodu Higginsu naj odgovorim, da razmeram v Zimbabveju še naprej posvečamo izredno veliko pozornost in da nas zelo skrbijo. Zato obsojamo nasilje že od začetka aprila. Obsojamo način, na katerega so bile izvedene volitve, toda ne bom se vračal k temu. Kot Evropska unija smo poskušali Varnostni svet prepričati, naj sprejme zelo resno resolucijo o Zimbabveju.

Po sporazumu o vladi narodne enotnosti, ki je bil 15. septembra podpisan pod okriljem SADC, je Evropska unija pristopila k svojim partnerjem, da bi čimprej ustanovili verodostojno vlado narodne enotnosti oziroma da bi uresničili voljo ljudi v Zimbabveju, kot je bila izražena 29. marca.

Pogajanja se nadaljujejo, toda po načrtu predsednika Mugabeja, da pomembna področja rezervira za svojo stranko (naj vas opozorim, da je izgubila volitve, v drugem krogu katerih je prišlo do goljufije), so ta prizadevanja za posredovanje propadla. Svet je dejal, da bo razmere še naprej spremljal zelo podrobno.

Poleg tega je spodbujal prizadevanja za posredovanje SADC pod vodstvom predsednika Mbekija, da bi dosegli bolj zadovoljive rezultate glede izbire ljudi v Zimbabveju 29. marca. Če bodo ta prizadevanja še naprej blokirana, smo pripravljeni sprejeti dodatne ukrepe v obliki sankcij, usmerjenih v zimbabvejske oblasti.

Glede na zelo težke humanitarne razmere ne želimo, da bi prebivalci postali žrtve teh razmer, in zato je Komisija pravkar odobrila dodaten znesek 10 milijonov evrov za reševanje razmer, v katerih so je znašlo zimbabvejsko ljudstvo.

Na koncu bi rad v zvezi z gospodarskim in socialnim vidikom Parlament opozoril, da je Unija pripravljena, ko bo vlada narodne enotnosti vzpostavljena, sprejeti ukrepe za podporo utrditve demokracije in gospodarske obnove te države.

Zato bi vas rad opozoril, naj ostanemo budni in da Evropska unija ostaja aktivna na vseh frontah – politični, diplomatski, gospodarski in humanitarni – za zagotovitev, da zimbabvejsko ljudstvo doseže pravico.

Predsednik. – Imam dve dodatni vprašanji k temu vprašanju, toda to bo zadnje vprašanje. Bojim se, da bo treba zdaj zaključiti. Ministru bi se zahvalil za zelo izčrpne odgovore. Vsi, ki ste v dvorani in imate vprašanje, boste prejeli pisni odgovor.

(Prekinitev iz sejne dvorane s strani Gaya Mitchella)

Zavedam se vašega problema, gospod Mitchell. Držim se urnika. Če se ga drugi ne, je to njihov problem, toda jaz lahko odgovarjam zase. Na začetku časa za vprašanja sem povedal, da bomo končali ob 19.00.

(Prekinitev iz sejne dvorane s strani Gaya Mitchella)

Tu poskušamo ohraniti red in cenim vašo skrb.

(Prekinitev iz sejne dvorane s strani Gaya Mitchella)

Slišim vaše pripombe, toda mislim, da nisem sam kriv za to.

Jim Higgins (PPE-DE). - (*GA*) Gospod predsednik Sveta, Svet se zaveda, da Nacionalna demokratična konferenca zahteva nove volitve in da so bili načrti za organizacijo pogovorov o delitvi oblasti v Svaziju odloženi za en teden.

Do te preložitve je prišlo zaradi zavrnitve, da bi opozicijski voditelj Morgan Tsvangirai dobil potni list. Minister, ali mislite, da je to pravilno ali koristno? In ali ste zdaj prepričani, da je mogoče vzpostaviti trajno dolgoročno ureditev?

Colm Burke (PPE-DE). – Sprašujem se samo, ali Evropska unija kakor koli neposredno sodeluje z zainteresiranimi stranmi v političnem procesu v Zimbabveju. Tudi če reši svoja politična vprašanja v prvi fazi, bo to zahtevalo ogromno podpore tako gospodarsko kot v zvezi z vzpostavitvijo novih trgovinskih odnosov. Sprašujem se samo, če Evropska unija kakor koli sodeluje z zainteresiranimi stranmi.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Najprej naj rečem, da – kot je povedal gospod Higgins – razmere ostajajo zelo zaskrbljujoče in da razumemo, zakaj so predlagane rešitve za zdaj nesprejemljive za voditelje opozicije, toda verjamem, da bo prišlo do tristranskega srečanja političnih organov SADC, in sicer Svazija, Angole in Mozambika, 27. oktobra v Harareju.

Gospodu Burku naj odgovorim, da je seveda težko obdržati stik glede na usodo gospoda Tsvangiraia. Njegov potni list je bil zaplenjen in mu ni bil vrnjen; ni prišel v Svazi. Komisija in prav tako predsednik Sveta ministrov Bernard Kouchner sta seveda sproti obveščena in sta v zelo tesnih stikih s predstavniki SADC in gospodom Mbekijem. Kar se nas tiče, lahko samo zagotovimo, da se obnovijo odnosi z Zimbabvejem, toda šele, ko bo zagotovljena pravna država in ko bo prišlo do zadovoljive rešitve. Vseeno pa vzdržujemo najtesnejše stike, ki so v sedanjih razmerah mogoči, naj bo to z Louisom Michelom ali Bernardom Kouchnerjem.

Predsednik. – Čas za vprašanja se je zaključil.

Na vprašanja, ki zaradi pomanjkanja časa niso bila obravnavana, bo odgovorjeno pisno (glej Prilogo).

(Seja je bila prekinjena ob 19.00 in se je nadaljevala ob 21.00)

PREDSEDSTVO: GOSPA MORGANTINI

podpredsednica

15. Zaščita poslanske imunitete: glej zapisnik

16. Program reforme poljskih ladjedelnic (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je izjava Komisije o programu reforme poljskih ladjedelnic.

Marek Siwiec (PSE). - (PL) Gospa predsednica, rad bi vas obvestil, da na galeriji sedi delegacija poljskega sindikata. Poslušali bodo našo razpravo. Delegacija zajema predstavnike ladjedelnic v Gdansku, Gdynii in Szczecinu. Rad bi vas prosil, da pozdravite naše prijatelje iz Poljske.

Predsednica. – Hvala, gospod Siwiec; delegacija je zelo dobrodošla.

Neelie Kroes, *članica Komisije.* – Gospa predsednica, Komisija se dobro zaveza zgodovinskega pomena poljskih ladjedelnic in zato si zelo trudimo za rešitev, ki bo omogočila tako prestrukturiranje sektorja, ki bo zadevnim regijam zagotavljalo vir sredstev za preživetje. Toda odvisni smo od sodelovanja poljskih oblasti, da bi lahko dosegli trajno rešitev. Naj bom povsem jasna, preiskava v zvezi z državno pomočjo v teh zadevah traja že okoli štiri leta.

Preiskava zadeva precejšnji znesek pomoči za tekoče poslovanje za ladjedelnice v Szczecinu, Gdynii in Gdansku. Celo če ne upoštevamo državnih jamstev od leta 2002 do danes, je ladjedelnica v Gdynii od poljske države – se pravi od poljskih davkoplačevalcev – prejela pomoč v znesku okoli 167 000 evrov na delavca. To je približno 24 000 evrov na delavca letno, kar pomeni, da je subvencija za posameznega ladjedelniškega delavca vsaj dvakrat tolikšna kot povprečni letni dohodek poljskih delavcev.

Tudi če ne upoštevamo državnih jamstev, pomoč, ki sta jo od leta 2002 prejeli ladjedelnici v Gdynii in Szczecinu, skupaj nominalno znaša okoli 700 milijonov evrov oziroma 1 milijardo evrov.

Kljub vsem tem denarju ladjedelnice in prihodnost delavcev ostajajo ranljive. Tega, naj to poudarim, me je res strah. Menim, da je treba upoštevati prihodnost delavcev. Izognili so se bolečemu, toda potrebnemu prestrukturiranju, skozi katerega so na primer šle nemške in španske ladjedelnice ter na katerega se trenutno pripravlja Malta.

Vsa ta štiri leta je Komisija pustila odprta vrata za zaporedne poljske vlade. Sestala sem se s precejšnjim številom ministrov in predsednikov poljskih vlad. Spet in spet smo poskušali doseči dogovor, toda na nesrečo – in to govorim z žalostjo v srcu – poljske oblasti niso izkoristile teh možnosti.

Julija letos je Komisija ugotovila, da zadnji načrti za prestrukturiranje ne zagotavljajo preživetja ladjedelnic, toda Komisija, ki se zaveda pomena tega vprašanja za poljsko gospodarstvo in družbo, je spet pokazala svojo prilagodljivost in ponudila še dva meseca za nove končne načrte, ki naj bi bili predstavljeni 12. septembra.

Poleti so bili uradniki Komisije stalno na razpolago in so poljskim oblastem dajali povratne informacije o osnutku, ki jim je bil predložen. Zdaj sem skrbno ocenila načrte za prestrukturiranje, ki so jih poljske oblasti predložile 12. septembra. Žal ne vem, kako naj bi ugotovila, da bodo ti revidirani načrti zagotovili preživetje ladjedelnic. Načrti dejansko zahtevajo še več javnega denarja, ki naj bi ga črpali v prihodnje, vključno z denarjem za dnevno tekoče poslovanje.

Poudariti je treba tudi, da načrti za prestrukturiranje, predloženi 12. septembra – in govorim o načrtih poljske vlade –, predvidevajo skrčenje delovnih mest za približno 40 %. Toda do teh žrtev bi prišlo, ne da bi s tem lahko dali upanje na trajno zaposlitev preostalim delavcem, saj ladjedelnice najverjetneje ne bi postale sposobne preživetja in bi še naprej potrebovale državno podporo na račun poljskih davkoplačevalcev.

To ni sprejemljiv rezultat. Ni sprejemljiv z vidika konkurenčnega prava EU, pa tudi za prihodnost ladjedelnic ni sprejemljiv. Ni sprejemljiv za njihove delavce in bolj na splošno za poljsko gospodarstvo. Zato v teh razmerah ne vidim, kako bi se izognili sprejetju negativnega stališča glede ladjedelnic v Gdynii in Szczecinu.

Toda Komisija ne reče kar "ne". Aktivno si prizadevamo, da bi poljskim oblastem pomagali najti rešitev, ki bo zagotovila trajno poslovno prihodnost za gospodarska središča Gdansk, Gdynia in Szczecin ter trajna delovna mesta.

Po tem scenariju bi bilo premoženje ladjedelnic v Gdynii in Szczecinu prodano pod tržnimi pogoji v več svežnjih. Premoženje bi bilo razporejeno v svežnje po odprtem, brezpogojnem in nediskriminatornem razpisu; in preostalo jedro podjetja bi uporabilo izkupiček od prodaje premoženja za poplačilo pomoči, prejete v vseh teh letih, in bi bilo likvidirano, kupci premoženja pa bi nato lahko hitro obnovili gospodarske dejavnosti v ladjedelnicah, neobremenjeni s tem, da bi morali poplačati velike količine državne pomoči, ki so jo ladjedelnice prejele v teh letih. Lahko bi ponovno zaposlili še več ljudi, če bi izvedli načrte prestrukturiranja z 12. decembra.

Lahko samo domnevam, da bi bil vlagatelj, ki bi bil pripravljen prevzeti ladjedelnice – ali vsaj nekaj od njihovih sedanjih obveznosti –, še bolj zadovoljen, če bi pridobil najpomembnejše produktivno premoženje, ki bi

bilo prosto bremen, in ga razvil konkurenčno in trajnostno. Končni rezultat bi bil verjetno pozitiven v dveh vidikih: po eni strani bi bilo število delavcev, ki bi ostali brez službe, manjše od predvidenega v načrtu prestrukturiranja, ki so ga predložile poljske oblasti, po drugi strani pa bi lahko delavci, ki bi jih kupci premoženja ladjedelnic ponovno zaposlili, pričakovali veliko stabilnejša delovna mesta v uspešnih podjetjih, ker ne bi bilo več bremena preteklih dolgov.

Ta rešitev, ki bi bila v skladu z nedavnim precedensom v zvezi z družbo Olympic Airways, bi omogočila svež ponovni začetek gospodarskih dejavnosti v ladjedelnicah, od česar bi imeli korist tudi tamkajšnji delavci.

Komisija je o tej možnosti obvestila poljske oblasti. To smo storili že večkrat in iskreno upam, da bodo izkoristili našo prilagodljivost in nam dali konkreten predlog. Tehnični razgovori o možnosti uporabe rešitve, podobne tisti pri Olympic Airways, za ladjedelnici v Gdynii in Szczecinu potekajo med poljskimi oblastmi in uradniki Komisije.

Kar zadeva Gdansk, menim, da obstajajo dobre možnosti za dosego pozitivnega rezultata, če bosta obe strani pokazali prilagodljivost in dobro voljo. Seveda me boste vprašali: zakaj tak pristop k Gdansku? Zaradi dveh razlogov: prvič, Gdansk je bil že prodan zasebnemu upravljavcu, ki je vanj vložil svež denar, in drugič, obveznosti te ladjedelnice v zvezi s preteklo pomočjo so veliko bolj omejene kot v primeru ladjedelnic v Gdynii in Szczecinu.

Na strani Komisije smo poljske oblasti že seznanili z našim stališčem glede ocenjevanja izravnalnih ukrepov, potrebnih za uskladitev s predpisi ES o državni pomoči. Ker je ladjedelnica v preteklosti prejela manj pomoči, smo lahko v zvezi s tem manj zahtevni. V povračilo za odprtost na strani Komisije morajo zdaj poljske oblasti predložiti osnutek načrta za prestrukturiranje ladjedelnice v Gdansku, da bi omogočili razpravo o morebitnih odprtih vprašanjih, toda do zdaj – in tega mi je žal – takega načrta nismo prejeli, a bistveno je, da ga poljske oblasti predložijo hitro.

Poleg tega lahko poljska vlada prosi za podporo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji – zahtevku bo verjetno ugodeno –, obseg posredovanja pa je odvisen od višine zneska, ki ga je poljska vlada pripravljena sofinancirati, saj Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji sofinancira največ 50 % stroškov.

Glede na analizo Komisije znaša znesek sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji na osebo, ki jo je treba podpreti, med 500 evri in 10 000 evri, katerim je treba dodati enak znesek, ki naj bi ga financirale države članice.

Za konec naj rečem, da je Komisija pokazala veliko pripravljenost za sodelovanje pri ocenjevanju teh primerov in precejšnjo prilagodljivost. Storili smo vse, kar lahko, in še naprej bomo sodelovali s poljskimi oblastmi, da bi našli ekonomsko upravičeno in socialno trajnostno rešitev, ki bo v skladu s konkurenčnim pravom ES in uveljavljenimi precedensi Komisije.

Žoga je zdaj na strani poljskih oblasti. Prihodnost ladjedelnic in njihovih delavcev je odvisna od pripravljenosti poljskih oblasti na sodelovanje s Komisijo, da bi hitro našli pozitivno rešitev v okviru, ki sem ga očrtala.

Predsednica. – Rada bi apelirala na poslance in na njihov čut za disciplino in odgovornost, ker imamo zelo poln urnik. Nocoj je na dnevnem redu zelo veliko točk in zato vas prosim, da se natančno držite časovnih omejitev.

Jerzy Buzek, *v imenu skupine PPE-DE*. – (*PL*) Gospa predsednica, komisarka Kroes, hvala za vašo današnjo prisotnost in za to, da ste lotili vprašanja ladjedelnic, ter za pozitiven ton na koncu vašega govora.

Seveda priznavamo načelo konkurence in si želimo, da bi evropska podjetja ustvarjala dobiček in svojim delavcem zagotavljala spodobne plače. Poljske ladjedelnice imajo že dolgo težave s spoštovanjem teh načel. Toda negativna odločitev Komisije glede ladjedelnic bo zdaj privedla do njihovega stečaja in to je težko sprejeti.

Sprejemamo, da bi bile gospodarske in socialne posledice takega stečaja regionalne ali največ nacionalne in da se tudi Evropska unija trenutno spopada z globalno krizo. Toda nima smisla dodajati žalostnega stanja poljskih ladjedelnic in poljskih ladjedelniških delavcev k splošni gospodarski upočasnitvi. Evropsko in poljsko ladjedelništvo je vredno ohraniti. Zato ne morem sprejeti negativne odločitve in prosim za odložitev te odločitve, da bi dali poljski vladi in vlagateljem čas za ukrepanje. Pričakujemo torej pozitivni znak od Evropske komisije. Prvič, v obdobju prestrukturiranja bo to omogočilo zagotoviti, da zadevna podjetja ostanejo aktivne ladjedelnice. Če bo ladjedelniška struktura razkosana s privatizacijo, ladjedelniške industrije ne bo mogoče

oživiti. Drugič, pozitiven rezultat bo pomenil, da bodo ladjedelniški delavci obdržali svoje delo ali našli primerno novo delo, pri čemer se bo ohranila kontinuiteta proizvodnje in zaposlovanja.

Tretjič, v tem obdobju bo potrebnih malo zaščitnih ukrepov, da bi ohranili proizvodnjo in zagotovili trajne spremembe. Splačalo bi se opredeliti optimalne rešitve za te razmere in trdno verjamem, da se bosta komisarka Kroes in Komisija z njimi strinjali.

Martin Schulz, v imenu skupine PSE. – (DE) Gospa predsednica, moja skupina je zahtevala to razpravo z vami, komisarka, ker se z vami ne strinjamo praktično glede ničesar. V sedanjih globalnih gospodarskih razmerah se ne moreš kar obrniti in reči, da je treba ladjedelnice zapreti samo zato, ker niso izpolnjeni nekateri regulativni pogoji. Če zdaj, v teh gospodarskih razmerah, ladjedelnice zaprete, boste celotno regijo pahnili v gospodarsko katastrofo, in to ne gre. Poljska vlada – tako kot vi v Komisiji in mi v Parlamentu – torej potrebuje več časa. V tako napetih gospodarskih razmerah ne moreš kar reči, da nekateri pogoji niso izpolnjeni in pika.

Imam še eno pripombo. Vse je v redu z argumentom, da se za vsako delovno mesto porabi 24 000 evrov, toda povem vam naslednje: nekoč sem bil župan mesta v Nemčiji, kjer je deloval premogovnik, in povedali so nam, da se v vsako delovno mesto vlaga preveč denarja in tako so premogovnik zaprli. Trajalo je 20 let – 20 let –, da smo dobili nazaj polovico izgubljenih delovnih mest. V poljskih ladjedelniških mestih ne bo nič drugače. Če danes pravite, da je vsega konec, bo trajalo vsaj dve desetletji, da to regijo prestrukturirate.

Zato se je treba osredotočiti na ohranjanje ladjedelnic in ne na njihovo zaprtje. Pozivam tako Komisijo in poljsko vlado – tako kot moji kolegi v moji skupini –, naj si po svojih najboljših močeh prizadevata za ohranitev poljskih ladjedelnic v vseh treh krajih. To je ena od odločilnih stvari, ki jih želimo od vas.

Če poljske oblasti niso delale dovolj hitro, če akcijski načrti, poslovni načrti, ki ste jih omenili, gospa Kroes, še niso na voljo, potem vas vprašam: je treba delavce v poljskih ladjedelnicah kaznovati, ker neka oblast oziroma vlada ni opravila svojega dela? Pravite nam več ali manj naslednje: delavci plačujejo za pomanjkljivosti vlade ali administracije, in to je povsem nesprejemljivo.

Zato je uporaba sredstev Sklada za prilagoditev globalizaciji dobra, toda uporabiti jih je treba tako, da lahko pomagamo na terenu, da lahko ohranimo ladjedelnice, da lahko ohranimo konkurenčno poljsko ladjedelništvo.

To je pomembno tudi za tiste od nas socialnih demokratov, ki nismo s Poljske, in tudi zato se oglašam v tej razpravi. Poljske ladjedelnice, take kot sta tisti v Gdansku in Szczecinu,so bile za vse nas pomemben simbol demokratičnega boja poljskega ljudstva proti diktaturi. To je še en razlog, zakaj se teh ladjedelnic ne sme zapreti.

Janusz Onyszkiewicz, *v imenu skupine ALDE*. – (*PL*) Gospa predsednica, problem poljskih ladjedelnic ni nič novega. Nastajal je vrsto let. Več zaporednim vladam žal ni tega problema ni uspelo ustrezno rešiti. Zakaj se je to zgodilo? To ni ne kraj ne čas, da bi o tem razpravljali. Odgovorni bodo poklicani na odgovor v skladu s poljskimi demokratičnimi postopki.

Toda razmere so danes težke. Razumljivo je, da Komisija ne more ignorirati tega neukrepanja. Po drugi strani moramo poudariti to, da različni scenariji pomenijo različne stroške. Opcija, da razmere izboljšamo s tem, ko rečemo, da je treba ladjedelnice *de facto* zapreti, seveda pomeni nekatere hude posledice. Predvsem bo prišlo do ukinjanja delovnih mest. Prizadeti delavci so lahko spet zaposleni v prihodnosti, toda do takrat se soočajo z veliko negotovostjo in resnimi težavami.

Poleg tega moramo upoštevati še nekaj. Nočem se vračati na vprašanja, ki so bila že sprožena, toda do celotnega vprašanja zaprtja poljskih ladjedelnic in morda težkega obdobja, s katerim se soočamo, je prišlo v obdobju pred volitvami v Evropski parlament. Škoda bi bilo, če bi te odločitve ljudem dale strelivo, in žal je na Poljskem kar precej takih ljudi, ki še vedno nasprotujejo našemu članstvu v Evropski uniji.

Zato bi Komisijo rad pozval, naj bo v zvezi z Gdanskom kar se da prilagodljiva. Seveda bomo s svoje strani ukrepali tudi na Poljskem za zagotovitev, da bo tudi poljska vlada ukrepala odločno in prilagodljivo.

(Aplavz)

Elisabeth Schroedter, *v imenu skupine Verts/ALE.* – (*DE*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, komisarka, v imenu skupine Zelenih/Evropske svobodne zveze pozivam Komisijo, naj prispeva k zaščiti prihodnosti ladjedelnic.

Ne govorimo o kratkoročnem prestrukturiranju, kot je pogosto v zahodnih državah. Ne smemo pozabiti, da te ladjedelnice nosijo težko breme preteklosti – ne samo breme socialistične državne ekonomije, temveč tudi breme napak, storjenih med pristopnim procesom, v katerem kot Komisija niste upoštevali dejstva, da je bila ta država v težkem procesu transformacije, in ste ji takrat naložili zahteve, ki niso bile realne in niso prispevale k družbenogospodarsko ustreznemu razvoju. To so napake v procesu, za katere morate deliti odgovornost.

Zato nima popolnoma nobenega smisla, da bi zdaj zavrnili državno pomoč in uničili delovna mesta ter nato podprli presežne delavce z uporabo sredstev Sklada za prilagoditev globalizaciji. Kakšen smisel ima na tej točki subvencionirati brezposelne? To bi bilo veliko razočaranje za lokalno prebivalstvo in odgovorna bi bila EU. Bolj smiselno bi bilo spodbuditi ustrezni razvoj teh ladjedelnic, da bi trem mestom, Szczecinu, Gdansku in Gdynii, dali trajnostno prihodnost. To je priložnost, ki bi jo morali podpreti, ne pa da spregledamo in se odzovemo, ko je že prepozno. To je edina možnost, ki jo vidim v tem primeru.

Možnost, ki jo imamo, je ta, da Komisija reče, da državna pomoč bo, toda da želimo, da so v okviru te državne pomoči ta delovna mesta posodobljena z vidika okolja, da bi zagotovili dolgoročno prihodnost ladjedelnic in dobra trajna delovna mesta za tamkajšnje delavce.

Adam Bielan, *v imenu skupine UEN.* – (*PL*) Gospa predsednica, sedež Evropskega parlamenta, kjer smo danes, velja za simbol francosko-nemške sprave. To je edini razlog, zakaj ima Evropski parlament dva sedeža za izvajanje plenarnih sej, in sicer v Bruslju in Strasbourgu. Evropski davkoplačevalci za ta namen plačujejo več sto milijonov evrov letno.

Poljske ladjedelnice, zlasti tista v Gdansku, so simbol boja proti komunistični vladi. Simbolizirajo padec železne zavese, ki je Evropo razdelila na dvoje. Zato so bili drogi za zastave, ki stojijo pred stavbami Evropskega parlamenta in na katerih visijo zastave držav članic, narejeni v ladjedelnicah v Gdansku. Zahvaliti se moramo junaštvu poljskih ladjedelniških delavcev, ki so se borili za ponovno združeno Evropo, da se danes lahko tu srečamo. Ti ljudje si zaslužijo naše spoštovanje, zaslužijo si dostojanstveno in spodobno življenje.

Zaprtje ladjedelnic, kar predlaga Evropska komisija, bo pomenilo surovo odpustitev več tisoč usposobljenih delavcev, poleg tega pa bo nadaljnjih osemdeset tisoč ljudi izgubilo vir sredstev za preživetje. Taka poteza bi lahko vodila k množični ekonomski migraciji. Poljski ladjedelniški delavci si tega ne želijo, radi bi stali v svoji domovini in delali v sodobnih dobičkonosnih ladjedelnicah.

Zato pozivam komisarko Kroes – ne uničimo tega velikega potenciala. Dajmo poljskim ladjedelnicam možnost, da si opomorejo od finančnega propada. Gospa predsednica, zavedam se, da je sedanja poljska vlada, zlasti minister za zakladništvo, lani storila veliko napak. Vendar na deset tisoče nedolžnih ljudi ne bi smelo plačati za nesposobnost Aleksandra Grada. Sploh zdaj, ko zahodnoevropske države v svoje bančne sisteme vbrizgavajo na desetine milijonov evrov, ne da bi pomislile na načela svobodne konkurence, bi na Poljskem negativno odločitev Komisije razumeli kot znak slabih namenov.

(Aplavz)

Ilda Figueiredo, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*PT*) Gospa predsednica, prišel je čas, da Komisija pregleda svojo strategijo v zvezi z ladjedelnicami v Evropski uniji. Ladjedelništvo v naših državah je bilo žrtvovano na oltarju neoliberalizma in obstaja resna nevarnost, da uničimo še to, kar je ostalo, pa naj bo na Poljskem ali na Portugalskem.

Zdaj je jasno, da je globalna strategija Evropske komisije v zvezi s konkurenčnostjo ladjedelništva v Skupnosti neprimerna. Medtem ko si je ladjedelništvo v nekaterih državah opomoglo, se to v drugih ne dogaja. Portugalska je bila priča propadu svojih nadvse pomembnih ladjedelnic, kot je Lisnave v Almadi, v kateri je bilo zaposlenih tisoče delavcev. Do danes na tem področju še ni prišlo do sanacijskih ukrepov. Še vedno imamo ladjedelnice v Viani do Castelo, ki so strateškega pomena za to celotno regijo in ki potrebujejo podporo za posodobitev, da bi se izognili novim hudim problemom.

Zato moramo izraziti svojo solidarnost z delavci v ladjedelništvu, naj bo to na Poljskem ali na Portugalskem ali v kateri koli drugi državi članici, in vztrajati moramo pri rešitvah, s katerimi bo ta panoga postala uspešna. Če se lahko za finančno krizo sprejmejo posebni ukrepi, zakaj so podobni ukrepi zavrnjeni v zvezi z ladjedelništvom? To je moje vprašanje, komisarka.

Witold Tomczak, *v imenu skupine IND/DEM*. – (*PL*) Gospa predsednica, komisarka, solidarnost pomeni sodelovanje in nikoli delovanje drug proti drugemu. Pri problemu poljskih ladjedelnic se sproža temeljno vprašanje – ali mi služimo gospodarstvu ali gospodarstvo služi nam? V primeru bank, katerih pohlep in

nesposobno upravljanje sta povzročila finančno krizo, smo s prstom pokazali na ljudi oziroma bankirje. Tako svet uporablja davkoplačevalski denar za reševanje finančnega sistema, čeprav bi čista ekonomska logika zahtevala obsodbo krivih in propad bank. Žal se za poljske ladjedelnice uporablja drugačna filozofija. Je bankir boljša oseba kot ladjedelniški delavec?

Poljske ladjedelnice simbolizirajo spremembe, ki so vodile do padca berlinskega zidu in stvaritve nove Evrope. Banke niso k naši zgodovini prispevale nič takega. Vendar pa pomagamo bankam, odlašamo pa z odločitvijo glede vprašanja ladjedelnic. Težak položaj, s katerim se soočajo poljske ladjedelnice, ni krivda delavcev in tudi ne pomanjkanja sposobnosti gradnje ladij. Krivi so slabo upravljanje, politične igre in mračni finančni interesi, povezani s sesutjem ladjedelnic.

Medtem ko so številne ladjedelnice v starih državah članicah Evropske unije prejele državno pomoč, ladjedelnica v Gdansku, simbol boja za svobodo in človekove pravice, propada zaradi političnih razlogov. Finančni propad poljskih ladjedelnic je v interesu tistih, ki pričakujejo velike dobičke od prevzema njihovega premoženja in privlačnih zemljišč, na katerih stojijo. Sesutje ladjedelnic bo seveda koristilo tudi konkurenci, vključno s tisto izven Evrope. Vredno je poudariti, da je celotni delež Evropske unije v svetovnem ladjedelništvu trikrat manjši od deleža Južne Koreje same, ki subvencionira svoje ladjedelništvo.

Gospe in gospodje, izkazalo se je, da pomemben delež državne pomoči, dodeljene ladjedelnicam, ni bil uporabljen za ta namen. To zadevo je treba temeljito preiskati. Komisarka Kroes, ustvarjanje razvojnih priložnosti za poljske ladjedelnice ne bo samo zagotovilo vira preživetja na tisoče poljskih ladjedelniških delavcev in njihovih družin ter tistih, ki so zaposleni v povezanih panogah. To je tudi priložnost za razvoj sodobnega poljskega gospodarstva in je v dolgoročnem interesu Evropske unije, ki bi morala podpirati svoje ladjedelništvo. Zato je škodovanje poljskim ladjedelnicam v nasprotju z Lizbonsko strategijo.

(Aplavz)

Sylwester Chruszcz (NI). - (*PL*) Gospa predsednica, komisarka, položaj, s katerim se danes soočajo poljske ladjedelnice, nedvomno zahteva takojšnje ukrepanje vlade, celotnega ladjedelniškega sektorja in Evropske komisije. Namesto, da bi ladjedelnice privatizirali, bi morale biti nacionalizirane, da bi lahko izvedli celovit program prestrukturiranja. Kakšen smisel ima odobriti kakršno koli pomoč, če je edina rešitev privatizacija, ladjedelnice pa bodo imele v lasti osebe izven Evropske unije? S tem ne bi posegali samo v konkurenčna pravila EU, temveč tudi izgubili strateški sektor poljskega gospodarstva, saj je v ladjedelništvu in povezanih panogah zdaj zaposlenih prek 100 000 ljudi.

Ob globalni gospodarski krizi bo podpora, ki je bila v zadnjem času dana bankam, *de facto* vodila k njihovih nacionalizaciji in jih pripeljala pod državni nadzor. Državna pomoč se odobri, da bi postalo podjetje dobičkonosno prek prestrukturiranja. Tak ukrep bi lahko na primer rešil poljsko ladjedelništvo. Evropska komisija že od leta 2005 sprašuje, za kaj je bila porabljena javna državna pomoč, odobrena poljskim ladjedelnicam. Dobro bi bilo, če bi Komisija enaka merila uporabila za podobne dejavnosti ladjedelnic v drugih delih Evropske unije.

Namesto da zapira ladjedelnice, ne da bi skrbno razmislila o takem koraku, bi morala Poljska poklicati na odgovor tiste, ki so odgovorni za neustrezno upravljanje teh podjetij, od poslovodstva do glavne uprave. Ljudje, odgovorni za napačne odločitve v zvezi z ladjedelnicami, bi morali biti identificirani, ne pa da so kaznovani poljski davkoplačevalci, s prispevki katerih se financira državna pomoč. Obračam se na vas, gospa komisarka, in vas prosim, da ravnate razsodno. Potrebujemo čas za ustrezno in učinkovito ukrepanje. Prepričan sem, da ta čas ne bo izgubljen.

(Aplavz)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (*PL*) Gospa predsednica, vsi v moji državi pričakujemo pozitivno odločitev Komisije. Morali bi si prizadevati za pozitiven izid. Morali bi pomagati pri prestrukturiranju in posodobitvi poljskih ladjedelnic, ne pa da grozimo z njihovim zaprtjem. Zaprtje ladjedelnic v Gdynii, Gdansku in Szczecinu bo pripeljalo do sesutja celotnega sektorja gospodarstva. Na stotine tisoč ljudi bo izgubilo delo in ljudje bodo pristali na ulici. Je to tisto, kar želimo?

Veliko argumentov je za ohranitev poljskega ladjedelniškega sektorja. Prvič, strokovnjaki se strinjajo, da svetovno povpraševanje po ladjah strmo narašča. Drugič, ladjedelnice imajo polne sezname naročil za naslednjih nekaj let, s čimer bo zagotovljena njihova dobičkonosnost v tem obdobju. Tretjič, poljske ladjedelnice imajo usposobljeno osebje in odlično tehnologijo, kar je recept za uspeh v konkurenci z azijskimi

ladjedelnicami. Četrtič, propad ladjedelnic in posledično množično odpuščanje bo tudi večje breme za poljski sistem socialne varnosti.

Ob neprilagodljivosti Komisije bi se morali morda ustaviti in razmisliti, zlasti ko preučujemo razmere in pomislimo na ogromne zneske, ki so jih nekatere evropske države porabile za reševanje bank, ki jim grozi finančna kriza. Sta ta dva primera res tako različna? Ali pa morda manjka samo dobra volja Komisije?

Še enkrat bi rad prosil za pozitivno rešitev problema poljskih ladjedelnic.

(Aplavz)

Bogusław Liberadzki (PSE). – (*PL*) Gospa predsednica, kot poslanec zastopam Zahodno Pomeranijo. Tako kot Gdansk in Gdynia, ima tudi Szczecin svojo ladjedelnico za enega od svojih simbolov. Komisarka, gospe in gospodje, trenutno smo v krempljih finančne krize, krize bančnih institucij in krize zaradi ratifikacije reformne pogodbe. Doba liberalizma se bliža koncu in zato mora Komisija postati bolj prilagodljiva glede vprašanja državne pomoči, in to ne samo v zvezi z bankami. Kaže, da je bančni delavec v zvezi z državno pomočjo vreden veliko več kot poljski ladjedelniški delavec.

Predlagam priznanje, da je poljskim ladjedelnicam primerno dati državno pomoč. Ker je to državna pomoč, je ne bi bilo nujno treba odplačati. Pri reformiranju ladjedelništva je prišlo do zamude. Komisija ne bi smela kaznovati 100 000 ljudi na Poljskem, kot je dejal predsednik Martin Schulz, zaradi zanemarjanja in brezčutnosti treh vlad.

Kakšen je torej sedanji položaj? Ladjedelnice imajo investitorje, ki čakajo na pozitivno odločitev. Ladjedelnice imajo programe prestrukturiranja. Če je treba te izboljšati, je to naloga Komisije prav tako kot poljske vlade. Vemo, kakšne ladje je mogoče graditi in kaj je mogoče poleg plovil še izdelovati. Delavci in sindikati so nenavadno pripravljeni na sodelovanje. Reformirajmo torej ladjedelnice brez pretresov, brez stečajev, brez presežnih delavcev in ne da bi prekinili pogodbe z dobavitelji in strankami.

poskrbeti moramo, da postanejo ladjedelnice učinkovite in konkurenčne. Tega ni mogoče storiti v samo nekaj tednih. Za to bo potrebno najmanj eno leto in to predlagam. Dobro se zavedate, komisarka, da je potreben čas, in vaša primerjava z Olympic Airways se zdi neustrezna za položaj, v katerem so ladjedelnice. Eno leto ni veliko, ko visi na nitki usoda skoraj 100 000 družin.

(Aplavz)

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). - (*PL*) Gospa predsednica, na Poljskem narašča zagrenjenost in jeza. Javno mnenje ne razume, zakaj hoče Evropska komisija prisiliti poljsko ladjedelništvo v stečaj. Vprašanje, ki si ga ljudje vedno bolj postavljajo, je: komu to najbolj koristi? Bo uničenje te panoge res korak naprej v razvoju Evrope? Ali je glede na svetovno krizo, ko finančni sektor prejema subvencije v višini stotin milijard, razumno zahtevati povračilo zgolj nekaj deset milijonov pomoči, dane ladjedelnicam pred nekaj leti? Je zdaj čas, da uničimo delodajalce in podizvajalce prikrajšamo za njihove glavne stranke? Smo res pripravljeni na verižno reakcijo, ki ima lahko glede na sedanjo krizo katastrofalne posledice.

Upam, da v govoricah o vplivu lobistov na nepopustljivo stališče Komisije glede tega ni nobene resnice. Ideja o solidarnosti, ki se je v očeh poljskih ljudi rodila v ladjedelnicah, preprosto pomeni, da bi morali vsi skrbeti drug za drugega, razen če Komisija, kot nekatere živali v Orwellovi Živalski farmi, meni, da so vsi Evropejci enakovredni, toda da so nekateri bolj enakovredni od drugih.

Filip Kaczmarek (PPE-DE). - (*PL*) Gospa predsednica, Evropsko komisijo prosim, naj sprejme načrte prestrukturiranja za ladjedelnici v Gdynii in Gdansku ter za ladjedelnico v Szczecinu. Komisija bi morala te načrte sprejeti, ne zato ker je ladjedelnica v Gdansku simbol. Simbol je pomemben, zlasti če gre za tak simbol, kot je ladjedelnica v Gdansku, toda tudi to s tem ni oproščena tega, da mora spoštovati zakone in splošna pravila. Načrti prestrukturiranja bi morali biti sprejeti zaradi drugih razlogov – ker so zdravi in verjetno edina možna rešitev. In sicer zato, ker zadovoljujejo potrebo po posodobitvi ladjedelništva, in njihovo izvajanje bo pomenilo podpiranje načel proste konkurence, saj bo pomenilo privatizacijo, zaradi česar bodo ladjedelnice lahko delovale neodvisno pod tržnimi pogoji.

Zadovoljni bi morali biti, da je sedanja poljska vlada prva po mnogih letih, ki resnično poskuša pomagati ladjedelništvu, da bi se izmotalo iz tega težkega položaja. Gospod Bielan se hudo moti, saj se lahko gospodu Gradówu zahvalimo, da imamo zdaj priložnost za trajno rešitev teh problemov.

Danes dopoldan je predsednik Sarkozy Parlamentu dejal, da bi radi imeli združeno Evropo. Združenost pomeni tudi razumevanje, da je vredno ustvariti priložnost za rešitev poljskih ladjedelnic. Sprejetje načrtov prestrukturiranja bi dalo tako priložnost. Pravzaprav je predsednik Sarkozy dejal tudi, da Evropa potrebuje močno industrijo. Da mora Evropa izdelovati avtomobile in ladje. Če Evropska komisija res zavrne načrte prestrukturiranja, bomo dobili še eno evropsko državo, ki ne bo več gradila ladij.

Logična posledica današnjega poziva francoskega predsedstva bi morala biti sprejetje načrtov prestrukturiranja za poljske ladjedelnice. Potem bomo imeli priložnost za evropsko soglasje glede te zadeve, pri čemer bodo Parlament, Komisija in Svet skupaj prispevali k reševanju poljskih ladjedelnic.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (*PL*) Komisarka, niti z eno besedo liberalnih pogledov, ki te jih tu izrazili, se ne morem strinjati. Predlagali ste razčetverjenje premoženja poljskih ladjedelnic, njihovo prodajo prek brezpogojnega razpisa in njihovo predajo v roke zasebnih vlagateljev. Zanima me, v čigavem interesu je ta predlog. Gotovo ni v interesu ladjedelniških delavcev, ne v interesu sami ladjedelnic, temveč v interesu vlagateljev.

Rad bi vam tudi povedal, da vaš predlog žal ni mogoč v skladu s poljsko zakonodajo, saj preprosto pomeni insolventnost. Zakaj vi in Komisija niste predlagali razčetverjenja premoženja evropskih bank in njihovo prodajo prek brezpogojnega razpisa? Danes vlade predlagajo 10 milijard jamstev za Nizozemsko, 10,5 milijard za Francijo, 400 milijard za Nemčijo, ker je Evropa kraj socialnih vrednot in solidarnosti.

Vem, da so nekatere poljske vlade naredile številne napake. Žal jih je treba zdaj popraviti in poljska vlada zdaj potrebuje čas – vsaj eno leto –, da bo poskrbela, da te napake ne prizadenejo poljskih delavcev. Prosim vas za več časa. Prosim vas za socialni čut in gospodarsko zdravo pamet. Poljske ladjedelnice so evropske ladjedelnice.

Ryszard Czarnecki (UEN). - (*PL*) Gospa predsednica, spomnim se, kako so me pred približno petnajstimi leti predstavniki ladjedelnice v Szczecinu obvestili o ogromnih količinah pomoči, ki sta jo EU in Nemčija dali nemškemu ladjedelništvu zaradi konkurence s strani ladjedelnic v Szczecinu. To pravim, da ne bi naenkrat ugotovili, da Bruselj uporablja dvojna merila, da ima EU boljše in slabše ladjedelnice, enakovredne in bolj enakovredne ladjedelnice, ladjedelnice, ki so vredne dobrohotnosti Komisije, in tiste, ki so vredne zgolj dlakocepstva.

Najprej so se voditelji štirih največjih držav članic, nato evrskega območja in nazadnje vseh 27 držav članic veselo odločili, da bodo razdali na milijone evrov za reševanje bank, ki zaposlujejo nekaj sto ljudi, hkrati pa so dali na tehtnico pomoč ladjedelnicam, ki zaposlujejo tisoče ljudi oziroma na deset tisoče, če štejemo še podizvajalce. Poljski ladjedelniški delavci ne bi smeli plačevati visoke cene odpuščanja presežnih delavcev v nenavadni bitki med Evropsko komisijo in sedanjo poljsko vlado. Komisiji je prelahko sprejeti odločitev, od katere bo odvisno, ali se bosta ladjedelnici v Szczecinu in Gdynii potopili ali bosta plavali. Če bo Komisija sprejemala take sporne odločitve, naj da sprtim stranem vsaj nekaj časa. Sprejmite ustanovitev strokovnega odbora in ne obrnite hrbta poljskim ladjedelniškim delavcem in njihovim družinam.

Urszula Gacek (PPE-DE). - (*PL*) Gospa predsednica, z zadovoljstvom poslušam razpravo o poljskih ladjedelnicah in menim, da se je večina poljskih predstavnikov izkazala in predstavila trdne argumente, hkrati pa se je vzdržala, da bi kogar koli za kaj okrivila.

Ne moremo se strinjati z likvidacijo, ki bo nazadnje vodila k razkosanju premoženja ladjedelnic. Navedli ste primer grškega letalskega prevoznika, ki mu je likvidacija omogočila, da se je znebil dolgov in nadaljeval s poslovanjem. Žal po poljski zakonodaji insolventnost ne omogoča, da bi podjetje podvrgli taki terapiji in bi bilo na koncu vitkejše in v boljši formi. Terapija bi poljske ladjedelnice uničila. Toda breme dolga ne bo nikoli omogočilo ladjedelnicam, da bi poslovale dobičkonosno. V intervjuju za poljski časnik ste dejali, da je reševanje zadolženih bank povsem druga stvar kot zadolžene ladjedelnice. Lahko, da so ladjedelnice slabo upravljali in da se je večkrat prelagalo težavno prestrukturiranje, toda nekaj je gotovo, in sicer to, da se niso spuščale v take popolnoma neodgovorne in dvomljive posle kot bančni sektor. Za napake poljskih ladjedelnic plačujejo poljski davkoplačevalci, za napake evropskih bank pa plačujemo vsi in bomo še naprej plačevali.

Ta razprava je pokazala, da se strinjamo o tem, da je treba ladjedelnice reformirati na način, ki bo resnično obetal, da bodo v prihodnosti poslovale z dobičkom. Vsi se zavedamo, da v primeru, če Komisija sprejme naše argumente, Poljska pa zapravi to priložnost, gotovo ne bo več druge.

Marek Siwiec (PSE). - (*PL*) Gospa predsednica, komisarka, ni že čas, da priznamo, da se v Evropi in po svetu dogaja nekaj novega? Ni čas za rahlo spremembo našega dojemanja in razmišljanja? Ni čas, da priznamo,

da v tem sporu ni dveh strani, temveč samo ena? Ena stran, na kateri smo skupaj in na kateri bi radi naredili nekaj dobrega? Ni čas, da poljskim delavcem in poljskim ljudem pokažemo. da lahko Evropska unija dejansko naredi nekaj dobrega v teh razmerah?

Rad bi vas spodbudil, da stopite na dobro stran. Rad bi vas spodbudil, da okrepite vašo rahločutnost in domišljijo ter se postavite na to novo stran, ker se ravno zdaj tok zgodovine spreminja in imate priložnost, da ste na dobri strani.

(Aplavz)

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). - (*PL*) Gospa predsednica, banke in finančne institucije so takoj dobile na razpolago na stotine milijard evrov za zaščito prostega trga in Evropske unije. Poljskim ladjedelnicam ni bil na razpolago niti neznaten znesek, medtem ko so bile finančne institucije tiste, katerih špekulacije so pripeljale do svetovne krize, več kot 30 % povečanje vrednosti poljske valute pa je pripeljalo k sesutju tukajšnjega ladjedelništva.

Danes Unija daje pomoč tistim, ki so odgovorni za krizo, iz žepov svojih državljanov, žrtve pa likvidira. Kazen poljskim ladjedelnicam je tudi darilo nemškim ladjedelnicam, ki so po leto 1989 prejela na stotine milijard nemških mark nepovratnih subvencij. Izguba več kot 100 000 delovnih mest, v glavnem na Poljskem, je cena, ki jo bodo plačali ljudje na Poljskem, in ne v Evropski uniji.

Naj ljudje in kraji, ki so sprožili gibanje Solidarnost, padec Berlinskega zidu in osvoboditev Evrope, postanejo žrtve samovoljnih odločitev Bruslja, sprejetih v interesu špekulantov, ki bi radi slavili na pogorišču ladjedelnic? Zahtevamo odločitve Komisije, ki bodo pomagale pri reševanju in razvoju ladjedelništva.

Janusz Lewandowski (PPE-DE). – (PL) Gospa predsednica, komisarka, po toliko govorih, in to v glavnem poljskih, imam samo dve pripombi. Najprej naj omenim pismo, ki ga je poljska delegacija v skupini PPE-DE poslala predsedniku Barrosu, da bi ga spomnila, da je za železno zaveso ladjedelništvo veljalo za poljsko specialiteto. Od tu razmeroma visoka raven tehnologije in dobra kakovost človeškega kapitala. To je bila nekakšna dota, ki smo jo prinesli v združeno Evropo, in to se vidi v malih in srednje velikih podjetjih, ki danes dobro poslujejo, vendar je skrito tudi v potencialu – vključno s človeškim potencialom – treh ladjedelnic, o katerih danes razpravljamo. Danes se verodostojnost načrtov za ladjedelnice določa v skladu z interesi sedanjih in potencialnih zasebnih vlagateljev, ki bi radi tvegali lastni denar v prihodnosti teh ladjedelnic.

Moja druga pripomba se nanaša na razumnost politike o konkurenci v sedanjih nemirnih časih. Ta razumnost se ne more kar nehati z zagotavljanjem poštenih odnosov med konkurenti v evropskem prostoru. Soočiti bi se morala tudi z globalnimi razmerami in jih upoštevati. Soočiti se mora s konkurenti, ki včasih igrajo drugačno igro – medtem ko v Evropi igramo nogomet, oni igrajo ragbi. Dejstvo, da rezultati niso vedno dobri, je razvidno iz primera, ki ni iz Poljske. Verjetno ste slišali za skupino Aker, najmočnejšo ladjedelniško skupino v sodobni Evropi, ki je združila skandinavsko, francosko, nemško in celo brazilsko ladjedelništvo, domnevam da zato, da bi se zoperstavila konkurenci z daljnega vzhoda. Toda skupine Aker že dolgo ni več. Postala je korejska STX. Nekaj ni šlo čisto prav. Zato je v teh težavnih časih še toliko pomembneje, da sprejemamo odločitve, ki bodo prinesle stabilnost in ne nevarnosti, in to velja tudi za poljske ladjedelnice.

(Aplavz)

Dariusz Rosati (PSE). - (*PL*) Gospa predsednica, komisarka, predložili ste načrt, ki lahko res postane osnova za uspešno prestrukturiranje poljskih ladjedelnic. Poljska vlada se je že začela intenzivno ukvarjati s tem načrtom, toda ključnega pomena je čas. Pozivamo vas, naj Komisija odloži svojo odločitev glede ladjedelnic. Prosimo za več časa za poljske oblasti, da pripravijo program, ki lahko obeta uspeh in ki bo ohranil 100 000 delovnih mest na Poljskem. Evropi bo tudi pomagal ohraniti pomembno panogo, sposobno konkurirati na mednarodnem trgu. Imam vsaj dva razloga, da prosim za več časa. Prvič, načrt, ki ga predlagate, zahteva znatne zakonodajne spremembe na Poljskem, in tega ni mogoče storiti v nekaj tednih, temveč bo trajalo več mesecev. Drugič, sedanje razmere na zadevajo vse. Finančna kriza grozi s splošno evropsko krizo. Zadnje, kar Evropa zdaj potrebuje, komisarka, je sesutje celotne panoge.

(Aplavz)

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). - (*PL*) Gospa predsednica, v tej razpravi bi rad izpostavil tri zadeve. Prvič, finančna pomoč, dana poljskim ladjedelnicam, je usmerjena pomoč. Zato Evropska komisija ne bi smela zahtevati vračila. Drugič, podpora poljskim ladjedelnicam je podpora evropskemu ladjedelništvu, tako kot je bila podpora nekoč odobrena vzhodnonemški ladjedelniški industriji. Evropska unija potrebuje sodobno, produktivno ladjedelniško industrijo, pri kateri bodo evropski ladijski prevozniki naročali plovila.

Tretjič, višina državne pomoči, ki so jo poljske ladjedelnice prejele do zdaj, in znesek pomoči, predviden v prihodnje sta neznatna v primerjavi s skoraj 2 milijardami evrov pomoči, ki naj bi bila dana na razpolago evropskemu zasebnemu bančnemu sektorju. Še več, vlade nekaterih držav članic tako hitro sprejemajo odločitve o tem, da nimajo časa niti obvestiti Evropske komisije o njih.

Predlogi Evropske komisije, da je najboljša rešitev za poljske ladjedelnice njihovo prestrukturiranje z ustanovitvijo ločenih proizvodnih družb, so nesprejemljivi, saj bi to najverjetneje pomenilo razkosanje premoženja ladjedelnic, zaradi česar te ne bi bile več sposobne graditi ladij.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (*PL*) Gospa komisarka, po eni strani cenim vaše razumevanje zgodovinskih in moralnih razsežnosti teh ladjedelnic. Po drugi strani pa menim, da ste preveč inteligentni, da ne bi razumeli, da ekonomski argumenti ne veljajo več. Po mojem mnenju to, kar počnemo za banke in česar ne počnemo za ladjedelnice, ne bi uspešno prestalo pregleda. Verjamem tudi, da moramo v težkih položajih sprejemati pogumne odločitve. Morda je to ta priložnost.

Tretjič, če bi prikazal temačen scenarij stečaja in prodaje premoženja vlagateljem, verjetno izven Poljske, saj jih v naši državi ni, si predstavljam, da bi bilo tako, kot če bi Siemens ali Airbus upravljali Korejci. Vprašanje je, ali bi, če bi bila tako obsežna nacionalna industrija, kot je ladjedelništvo, v tujih rokah, Poljska in Evropa imeli od tega korist?

Bogdan Golik (PSE). – (*PL*) Gospa predsednica, komisarka, ker sem julija in septembra dvakrat postavil vprašanje, na katerega nisem dobil pisnega odgovora, bi ga zdaj rad postavil ustno. Vprašanje je bilo, ali je res, da je 20. junija na sestanku med Evropsko komisijo in delegacijo skupine Ulstein (eden od vlagateljev) neki gospod Soukup, ki je zastopal Komisijo – in tu navajam zapise Evropske komisije –, na vprašanje o predlagani nakupni ceni ladjedelnice Szczecin Nowa, dejal, da glede na visoke obveznosti in izgube ta ne bi bila visoka. V tem kontekstu je vprašal, zakaj skupina Ulstein ne razmišlja o nakupu premoženja po morebitnem postopku zaradi insolventnosti, ki bo sprožen, ko bo sprejeta odločitev glede odplačila pomoči. Poudaril je, da v primeru prevzema premoženja v postopku zaradi insolventnosti ne bi bila možna podpora pri prestrukturiranju, vendar pa bi lahko prejeli pomoč kot del regionalne podpore novim investicijam in odpiranju novih delovnih mest. Po mojem mnenju kot izkušenemu poslovnežu je to namigovanje vlagatelju, naj se zadrži in ravna proti interesom podjetja. Je bilo tako, komisarka?

Ewa Tomaszewska (UEN). - (*PL*) Ladjedelnica v Gdansku, zibka solidarnosti, glavni akter v boju proti komunizmu, ladjedelnica, ki je trpela diskriminacijo in ki je bila s politično odločitvijo komunistov privedena v slabo finančno stanje, danes čaka na pozitivno odločitev Evropske komisije. Isto lahko rečemo za celotno ladjedelniško industrijo. Od te odločitve ni odvisno samo poljsko ladjedelništvo, od nje je odvisen tudi položaj ladjedelniške industrije Evropske unije v svetu. Obstaja problem konkurence Koreje in držav, ki ne samo dajejo javne subvencije, temveč tudi znižujejo standarde zaposlovanja in ne spoštujejo pravic delavcev. Tu konkurenca ne bo poštena, če bomo ladjedelnice obravnavali slabše kot banke, ki so uporabljale nepoštena sredstva za spodbujanje hipotekarnega zadolževanja.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). - (*PL*) Gospa predsednica, komisarka, sesutje poljske ladjedelniške industrije ni potrebno ne Poljski ne Evropski uniji. Zato moramo skupaj najti rešitev.

Prvič, Evropska komisija mora umakniti svoje zahteve po odplačilu javnega financiranja, zlasti zato, ker je bila večina krita z državnimi jamstvi posojilojemalcev. Drugič, zahtevati od ladjedelnic, naj plačajo, v času, ko se Evropska unija umika iz tržne ekonomije in nacionalizira banke, je nepravično in spodkopava namen Evropske unije.

Tretjič, gospodarstvo v Evropski uniji in na Poljskem se mora razvijati. Razvoj ne more temeljiti samo na likvidiranju ali omejevanju proizvodnje posameznih industrij. Četrtič, želja po likvidaciji ladjedelnic, rojstnega kraja gibanja Solidarnost in sprememb v Evropi, lahko privede do obširne obrambne reakcije javnega nezadovoljstva, ki je trenutno nihče ne potrebuje. In petič, v Evropski uniji že zdaj skoraj sto milijonov ljudi živi na pragu biološkega preživetja. Zakaj bi revščino še povečali?

Marcin Libicki (UEN). – (PL) Gospa predsednica, nedvomno smo priča krizi zaupanja v evropske institucije, krizi na Irskem, Nizozemskem in v Franciji. Toda ne na Poljskem. Vsaj ne za zdaj. Poljska zaupa evropskim institucijam. Žal lahko tudi Poljska, če bo ladjedelnicam nazadnje preprečeno obratovanje in postopno reformiranje, izkusi krizo zaupanja v institucije Evropske unije, ker je vsem jasno, da obstajajo dvojna merila: v primeru nekdanje vzhodne Nemčije so bila drugačna in drugačna so za banke. Lahko govorimo o razlikah v obsegu, toda tisti, ki izgubljajo delovna mesta, tega ne bodo razumeli. Ko sem imel čast s komisarko obiskati

poljske ladjedelce, sem imel vtis – in verjetno pravi –, da si želite najti dobro rešitev. Zato vas prosim, da res najdete najboljšo možno rešitev in daste tem ladjedelnicam priložnost. Hvala lepa.

Predsednica. – Opravičujem se gospodu Janowskemu, gospodu Wojciechowskemu in gospodu Pęku, toda žal ni mogoče nadaljevati. Trideset let sem bila aktivna v sindikatih, zato razumem za kakšno tragedijo in dramo gre, toda besedo moram dati komisarki Kroes.

Neelie Kroes, *članica Komisije.* – Gospa predsednica, prevzelo me je, kako se poslanci zanimajo za to zadevo, in bila sem zelo pozorna na vse nocojšnje pripombe.

Rada bi vam odgovorila po svojih najboljših močeh in če mi dovolite, si bom vzela malo časa in poskušala razložiti, kakšna je v tem trenutku realnost.

Gospod Buzek je najprej razložil razmere na Poljskem in je upravičeno omenil, da moramo biti pripravljeni, da ponudimo pozitivno rešitev za ohranitev poslovne dejavnosti. Saj mi že ponujamo pozitivno rešitev za ohranitev poslovne dejavnosti. Če vlagatelje zanima ladjedelništvo, kot nekateri pravijo – in tega sporočilo nismo dobili samo od enega člana vlade, temveč tudi z drugih strani – se lahko potegujejo za premoženje, in to sem hotela poudariti. Prosim upoštevajte, da lahko po mnenju Komisije ta rešitev privede do uspešne gospodarske dejavnosti na Poljskem. Pogovarjati se moramo o uspešni gospodarski dejavnosti, ker vpletenim delavcem nočem ponujati nečesa, kar ni uspešno.

Predolgo traja. Vsi ti ljudje imajo pravico vedeti, kaj se dogaja in kakšna bo njihova prihodnost, in nihče ne pričakuje, da bo kar rekli: gremo naprej, naj gre k vragu, kaj lahko zdaj storimo, kar nadaljujmo s tem, kar smo počeli. Zavedamo se, da se v teh razmerah ne da več preživeti. Pri tem pa smo v Komisiji naredili vse v naših močeh, da bi našli rešitev.

Zato bi nam morala, kot sem dejala že prej, pri Gdansku poljska vlada ponuditi poslovni načrt za uspešno prihodnost. Vsi tamkajšnji mojstri lahko opravijo izredno dobro delo in že opravljajo delo, za katerega je upravičeno verjeti, da ga je mogoče razširiti – navsezadnje je privatizirano, lastniki so vložili denar in obstaja možnost, da se to nadaljuje. Vseeno pa nujno potrebujemo poslovni načrt in za to vas prosim. Vi, ki ste tako vpleteni v poljske razmere, bi se morali preprosto obrniti na svojo poljsko vlado in reči: "Dajmo, fantje in dekleta, zdaj je potrebna realizacija. Poslanci Evropskega parlamenta ne sprejmemo več, da z vaše strani ni realizacije." Z drugimi besedami, ne poskrbijo za rešitev zadevnega vprašanja.

Ob domnevi, da se h gdanski strani problema pristopa tako, kot sem navedla, bom zdaj prešla na drugi dve ladjedelnici. Ravnokar sem vam opisala, da je mogoče H Gdynii in Szczecinu pristopiti z uspešno zaposlitveno prihodnostjo. O tem govorimo in zato sem omenila primer družbe Olympic Airways. Seveda sta popolnoma različna: pri enem gre za ladjedelništvo in pri drugem za letalstvo. Toda pri tem je bila prvotna ideja glede reševanja Olympic Airways likvidacija in nato premoženje, neobremenjeno z vračanjem vseh tistih velikih zneskov denarja, in nato, z novimi vlagatelji, priložnost za ta podjetja, da najdejo uspešno prihodnost.

Gospod Schulz, nismo rekli, da bi morali ladjedelnice zapreti. Iščemo način, da bi bile dovolj močne, da bi prestale prihajajočo recesijo, in da bi opravljale dejavnosti, za katere je najverjetneje, da bodo zanje dobičkonosne, in tu je priložnost za obe ladjedelnici, ko bo premoženje v svežnjih, ob upoštevanju, da obstaja nekaj potencialnih vlagateljev, ki bi jima radi samo omogočili uspešno prihodnost.

Gospa Schroedter, poljske ladjedelnice so dalj časa v tranziciji kot vzhodnonemške ladjedelnice, in to v obdobju cvetočega gospodarstva. Ne samo gospod Chruszcz, temveč tudi gospod Czarnecki, če to primerjate s položajem nemških ladjedelnic – in upravičeno je mogoče trditi, da obstaja vzporednica z nemškimi ladjedelnicami –, potem imam dve splošni pripombi.

Prvič, dojeti moramo, da je bilo ladjedelništvo v drugih državah, kot sta Danska ali Združeno kraljestvo, kjer javna blagajna ni bila tako radodarna, znatno skrčeno ali celo ukinjeno. Trdim lahko, da o tem nekaj vem: v moji lastni državi je bilo treba zapreti kar nekaj ladjedelnic. Če torej govorimo o enakem obravnavanju, moramo upoštevati, da so v drugih državah članicah Evropske unije v preteklosti zapirali ladjedelnice, ki niso več mogle biti uspešne.

Nekaj poslancev je položaj primerjalo s položajem v Nemčiji. Skupni obseg treh ladjedelnic na Poljskem – v Gdynii, Gdanski in Szczecinu – je primerljiv z obsegom nemških ladjedelnic pred njihovim prestrukturiranjem in tudi pomoč, že odobrena poljskim ladjedelnicam v obdobju 2002-2008, je primerljiva s pomočjo, ki jo je Nemčija namenila svojim ladjedelnicam – okoli 3 milijarde evrov. Tako obstaja osnova za primerjavo.

Toda tako z vidika izkrivljanja konkurence kot varovanja stabilnega zaposlovanja je dolgotrajnost procesa prestrukturiranja na Poljskem oteževalna okoliščina. Medtem ko so bile ladjedelnice v Nemčiji privatizirane leta 1993 in njihovo prestrukturiranje končano v letih 1995 in 1996, poljske ladjedelnice nadaljujejo s subvencioniranim obratovanjem že zelo dolgo, kar se je začelo že veliko pred poljsko pridružitvijo EU, od takrat pa smo jih že večkrat reševali.

Omenila sem že, da je zdaj, leta 2008, minilo že štiri leta od poljske pridružitve EU in osem let, kar so bili na Poljskem leta 2000 uvedeni prvi predpisi o državni pomoči v skladu s pridružitvenim sporazumom iz leta 1994. Poleg tega je imelo ladjedelništvo v zadnjih petih letih korist od razcveta brez primere. Tudi to je treba upoštevati: celo v času razcveta v sektorju poljskih ladjedelnic ni bilo mogoče spraviti v uspešen položaj, zato moramo to upoštevati. Celo v tem obdobju stvari niso ustrezno delovale v primerjavi z drugimi ladjedelnicami.

Če torej upoštevamo, da je razcvet z zagotovljenimi naročili in naraščajočimi cenami ustvaril ugodne razmere za izvedbo daljnosežnega prestrukturiranja na Poljskem, potem Poljska te priložnosti ni izkoristila. Panožni strokovnjaki že napovedujejo nazadovanje, presežne zmogljivosti na svetovnem trgu v naslednjih dveh ali treh letih.

Če zaključim, primerjava z Nemčijo bi bila lahko smiselna. Res je blizu; res je položaj skoraj primerljiv. Kaže na to, da se poljske ladjedelnice obravnavajo natančno tako kot nemške. Uporabljena so ista merila za ocenjevanje državne pomoči, pri čemer je uspešnost najpomembnejša.

Nazadnje je treba položaj primerjati tudi s tistimi, kjer Komisija ni odobrila državne pomoči in je celo odredila vračilo nezakonite državne pomoči v drugih državah članicah. V ladjedelniškem sektorju se spomnim negativnih odločitev, s katerimi je bilo odrejeno vračilo pomoči – kot se boste nekateri spomnili –, v zvezi s špansko državno ladjedelnico IZAR, grškimi ladjedelnicami in nekaterimi drugimi.

Če gospod Bielan pravi – kot sem tudi sama dejala v svojih pripombah –, da smo rabili leta, je to zaradi gospodarskega, socialnega in simboličnega pomena ladjedelnic. Res smo. To si upam zagovarjati, toda najbolje, kar lahko damo ladjedelniškim junakom, je uspešna prihodnost, in za to vas prosim: samo realen pristop, pristop, ki si ga ti junaki zaslužijo.

Postavljeno je bilo vprašanje glede evropskega ladjedelništva. Komisija v sodelovanju z evropsko ladjedelniško industrijo aktivno izvaja celostno strategijo – imenujemo jo "Leadership 2015" –, katere namen je povečati konkurenčnost ladjedelniške industrije v vseh državah članicah Evropske unije. V tem okviru poteka delo v zvezi s pomočjo industriji na Poljskem in drugje, da bi se spopadli s ključnimi izzivi, s katerimi se sooča ta sektor, na primer z omogočanjem inovacij in boljo zaščito pravic intelektualne lastnine. Stalno subvencioniranje ne more biti odgovor na izzive konkurenčnosti.

V Komisiji nas, tako kot vas, zanima uspešna industrija, ki lahko posluje brez posredovanja države in brez državne pomoči in ki lahko konkurira zaradi lastnih odlik samih. Take so številne ladjedelnice v Evropi, zlasti v sektorju tehnološko naprednih plovil.

Gospod Tomczak in vrsta drugih poslancev je primerjala današnje razmere v finančnem sektorju in položaj bank ter se spraševala, komu služi gospodarstvo. Padajoči delež EU v svetovnem ladjedelništvu ne bo začel naraščati, če bomo ladjedelnice ohranjali v netrajnostni dejavnosti, in gospod Chruszcz in gospod Tomczak sta se dotaknila splošne usmeritve pri finančni krizi. To sem poskušala razložiti, ko sem govorila prvič. Rada bi povedala nekaj več glede nekaterih vaših vprašanj.

Postavljeno je bilo vprašanje o možnosti manj stroge uporabe predpisov o državni pomoči glede na državne pomoči, ki jih Komisija trenutno odobrava finančnim institucijam. To je zanimivo vprašanje in ne obstaja samo v okviru današnjega srečanja. Toda dejstvo je tudi, da moramo pogledati, zakaj se zdi, da je Komisija strožja v primeru poljskih ladjedelnic, medtem ko evropskim bankam odobrava masivno pomoč.

Položaj poljskih ladjedelnic, če lahko tako rečem, je popolnoma drugačen od položaja bančnega sektorja. Za to sta dva razloga, ki ju bom razložila. Prvič: stečaj pomembne evropske banke bi lahko sprožil sesutje številnih drugih finančnih institucij in povzročil sistematične negativne posledice za celotno gospodarstvo ene ali več držav članic. Zato trenutno razmišljamo o nujnih ukrepih kratkoročne pomoči bankam, v nasprotju s pomočjo poljskim ladjedelnicam za prestrukturiranje, ki traja veliko let. Mimogrede, če bi banke zahtevale dolgoročno državno podporo, bi bile podvržene podobnim zahtevam kot poljske ladjedelnice. Oblikovati morajo verodostojen načrt za prestrukturiranje. Za svoje koristnike morajo zagotoviti dolgoročno uspešnost. Zato je res, da tudi v bančnem sektorju trenutno pristopamo k bankam s prestrukturiranjem in uspešnimi poslovnimi načrti za prihodnost.

ne razumem, zakaj ste nekateri tako zaskrbljeni zaradi nacionalnosti kupcev premoženja ladjedelnic. Če so to pravi podjetniki in če se zanimajo za to premoženje, jim dajmo možnost. Delavcem v ladjedelnicah dolgujemo iskanje rešitve, ne glede na nacionalnost ali protekcionizem. To ni odgovor, ki bi ga rada dala delavcem, ki jih zanimajo njihova delovna mesta, delovna mesta, ki so uspešna.

Zelo sem vesela, da je nekaj poslancev priznalo, da so ladjedelnice prilagodljive in da tega nimamo za sveto. Če je edina možnost izdelovanje ladij, mislim, da se s temi primeri ne ukvarjamo profesionalno. Pri mojstrstvu teh ljudi bi morala obstajati trajnostna proizvodnja katerega koli izdelka. Če povpraševanje narašča in če so delavci in ladjedelnice sposobni, v kar verjamem – kot ste omenili –, potem jim lahko damo priložnost s tem, da jih osvobodimo bremena pretekle državne pomoči.

Poskušala bom zaključiti, saj znam razbrati govorico vaših teles. Eno od glavnih vprašanj, s katerimi sem se soočala, je: ali ne moremo dati več časa? Je to način, na katerega bi morali obravnavati to zelo težko vprašanje? Mislim, da imajo vsi ti delavci pravico, da od nas zahtevajo, da najdemo uspešno rešitev za njihovo prihodnost. Kar v Komisiji predlagamo in kar prosimo poljsko vlado in pri čemer nujno potrebujemo vašo podporo glede poljske vlade je to, da se zavedajo. Samo naredite poslovni načrt za Gdansk. Prosim, prosim. In samo zavedajte se, da obstaja možnost za Gdynio in Szczecin.

Obstaja prihodnost, toda ravnati moramo tako, da bodo bremena vse državne pomoči, dobljene v zadnjih letih, ki jo je treba vrniti, umaknjena s premoženja in da bo s premoženjem v svežnjih obstajala nova prihodnost za dejavnosti v obeh ladjedelnicah in v obeh območjih in regijah.

Absolutno odločilnega pomena je, da to premoženje nima tega bremena, saj so vlagatelji manj zainteresirani, če je premoženje tako obremenjeno. Tako je, če samo razmislimo o rešitvi. Če bo prišlo do likvidacije, je lahko vzporedna, in če bo vzporedna, ne bo trajalo tako dolgo.

Če bi se morala soočiti z vsemi temi delavci, bi jim raje rekla, na se prosim zavzamejo za rešitev, ki jo ponuja Komisija. Če jo sprejmete, je lahko stvar hitro opravljena, in ne govorite mi, da se zaradi tega, ker je na Poljskem tak zakon, zakona ne da spremeniti. Nisem povsem prepričana, da je ta rešitev lahko skladna z zakonom, toda če je tako, lahko samo ukrepate kot vlada. Pri mojih izkušnjah v prejšnjem stoletju na drugem položaju vem – in sem vedela –, da obstaja izhod, če želiš rešitev. V imenu vseh teh delavcev vas iskreno prosim: obrnite se na poljsko vlado.

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Pisne izjave (člen 142)

Andrzej Tomasz Zapałowski (UEN), *v pisni obliki.* – (*PL*) Gospa predsednica, sedanja dejavnost Komisije v zvezi s poljskimi ladjedelnicami je utrdila moje prepričanje, da se Poljska ne bi smela pridružiti EU pod pogoji, ponujenimi pred nekaj leti. Milijoni mojih rojakov so menili podobno, toda večina je bila zavedena v prepričanje, da bo EU pomagala Poljski doseči raven razvoja "stare" EU. To ne velja samo za ladjedelnice, temveč tudi za številna druga področja, kot je kmetijstvo. Zavzemam se za to, da moja država sodeluje v Evropski skupnosti, toda nasprotujem in protestiram proti temu, da bi Poljsko z gospodarskega vidika obravnavali kot osvojeno ozemlje. Vidim, kako se za nekdanjo komunistično vzhodno Nemčijo ali za bančni sektor uporabljajo drugačna merila. Njim je državna pomoč dovoljena.

Danes, ko visi v zraku usoda Lizbonske pogodbe, sem prepričan, da bo z gospodarskega vidika Poljska z njo postala povsem odvisna od birokracije v Bruslju. Zato morajo na naslednjih volitvah v Evropski parlament ljudstva Evrope podpreti politike, ki bodo to pogodbo zavrnili.

17. Spodbujanje uporabe čistih vozil za cestni prevoz (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je razprava o poročilu (A6-0291/2008) Dana Jørgensena v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane o spremenjenem predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spodbujanju čistih in energetsko učinkovitih vozil za cestni prevoz (COM(2007)0817).

Dan Jørgensen, *poročevalec.* – (DA) Gospa predsednica, Evropejci dnevno zbolevajo zaradi onesnaženega zraka. Dnevno umirajo zaradi onesnaženosti zraka, ki jo povzroča promet v Evropi. Vemo tudi, da se soočamo z izrednimi spremembami podnebja, ki niso nič manj posledica tega, da prometni sektor uporablja preveč goriva. Zaradi teh razlogov je to izredno pomembna zakonodaja, o kateri to popoldne razpravljamo v Parlamentu. Zaradi teh dveh razlogov je to tudi izredno pomemben kompromis, o katerem se je Parlament uspešno dogovoril s Svetom ministrov in ki ga bomo jutri, upam, sprejeli.

Sprejeli bomo obvezo evropskih oblasti, da bodo v prihodnje igrale veliko večjo vlogo pri spopadanju z onesnaževanjem zraka. Sprejeli bomo obvezo oblasti, da ne bodo upoštevale samo cene v evrih in centih, ko bodo sprejemale odločitev o nakupu vozila, naj bo to tovornjak za pobiranje smeti, avtobus ali drugo vozilo, ki se uporablja za izvajanje nalog javnega sektorja. Upoštevati je treba tudi ceno za zdravje, okolje in podnebje, ker vozila izpuščajo različne vrste delcev in ker z izgorevanjem fosilnih goriv povzročajo večje onesnaževanje in tako večje globalno segrevanje.

Lokalnih oblasti ne silimo, naj izberejo okolju najprijaznejšo možnost, temveč da pri izračunih upoštevajo posledice za zdravje in okolje. Ustvarjamo tudi odkritost in preglednost v zvezi s sprejetimi odločitvami. Tako sem prepričan tudi, da bo veliko več javnih oblasti v Evropi sprejelo pravilne – se pravi zelene – odločitve, in ne bodo izbrale kratkoročnih, čeprav morda cenejših, možnosti, pri katerih bodo računale samo v evrih in centih. To je ves namen predloga.

Poleg tega bo imel predlog domnevno, upam, nekaj neposrednega vpliva na okolje, saj je javni sektor dejansko odgovoren za velik del nakupa široke palete vozil: na primer avtobusov, pri čemer so oblasti v Evropi odgovorne za približno tretjino nakupov avtobusov. Poleg zelo neposrednega okoljskega vpliva bo imel ta predlog tudi sekundarni učinek, saj želimo ustvariti povpraševanje po posebnih okolju prijaznih vozilih – povpraševanje, ki lahko poganja trg in ki lahko povzroči, da bo za industrijo dobičkonosno razvijati nova, boljša in okolju prijaznejša vozila, in to prej, preden bo to od njih zahtevala zakonodaja.

Po mojem mnenju je pomembno poudariti, da to ni zelo birokratska ureditev. Ne gre za nalaganje celega kupa nadležnih predpisov lokalnim oblastem. In tudi ne gre za ustvarjanje ogromnega obsega birokracije. Nasprotno, oblikovali smo ureditev, ki jo je zelo lahko izvajati in uvesti. Ta ureditev vsebuje tudi izjeme, kjer so morda potrebne, in zlasti izjemo, ki zagotavlja, da lahko država, ki že ima učinkovit sistem, ki upošteva vpliv nakupa vozil na zdravje in okolje, ta sistem obdrži.

Kot je bilo že rečeno, smo se uspešno dogovorili o ureditvi, kompromisu. Verjamem, da smo v tem procesu poslali pomembno sporočilo, da tu v Parlamentu stojimo z ramo ob rami kar zadeva to pomembno zakonodajo. Rad bi se zahvalil vsem poročevalcem v senci in Komisiji za njeno konstruktivno sodelovanje. Rad bi se zahvalil tudi francoskemu predsedstvu za osredotočeno prizadevanje za dosego tega kompromisa. Ponosen sem, da lahko jutri sprejmemo zakonodajo, s katero bo zmanjšano onesnaževanje v Evropi in s katero bodo lokalne oblasti za volanom boja proti globalnemu segrevanju in boja proti onesnaževanju zraka, zaradi katerega vsako leto zbolijo številni Evropejci.

PREDSEDSTVO: GOSPOD COCILOVO

podpredsednik

Antonio Tajani, podpredsednik Komisije. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, kot veste, je namen predloga povečati prisotnost energetsko učinkovitih vozil, ki povzročajo nizke ravni onesnaževanja, na evropskem trgu, da bi znižali tako porabo energije kot emisije CO₂ in drugih onesnaževal. Ti ukrepi bodo koristili državljanom, ki prebivajo v velikih mestih, v katerih zdaj živi večina evropskega prebivalstva.

Najprej bi se rad zahvalil poročevalcu, gospodu Jørgensenu, in poročevalcem v senci za njihovo zavzetost in konstruktivne prispevke ter tesno sodelovanje v medinstitucionalnih razpravah prek celega poletja. V tem procesu sodelovanja smo lahko oblikovali kompromisno besedilo, ki je bilo na prvi obravnavi deležno široke podpore.

Določbe predloga direktive predpisujejo, da morajo javni organi in podjetja ter tudi podjetja, ki ponujajo storitve javnega potniškega prevoza, med merila za izbiro vozil, ki se dobavljajo prek razpisa, vključiti porabo energije ter emisijo CO₂ in drugih onesnaževal. Odločitev glede javnega naročila tako v prihodnje ne bi temeljila samo na ceni vozila, temveč tudi na okoljskih stroških, ki jih povzroča v svoji celotni življenjski dobi. Hkrati predlog pušča možnost, da se lokalne oblasti odločijo o podrobnostih izvajanja določb, in tako v celoti spoštuje načelo subsidiarnosti. Zakonodajno besedilo, ki ga sprejemamo, ne uvaja novih administrativnih postopkov. Predlog je tako povsem skladen z obstoječimi predpisi o javnih naročilih in javnih storitvah in vse določbe v njih, kot so tiste o pragih za izjeme, ostajajo v veljavi.

Poleg tega je predlog pomemben korak naprej v politikah Skupnosti o energiji, podnebju in okolju. Direktiva bo v javna naročila, izvedena prek razpisa, vključila splošne parametre za porabo energije, emisije CO₂ in emisije drugih onesnaževal. Javni sektor v Evropi bo torej vzor, ki bo spodbujal naprednejše inovativnejše tehnologije, da bi v prihodnje ustvarili trajnostne sisteme prevoza. Po mojem mnenju je to zelo jasno sporočilo

v zvezi z zelo pomembnim vprašanjem zmanjšanja onesnaževanja, ki ga lahko dajo lokalni javni organi ali tisti, ki opravljajo lokalne storitve.

Poleg tega predlog uvaja trajnostno ekonomijo v javno naročanje vozil, ne da bi povzročili višje stroške. Namesto tega bo vpliv, ki ga bodo imela vozila v svojem celotnem obdobju uporabe, predviden in pregleden, preden do teh stroškov pride. Tako bo o nakupu javnih prevoznih sredstev odločeno razumno, da bi se izognili višjim stroškom tako za dobavitelje kot za sama javnoprevozna podjetja.

Po pričakovanjih bodo učinki direktive – ravno končujem, gospod predsednik – veliko večji kot je neposredno področje uporabe. Postopki javnega naročanja so ključen, zelo prepoznaven trg in lahko vplivajo na odločitve podjetij in posameznikov. Pričakujemo lahko, da bo zaradi te direktive dolgoročno na trg prišlo več energetsko učinkovitih vozil in da bodo njihovi stroški nižji zaradi ekonomije obsega. Posledično se bo energetska učinkovitost povečevala, emisije ${\rm CO}_2$ in drugih onesnaževal pa se bodo zmanjšale pri vseh vozilih, ki krožijo po Evropi.

Zdaj bi rad slišal, kaj imajo povedati poslanci, ki se bodo udeležili razprave, da jim lahko na koncu dam potrebna pojasnila. Upam, da lahko prek te razprave dosežemo pozitiven izid in da bo lahko spremenjen predlog direktive sprejet.

Andreas Schwab, pripravljavec mnenja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov. – (DE) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, na začetku bi rad dejal, da je iz tega osnutka poročila jasno, da so varovanje okolja in podnebne spremembe res pomembne za celotni Evropski parlament in za vse njegove odbore ter tudi za Komisijo in Svet.

Zato menim, da lahko nedvomno podpremo gospoda Jørgensena, ko pravi, da bi morali biti vsi v Evropi pozorni na zmanjšanje emisij onesnaževal ter da okoljski dejavniki in dejavniki varovanja okolja igrajo pomembno vlogo pri javnem naročanju vozil. Vseeno pa morajo biti okolje in podnebne spremembe pomembne tudi ljudem, državljanom Evropske unije samim – to mora biti avtonomna skrb, z drugimi besedami skrb tistih, ki v evropski uniji kupujejo avtomobile ali avtobuse. Zato se še naprej sprašujem, ali bodo določbe, ki jih predlagamo, dejansko na koncu okrepile zavest državljanov v zvezi s tem ali pa jo bodo v resnici oslabile ter ali ta direktiva resnično sploh služi svojemu namenu ali pa bo pravzaprav samo ustvarila še več razočaranja nad domnevno bruseljsko birokracijo.

Kot jaz razumem, obstaja množica primerov v številnih evropskih državah, da se vozila na vodik in nizkoogljična vozila kupujejo že zdaj, brez te direktive – z drugimi besedami, okoljska zavest že obstaja. Dvomim, da bo direktiva to utrdila, ker po mojem mnenju direktiva ne naredi veliko, in ni res, kot vi to trdite, gospod Jørgensen, da bodo okoljski učinki zelo veliki.

Naš cilj bi moral biti bolje osvestiti kupce in ne nujno s to direktivo vplivati na 1 % trga osebnih avtomobilov in 6 % trga tovornjakov. Mislim, da bo učinek razmeroma majhen: razpisni pogoji bodo razmeroma široki in nazadnje bo pri odločitvi prevladovalo nacionalno izvajanje. To pomeni, da je prav mogoče, vsaj glede na pravne službe Sveta, da bo okoljski učinek samo 1 % in da bo tako vpliv na okolje razmeroma majhen.

Vendar pa direktiva tudi ne bo ničemur škodila, saj bodo lahko vsi vpleteni na koncu delali bolj ali manj tako kot prej. To je dosežek Sveta in poročevalca v senci v Odboru za okolje, javno zdravje in varnost hrane, gospoda Hoppenstedta. Tudi mnenje Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov, katerega pripravljavec sem, je zavzelo podobno stališče in v trilogu je bilo mogoče znatno izboljšati direktivo.

Zato menim, da je nedvomno vredno poudariti nekatere pozitivne stvari, saj je bilo nekaj birokratskih zob direktive populjenih. Zdaj daje državam članicam možnost, da določijo tehnične zahteve za razpise, kar omogoča znatno stopnjo prožnosti. Navaja tudi, da specializirana vozila na splošno niso zajeta.

Vseeno pa še vedno obstaja nevarnost ničelnega vpliva in zato bi za konec rekel, da direktiva poskuša doseči pravi cilj po napačni poti. Spremembe, do katerih je prišlo s kompromisom v trilogu, pomenijo, da – če bo izvajanja na nacionalni ravni na način, ki bo ugoden za naročnike – v številnih državah članicah po vsej verjetnosti ne bo imel skoraj nobenega učinka.

Tisti iz institucij EU se morajo vprašati, ali ta direktiva, kakršna je trenutno, še vedno – po priznano težkem kompromisu v trilogu – dejansko izpolnjuje cilj, kateremu je namenjena. Kakovost njenih določb je skoraj v celoti odvisna od njenega prenosa s strani držav članic, v tem primeru pa ni prave potrebe po regulaciji na ravni Skupnosti.

Še enkrat bi poudaril, da se žal ta direktiva nazadnje nanaša samo na 1 % prodaje osebnih avtomobilov in 6 % prodaje gospodarskih vozil in tako na žalost ne bo veliko koristila okolju.

Silvia-Adriana Țicău, pripravljavka mnenja Odbora za promet in turizem. – (RO) Direktiva vpeljuje zelena merila med uporabljena merila za nakup čistih in energetsko učinkovitih vozil za cestni promet. Države članice bodo obvestile naročnike, ki opravljajo storitve javnega potniškega prevoza, o določbah v zvezi z javnim naročanjem okolju prijaznih vozil.

Odbor za promet in turizem predlaga, da države članice in Komisija razmislijo o upravičenosti projektov v zvezi z mobilnostjo v mestih do finančne podpore in o spodbujanju okolju prijaznih vozil pri vmesnem pregledu nacionalnih strateških referenčnih okvirjev ter nacionalnih in regionalnih operativnih programov. Podobno je treba nadaljevati s pobudami v zvezi z mestnim prometom ter programoma Civitas in Inteligentna energije - Evropa.

Odbor za promet in turizem je predlagal uporabo oznake "čist in energetsko učinkovit mestni cestni promet" s strani organov oblasti, katerih nakupi okolju prijaznih vozil predstavljajo največji delež v skupnih letnih posebnih javnih naročilih. Rada bi čestitala poročevalcu in prepričana sem, da bo ta dokument spremenil odnos lokalnih javnih oblasti do okolja.

Karsten Friedrich Hoppenstedt, *v imenu skupine PPE-DE*. – (*DE*) Gospa predsednica, predlog Komisije o spodbujanju energetsko učinkovitih vozil, ki ga imamo na mizi, je revidirana različica izvirnega predloga, ki smo ga zavrnili pred dvema letoma. Novi predlog Komisije pomeni znatno izboljšanje. Vseeno je treba reči, da tudi to besedilo vsebuje številne zadeve, ki jih lahko kritiziramo, kot je odsotnost ocene učinka, razmeroma majhen tržni delež zadevnih vozil – kar je bilo že povedano – in nenazadnje obvezna vključitev okoljskih meril v postopek zbiranja ponudb, kar je v nasprotju s pravom Sodišča Evropskih skupnosti.

Te pomanjkljivosti je še poslabšal dogovor v vodilnemu odboru, kar bi lahko privedlo do togih in birokratskih predpisov. Tak rezultat bi bil zame nesprejemljiv. V okviru spodbujanja kompromisa – in to je nekaj pozitivnega – je bila vsebina povsem spremenjena v sodelovanju s svetom in Komisijo, tako da imamo zdaj besedilo, ki ga je treba potrditi na plenarnem zasedanju in ki ga lahko podpremo.

Jedro je prilagodljivost za občine. Države članice lahko prosto oblikujejo svoje lastne smernice v zameno za standardizirano metodologijo predloga Komisije. Že samo v Nemčiji poznam številne standarde za javno naročanje okolju prijaznih vozil. Ti standardi se danes že uspešno uporabljajo in bi morala glede na to, kar pravijo naša združenja občin, v prihodnje ostati v tej obliki. V teh primerih torej ne gre pričakovati nobenih novih obveznosti.

Za države članice brez odgovarjajočih predpisov pa po drugi strani besedilo predstavlja smernice za okolju prijazno politiko o javnih naročilih. Če se bodo države članice odločile za model, ki ga je razvila Komisija, lahko zdaj računajo na poenostavljene postopke. V primeru javnih naročil do 249 000 evrov ni treba sprožiti nobenega formalnega postopka zbiranja ponudb. Uporabljajo se mejne vrednosti *de minimis*. Izključena so tudi posebna vozila, kot smo slišali.

Kompromisno besedilo podpirata Svet in Komisija ter ga sprejemajo združenja občin in tudi avtomobilska industrija. Tudi če bi morda lahko opustili celotno zakonodajno besedilo, praktično ni več nasprotnih interesov. Gledano v celoti, priporočam odobritev kompromisnega pristopa.

Inés Ayala Sender, *v imenu skupine PSE.* – (*ES*) Gospod predsednik, najprej bi se rada zahvalila poročevalcu za njegovo vztrajnost pri zadevi, ki jo je Parlament najprej zavrnil. Rada bi se zahvalila tudi Evropski komisiji, ker je tudi vztrajala pri tej zadevi in predložila spremenjeno besedilo, ki je temeljnega pomena glede na to, da uporablja instrument, ki je že na razpolago, in sicer zmožnost lokalnih oblasti, da spodbujajo zgledno javno naročanje, zlasti na področju, kot so čista vozila za cestni promet, ki so zdaj bistvena.

Pozdravljam tudi dejstvo, da smo prevzeli tveganje in pospešili proces, ki se zdaj lahko, upam, premakne naprej, kot se je zgodilo s paktom ali spravo.

Pozdravljam tudi podporo in priznavanje pobud, kot sta CIVITAS (CIty-VITAlity-Sustainability) in Inteligentna energija - Evropa, ki predstavljajo osnovo za tovrstne programe. Upamo, da se bo ta podpora nadaljevala, skupaj s priznavanjem udeležbe vseh zainteresiranih, vključno s podporo, izraženo vodiku.

Toda kar zadeva infrastrukturo za oskrbo moram obžalovati, da na koncu nismo mogli uporabiti instrumenta s področja prometa, ki ga je ta Parlament do neke mere zavrnil, namreč vseevropska energetska omrežja, ki so bila že predlagana, toda nazadnje niso bila sprejeta.

Govori se o vseh skladih in vsej državni pomoči, toda opredeljen ni bil noben konkretni sklad ali program za vseevropska energetska omrežja. V zadnjih letih se nekoliko zavlačuje v zvezi z njimi, pa vendar so življenjskega pomena za oskrbo z novimi alternativnimi gorivi, kot sta plin ali vodik.

Zato bi vprašala komisarja Tajanija, ali bi nam lahko v prihodnosti, ob reviziji tega besedila ali morda še prej, dal predlog v zvezi s tem: namreč uporabo tega instrumenta vseevropskih energetskih omrežij za zagotovitev oskrbe s temi novimi gorivi na enem od področij, na katerih obstaja največja potreba, z drugimi besedami na področju teh bistvenih infrastruktur za nova goriva.

Vittorio Prodi, *v imenu skupine ALDE.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, rad bi se zahvalil gospodu Jørgensenu za poročilo. Menim, da je to dejansko ukrep, ki je v skladu s celotnim paketom o energiji in okolju, o katerem razpravljamo. Nedvomno bo vplival na postopke javnega naročanja z usmerjanjem odločitev institucij, toda predvsem – pred tem – z usmerjanjem odločitev proizvajalcev.

To lahko res enačimo s predložitvijo koherentnega okvira tehničnih zahtev, ki jih bodo morala vozila izpolnjevati v zvezi tako s parametri za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov kot z drugimi parametri, ki se neposredno nanašajo na onesnaževanje in zdravje.

Denarno vrednotenje tudi zbuja nekaj skrbi: kar zadeva ogljikov dioksid, je to že aktualna tema za Kjotski protokol glede trgovanja z emisijami. Tudi na drugih področjih bi to dosledno pomenilo monetarizacijo zdravja ali denarno vrednotenje zdravja. Jasno pa je pri tem, da je konkretni cilj poiskati primerljive zadeve in gotovo ne spodbujati, temveč prej zmanjševati emisije, vključno s tistimi, ki vplivajo na zdravje. Tako imamo tehnične zahteve glede energetske učinkovitosti in okoljske uspešnosti.

To je pomembna priložnost, ki jo ponuja ta direktiva. Položaj je torej jasen, toda ne omejuje izbire, ki jo imajo na voljo institucije. Precej sem osupel na izraženim nasprotovanjem, ki se mi zdi polno predsodkov. Ta direktiva je zelo sugestivna za institucije, toda po mojem mnenju je usmerjena predvsem k proizvajalcem vozil.

Margrete Auken, v imenu skupine Verts/ALE. – (DA) Hvala, gospod predsednik, in hvala, gospod Jørgensen, za vaše iskreno in konstruktivno sodelovanje. Predpis, ki ga bomo, upam, sprejeli jutri, je potreben predpis. Izkušnje so nas, vsaj na Danskem, od koder prihajava z Danom Jørgensenom, naučile, da moramo ustvarjati ustrezne okvire za zeleno kupovanje, drugače vedno ostanemo samo pri govorjenju. Javne oblasti izberejo najcenejšo ponudbo, ne najbolj zelene. Zato je prav, da postane za evropske oblasti obvezno, da upoštevajo na primer emisije CO₂ in delcev, kadar nameravajo investirati v nova vozila. Idealno bi bilo, če bi vsi organi oblasti pri razpisih uporabljali skupno metodo za upoštevanje okoljskega učinka, da bi postalo jasno, da plača onesnaževalec. Internalizacija zunanjih stroškov, kot imenujemo to načelo, je nekaj, česar si vsi želimo. Proizvajalci bi s tem dobili tudi neko stopnjo varnosti v zvezi z uporabljenimi razpisnimi merili. Vseeno pa smo zadovoljni z rešitvijo, do katere smo prišli v tem Parlamentu, v skladu s katero lahko lokalne oblasti in država sama izberejo, ali želijo v svoje razpise vključiti posebne zahteve glede porabe goriva in emisij delcev ali pa želijo uporabiti model, pri katerem se ovrednoti okoljski učinek vozila, ki tako postane del osnove za pogodbo. V zvezi s tem smo zadovoljni, da cena, ki jo predlog določa za kg CO,, bliže pričakovani tržni ceni. Samo na ta način se lahko ustvari močna spodbuda za razvoj čistih avtobusov, tovornjakov in osebnih vozil. Škoda, da v odboru nismo uspeli dobiti večine glede uvedbe enakih zahtev pri trgovanju z rabljenimi vozili. Ni tehničnih razlogov, da jih ne bi uporabili tudi v tej zvezi. S tem, ko jih uporabimo samo za nova vozila, bo trajalo predolgo, preden bo prišlo do pozitivnih učinkov predloga, in v bistvu nimamo časa, da bi čakali na te absolutno nujne izboljšave. Vseeno pa je ta zakonodaja pomemben korak v smeri uporabe ogromne kupne moči javnega sektorja za spodbujanje zelenih rešitev na splošno.

Bairbre de Brún, v imenu skupine GUE/NGL. -(GA) Gospod predsednik, pozdravljam priporočila spravnem ukrepu o čistih vozilih za cestni promet, o katerem so se dogovorili predstavniki Parlamenta, sVeta in Komisije.

Lokalne oblasti in druge javne organe je treba spodbuditi, da vlagajo v trajnostni čisti promet.

Ko bodo sprejemali zelene, učinkovite prometne odločitve, zlasti v naših mestih, bo to koristilo zdravju državljanov in okolju. To nam bo pomagalo izpolnjevati naše podnebne zaveze in, kar je še pomembneje, to je lahko tržni katalizator za čiste prometne odločitve. Tisti, ki se ukvarjajo z javnim naročanjem, bi morali upoštevati dolgoročne koristi.

Vsi stroški v zvezi z izbranimi ukrepi bi morali biti upoštevani pri izračunih.

V prometnem sektorju ima Evropa največ težav.

Upam, da bo ta direktiva sprejeta – čimprej –, da bo lahko izvedena do leta 2010 v podporo lokalnim oblastem in javnim organom, ki cenijo okolje.

Johannes Blokland, *v imenu skupine IND/DEM*. – (*NL*) Gospod predsednik, pomen trajnostne družbe je vedno poudarjen v razpravi o podnebju in energiji, ki teče v tem Parlamentu, in trajnostni prometni sektor je del tega. V zadnjih mesecih smo poskušali uvesti strožje standarde za tovorni promet in (Euro 6) in avtomobile. Pri tem smo se lotili problema pri izvoru. Promet bi lahko naredili bolj trajnosten tudi v kasnejših fazah z objavljanjem bolj zelenih razpisov, kot je navedeno v predlogu, o katerem razpravljamo.

Z vsem srcem podpiram načelo, da se v razpise za vozila vključijo energetski in okoljski učinki. To spodbuja razvoj trajnostnih vozil zaradi povečanja povpraševanja po trajnostnih vozilih, kar proizvajalce spodbuja k inovativnosti. Pomembni vidiki, ki jih je treba upoštevati, so poraba goriva in s tem povezane emisije CO₂, toda tudi emisije strupenih in drugače škodljivih delcev in snovi, kot so ogljikov dioksid in drobni trdni delci.

Za učinkovito politiko je pomembno zagotoviti dragoceno izmenjavo znanja in informacij med državami članicami. Na ta način se lahko izmenjujejo dobre prakse, posledično pa je mogoče optimizirati postopek zelenega javnega naročanja.

Rad bi se zahvalil poročevalcu, gospodu Jørgensenu, za kompromis, ki ga je v zvezi s tem sklenil s Svetom. Na prejšnji stopnji se je bilo težko pogovarjati o tem vprašanju, toda na drugi obravnavi je prišlo, vsaj po mojem, do razumnega dogovora, pod katerega se lahko podpišem.

Luís Queiró (PPE-DE). – (*PT*) Gospod predsednik, komisar, danes dopoldan je predsednik Sarkozy v tem Parlamentu govoril o razlikah med protekcionizmom in inteligentnim posredovanjem na trgu. Če temu dodamo neštete primere, v katerih je evropska industrija preobremenjena s pravili in omejitvami, zaradi katerih je, čeprav so ti potrebni, manj konkurenčna, lahko hitro razumemo, zakaj se hvali in glasuje za predlog, o katerem teče razprava.

Dobro je znano, da ima Evropska unija razne instrumente, s katerimi naj bi dosegli predlagane cilje "trikrat dvajset": eden od najbolj običajnih pristopov je, da se od evropskih industrij zahteva skladnost z okoljskimi merili in merili za uravnavanje emisij; druga možnost, o kateri razpravljamo danes, je ta, da predlagamo, naj javni organi oblasti delujejo kot tržni katalizatorji. To je povsem smiselno. Spodbujanje pomembnih javnih kupcev, da poganjajo trge in ustvarjajo povpraševanje po čistih in energetsko učinkovitih vozilih, katerih izdelava je morda dražja, toda gotovo pozitivna za okolje, je način posredovanja na trgu, ki je legitimen, ustrezen in ga je mogoče zagovarjati.

Seveda to posredovanje ne sme biti tako, da bi bilo v nasprotju z interesi davkoplačevalcev. Toda te interese je treba ugotoviti tako glede na takojšnje stroške kot glede na potencialne koristi za okolje v vsakdanjem življenju državljanov. V skladu z obvezo, o kateri razpravljamo danes, bodo morali javni organi oblasti ob nakupu vozil za cestni promet izračunati ne samo nakupno ceno, temveč tudi stroške v življenjski dobi vozila zaradi goriva, emisij CO₂ in onesnaževanja zraka. Nazadnje je treba te stroške upoštevati kot razpisno merilo.

Javni organi oblasti bodo imeli tako v prihodnje priložnost, da so za zgled in da delujejo kot katalizator za avtomobilski sektor, tako da se bo ta razvijal in vlagal v proizvodnjo okolju prijaznih vozil ob stalnem zmanjševanju emisij CO₂ in onesnaževal. Na koncu čestitam gospodu Jørgensen in pripravljavcem mnenj, katerih delo je omogočilo, da lahko danes razpravljamo o tem dokumentu, v pričakovanju, da bo dejansko pomagal pri spreminjanju navad s pozitivnimi posledicami za trajnostno prihodnost naših družb.

Holger Krahmer (ALDE). – (*DE*) Gospod predsednik, čeprav smo zdaj dosegli kompromise ali ravno zaradi tega, ker smo zdaj dosegli kompromise, ki so – kot je ravnokar dejal gospod Schwab – temu zakonodajnemu besedilu izpulili zobe, se pojavlja vprašanje, kaj je smisel te direktive.

Glede na zelo majhen tržni delež javno kupljenih vozil – govorimo o približno 1 % osebnih avtomobilov in 6 % tovornjakov – ne more biti govora o pomembnem prispevku k varovanju podnebja. To je samo kaplja v morje. Izdatki, ki jih imamo zaradi tega, niso upravičeni glede na vrednost.

Predvsem se mi zdi uporaba zakonodaje o javnih naročilih kot instrumenta vprašljiva. Kot instrument gospodarne nabave s strani javnih oblasti je zakonodaja o javnih naročilih očitno namenjena temu, da se nanaša na proizvod, njegovo primernost in učinkovitost. Dodatna okoljska merila preprosto niso vključena.

Rad bi tudi poudaril, da bomo v Bruslju razpravljali o standardih za proizvode. Razpravljali bomo o standardih v zvezi z emisijami pri tovornjakih in osebnih vozilih ter nato tudi o pragih CO₂ pri osebnih avtomobilih in

tovornjakih. Ne potrebujemo dodatnih evropskih predpisov glede nabave proizvodov. V tem primeru spet ustvarjamo dodatno in neuporabno birokracijo in spet kršimo načelo subsidiarnosti.

Pierre Pribetich (PSE). - (FR) Gospod predsednik, v času, ko se naše razprave nepopustljivo, kot vrteči se derviši, vrtijo okoli krize, se ne morem upreti skušnjavi, da ne bi opisal pristopa mojega kolega Dana Jørgensena kot kroženje, toda tokrat uspešno kroženje; tako, ki je poleg tega uspešno v svoji preglednosti.

Pri javnem naročanju spodbujanje zamenjave starih voznih parkov z novimi vozili pomeni postaviti gospodarstvo v službo okolja; znižati emisije CO₂, da bi ustvarili povpraševanje, pomeni okolje postaviti v službo gospodarstva. To je popolno ravnovesje, ki tvori ta uspešni krog na ravni proračuna, na ekološki ravni in na ravni preglednosti. Za to ceno bo to pravi korak naprej.

Da to uresničimo, nas morata usmerjati dve načeli: pravilna ocena stroškov vozila v njegovi celotni življenjski dobi in pregledno lokalno odločanje, tako da je mogoča družbeno odgovorna revizija posledic v korist okolja. Brez preglednosti bomo dobili krog, ki pa bo daleč od uspešnega. Rad bi pohvalil delo, ki ga je opravil naš poslanski kolega v zvezi s krepitvijo te preglednosti. Nazadnje bo ob upoštevanju vseh dejstev v zvezi s svojim nakupom in seznama dosežkov, ki bodo poudarjali resnične dobre namene lokalnih oblasti pri nabavi čistih vozil, vsak državljan izvedel enako ocenjevanje, javno in dejansko bo ovrednotil realnost teh zavez, ne glede na besede.

Glede na to je najbolj, kar lahko storimo, da spodbujamo oblikovanje ekološke oznake, vidne, čitljive in razumljive oznake te ekološke kakovosti. V tem času krize bo evropska avtomobilska industrija ugotovila, da to novo povpraševanje po čistih, ekološko označenih vozilih – daleč od tega, da bi predstavljal zavoro – deluje kot spodbuda za razvoj, izziv, na katerega je treba odgovoriti. Gospodarska kriza ne sme nikakor biti izgovor za nazadovanje pri izboljševanju naše prakse, usmerjene v zmanjševanje škodljivih učinkov za okolje.

Nasprotno, to je naša priložnost. Spoznajmo, kako naj jo zagrabimo in ustvarimo nove uspešne kroge, pri čemer imejmo v mislih naš planet, tu in zdaj, in predvsem vse prihodnje generacije.

Avril Doyle (PPE-DE). – Gospod predsednik, hvala za vašo prizanesljivost. Po veliko razprave o prvem poročilu je Komisija januarja predložila spremenjeni predlog, katerega cilj je prispevati k ustvarjanja gospodarstva EU, ki bo visoko energetsko učinkovito in bo izpuščalo majhne količine toplogrednih plinov, s spodbujanjem čistih in energetsko učinkovitih vozil. Ta politika je skladna z več drugimi predlogi, vključno s tistimi iz podnebnega in energetskega paketa. Menim, da bi direktiva pospešila sprejemanje čistejših in bolj učinkovitih vozil, pri tem pa ustvarila tržno dinamiko v korist takih vozil.

Svet je spremenil osnutek predloga in ponovno opredelil področje uporabe za zagotovitev skladnosti z direktivami o javnem naročanju. Poleg tega je uvedel večjo prilagodljivost kar zadeva možnosti izbire. Osnutek direktive se zdaj nanaša na nakup vozil s strani naročnikov ter različnih strani in operaterjev za namene direktiv o javnih naročilih in s strani ponudnikov storitev javnega potniškega prevoza v okviru uredbe o obveznosti javne službe. Od zadevnih organov oblasti zahteva, naj ali vključijo zahteve v zvezi s porabo energije, emisijami ${\rm CO}_2$ in emisijami drugih onesnaževal v razpisne zahteve ali pa tak vpliv vključijo v merila za dodeljevanje pogodb.

Podpiram splošni pristop, ki daje na izbiro različne možnosti upoštevanja stroškov v celotni življenjski dobi in omogoča tudi prilagodljivost glede teže stroškov v celotni življenjski dobi pri merilih za dodeljevanje. Poleg tega se bo direktiva dobro ujela z agendo za trajnostnost, ki bi zahtevala, da se vedno zahtevajo najčistejša možna vozila. Lahko namignem, da bi lahko ta direktiva bila pomemben dodatek k netrgovinski agendi držav članic za zmanjševanje emisij ${\rm CO_2}$ pri našem splošnem udaru v okviru podnebnega in energetskega paketa?

Direktiva se bo uporabljala za vsa vozila, ki jih bodo kupovali ministrstva, lokalne oblasti in drugi državni organi, seveda z izjemo intervencijskih vozil, reševalnih in vojaških vozil. Zagotovljeno mi je bilo, da številni od teh organov že zdaj upoštevajo stroške v celotnem življenjskem obdobju – vključno z gorivom – pri razpisnih merilih. Ocenjuje se, da bo dejanski strošek, vključno z emisijami, majhen glede na celotne stroške. Nisem pristaš birokracije in ta predlog ne vsebuje novih administrativnih ovir, če citiram komisarja Tajanija. Toda ukrepanje je potrebno na vseh ravneh, če hočemo naša gospodarstva pretvoriti v nizkoogljična gospodarstva, ki jih tako nujno potrebujemo. Zaradi tega predlog podpiram.

Paweł Bartłomiej Piskorski (ALDE). - (*PL*) Gospod predsednik, vprašanje, o katerem razpravljamo danes, nas v Evropskem parlamentu, kot vidite, prej združuje kot ločuje. Razpravljamo o vprašanju, kako našim državljanom narediti uslugo in poskrbeti, da bodo vozila, ki jih uporabljamo, okolju čim prijaznejša.

Dokument, o katerem razpravljamo, nikakor ni popoln. Poln je kompromisov, ki so v tej fazi razprave verjetno nujni. Toda nedvomno je to korak v pravi smeri. Spodbuja zlasti uporabnike javnih vozil – lokalne in državne organe oblasti – k nakupu okolju prijaznih vozil. To je velika vrednost te direktive, toda najverjetneje je to, kot v številnih zadevah, o katerih smo v tem Parlamentu razpravljali v zvezi s cestno in prometno varnostjo, samo začetek in ne konec razprave.

Horst Schnellhardt (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, ta predlog direktive o spodbujanju čistih vozil za cestni promet v javnih institucijah je izredno birokratski in neživljenjski. Res ni mogoče predpostavljati, da bo imel kakršen koli opazen učinek na okolje. Z namenom nedvomno ni nič narobe; nasprotno, podpiramo ga. Vseeno pa si tudi prizadevamo po svojih najboljših močeh v Evropi zagotoviti ustrezno podnebje.

Vseeno se ne morem strinjati s tem birokratskim pristopom, ki dejansko ustvarja več težav, kot jih rešuje, in ne pomeni izboljšanja. Če sta deleža osebnih avtomobilov in tovornjakov, za katere gre, 1 % oziroma 6 %, kot je bilo danes že večkrat rečeno, je težko domnevati, da bo prišlo do kakršnih koli občutnih učinkov. Če bodo morali lokalni organi oblasti stalno izračunavati, kaj bo vozilo proizvedlo v svojem življenjskem obdobju in kakšni stroški bodo nastali zaradi tega, in se bodo morali nato o nakupu odločiti glede na te dejavnike – in tudi glede na očitek, da bo direktiva prinesla še več birokracije –, potem na veliko zavračamo zakonodajo o javnih naročilih. Kar pravimo, je preprosto to, da je zdaj odločeno drugače. Dejstvo je, da se morajo lokalne oblasti odločiti na podlagi cene.

Tu imamo zdaj dvojno zakonodajo, ustvarjamo pravno negotovost. To je zelo graje vredno stanje, ki ga ne morem podpreti. Tudi kompromis, namenjen ublažitvi zadeve, ne prinaša nobenega izboljšanja. Ne moremo pričakovati kakršnega koli izboljšanja podnebja. In tudi ne moremo pričakovati kakršnega koli zmanjšanja birokracije v bližnji prihodnosti.

Poleg tega se to dogaja samo šest mesecev pred evropskimi volitvami. Niste vi tisti, ki mora o tem razpravljati, komisar. O tem moramo raje razpravljati v volilni kampanji.

Če bo še tu čez dve leti, ko bo Komisija predstavila svoje poročilo, si lahko predstavljam, da bo dejala: ukrep ni bil uspešen; poostriti moramo določbe. Ne bo spregledala, da je naredila napako – tako kot ni predvidela zavrnitve pred dvema letoma –, temveč bo samo rekla, da je bilo na podlagi obravnavanja zadeve ugotovljeno, da je zdaj treba vključiti potniški promet s strani posameznikov. To je cilj in preprosto se ne morem strinjati z njim. Naša razprava mora potekati na ravni ljudstva, zato se mora Komisija zavedati tudi, da mora v tem primeru bolj poslušati Parlament in poslance.

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Hvala lepa, gospod predsednik. Komisar, gospe in gospodje, v naši dopoldanski razpravi smo se o enem že strinjali: svet drvi v okoljsko katastrofo. Še vedno lahko spremenimo smer in Evropa res želi stvari spremeniti. Ne finančna kriza ne kakršen koli drug dejavnik nas ne more prisiliti, da se odpovemo naši vodilni vlogi pri uvajanju bolj trajnostnega razvoja. Če to jemljemo resno, so potrebne radikalne spremembe, da bi ustvarili okoljsko bolj ozaveščeno avtomobilsko industrijo.

Težko je prepričati potrošnike, naj izberejo okolju prijaznejša, toda trenutno dražja vozila. Vendar lahko z dobrimi predpisi veliko storimo, da pripomoremo k čistejšemu voznemu parku. Po eni strani lahko v primeru javno financiranega nakup vozil posvečamo več pozornosti okoljskim vidikom in tako damo dober zgled v javni sferi; po drugi strani pa lahko tako povečamo povpraševanje, da bo postal razvoj čistejših tehnologij bolj ekonomičen. Ker je ta predpis pomemben ne samo za varovanje okolja, temveč tudi kot ključna priložnost za ohranjanje močne evropske avtomobilske industrije, ga moramo uvesti čimprej in to v najširšem možnem obsegu. Hvala lepa.

Fiona Hall (ALDE). – Gospod predsednik, ta direktiva je zelo dobrodošla, ker daje pravno vsebino prejšnjim predlogom iz direktive iz leta 2006 in iz akcijskega načrta Komisije za energetsko učinkovitost.

Javna naročila imajo bistveno vlogo ne samo kot zgled, temveč tudi zato, ker obsežne pogodbe spodbujajo masovno proizvodnjo in tako znižujejo stroške energetsko učinkovitih vozil. Tudi tehnično je čas za to direktivo zrel. Obseg in hitrost električnih vozil sta se spremenila z inovacijami in akumulatorsko tehnologijo. Številna vozila, ki jih kupujejo naročniki, so taka, ki se zvečer vrnejo v bazo, kjer se jih z lahkoto priklopi in napolni, zato niso odvisna od predhodnega razvoja postaj za polnjenje.

Za konec naj izrazim upanje, da bo ta direktiva odskočna deska za celovit predlog o omejevanju emisij CO₂ iz gospodarskih vozil.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). - (*FI*) Gospod predsednik, dejstva govorijo sama zase: 26 % vse porabe energije in 24 % emisij CO₂. Poraba energije in emisije naraščajo za okoli 2 % letno.

Emisije poslabšujejo kakovost zraka v številnih evropskih mestih in mnoga območja bodo imela težave z izpolnjevanjem ciljev Skupnosti glede kakovosti zraka. Visoki stroški razvoja so upočasnili rast povpraševanja po vozilih z majhnimi emisijami, kar pa upočasnjuje padanje nakupnih cen, čeprav bi ocena učinka pokazala, da bi pravila o znižanih stroških goriva nadomestila morebitne višje nakupne cene vozil z majhnimi emisijami.

Ta dejstva glede cestnega prometa so znana vsem in končno je čas za ukrepanje. Prihranki iz tega predloga direktive, ki ga obravnavamo, so ocenjeni na okoli 21,5 milijard evrov, da ne govorimo o koristih za okolje. Vseeno pa nikakor ni nepomembno, kako naj bi bili zastavljeni cilji doseženi.

Vsi se lahko spomnimo številnih primerov, ko nas nekaj doleti dvakrat zaradi prekrivajoče se zakonodaje, kjer so ideološke ambicije navsezadnje ustvarile birokratsko rutino. Predlogi poročevalca, na primer, glede oznak za okolju prijazna javna naročila ali izboljšanja obstoječih vozil z uporabo meril, namenjenim novim, bi, če bi bili uresničeni, zaradi dodatnih stroškov škodovali dobremu razmerju med stroški in koristmi, doseženemu z zakonodajo. Ravno zato se nam ne bi smelo tako muditi pri našem prizadevanju za reševanje okoljskih problemov.

Vseeno ima gospod Jørgensen dobre namene in uspelo mu je na številnih področjih. Večja preglednost glede javnih naročil je vredna naše podpore, zagotoviti moramo samo, da se informacije ne izrabijo za populistične namene. Podobno se vlogi javnega naročanja kot katalizatorja za trg okolju prijaznih vozil verjetno ne moremo izogniti.

Vseeno razumem tiste, ki nameravajo jutri glasovati proti temu zakonodajnemu predlogu. Kompromis na prvi obravnavi redko izpolni merila demokratičnosti: to nam je postalo jasno, ko smo razpravljali o podnebnem in energetskem paketu Parlamenta, če ne že prej.

Thomas Ulmer (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, varovanje podnebje je cilj vseh nas. Vendar obstajajo različne metode in niso vedno prepoznavne na prvi pogled. Nobenih pomislekov nimam glede zelenih javnih naročil, kjer je to smiselno. Vseeno pa zavračam to direktivo, čeprav se zavedam, da s tem ne bom spremenil veliko glede splošnega izida v Parlamentu. Vseeno bom razložil razloge za mojo odločitev.

Dogovor na prvi obravnavi o tako pomembnem vprašanju za soodločanje, kot je ta, ko gre za več kot samo za tehnično prilagoditev, spodkopava demokracijo. Dejstvo je da poročevalec, katerega delo zelo cenim, ne zastopa glasu Parlamenta, temveč samo glas odbora in se na tej osnovi pogaja s Svetom in Komisijo. Parlament je na koncu izključen.

Drugič, direktiva je bila spremenjena s kompromisi tako zelo, da je več ali manj brez vsebine, pa vendar pomeni znatne birokratske izdatke za lokalne oblasti. Birokracija ni zastonj, toda pogosto je nesmiselna. V tem primeru brez potrebe prispevamo k nadaljnjemu nezadovoljstvu Evropejcev in naših lokalnih oblasti z Evropo.

ker so bili številni pomembni deli direktive ublaženi, bi želel, da Svet in Komisija umakneta celotno zadevo. Vsa vprašanja, ki so še pomembna, so bila v evropskem okviru že urejena ali pa ni potreben noben predpis ali pa bi bilo zadevno vprašanje bolje rešiti na osnovi subsidiarnosti. Z umikom bi dali sporočilo, da skupaj jemljemo ukinitev birokracije resno.

Na mojem območju je na primer zelo veliko lokalnih organov oblasti, ki že sprejemajo take odločitve po sistemu EMAS. Denar, porabljen na ta način, bi za varovanje podnebja naredil stokrat več, če bi ga porabili za načine izoliranja javnih zgradb.

Za mene je vprašanje to, ali se direktiva sprejema zaradi nje same ali za to, da bi ukrepali. Večina Evropejcev ne bo razumela ne enega ne drugega.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (*SK*) Pozdravljam poročilo gospoda Jørgensena, katerega namen je spodbujati čista, poceni in energetsko učinkovita vozila na evropskih cestah. Trdno verjamem, da bomo prek uvajanja skupnih pravil na evropski ravni dosegli pozitivnejši vpliv na okolje. Lokalne oblasti igrajo ključno vlogo pri določanju meril za javna naročila na področju cestnega prometa. Zato podpiram predlog,

po katerem je treba pri javnih naročilih upoštevati ne samo stroške dobave, temveč tudi stroške porabe, emisij CO₂ in podatke o onesnaževanju atmosfere v celotni življenjski dobi vozila. Trdno verjamem, da lahko jasen paket okoljskih meril igra pomembno vlogo pri podpiranju trga s čistimi vozili.

Strinjam se tudi s pogledom, da morajo biti informacije o javnem naročanju vozil za množični mestni prevoz pregledne in javno dostopne. Intenziven in odprt dialog med lokalnimi oblastmi, okoljevarstvenimi skupinami in državljani bo gotovo prispeval h krepitvi pomena okoljskih vidikov pri nakupu novih vozil.

Zuzana Roithová (**PPE-DE**). – (*CS*) Cilj, da bi imeli čista vozila, je pomemben in povsem legitimen, toda danes imajo lokalne oblasti že možnost, da v pogodbe za storitve javnega prevoza vnesejo okoljske vidike. In to počnejo. Direktiva ne prinaša nobene nove dodane vrednosti za okolje in je nepotrebno administrativno breme za lokalne in regionalne oblasti. Države članice so se obvezale, da bodo zmanjšale emisije za 20 %, in verjetno bi bilo bolje, da njim prepustimo, da se odločijo, ali bodo vlagale v ogrevanje stanovanj ali v druge stvari. Prepustite to regijam. Tu ni nihče povedal resnice. Dejansko gre za to, kako zagotoviti izhod evropski avtomobilski industriji, ki smo jo obremenili z zahtevami po zmanjšanju emisij. To pomeni, da gre za to, kdo bo kupoval draga vozila v razmerah, ko potrošnja pada in drvimo v recesijo. Pa vendar lokalnim in regionalnim oblastem nalagamo še eno breme prek te direktive. S tem se preprosto ne morem strinjati. Zato vas prosim, gospe in gospodje, da podprete tiste, ki verjamemo, da je treba ta predlog jasno in glasno zavrniti.

Oldřich Vlasák (PPE-DE). – (*CS*) Gospod predsednik, dovolite mi, da kot nekdanji lokalni svetnik izrazim nasprotovanje predlogu, o katerem razpravljamo. Direktiva je nepotrebna in ne potrebujemo je in za to obstaja več razlogov: prvič, v nasprotju je s pravili prostega trga, drugič, posega v subsidiarnost lokalnih organov oblasti, ki bi morali opredeljevati svoje lastne prioritete, tretjič, pogoji, ki se uporabljajo za javne razpise, že vključujejo okoljske zahteve in podrobno spremljajo emisije vozil, četrtič, dosegli bomo minimalni učinek za zelo visoko ceno in povečali bomo administrativno breme lokalnih oblasti ter povzročili naraščanje birokracije. Bolje bi bilo uporabiti že tako raztegnjena finančna sredstva lokalnih oblasti za ogrevanje zgradb, izboljšanje tesnjenja oken in zamenjavo starih žarnic za sodobne. Na ta način bomo dosegli veliko večji učinek in večje prihranke, pri čemer bomo varovali tudi okolje in podnebje.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Ta direktiva pomaga ozaveščati lokalne oblasti glede vpliva mestnega prometa na okolje. Države članice lahko uporabijo strožja merila za dodelitev pogodb v okviru javnih naročil čistih in energetsko učinkovitih vozil, kot so predlagana v tej direktivi. Odločijo se lahko tudi za nakup obnovljenih vozil ali dajo obstoječa vozila posodobiti tako, da jih opremijo z lovilniki delcev ali prilagodijo motorje, da delujejo na čistejša goriva.

Osebno menim, da bi moralo biti mogoče kupiti čista in energetsko učinkovita vozila za cestni promet in vozila posodobiti z motorji in rezervnimi deli, če ne presežejo 75 % svoje kilometrine v celotni življenjski dobi. Sedanja direktiva se ne nanaša na posodobitev vozil za cestni promet z motorji in rezervnimi deli, če ne presežejo 75 % svoje kilometrine v celotni življenjski dobi. Menim, da so ti vidiki potrebni, če govorimo o investiciji, ki naj bi bila trajnostna.

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, komisar, tisto, kar manjka, je sistem spodbud in res bi morali o tem vprašati komisarja Kovácsa. Ali ne bi bilo tudi na tem področju smiselno razmisliti o skrajšanju obdobij amortizacije ali zagotoviti nadomestila ali plačevati dodatke?

Z vidika Evropske unije si lahko predstavljam tudi, da podpremo pomoč na tem področju, na primer v okviru programa za konkurenčnost in inovacije. Imamo program za inteligentno energijo in imamo tudi sedmi okvirni program za raziskave.

Predlagal bi, da smo na tem področju aktivni, po eni strani na področju davčnih olajšav in po drugi na področju pomoči. Na tem področju je mogoče doseči veliko in predlagal bi, da se lotimo nove pobude v zvezi s tem.

Antonio Tajani, podpredsednik Komisije. – (IT) Gospod predsednik, najprej bi rad gospodu Rübigu in gospe Ayala Sender povedal, da bom govoril z zadevnima komisarjema in ju prosil, naj odgovorita na vprašanja, ki sta jih postavila. Rad bi se zahvalil vsem drugim poslancem, ki so sodelovali v razpravi, ki nikakor ni bila dolgočasna, temveč živahna, z zdravimi pripombami ter tudi z nekaj oporekanja, ki ga je vedno dobro slišati.

Gospod predsednik, v odgovor bi rad poudaril samo tri zadeve. Prva je ta, da analiza stroškov in koristi, opravljena v okviru ocenjevanja učinka predloga, kaže, da so potencialne koristi znatne, ker bodo začetni investicijski stroški za vozila, ki bodo verjetno višji, izravnani s prihranki zaradi manjše porabe energije in manjših emisij CO, in drugih onesnaževal.

Drugič, vključitev vpliva vozila v njegovi celotni življenjski dobi med merila za ocenjevanje ne bo povzročila samo višjih stroškov, temveč bi lahko namesto tega vodila k znatnim prihrankom tako za operaterje kot za javnost.

Tretjič, že sam prihranek pri stroških za gorivo, od katerega imajo operaterji neposredno korist, v veliki meri nadomesti morebitne višje stroške ob nakupu.

Dan Jørgensen, *poročevalec.* – (*DA*) Gospod predsednik, verjamem, da bomo v desetih do dvajsetih letih Evropejci okoljsko osveščeni na precej drugačen način kot danes. Povsem sem prepričan, da bo do takrat zamisel, da bi uporabili davkoplačevalski denar, se pravi evre iz žepov ljudi, za nakup česar koli, kar ni okolju prijazno, postala popolnoma nepredstavljiva. Takrat se bomo lahko morda tisti, ki podpiramo kompromis, ki ga bomo jutri izglasovali, ponosno ozrli nazaj na obdobje, ko smo bili udeleženi pri enem od prvih korakov v pravi smeri. Zato bi se rad še enkrat zahvalil poročevalcem v senci, udeleženim pri oblikovanju kompromisa. Rad bi se tudi zahvalil za vse današnje številne pozitivne pripombe v tem Parlamentu o opravljenih pogajanjih.

Moram pa tudi samo pripomniti nekaj glede kritike – ki jo je bilo kar nekaj –, ki smo jo slišali. Zdi se mi, da je bil gospod Ulmer najbolj glasen. Dejal je, na primer, da je cela stvar preveč birokratska. No, pa ni posebej birokratska. V resnici je zelo lahka in zelo prožna. V resnici je bila oblikovana tako, da bo lahko najmanjši lokalni organ oblasti ali tudi najmanjše mesto ali regija s temi zadevami opravil na precej lahek način. Obstajajo tudi izjeme na področjih, kjer so te upravičene. Rekel je še nekaj drugega, in sicer, da to, kar počnemo, ne bo imelo nobenega vpliva. Gospe in gospodje, javni organi oblasti v Evropi vsako leto kupijo sto tisoč osebnih avtomobilov. Sto tisoč, kar v desetih letih nanese milijon. Ne morete reči, da ne bo imelo nobenega vpliva, če pripomoremo k bolj zelenemu kupovanju. Seveda bo imelo nekaj vpliva. Številka pri tovornjakih je 35 000 letno in pri avtobusih 17 000 letno. Sedemnajst tisoč je v resnici tretjina vseh avtobusov, kupljenih v enem letu v Evropi. Seveda bo imelo to, kar počnemo, velik vpliv. Gospod Ulmer pa je dejal tudi nekaj, s čimer se bolj strinjam. In sicer, da bo njegov odnos imel komaj kaj vpliva na izid jutrišnjega glasovanja. Menim, da ima na srečo glede tega kar prav.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v sredo, 22. oktobra.

Pisne izjave (člen 142)

Ivo Belet (PPE-DE), *v pisni obliki. – (NL)* Gospod predsednik, komisar, če želimo sprejeti verodostojno podnebno politiko – in v zvezi s tem se soočamo z odločilnimi tedni –, mora vlada najprej dati dober zgled.

Zato je to dobra direktiva in dobro bi bilo, da bi jo uvedli čim prej. Nihče ne preprečuje nacionalnim vladam, da je ne bi izvedli v roku enega leta. To je povsem mogoče.

Medtem ko oznaka na evropski ravni za zdaj še ni zelo verjetna, nam nič ne preprečuje, da ne bi dajali pobud na nacionalni ravni, ki bodo osveščale in ki bodo pozitivno vplivale na javno mnenje.

To je navsezadnje glavni namen, namreč prepričati potrošnike, vse nas, da so okolju prijazni avtomobili na razpolago in da ne stanejo nujno več kot avtomobili, ki onesnažujejo.

Zato je pomembno, da obstaja največja možna odkritost glede nakupa teh novih vozil, da bi lahko vsak, zlasti na lokalni ravni, sam preveril zadevo in primerjal.

Tudi sami lahko damo pravi zgled, če se na primer odločimo proti potovanju v Strasbourg ali Bruselj z našimi vozili na štirikolesni pogon in namesto tega uporabimo okolju prijazno vozilo, tako, ki izpusti manj prahu in saj ter manj CO₃, ne da bi bilo udobje pri vožnji kakor koli zmanjšano.

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), *v* pisni obliki. – (*PL*) Gospod predsednik, vse pobude, sprejete za izpolnjevanje meril v zvezi s podnebnimi spremembami, ki jih je Svet oblikoval marca 2007 in ki so bila ponovljena v sklepih trenutnega predsedstva, bodo seveda okrepile položaj EU kot svetovne voditeljice v boju proti podnebnim spremembam.

V skladu s tem je tudi to poročilo postalo del smeri naše tekoče razprave, s tem, ko poskuša najti učinkovit način za zmanjšanje škodljivih emisij CO₂.

Videti je, da bo spodbuda, ki jo bodo javni organi dali proizvajalcem avtomobilov, korak v pravi smeri. Vseeno pa ne smemo pozabiti, da moramo vzdrževati ravnotežje med spodbujanjem inovativnosti v gospodarstvu EU in ohranjanjem odprte konkurence med podjetji v Evropi. Upajmo, da bo avtomobilska

industrija to vzela kot spodbudo za intenziviranje raziskav, ki bodo vodile do hitrejšega uvajanja novih, okolju prijaznih in energetsko varčnih tehnologij.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), *v pisni obliki.* – Podnebne spremembe in osiromašenje naravnih virov so pomembna vprašanja v našem današnjem svetu. Ta pobuda je odličen začetek prispevanja k čiščenju našega okolja in k ustvarjanju bolj trajnostne Evrope v prihodnosti. Ta zakonodaja je ključna, če naj bi EU dosegla svoje cilje znižanja emisij toplogrednih plinov za 20 % do leta 2020, povečanja energetske učinkovitosti za 20 % in uporabe vsaj 20 % obnovljivih virov energije v celotni porabi.

Poleg tega so čisti in energetsko učinkoviti avtomobili običajno dražji. Če bo povpraševanje po zelenih vozili naraslo, bi to lahko povzročilo padec cen, tako da bodo zeleni avtomobili konkurenčni in bolj dostopni za potrošnike. Pomembno je, da spodbujamo vse Evropejce, naj prevzamejo svojo vlogo pri varovanju okolja.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), v pisni obliki. – Pozdravljam priporočila v kompromisnem paketu.

Prav je izzvati lokalne oblasti in druge javne organe, naj vodijo pri trajnostnem, čistem prometu. Javna naročila bi morala temeljiti na trajnostnosti.

Zlati v naših mestih bo izbira učinkovitega, zelenega prometa koristila zdravju državljanov, našemu okolju in našemu podnebju ter lahko deluje kot tržno katalizator za možnost izbire čistega prometa. Odgovorni za javna naročila bi morali upoštevati te dolgoročne koristi.

Vemo, da je promet eno od področij, na katerem je treba zmanjšati emisije ${\rm CO_2}$, in upam, da bo lahko ta spremenjena direktiva čimprej odobrena, da bo lahko izvedena do leta 2010 kot podpora okoljsko osveščenim lokalnim oblastem in drugim javnim organom.

(*GA*) Menim, da ima odbor prav, da izziva lokalne oblasti. Vsi vemo, da je promet področje, na katerem je treba zmanjšati emisije CO₂. Ta direktiva bo podprla lokalne oblasti in druge javne organe, ki cenijo okolje. Javna naročila bi morala temeljiti na trajnostnosti in ne bi smeli upoštevati samo cene, temveč tudi vse druge stroške, kot je zdravje, okolje in emisije ogljika.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *v pisni obliki.* – (RO) Dajanje čistih in energetsko učinkovitih vozil na trg bo pomembno prispevalo k varovanju okolja, izboljšanju kakovosti zraka in povečanju energetske učinkovitosti načinov prevoza z zmanjšanjem onesnažujočih emisij. Cilji direktive o kakovosti zraka in tisti iz zelene knjige o mobilnosti v mestih se bodo s spodbujanjem okolju prijaznega javnega prometa izpolnjevali učinkoviteje. Hkrati japonska avtomobilska industrija, ki se zelo osredotoča na izdelavo čistih avtomobilov, ogroža trg Evropske unije, ki mora več vlagati v tehnološki razvoj vozil, ki izpuščajo manj ogljikovega dioksida, in v spodbujanje alternativnih goriv.

Da bi proizvajalce avtomobilov spodbudili k stalnemu povečevanju števila okolju prijaznih avtomobilov, ki jih izdelujejo, je treba pri javnih naročilih upoštevati stroške v celotni življenjski dobi vozil in njihov vpliv na okolje in zdravje ljudi. Te zahteve pa ne bodo izkrivljale konkurence med javnim in zasebnim sektorjem, saj bodo za tega nazadnje veljali enaki okoljski predpisi in merila pri opravljanju storitev javnega prevoza.

Richard Seeber (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*DE*) Predlog Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane o obvezni uporabi standardov glede energetske učinkovitosti in emisij kot meril pri javnem naročanju cestnih vozil s strani lokalnih in regionalnih organov oblasti v nekaterih vidikih ne upošteva načela subsidiarnosti in pomeni predvsem nevzdržen dodaten birokratski izdatek. Zagotavljanje "čistih in energetsko učinkovitih vozil za cestni promet" je na primer preveč zapleteno za vzpostaviti in izvesti, da bi lahko bilo zelo uporabno. Predloženi kompromis vendarle nekoliko poenostavlja ta birokratsko preobremenjen sistem.

Posebej dobrodošlo v zvezi s tem je dejstvo, da bodo države članice dobile več prilagodljivosti pri prenosu tega predloga. Načelo *de minimis*, po katerem pod nekim določenim pragom za vozila ne velja ta postopek javnega naročanja, bo zelo zmanjšalo breme majhnih lokalnih skupnosti. Ostaja pa vprašanje, ali bo želeni učinek na trg osebnih vozil dejansko tako velik, kot se pričakuje, ob upoštevanju, da je zadevni tržni delež pri javnem naročanju gospodarskih vozil samo 6 %.

18. Vpliv varnostnih ukrepov v letalstvu ter naprav za skeniranje telesa na človekove pravice, zasebnost, varstvo podatkov in osebno dostojanstvo (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je razprava o ustnem vprašanju Komisiji o vplivu varnostnih ukrepov v letalstvu ter naprav za skeniranje telesa na človekove pravice, zasebnost, varstvo podatkov in osebno

dostojanstvo, ki sta ga v imenu Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve postavila Philip Bradbourn in Marco Cappato (O-0107/2008 – B6-0478/2008).

Philip Bradbourn, *avtor*. – Gospod predsednik, pozornost Parlamenta bi rad usmeril na nedavno napoved Komisije o začetku uporabe tehnologije za slikanje celega telesa na evropskih letališčih do leta 2010.

Rad bi, da Komisija zdaj pojasni in upraviči številne zadeve, o katerih so bila sprožena vprašanja v Odboru za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve. Najpomembnejše vprašanje je, zakaj se ta korak jemlje zgolj kot tehnično spremembo obstoječega predpisa o varnosti v letalskem prometu in zakaj se tako skuša zaobiti parlamentarni nadzor nad temeljnimi vprašanji zasebnosti in osebnega dostojanstva.

Ta tehnologija lahko – in poudarjam lahko – prisili letalske potnike, da prestanejo nekaj, kar imajo lahko za ponižujoče, in to gotovo ni majhen tehničen korak.

Če naj to upravičimo našim državljanom, moramo najprej vedeti, zakaj je sploh potrebno. Se podajamo na pot uporabe več tehnologije samo zato, ker je ta tehnologija na razpolago, in pa v kakšni meri se bo ta tehnologija uporabljala? Razumem, da bi lahko to v nekaterih primerih to bil sekundarni ukrep, če posameznik noče, da bi ga varnostnik osebno preiskal. Toda kot primarni ukrep pri pregledovanju je to zelo resna kršitev naših osnovnih pravic do zasebnosti in *je* vsiljiv.

Že pri pravilih glede tekočin smo videli, da nastaja precedens, da dodatni varnostni ukrepi postanejo na letališčih standardni. Kakor koli neprijetna že so ta pravila glede tekočin za potnike, pa gotovo ne gre za poseganje v zasebnost.

Druge pomembne skrbi se nanašajo na shranjevanje podatkov. Če prav razumem, shranjevanje podatkov ni prvotni namen, toda to ne pomeni, da to ni mogoče. Ali bi lahko torej Komisija orisala, kakšni dogodki bi lahko pripeljali do shranjevanja teh podatkov, kako bi bili zaščiteni in ali (in kako) bi lahko danes uredili tako, da se ta možnost ne bi uporabljala, da bi jo lahko v celoti izključili in s tem zelo zmanjšali številne skrbi potnikov, ki spoštujejo zakone?

Rad bi tudi videl, da bi bilo opravljeno ustrezno posvetovanje s skupinami uporabnikov. Na nekaterih letališčih – vključno z londonskim letališčem v Heathrow moji državi – so res že opravili preskuse teh naprav, toda do zdaj, kakor razumem, strokovnjaki ali zadevni parlamentarni odbori še niso pregledali rezultatov tega postopka.

Nazadnje bi pozval Komisijo, naj ne gre v smeri siljenja posameznikov, naj se podredijo potencialno ponižujočemu postopku, ne da bi prej razumela upravičenih skrbi nedolžnih potnikov.

Seveda moramo biti resni glede varnosti, toda ta oblika vsesplošnega pristopa k tehnologiji lahko legitimne varnostne vidike spremeni v nesprejemljiv peepshow za varnostno industrijo.

Antonio Tajani, podpredsednik Komisije. – (IT) Gospod predsednik, rad bi se zahvalil Parlamentu, da je dal na dnevni red to vprašanje za ustni odgovor, saj mi omogoča pojasniti dogodek in vprašanje, ki se mi zdita pomembna. Kar zadeva pravice potnikov – njihovo pravico do varnosti in zaščite ter tudi njihovo pravico, da jim ni treba prenašati včasih zelo dolgih vrst – in nadzorni sistem, ki se je zdel zastarel in ne vedno zelo učinkovit – vse to smo kritizirali in ko sem bil sam poslanec Evropskega parlamenta, sem to počel tudi sam. Namesto tega se moramo zavzemati za nadzorni sistem, ki bo potnikom omogočim čim lažje in udobnejše potovanje. Tako smo pred nekaj tedni objavili tudi, kateri predmeti smejo biti v ročni prtljagi in kateri ne.

Namen ukrepanja Komisije in Generalnega direktorata za energetiko in promet je delovanje v smeri, ki je koristna za državljane: vedno ščititi pravice državljanov v kakršnih koli okoliščinah je zaveza, ki sem jo prevzel pred tem Parlamentom in ki jo nameravam še naprej izpolnjevati.

Cilj predloga – to želim reči zelo jasno in zato sem vesel, da se lahko danes o tem pogovarjamo – ni odločitev Komisije, da se z letom 2010 dodajo naprave za skeniranje telesa. Očitno je prišlo do nesporazuma. Komisija je Parlamentu zastavila vprašanje: ali meni, da bi bilo koristno razpravljati o uporabi naprav za skeniranje telesa na letališčih kot neobvezen sistem za pregledovanje? To je namen predloga in to je navedeno v členu 4(2) uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih na področju varovanja civilnega letalstva. Ukrep, ki ga zdaj obravnava Evropski parlament po komitološkem postopku s pregledom, je omejen na omogočanje možnosti uporabe naprav za skeniranje telesa kot sredstva za zagotavljanje varnosti v letalstvu.

Kar zadeva časovni razpored – samo če je Parlament za in samo če se bomo prepričali, da so te naprave koristne in ne škodljive, zlasti za zdravje državljanov, bomo lahko ocenili, ali naj začnemo pripravljati odločbo, ki bo določala, pod katerimi pogoji se lahko te tehnologije uporabljajo.

Kar zadeva postopek – v skladu s komitološkim postopkom s pregledom sem 4. septembra obvestil predsednika zadevnega parlamentarnega odbora, in sicer Odbora za promet in turizem. Gospod Costa mi je pisno odgovoril 26. septembra in zahteval nadaljnje informacije, zlasti glede uporabe naprav za skeniranje telesa, in sicer kako namerava Komisija uporabljati naprave za skeniranje telesa, če bo dano pozitivno mnenje.

V svojem pismu z dne 7. oktobra, v katerem sem odgovoril gospodu Costi, sem poudaril več stvari. Prva je bila ta, da gre pri obravnavanem ukrepu morda za to, da preučimo možnost uporabe naprav za skeniranje telesa kot dopolnilne možnosti pregledovanja potnikov in ne kot obvezne zahteve. Skratka, potniki bi lahko izbirali, ali jih pregledajo z napravo za skeniranje telesa, če se bodo te naprave štele za primerne, ali pa gredo na osebni pregled, kot je to zdaj.

Dejal sem, da bo treba nekatere vidike, zlasti vpliv na zdravje potnikov in zlasti njihovo zasebnost, analizirati bolj podrobno, preden bo sprejet kakršen koli predpis glede naprav za skeniranje telesa. Poleg tega bi bil udeležen urad Evropskega nadzornika za varstvo podatkov – še vedno govorim o tem, kaj sem napisal v pismo, poslano 7. oktobra gospodu Costi. Med drugim je bil nadzornik že povabljen, skupaj z nacionalnimi strokovnjaki, področnimi strokovnjaki in poslanci Evropskega parlamenta iz Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve in Odbora za promet in turizem, naj se udeleži delavnice, ki bo potekala 6. novembra, da bi zagotovili preglednost, in to seveda pred kakršno koli odločitvijo. Na tem sestanku, ki se lahko tudi ponovi, naj bi ugotovili, ali obstaja tveganje za zdravje, kar me najbolj skrbi. Vedeti moramo, ali te naprave za skeniranje telesa škodujejo zdravju tistih, ki se svobodno odločijo, da gredo skozi njih. Nato bomo resno ovrednotili njihovo učinkovitost, kar seveda pomeni, da bomo poslušali vse v zvezi s pravicam državljanov do zasebnosti. Takrat bomo, ponavljam, poslušali Evropskega nadzornika za varstvo podatkov in nameravam slišati tudi mnenje Agencije Evropske unije za temeljne pravice.

Kako bi jih lahko uporabili, če bi se Parlament odločil dati zeleno luč preučitvi zamisli o napravah za skeniranje telesa? Po mojem mnenju bi jih uporabljali samo kot neobvezno orodje in seveda bi morala vedno biti na voljo druga možnost v vseh okoliščinah, zato bi vedno morala na letališčih obstajati taka druga možnost. Tako to ne bi bila edina možnost, temveč samo ena od možnosti.

Druga stvar je ta, da slik ne bi shranjevali, temveč takoj zbrisali; se pravi, obstajati bi moral tehnični mehanizem, ki bi preprečil, da bi se slika osebe, ki bi se odločila, da gre skozi napravo za skeniranje telesa, shranila. Takoj bi bila izbrisana in absolutno ne bi bila shranjena – shranjevanje bi bilo onemogočeno.

Drugo vprašanje se nanaša na zdravje, za katerega menim, da je prednostno: na delavnici, ki bo 6. novembra, bomo vprašali vse odgovorne za varnost zračnega prometa, naj nam posredujejo novice iz različnih držav EU glede morebitnih poročil o škodi, ki jo lahko naprave za skeniranje telesa povzročijo zdravju ljudi: to pomeni študije univerz, raziskave raznih ministrstev za zdravje ali podobnih organov ali statistične podatke iz držav, ki že uporabljajo naprave za skeniranje telesa, od Združenega kraljestva naprej, da bi ugotovili, če taka nevarnost obstaja.

Glede na to nisem sprejel še nobene odločitve in na tej točki tudi ne nameravam siliti k odločitvi. Parlament zgolj seznanjam s problemom, da o njem razmisli. Ali želimo preučiti to alternativno, neobvezno obliko izvajanja pregledovanja na letališčih ali ne? To je vprašanje. Če želimo ta predlog preučiti, moramo preveriti, ali je izvedljiv ali z drugimi besedami, ali je možen, predvsem z vidika zdravja, in nato bomo morali pogledati še druga merila, od spoštovanja osebnih pravic naprej.

Poleg tega bo pri regulativnem predpisu, ki bo lahko rezultat tega, bistveno določiti, da bodo morali biti upravljavci daleč stran in da ne bodo mogli videti neposredno, temveč bodo morali biti na posebnem, zaprtem mestu. Z drugimi besedami, treba je na vse mogoče načine zagotoviti, da to ne postane vsiljivo orodje, saj bi to moralo biti zgolj orodje, s katerim bi državljanom stvari olajšali in jim dali večja zagotovila. Res je tudi, da se po podatkih, ki so nam na razpolago, na letališčih, na katerih sistem z napravami za skeniranje telesa obstaja, večina ljudi odloči, da gre raje skozi napravo za skeniranje telesa, kot da bi se podredili drugi možnosti pregleda.

To so nekatere od zadev, o katerih je treba razmisliti. Seveda imamo možnost zakonskega urejevanja, če se Parlament odloči za preučitev zamisli o napravah za skeniranje telesa. Obstaja tudi možnost nadaljnjega pregleda s strani Parlamenta. Kot sem že dejal, nameravam vključiti Parlament, delno zaradi mojih dolgoletnih izkušenj iz te dvorane. Zato sem bil zelo pripravljen in zelo zadovoljen, da sem lahko danes prišel v to

dvorano na razpravo o vprašanju naprav za skeniranje telesa. Moj namen je vključiti Parlament, da bomo do odločitve prišli skupaj.

Ali želimo imeti predpis Skupnosti, če bodo naprave za skeniranje telesa uspešne v vseh fazah njihovega preučevanja, ali pa želimo uporabo tega orodja prepustiti posameznim državam članicam? Če bo sprejeta odločitev, da se preuči možnost uporabe naprav za skeniranje telesa, in če bo ugotovljeno, da je ta možnost izvedljiva, bi bilo po mojem mnenju bolj pravično in boljše za evropske državljane, da bi imeli zakonodajo Skupnosti. Menim, da bi s tem dobili boljša zagotovila vsi državljani, ki se prostovoljno odločijo za varnostni pregled z uporabo sistema za skeniranje telesa kot alternativno drugemu sistemu, ki bi ostal na razpolago na vseh letališčih, in sicer osebnemu pregledu.

Seveda se zavedam, da je kakršen koli pregled vdor v zasebnost. Zame osebno je morda osebni pregled bolj vsiljiv kot pregled z napravo za telesno skeniranje. Vsak se lahko sam svobodno odloči. Ne živimo v popolnem svetu. Žal se moramo soočati s številnimi neprijetnimi situacijami; žal se moramo ukvarjati s problemom terorizma, moramo se ukvarjati s problemom kriminala, moramo se ukvarjati s problemom trgovanja s prepovedanimi drogami, moramo se ukvarjati s problemom mafije in camorre, vse to v državi, ki jo najbolj poznam, in zato so pregledi žal potrebni. Zavedamo se nekaterih posledic tega, vključno s tistimi za posameznike, in zagotoviti moramo, da bodo posledice za posameznike čim manjše z zagotovitvijo, da ne bo nobenega shranjevanja, nobenega beleženja in nobenega kršenja zasebnosti ali temeljnih človekovih pravic.

Zato menim, da je prav, da o tem razpravljamo. Seveda se uklanjam željam Parlamenta, potem ko sem se trudil razložili, zakaj sem Parlament opozoril na to možnost. Upam, da je mogoče pri njenem obravnavanju in razpravljanju o njej imeti v mislih zgolj interese državljanov.

Luis de Grandes Pascual, *v imenu skupine PPE-DE.* – (*ES*) Gospod predsednik, gospod podpredsednik Komisije in komisar za promet, dobro se zavedamo vaših prizadevanj, da bi prek gospoda Coste obvestili Odbor za promet in turizem, ter vsebine te izmenjave pisem. Zdaj se vam moram toplo zahvaliti za informacije, ki ste jih dali temu Parlamentu v celoti.

Vseeno pa moram pograjati dejstvo, da je ta resolucija predstavljena zdaj, rok pa se izteče ob 10h zjutraj. To ni prav. Z drugimi besedami in povsem iskreno povem, da to ni ne eno ne drugo. Reči moram tudi, da je kljub soglasju komitološki postopek, tudi če je pregledan, popolnoma neprimeren za tako občutljivo vprašanje, kot je vprašanje naprav za skeniranje telesa.

Menim, da moramo oceniti vpliv na temeljne pravice. Vnaprej moramo oceniti tudi vpliv na zdravje. Uporabiti moramo načelo sorazmernosti med tem, kar je predlagano in koristjo, ki jo bo to prineslo.

Ta Parlament je razočaran nad vprašanjem tekočin, in to pravi nekdo, ki je španskim poslancem svetoval, naj ne glasujejo za zavrnitev, ker se nam je zdelo, da bi glede na boj proti terorizmu popuščanje glede koristnosti ukrepa pomenilo, da smo šli predaleč. Res je, da smo izglasovali zaupnico, in tudi kar pravite v pismu je res, in sicer da tudi novi pregledi glede tekočin, ki jih preskušajo, ne bodo mogli popolnoma ustaviti vse možnih eksplozivnih tekočin.

Vseeno se mi zdi namen – čeprav na prostovoljni osnovi – glede naprav za skeniranje telesa skrajno neprimeren.

Res je, da je lahko to prostovoljno in da se lahko uporabi kot dodatno orodje – kot se že dogaja – pri sumu prometa s prepovedanimi drogami, ko je nekaj skrito v telesu, toda ne kot nadomestilo za povsem razumen pregled, ki je lahko zelo koristen in je sprejemljiv za vsakogar.

Kakor koli že, gospod podpredsednik, to je treba dati v preučitev Parlamentu in Odboru za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve. Temeljne pravice in osebno dostojanstvo je treba ohraniti. Podprli bomo kakršne koli ukrepe za boj proti terorizmu, toda ne morejo biti predstavljeni na kakršen koli način. Mislim, da bi morali biti zelo previdni in taktični pri tem, kako napovedujete take ukrepe.

Claudio Fava, *v imenu skupine PSE.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, tudi jaz bi se rad zahvalil podpredsedniku, gospodu Tajaniju, za nekatera pojasnila in rad bi takoj odgovoril na njegovo prošnjo. Ta Parlament sprašuje, ali želimo ta predlog preučiti skupaj: odgovor je pritrdilen. Vprašanje za ustni odgovor izhaja iz te naše zahteve. Radi bi ga preučili, pri čemer bi morali imeti na razpolago vse potrebne informacije, da bi razumeli, kot se pravilno sprašujete, ali je to orodje potrebno in predvsem ali je varno in spoštuje zasebnost državljanov, ki je naša prioriteta.

Pozdravljamo pismo, ki ste ga poslali gospodu Deprezu, predsedniku Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, v katerem prevzemate zavezo, ki bi jo mi radi razumeli kot uradno zavezo. In sicer zavezo, da se boste posvetovali z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov. Naša skupine še nima uradnega stališča glede naprav za skeniranje telesa: dobiti moramo več informacij in zadevo preučiti temeljiteje. Kar zadeva zdravje, bi radi razumeli, kaj je dejansko prekomerna izpostavljenost, zlasti za pogoste uporabnike letal, in pri tem moramo biti prepričani, da so informacije zanesljive, saj smo bili veliko let prisiljeni iti na letalo brez tekočin, zdaj pa odkrivamo, da je bil to verjetno pretiran ukrep in da so bili podatki in ocene verjetno neutemeljeni. Potrebujemo oceno načela sorazmernosti in polno udeležbo Evropskega parlamenta.

Ne verjamemo, da bi lahko te ukrepe šteli zgolj kot tehnične: ti ukrepi imajo neposreden vpliv na človekove pravice in zasebnost. Zapleteno je združiti varnost, zasebnost in varovanje zdravja potnikov, toda to je odgovornost, ki jo ta Parlament potrjuje in ki vam jo poverja. Upamo, da bomo dobili te informacije in da nam jih bosta z evropskim nadzornikom za varstvo podatkov dala. Potrebujemo nekaj več informacij, da bomo lahko sprejeli verodostojno odločitev o tem, kako koristne so te naprave za skeniranje telesa.

Marco Cappato, *v imenu skupine ALDE.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospod Tajani, gospe in gospodje, zdi se mi, da je to predvsem postopkovni problem in ne problem glede vsebine tega vprašanja, o kateri očitno ni težko najti soglasja. Z drugimi besedami, glede vsebine je jasno, da je treba kakršno koli varnostno orodje preučiti glede varnosti in zasebnosti ljudi ter učinkovitosti samega ukrepa, razmerja med stroški in koristmi – koliko te naprave stanejo, saj je to tudi težava – in verjamem, da bo to postal najobčutljivejši vidik.

Pravzaprav se takim tehnologijam organizirane teroristične skupine običajno z lahkoto izognejo, imajo pa vpliv na državljane. To velja za prstne odtise, za hranjenje podatkov o telefonskih klicih in za prisluškovanje telefonom – dobro organizirane skupine se teh pregledov ne bojijo, po drugi strani pa to postane množično pregledovanje na desetine milijonov posameznikov. Zato menim, da se strinjamo, da lahko tako orodje dobi zeleno luč Evropske unije samo po natančni analizi vseh teh vidikov in samo če taka analiza privede do pozitivnega mnenja o vseh teh vidikih.

Kar zadeva postopek, smo prejeli dokument, ki ima v delu A priloge k dokumentu 1258 naslov "Methods of screening allowed" (Dovoljene metode pregledovanja); morda nas je ta naslov spodbudil k dviganju preplaha, morda pretiranega, v zvezi s postopkom, zaradi pomena besede "allowed" (dovoljen). Kar zahtevamo je to, da so lahko dovoljene šele po tehnični oceni in da se torej sprejme popolnoma politična odločitev. To je sporočilo jutrišnje resolucije.

Takrat boste v skladu s politično zavezo, ki ste jo prevzeli, na vrsti, da poiščete tehnično pot za dosego tega cilja, in Parlament bo vaš pošten partner.

Eva Lichtenberger, *v imenu skupine Verts/ALE.* – (*DE*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, v Odboru za promet in turizem smo razpravljali o možnosti preučitve teh naprav, potem pa smo prejeli prve fotografije, ki prikazujejo, kakšne so dejansko te slike. Nato je postalo jasno, da bi moral predlog propasti zaradi tehničnega razloga. Kot pravim, zdaj ne bi rada govorila o podrobnostih te zadeve, toda ni bilo še nobene ocene učinka, kot je bil na primer v primeru vzvratnih ogledal za tovornjake, ko je bil skoraj vsak izvajalec v Evropi vprašan, ali se strinja z drugačno vrsto vzvratnega ogledala. Glede take zadeve, ki je tako pomembna, pa ni bilo rečenega ničesar. Ni bilo smatrano za potrebno.

Slike, ki smo jih videli, so podobne rahlo zamegljenim črnobelim fotografijam golih teles. To je povsem očitno. Gotovo ne gre za pretirano sramežljivost, če vam danes rečem, da imam glede tega vidika zadržke, saj je slika golega telesa zelo osebna zadeva, in rada bi, da imajo ljudje priložnost, da se odločijo, ali naj jih drugi vidijo nage ali ne. Pravijo nam, da je vse seveda na prostovoljni osnovi. Da, to ni prvič, da nam tako pravijo. Kdor koli bi zavrnil, da se podvrže sistemu, bi bil že takoj sumljiv. Naslednji korak bo obvezna uvedba. Za še naslednji korak pa me je groza pomisliti, kaj bi lahko bil.

Menim, da je to resnično pristop, za katerega ne smemo dovoliti, da bi prevladal tak, kot je. Čez nekaj let bo obvezen, saj ljudje, ki se ukvarjajo z varnostjo, vedno najdejo razloge za take ureditve. Poleg tega bo naslednji korak za tem gotovo hramba podatkov, čeprav se ta za zdaj še vedno zavrača. Vemo pa, da kar koli ljudje, ki se ukvarjajo z varovanjem, lahko tehnično storijo, bodo sčasoma počeli.

Komisar, Evropska unija na ta način uspeva samo postajati še bolj nepriljubljena in po priljubljenosti drsi še globlje navzdol. To je zato, ker bodo države članice krivile EU in ne bodo prevzele odgovornosti za uvedbo tega sistema.

Giusto Catania, *v imenu skupine GUE/NGL*. – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, tudi jaz bi se rad zahvalil gospodu Tajaniju in dal nekaj pripomb. Prva je ta, da so v zadnjih letih letališča postala mesto, kjer pride obsedenost z "varnostjo" najbolj do izraza. Skupna rdeča nit povezuje ta predlog in predlog o PNR, in sicer nekritično obravnavanje podatkov o letalskih potnikih, ter predpis o tekočinah, ki je bil sprejet po domnevnem napadu pred dvema letoma, nato pa so odkrili, potem ko je bil predpis že v veljavi, da so bili vsi tisti, ki so bili osumljeni terorizma, oproščeni.

Naprava za skeniranje telesa je najnovejši dosežek v tem sodobnem trpinčenju, kot mu pravi Stefano Rodotà. Manija pridobivanja vedno već informacij, ki bi lahko bile koristne v boju proti terorizmu, spodbuja avtoritarno razlago pravne države. Gre za očitno nespoštovanje zasebnosti, človekovih pravic in osebnega dostojanstva. Nova zahteva po popolnem nadzoru posnema aparat družbenega nadzora. V družbi se razvija nadzorni mehanizem "zapora z množičnim nadzorom", tako da se vsi državljani postopoma spreminjajo v osumljence, ki jih je treba spremljati.

Nastanek teh instrumentov je potrditev Foucaultovih teorij, naprava za skeniranje telesa pa je videti kot stran iz knjige *Nadzorovanje* in *kaznovanje*. Ni naključje, da je glavno jedro te strategije telo: Foucault pravi, da lahko iz politične tehnologije telesa razberemo skupno zgodovino odnosov moči. Skratka, zaradi teh razlogov in v tem kontekstu je avtoritarna narava naprav za skeniranje telesa očitna in zaradi teh političnih in filozofskih razlogov po mojem mnenju ni sprejemljivo naših teles podrejati temu orodju, ki je še eno tiransko izkazovanje tehnološke moči.

Saïd El Khadraoui (PSE). - (*NL*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, smo za evropski pristop. Naj o tem ne bo dvoma. Jasno pa bi moralo biti tudi, da bi moral Evropski parlament ob prenosu pooblastil za odločanje z držav članic na Evropo imeti tudi veliko večja pooblastila za sprejemanje odločitev in izvajanje inšpekcijskega nadzora na zadevnem področju. V bistvu smo se o tem tudi dogovorili pred nekaj meseci, ko je bil predpis spremenjen.

Danes imamo pred sabo niz ukrepov, ki jih moramo preučiti. Pri tem obstajata dva pomembna vidika. Najprej je tu odprava prepovedi tekočin do aprila 2010, kar je zelo pozitivno, čeprav bi radi videli, da se to izvede še prej.

Drugi je vključitev zloglasnih naprav za skeniranje telesa na seznam možnih načinov pregledovanja. V zvezi s tem ste omenili, da na številnih letališčih že izvajajo projekte preskušanja, tudi na Heathrowu in Schipholu, in da so potrebni evropski dogovori.

Kot razumem, zadevne države članice ne morejo nadaljevati s svojimi projekti preskušanja, če zadeve zakonsko ne uredimo na evropski ravni. Sklepanje je torej postavljeno na glavo. Mislim, da bi morali kot Evropski parlament priti temu do dna in da potrebujemo podroben odgovor na številna vprašanja, ki so bila sprožena tu in drugje, preden stvar odobrimo.

V določeni meri ste že odgovorili, nad čemer sem navdušen, toda mislim, da bi morali biti bolj sistematični glede zasebnosti, ki je bila že omenjena, in glede vpliva. Kakšne so koristi novega sistema v primerjavi z obstoječimi načini pregledovanja? Od vas pričakujemo strukturiran odgovor na to vprašanje in druga vprašanja, in če bodo odgovori zadovoljivi, bomo kasneje lahko dejansko dali zeleno luč.

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – (*ES*) Gospod predsednik, komisar, nocoj nismo tu, da bi govorili o tehničnih ukrepih v zvezi s prometom in tudi ne o te, ali je ena naprava bolj učinkovita ali cenejša kot druga pri varnostnih pregledih.

To razpravo smo začeli, ker gre za vprašanje temeljnih pravic, pravice do zasebnosti in možnosti, da bi neodgovorna, birokratska in nenadzorovana namestitev naprave lahko pomenila hud napad na pravice potnikov.

Zato zahtevamo, da se o tej zadevi ne sprejme nobena odločitev, ne da bi prej preučili njen vpliv, ne da bi se posvetovali z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ne da bi vzpostavili pravni okvir, ki bo določal, komu je dovoljeno, da nas vidi povsem gole, in v kakšnih okoliščinah, in ne da bi bilo potrjeno, kako je mogoče dejansko v praski zagotoviti, da bo na vseh letališčih njena uporaba prosta in prostovoljna in ne vsiljena s strani tamkaj prisotnih uradnih oseb. Prosim, povejte nam, kdo bo hranil take zasebne slike naših teles.

Osebno sem sodeloval pri oblikovanju španskega zakona o nadzornih kamerah na javnih mestih. V Španiji smo o tem sprejeli zakon. Zagovarjal sem uporabo sistema, toda pod pogojem polnih zagotovil. Ta zagotovila

v tem primeru niso bila dana in, dokler jih ni, komisar, je sprejemanje tega predloga prek komitologije preprosto zloraba moči.

Willy Meyer Pleite (GUE/NGL). – (ES) Gospod predsednik, komisar, v Španiji rečemo "llueve sobre mojado", kar pomeni "nesreča nikoli ne pride sama". Do pred nedavnim je bil del uredbe o varnosti skrivnost. Zaradi te skrivnostnosti, pomanjkanja preglednosti so naši državljani, ki niso vedeli, kaj naj pričakujejo, dobili hude predsodke. Zdaj stvar še poslabšujemo s popolnoma neprimernim postopkom, saj se ne upoštevajo mnenja tega Parlamenta. Toda ne gre samo za vključevanje tega Parlamenta na plenarnem zasedanju, temveč tudi za odpiranje javne razprave z našimi državljani enkrat za vselej, da lahko izrazijo svoje mnenje. Dejansko smo dosegli mejo, za katero lahko na pravico do zasebnosti, varstvo podatkov in osebno dostojanstvo pade senca dvoma.

Zaradi tega ta Parlament zahteva, da prevzamemo vodilno vlogo kot predstavniki naših državljanov in da enkrat za vselej opravimo to razpravo, ker je treba rešiti vsa vprašanja okoli te meje, ki se je ne sme prestopiti, z drugimi besedami vprašanja zasebnosti, varstva podatkov in osebnega dostojanstva.

Sprašujemo se o učinkovitosti, potrebnosti in sorazmernosti tega ukrepa. Zaradi tega menimo, da je o njem treba formalno razpravljati na plenarnem zasedanju tega Parlamenta – in ne prek komitološkega postopka – in treba je seveda odpreti javno razpravo z ljudmi v Evropi, ki so navsezadnje tisti, ki bodo podvrženi vsem pregledom – kot se že dogaja – na vseh letališčih v Evropski uniji.

Javier Moreno Sánchez (PSE). – (ES) Gospod predsednik, uporaba naprav za skeniranje telesa je občutljivo vprašanje, ki neposredno vpliva na varnost in zasebnost državljanov.

Naši državljani zahtevajo preglednost glede tako občutljivega vprašanja, sami pa zahtevamo preglednost od Komisije.

To ni zgolj tehnično vprašanje, ki ga je mogoče rešiti s komitološkim postopkom. Če vzamemo tak pristop, ne bo legitimnosti in demokratičnega nadzora. Ljudje morajo biti celovito obveščeni o ukrepih, ki nanje neposredno vplivajo. Ne smemo dovoliti ponovnega pomanjkanja preglednosti, ki pesti zadnje ukrepe glede varnosti na letališčih.

Seveda v tem Parlamentu zagovarjamo ukrepe, ki zagotavljajo večjo varnost na poti in ki skrajšujejo pregledovanje na letališčih. Vendar predvsem zagovarjamo zagotovitev zaščite našega zdravja in zasebnosti.

Želimo tehnologijo, ki bo spoštovala zdravje in zasebnost ter ne bo povzročala več problemov, kot jih poskuša preprečiti.

Zaradi tega je treba, kot je bilo že rečeno, opraviti predhodne medicinske in znanstvene študije o neposrednih posledicah milimetrskih valov na zdravje potnikov, zlasti v primeru najranljivejših, kot so nosečnice, otroci, bolni, starejši in invalidi.

Kaj Komisija predlaga glede pridobivanja in obdelave teh slik za zagotovitev zaupnosti in zasebnosti? Kot ste dejali, je bistvenega pomena, da se te slike takoj zbrišejo in da jih ni mogoče natisniti, shraniti ali prenesti.

Gospod Tajani, bodo potniki lahko izbirali ali bodo morali zavrniti pregled z napravami za skeniranje? To seveda ni isto. Je načrtovano posebno usposabljanje za varnostno osebje, ki bo upravljalo to novo tehnologijo? Sta bila ocenjena razmerje med stroški in koristmi ter sorazmernost tehnologije, ki bi bila uporabljena kot ena od možnosti?

Komisar, gospe in gospodje, naš cilj je jasen. Poskrbeti moramo, da se ljudem posredujejo informacije in da vsi ukrepi v zvezi z letalsko varnostjo spoštujejo temeljne pravice in se na vseh letališčih uporabljajo enako.

Uporaba te nove tehnologije ne sme predstavljati še enega koraka k večji varnosti – ravnokar bom končal – na škodo temeljnih pravic. Gre za ravnotežje.

Adina-Ioana Vălean (ALDE). – Gospod predsednik, naravnost bom povedala. Zavezana sem boju proti terorizmu in zagotavljanju varnosti za vse državljane, toda ne bom razlagala svojim volivcem, kako se je 11 poslancev Evropskega parlamenta po obskurnem birokratskem postopku odločilo dovoliti skeniranje telesa na evropskih letališčih, ki jih bo prikazalo gole.

Ta celotni komitološki postopek je še en primer, kako potisniti evropske državljane v evroskepticizem. Komisija – pa tudi tisti, ki so to tehnologijo razvili – v zagovor trdi, da so naprave za skeniranje telesa namenjene kot druga možnost za osebne preiskave. Toda čim to tehnologijo dovolimo, ne bomo imeli

zagotovila, da se ne bo uporabljala za primarno pregledovanje. Vsi vemo iz naših izkušenj na letališčih, da nekatera izvajajo obvezno osebno preiskavo. Zato je vprašanje, ali naj dovolimo naprave za skeniranje telesa ali ne. Morda bi jih morali prepovedati.

Zato pozivam Komisijo, naj prekine ta postopek, ki nas je spravil v kaotični položaj. Potrebujemo široko demokratično razpravo, v kateri morata biti udeležena Parlament in Evropski nadzornik za varstvo podatkov. To je invazivna tehnologija in vprašanja, kot so zasebnost, sorazmernost in učinkovitost, je treba skrbno preučiti.

Inés Ayala Sender (PSE). – (*ES*) Gospod predsednik, kot je bilo že dokazano ob različnih priložnostih, se Odbor za promet in turizem zavzema za največjo možno varnost ob najmanjših neprijetnostih za potnike. Načeloma se torej strinjamo z zmanjšanjem teh neprijetnosti za potnike ob istočasnem vzdrževanju visoke ravni pregledovanja in varnosti.

V primeru tekočin je Parlament že predlagal alternativno možnost naprav za skeniranje, ravno zato, da bi se izognili vsem tem težavam. Res je, da bi moral tehnološki napredek ta postopek olajšati.

V sedanjem primeru naprav za skeniranje telesa bi si lahko mislili, da je pri osebnih preiskavah potrebna večja diskretnost in da bi naprava stvari morda olajšala ter da bi se lahko izognili tistim izrednim primerom, ko pregled površine telesa sam ne zadostuje.

Toda povsem se strinjam, da je treba, kot predlaga Odbor za promet, sprejeti vse možne previdnostne ukrepe, da bo potnikom in evropskim državljanom zagotovljena popolna varnost v zvezi z uporabo te tehnologije, če bo ta uporabljena, in da morajo potekajoče študije in preskusi – ki so samo študije in preskusi – dati pozitivne ugotovitve. To skeniranje ne sme na noben način škodovati zdravju, ne sme vdirati v zasebnost osebe, ljudi ne sme poniževati, pri zbranih podatkih in slikah pa je treba spoštovati varstvo podatkov.

Colm Burke (PPE-DE). - Gospod predsednik, bom zelo kratek. Imam samo dve pripombi. Mislim, da tej zadevi ne bi smeli zapreti vseh vrat. Pri štiriletni preskusni uporabi na londonskem letališču Heathrow se je na primer 98 % potnikov odločilo za skeniranje telesa namesto običajnega osebnega pregleda. To jasno pomeni zaupnico tehnologiji. Povečuje tudi varnost. Vem, da se drugi nocoj s tem niso strinjali, toda res povečuje varnost, ker lahko zazna keramično in plastično orožje, ki ga standardni detektorji za kovine ne morejo.

Druga pripomba se nanaša na ljudi, ki imajo v svojih telesih kovinske vsadke zaradi poškodbe ali invalidnosti. Stalno so poniževani, ko so na letališčih vedno izdvojeni za dodatni pregled. Predlagam sistem za opremljanje potnih listov z opombami, da ne bi bili redno poniževani na ta način. Komisijo prosim, naj preuči ta problem, ker je to danes velik problem za ljudi, ki so utrpeli telesno poškodbo in imajo vsadek. Prosim, naj se to preuči.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Izhajam iz predpostavke, da je varnost potnikov v letalski industriji bistvenega pomena. Vendar skeniranje telesa pomeni pridobitev podrobnih slik človeškega telesa. Te slike so vdor v posameznikovo zasebnost. Rada bi govorila o pogojih, pod katerimi naj bi se te slike uporabljale.

Komisar, razumemo, da slike ne bodo shranjene. Vseeno pa nas zanima, ali bodo uporabljene v skladu z vsemi pogoji, ki jih določa zakonodaja o varstvu podatkov? Kakšne ukrepe nameravate sprejeti za zagotovitev, da bo osebje, ki bo te naprave za skeniranje uporabljalo, seznanjeno z določbami zakonodaje o varstvu podatkov in da bo te določbe upoštevalo? Komisar, tudi v okoliščinah, ko bodo potniki privolili v uporabo teh naprav za skeniranje, bi rada, da dobimo zagotovilo, da bodo ustvarjene slike zbrisane. Žal bo minilo še nekaj let, preden bomo lahko spoznali učinke uporabe teh skenerjev na zdravje ljudi.

Erik Meijer (GUE/NGL). - (*NL*) Gospod predsednik, ukrep, ki se lahko zdi upravičen zaradi prometne varnosti in terorizma, je z drugih vidikov vse prej kot očiten. Poročila o napravah za skeniranje telesa so v nizozemskih medijih povzročila poplavo ogorčenja. Če je naprava za skeniranje telesa primeren instrument, potem je predstavljen na napačen način. Vsekakor ga ne moremo uporabljati, dokler ne bodo znani učinki na zdravje in zasebnost. Ravno zato, ker se ljudje čutijo ogrožene z vsemi vrstami drugih novih pojavov, moramo tu povsem upravičeno biti izredno previdni.

Predsednik. – Komisar, do potrebnih pojasnil in preiskav imate zdaj nalogo, da poskenirate to razpravo.

Antonio Tajani, *podpredsednik Komisije.* – (*IT*) Gospod predsednik, verjamem, da je bil danes dosežen pomemben cilj, in sicer sprožitev razprave o napravah za skeniranje telesa, da bi spoznali, ali je to vprašanje, ki se ga je treba lotiti, ali ne. Zdi se mi, da je razprava pokazala, da obstaja jasna volja po razpravi o tem vprašanju.

Kar zadeva metodo, delno zaradi tega, kar je bilo odločenega s sprejetjem Lizbonske pogodbe – in upam, da jo bodo sprejele vse države EU –, ugotavljam, da Parlament želi povedati svoje in si želi čutiti, da je celovit zakonodajalec. Držim se samo sedanjih pravil. Nimam pooblastil, da bi spreminjal komitologijo; to ni v moji moči. Lahko samo poročam in zagotovim, da je Parlament vedno udeležen, kjer koli se razpravlja o pomembnem vprašanju, in tudi rečem, ali je o nekem vprašanju potrebna razprava.

Delavnica, ki smo jo organizirali za 6. november in ki bo vključevala predstavnike držav članic in poslance Evropskega parlamenta, bo priložnost – ne da je edina, saj je lahko to prvi v vrsti posebnih sestankov –za oceno vseh vidikov uporabe naprav za skeniranje telesa, od zdravja ljudi, ki ga štejem za najpomembnejšega, naprej. Nato se bomo lotili vseh drugih problemov v zvezi z možno neobvezno uporabo tega instrumenta, s soglasjem Parlamenta. Nikomur nočem ničesar vsiljevati: rad bi samo ocenil možnosti.

Še enkrat pravim, da verjamem, da je prav, da to storimo s Parlamentom, z zavezo, ki sem jo prevzel – in jo zdaj, ob koncu te razprave, ponavljam –, da se bom uradno posvetoval z evropskim nadzornikom za varstvo podatkov in poslušal mnenja Agencije Evropske unije za temeljne pravice. Če bo po vseh ocenah, o katerih bom poročal Parlamentu, odločeno v prid izbiri uporabe naprav za skeniranje telesa, kar zadeva Evropsko komisijo, se, kar se mene tiče, zavezujem, da naprave za skeniranje telesa – in to lahko jamčim in to ponavljam – ne bodo nikoli postale obvezne in da morajo letališča vedno zagotavljati alternativo zanje.

Če bo obstajal evropski predpis, mora biti sprejet pod temi pogoji: in seveda, če bodo zakoni kršeni, bodo jasno posledice. Če bo sprejet predpis, če bomo imeli evropski predpis, potem se lahko s Komisijo kdo strinja ali ne, tako pač je. Zavezujem se nečemu: če potem nekdo ne verjame tistemu, kar govorim, in misli, da tega ni mogoče storiti. Drugače ne bomo storili ničesar.

Kar zadeva slike, ne bodo posnete in ne bodo shranjene. Tako bo to samo nekakšen sprehod skozi napravo, glede na vse, kar bo treba storiti najprej. Če bo sprejeta odločitev o uporabi naprav za skeniranje telesa kot izbirno orodje, slike ne bodo nikoli posnete ali shranjene. To bo navedeno v besedilu uredbe Evropske komisije. Če bo nekdo nato kršil predpise, bo Evropska komisija sprejela ustrezne ukrepe. Isto velja za katero koli določbo in kateri koli kazenski zakonik. Če kdo krši zakon, je kaznovan v skladu s kazenskim zakonikom.

Danes obstaja osebni pregled: kateri koli uradnik, ki se državljana neprimerno dotakne, vdira v njegovo zasebnost in krši predpise ter tako ne ravna v skladu z zakonom. Uradnik bo gotovo obtožen in spoznan za krivega v ustreznem sodnem postopku. Predvsem se zavezujem, da si bom zelo prizadeval glede vprašanja zdravja. Menim, da mora in lahko vsa ta zagotovila nato oceniti Parlament, s katerim se nameravam spet posvetovati v naslednjih fazah, začenši z delavnico 6. novembra. To bo sestanek, na katerem bodo lahko poslanci Evropskega parlamenta postavljali vprašanja, povedali, kaj mislijo, in izrazili svoje dvome, tudi tehnične. Dajem lahko zagotovila politične narave, ne pa tehničnih. Odgovoriti nam morajo tehnični strokovnjaki. Po tehnični oceni bomo lahko dali odgovor na to. Poslanci Evropskega parlamenta, ki so bili povabljeni na delavnico, bodo sodelovali tudi pri ocenjevanju.

Zato verjamem, da sem v skladu s tistim, kar je bilo rečeno o tem, zlasti s strani gospoda Fave in gospoda Cappata. Dosežemo lahko splošno soglasje, ki bo skupna ocena, ali je priporočljivo, da se v prihodnosti uporablja to tehnološko orodje. Če se izkaže, da ga ni mogoče uporabljati, ker pomembna merila niso bila izpolnjena, potem ne bo vključen niti na seznam možnih orodij. Če bomo po vseh korakih, ki sem jih obljubil, sprejeli pozitivno sodbo, bo besedilo uredbe vsebovalo vsa zagotovila, h katerim sem se zavezal, kot sem dejal tako na začetku, ko sem odgovarjal na vprašanje, kot v mojem zaključnem odgovoru. To je zaveza in navajen sem se držati zavez, predvsem tistih, ki jih dam Parlamentu, katerega del sem bil skoraj 15 let.

Predsednik. – Gospa Lichtenberger, prekiniti moram tekoči postopek skeniranja, ki je izredno nevaren, zlasti za zdravje tolmačev, katerim se zahvaljujemo za njihovo sodelovanje.

 $^{(3)}$ Prejel sem predlog resolucije ^{1} , ki ga je vložilo šest političnih skupin.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 23. oktobra.

19. Dnevni red naslednje seje: gl. zapisnik

20. Zaključek seje

(Seja se je zaključila ob 00.14)